המחיר: 12.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.) מספר 2101 כ"ז כסלו תשל"ח, 7.12.77 שנה 42

העולם הזה

אורי אבנרי במצרים

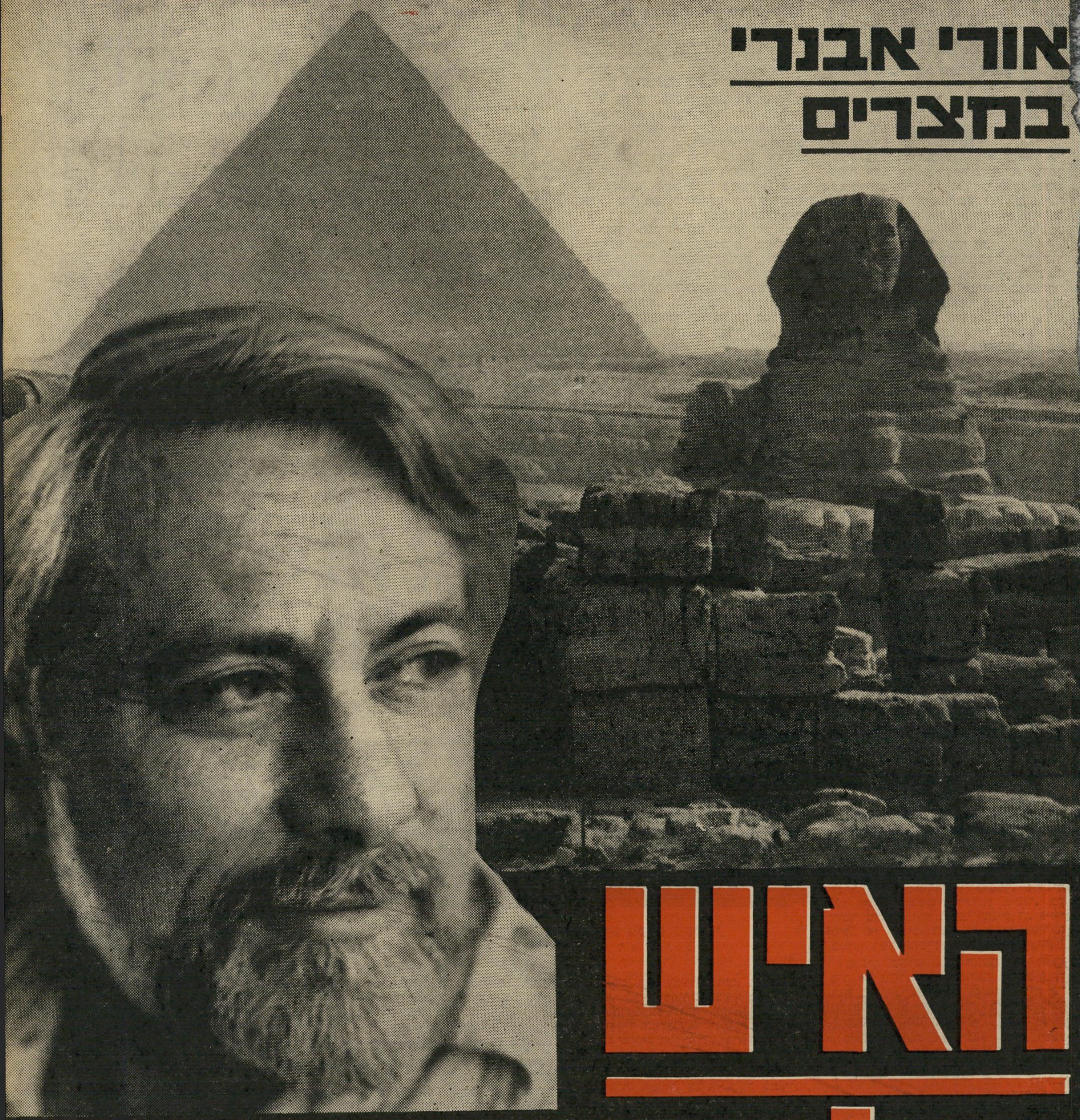

האיש שלנו בקאהיר

בלי משוא פנים

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03־243386. תא־דואר 136 • מען מברקי: „עולמפרס" • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רח' בן־אביגדור • הפצה: „גד" בע"מ • גלופות: צינקוגרפיה כספי" בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • העורך: אלי תבור • עורך תבנית: יוסי שנון • עורכת כיתוב: נורית יהודאי • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מח' המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: העולם הזה בע"מ.

קורא יקר•

כמה קוראים פנו אלינו השבוע בשאלה מדוע לא מצאנו לנכון לפרסם בגיליונות האחרונים כתבה, או לפחות ידיעה, על גילוי שדה־הנפט בקידוח ריג 5 באל־טור. הם הופתעו כאשר השבנו להם כי הדיווח על כך כבר התפרסם בהעולם הזה לפני ארבעה חודשים.

הידיעה שמוסגרה במיסגרת שחורה, על מנת להבליטה משאר הידיעות שפורסמו במדור דף תשקיף בגיליון מיום ה־3 באוגוסט (העולם הזה 2083), היתה הראשונה שהתפרסמה בעיתונות הישראלית על גילוי הנפט בקידוח הימי באל־טור, ימים רבים לפני שהתפרסמו ידיעות על כך בעיתונים אחרים. היא כללה עובדות מדוייקות על נתוני הקידוח, ועל כמות חביות־הנפט שניתן להפיק ממנו. נתונים אלה אושרו בהודעה הרשמית, שפורסמה רק לפני שבועיים.

הידיעה על הנפט שהתגלה באל־טור הגיעה למערכת עשרה ימים לפני שפורסמה. למרות שהמקור, שהביא אותה אלינו, היה מוסמך, פיקפקנו באמינות המידע. חששנו שמא הנתונים שנמסרו לנו מבוססים על הערכה העלולה להתבדות, כמו הערכות דומות בעבר על גילוי נפט בקידוחים הישראליים במיפרץ־סואץ.

כל ניסיונות המקור לשכנע אותנו באמיתות המידע שבידיו לא סייעו להפיג את פיקפוקינו. ואז הוציא האיש את הקלף האחרון שבידיו: „ומה תגידו אם אביא לכם דוגמה מהנפט שנמצא במקום?"

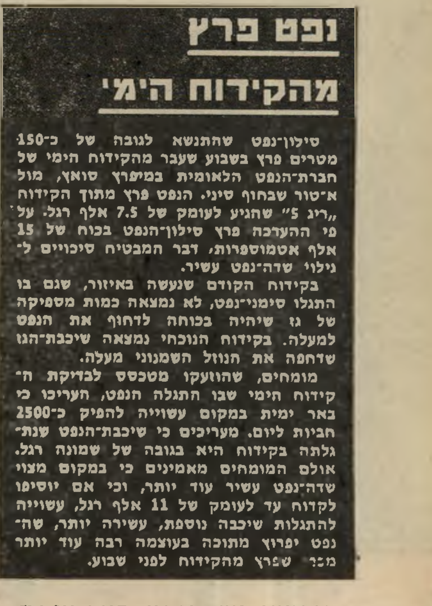

נפט פרץ

מהקידוח הימי

סילון־נפט שהתנשא לגובה של כ־150 מטרים פרץ בשבוע שעבר מהקידוח הימי של חברת־הנפט הלאומית במיפרץ סואץ, מול א־טור שבחוף סיני. הנפט פרץ מתוך הקידוח „ריג 5" שהגיע לעומק של 7.5 אלף רגל. על פי ההערכה פרץ סילון־הנפט בכוח של 15 אלף אטמוספרות, דבר המבטיח סיכויים לגילוי שדה־נפט עשיר.

בקידוח הקודם שנעשה באיזור, שגם בו התגלו סימני־נפט, לא נמצאה כמות מספיקה של גז שיהיה בכוחה לדחוף את הנפט למעלה. בקידוח הנוכחי נמצאה שיכבת־הגז שדחפה את הנוזל השמנוני מעלה.

מומחים, שהוזעקו מטכסס לבדיקת הקידוח הימי שבו התגלה הנפט, העריכו כי באר ימית במקום עשוייה להפיק כ־2500 חביות ליום. מעריכים כי שיכבת־הנפט שנתגלתה בקידוח היא בגובה של שמונה רגל. אולם המומחים מאמינים כי במקום מצוי שדה־נפט עשיר עוד יותר, וכי אם יוסיפו לקדוח עד לעומק של 11 אלף רגל, עשוייה להתגלות שיכבה נוספת, עשירה יותר, שהנפט יפרוץ מתוכה בעוצמה רבה עוד יותר מזה שפרץ מהקידוח לפני שבוע.

הידיעה על הנפט באל־טור*
הבקבוק שיכנע

כנגד טיעון זה לא היתה בפינו תשובה. כעבור שבוע ימים הגיע האיש למישרדי המערכת, ובידו בקבוק קטן שהכיל נוזל שמנוני שחור. אחד העובדים הזרים בקידוח אל־טור טרח להעביר אלינו את ההוכחה הניצחת בדבר גילוי הנפט בקידוח ריג 5.

הפעם השתכנענו. פירסמנו את הידיעה ללא כל הסתייגות כעובדה מוגמרת, והיינו העיתון הראשון בעולם שדיווח על גילוי הנפט בקידוח הימי באל־טור.

■ ■ ■

לעיתים קרובות אנו משתוממים עד לאן מתגלגלים ומגיעים גיליונות העולם הזה. ההפתעה האחרונה באה אלינו מתא הנידונים שבבית־הסוהר במאיימי, מדינת פלורידה, ארצות־הברית. בתא זה יושב ישראלי לשעבר, ביל שפירא, מי שכיהן בשנות החמישים כמומחה הבאליסטי של מישטרת־ישראל.

לפני כחודשיים (העולם הזה 2091) פירסמנו במדור תשקיף ידיעה על דחיית עירעורו של ביל שפירא על עונש מאסר־העולם שהוטל עליו, אחרי שהורשע באשמת רצח שותפו. בטעות כתבנו אז כי עונשו של שפירא הוחמר, וכי הוא צפוי לכסא החשמלי.

תוך ימים מיספר, כך מסתבר, התגלגלה הידיעה שפורסמה בהעולם הזה והגיעה עד לכלא במאיימי. ביל קרא אותה וביקש להגיב עליה ולתקן אי־דיוקים שהופיעו בה. יותר מאשר הפירסום על כך כי עונשו הוחמר, הרגיזה את אסיר־העולם שפירא הפיסקה בידיעה שבה נמסר כי „ידידיו של שפירא מנסים עתה לגייס את עזרתם של קצינים וקצינים־לשעבר במישטרת־ישראל", כדי שיפעלו להקלת עונשו.

מסתבר כי לביל שפירא יש טענות חמורות על היחס שגילו כלפיו כמה ממעמיתיו לשעבר במישטרת־ישראל, שלדעתו יכלו לסייע בהוכחת חפותו.

ביל כתב מיכתב מפורט לידיד ישראלי היושב במאיימי, ביקש ממנו להגיב על הידיעה שפורסמה בהעולם הזה. הידיד שיגר אלינו את מיכתבו של ביל בצירוף מיכתב משלו.

להלן מיכתבו של הידיד:

ביל נידון למאסר־עולם. העירעור על גזר־הדין לא נתקבל, אך שום פסק־דין על כיסא־חשמלי לא ניתן. הנני שמח לשמוע כי נותרו עוד מיספר ידידים המעוניינים לעזור. רק חבל שבזמן שאפשר היה לעזור — לא נעשה דבר בנדון.

הייתי חבר קרוב לביל במשך 15 שנים בארץ. ביל בא ארצה עם המח"ל, והשתתף בעיקר בקרבות הצפון (עם חטיבה 7) בתור מפקד־פלוגה. הוא היה חייל במארינס האמריקאי, שנלחם במילחמת־העולם השנייה באיים היפאניים. את ניסיונו הרב בקרבות תרם למדינת־ישראל.

בתום מילחמת־העצמאות הצטרף ביל למישמר־הגבול, והיה בין מקימיו. הוא היה המפקד הראשון של מצודת נבי־יושע, שבה ישבה יחידת מישמר־הגבול. הוא היה אליל ואב לחייליו, והם, במיוחד הדרוזים, לא ישכחוהו. לבסוף הצטרף למישטרת־ישראל והיה אחראי למעבדה הבאליסטית במטה הארצי. אבל מפני שלא היה לו כרטיס־חבר אדום, נדחק אחורנית. בלית ברירה התפטר וחזר לארצות־הברית, אחרי 15 שנים של שרות פעיל למדינה.

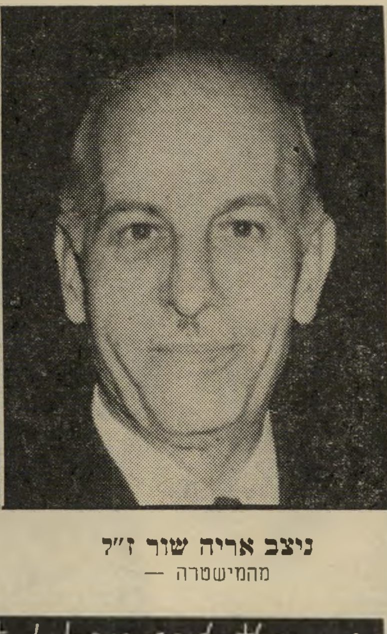

ניצב אריה שור ז"ל
— מהמישטרה

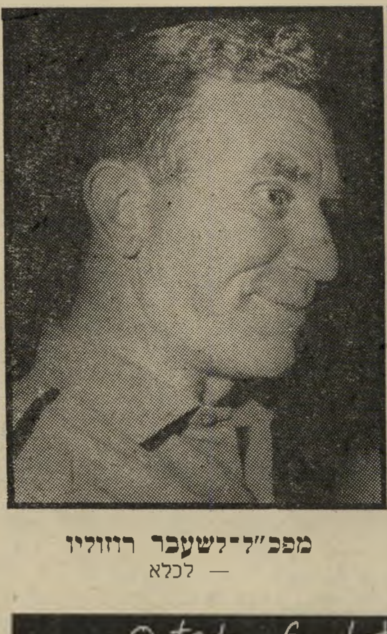

מפכ"ל־לשעבר רוזוליו
— לכלא

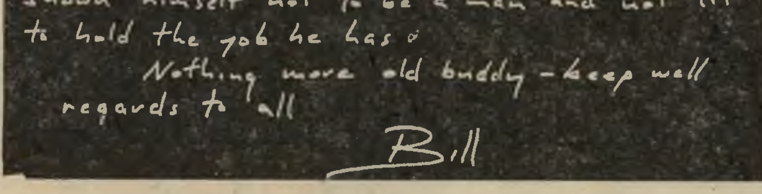

Outside of what I have said there is nothing they can do from there. Rozoleo has shown himself not to be a man and not fit to hold the job he has.
Nothing more old buddy — keep well
regards to all
Bill

קטע ממיכתבו של ביל שפירא מכלא מאיימי
מהמארינס — לצה"ל

המיקרה העיוור הביא אותי למאיימי. שם חיפשתי את ביל ומצאתי אותו במעצר, כחשוד ברצח שותפו. סעדתיו לכל אורך המישפט שנמשך שישה חודשים. סידרתי לעצמי „כרטיס־חוקר" וכך יכולתי לבקרו יום־יום בבית־הסוהר. הסיפור של הפרשה הוא ארוך, ואין ברצוני להרחיב. רציתי רק לגעת בנקודה אחת, אשר לדעתי היא ביזיון למדינה — המדינה אשר חייליה אינם משאירים פצוע בשדה־הקרב נכשלה הפעם, ביגלל מי שהיה מפקד מישטרת־ישראל, המפכ"ל שאול רוזוליו.

במהלך המישפט טענה התביעה כי טענתו של ביל, כי שירת כקצין במישטרת ישראל, הינה שקר. עדות־אופי היתה במיקרה זה חשובה מאוד כדי לחזק את עדותו. התקשרתי עם מר אריה שור, מי שכיהן כסגנו של רוזוליו והיה גם מפקדו הישיר של ביל בעת ההיא, וביקשתיו לבוא למאיימי להעיד לטובת ביל.

אריה לא היסס לרגע והיה מוכן לבוא לעזרתו של ביל, 'באש ובמים'. מאחר ומישטרת־ישראל לא מצאה לנכון לממן את נסיעתו, שלחתי לו אני את הכרטיסים. ואז קיבל אריה שור פקודה אישית משאול רוזוליו, שאסר עליו במפורש לנסוע ולהעיד לטובתו של ביל, אפילו בתור אזרח פרטי. טענתו של רוזוליו היתה, עוד בטרם הורשע ביל שפירא במישפט, כי ביל הוא רוצח!

נמצאים בידי המיכתבים שכתב לי אריה שור. אני נוצר אותם, בתיקווה לפרסמם בבוא היום. השאלה המרכזית היא: איך העז אדם בדרגה מישטרתית כה בכירה, ובעל ידע מישפטי, לשפוט ולדון לכף־חובה אדם שטרם הורשע?

כל כתב האישום נגד ביל הסתמך על עדות אחת של פושע וגנב־פירות, שהפך עד־מדינה. איש זה טען כי שמע מביל שהוא מעוניין להיפטר משותפו, לכן „עשה לו טובה" ורצח את השותף למענו, יחד עם עוד אדם — אשר בזמן המישפט התכחש לחלוטין לסיפור זה.

אין לי ספק שעדותו של אריה שור בשעתו יכלה להציל את ביל מהרשעה, מאחר ולביל לא היתה, מחוסר כסף וידידים, כל עדות מסייעת לגירסתו שלו. הפגיעה בביל היתה גדולה, משום ששמו הופיע ברשימת־העדים שהיו צריכים להעיד לטובת ביל, והוא לא הופיע.

מישפטו של ביל היה לקוי ביותר. ידוע לי כי הסי־איי־אי תבע מביל בזמנו — בעת שהתנהלה נגדו חקירה בחשד כי הוא מרגל ישראלי — לספר להם על עבודתו בשירות־הביטחון הישראלי. יש הטוענים כי היו מי שביקשו לנצל את התביעה נגדו כדי לסלקו.

ביל נמצא כיום בבית־הסוהר, הנחשב לגרוע ביותר בארצות־הברית. הסיפורים על מה שמתרחש שם הם מסמרי־שיער. באחד ממיכתביו אלי כותב לי ביל כי המקום דומה למערב הפרוע, בתשלובת של מחנה־השמדה גרמני. חושבני שכדאי להביא את תמצית סיפורי זה לידיעת קוראיכם ולידיעת אזרחי ישראל, כדי שיידעו איך התנכרה המדינה, בדמות מפכ"ל המישטרה, למתנדב ולוחם שהקדיש 15 שנים מחייו למדינה, ולא הושיטה לו את הסיוע המינימלי שביקש בעת שנקלע לצרה.

עד כאן מיכתבו של הידיד הישראלי של ביל שפירא. את תגובתו של שאול רוזוליו, המכהן כיום כשגריר ישראל במכסיקו, לא ניתן היה לקבל. אריה שור נפטר בחודש פברואר השנה.

אולי עצם פירסום מכתבו של הידיד, לבקשתו של אסיר־עולם ישראלי־לשעבר, הכלוא במאיימי, יהיה בו כדי לעורר תגובות ולהטיל אור על הפרשה.

■ ■ ■

לפני כשלוש וחצי שנים, בפברואר 1974, פירסם העולם הזה (1904) כתבה מקיפה על הסיכסוך במישפחת גיטר, בין ראש־המישפחה, הבנקאי משה בנו גיטר, לבין מי שהיה חתנו באותם ימים, איתן לצקי. לצקי, עורך־דין מוסמך, האשים את גיטר בהאשמות כבדות ביותר. בין היתר טען כי הוא רודפו ומציק לו. גיטר סירב אז להגיב, וטען כי לצקי מעורער בנפשו ואין להתייחס לדבריו ברצינות.

בשנים שחלפו מאז התברר כי הצדק היה עם גיטר. לצקי מאושפז לעתים קרובות בבית־מרפא לחולי־נפש, ולמרות שהתגרש מבתו של גיטר, ממשיך גיטר לתמוך בו ולעזור לו בכל.

כותב הכתבה אז, יגאל לביב, שמע דברים אלה במיקרה לפני כמה ימים. כשהתברר לו כי הם נכונים טילפן לגיטר, ביקש להתנצל על העוול שגרמה לו הכתבה שכתב אז, כאשר לא היה יסוד להטיל ספק בהודעה של עורך־דין שנראה כלפי חוץ בריא בנפשו. גיטר קיבל את דבריו של לביב ללא רוגז, הבטיח כי אין בליבו כל טינה על מה שהיה, וביקש כי האמת תגיע גם לידיעת קוראי העולם־הזה.

אנו עושים זאת ברצון.

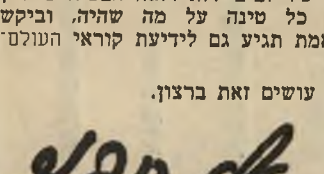

* מתוך דף תשקיף, „העולם הזה" 2083, מיום 3.8.77.

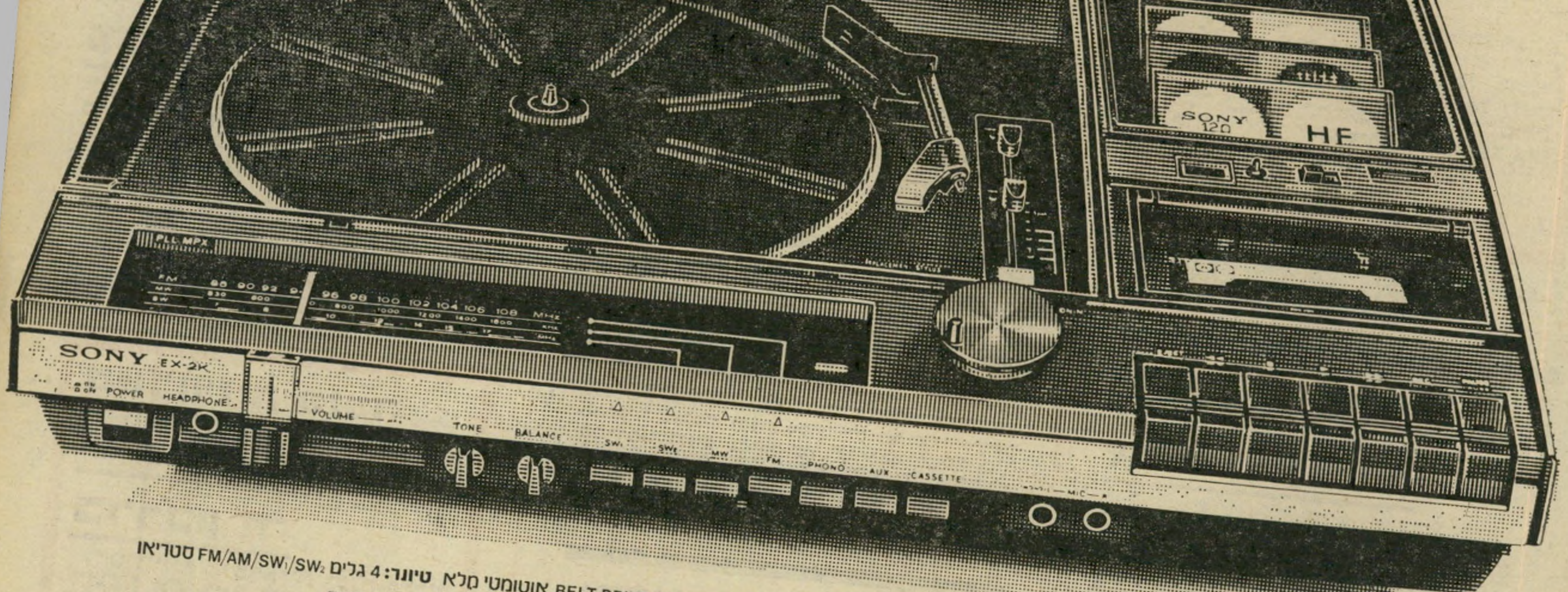

סטריאו FM/AM/SW₁/SW₂ 4 גלים **טיונר:** אוטומטי מלא, BELT-DRIVE SYSTEM
פטיפון: מנוע DC SERVO-CONTROL, ראש מגנטי, מחט יהלום, PASSIVE RADIATOR SPEAKER SYSTEM
מגבר: 54 וואט הספק P.P. **זוג רמקולים:**
רשמקול: טייפ דק SONY-O-MATIC עם בורר לקסטות כרום

חדש!

EX-2K

"IT'S A SONY"

איכות ויופי...

פרסום מלניק/רפאל טיראן

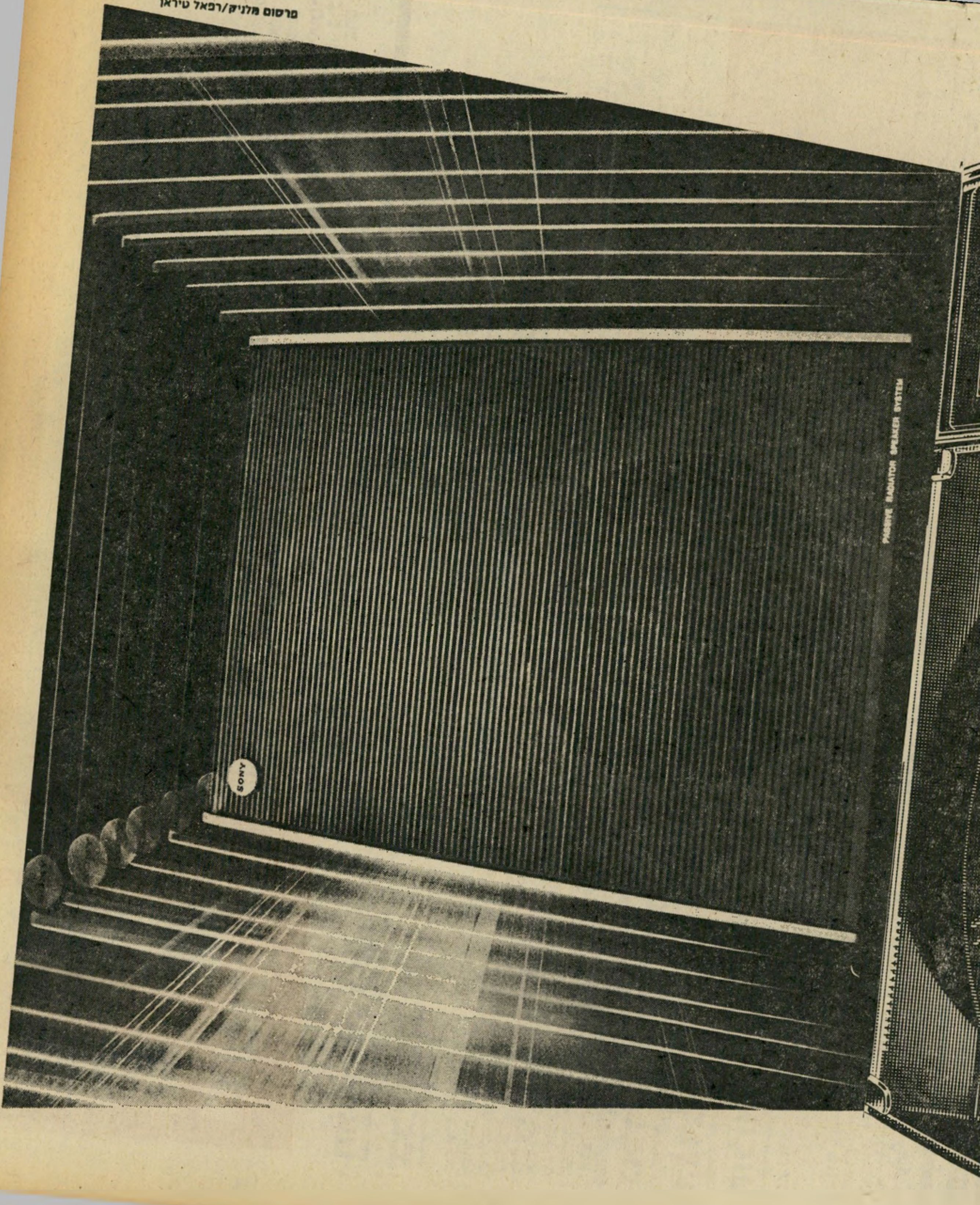

תשקיף

המשלחת לקאהיר -
בלי נשים

אף אשה אחת לא תיכלל במשלחת הישראלית הרשמית לוועידת קאהיר. בישיבת ההכנה של הצוות המיוחד, שהוקם כדי להרכיב את המשלחת, התקבלה החלטה עקרונית שעל־פיה לא תשותפנה נשים במשלחת, כדי שלא להביך את המשתתפים המוסלמים בוועידה.

אם לא תשונה החלטה זו עד למועד צאתה של המשלחת, מתכוונת התנועה הישראלית לשיחרור האשה למחות על כך, ואולי אף לארגן הפגנת־מחאה נגד החלטה זו.

גולדמן מגלה: סיפוח
הגדה לירדן
תוכנן מראש

בעת הקלטת תוכנית עליו, במיסגרת הסידרה אלה הם חייך (ראה כתבה) גילה ד״ר נחום גולדמן פרט בעל חשיבות היסטורית:

בשנים 1945—47, כאשר הוא שידל את ממשלת ארצות־הברית לאמץ את תוכנית־החלוקה, הוא הבטיח לה שהמלך עבדאללה הפרו־מערבי יספח אליו את השטחים שייועדו למדינה הערבית הפלסטינית.

המערך יפרסם
מגעים חשאיים

יושב־ראש מיפלגת העבודה ח״כ שמעון פרס עומד לפרסם בקרוב גילויים על הצעות שלום ישראליות למדינות ערב והצעות־הסדר שונות שנידחו על־ידי אותן המדינות הערביות.

על־פי גילוייו של פרס התקיימו מגעים בין ממשלות ישראל לבין חוסיין מלך ירדן בדבר הסדר פונקציונאלי בגדה, שכלל בתוכו גם סעיפים לגבי ירושלים. המלך חוסיין דחה פעמיים הצעות ישראליות.

הטלוויזיה מנעה
יציאת כתב
בדרכון זר

הטלוויזיה הישראלית יכלה לחסוך לעצמה את כאב הראש שנגרם לה בעיקבות יציאתם של כתביה, אהוד יערי ואלכס גלעדי, לקאהיר. כמה ימים לפני צאתם של השניים, בעת שראשוני הכתבים הישראליים בעלי הנתינות הזרה יצאו לקאהיר, הציע כתב הטלוויזיה דן סממה, שהוא בעל נתינות כפולה — ישראלית וצרפתית — לצאת לקאהיר ולשגר משם כתבות.

בקשתו של סממה לצאת למצריים נדונה על־ידי ראשי מחלקת החדשות בטלוויזיה, אולם נדחתה — בטענה כי אין זה נאה שנציג הטלוויזיה הי־שראלית יסע לקאהיר בדרכון זר.

כן עומד פרס לפרסם גילויים על שיחות לגבי הסכם שלום שהתנהלו בין ישראל לבין אחת מארצות צפון־אפריקה. לדברי פרס היה ההסכם על סף מימוש אך נידחה ברגע האחרון על־ידי הארץ הערבית.

פגישות קבועות
בין דיין ופרס

ידיעות בדבר פגישות, חשאיות כביכול, שהתקיימו בין שר־החוץ משה דיין לבין ח״כ שמעון פרס, הוכחשו בידי דובר משרד־החוץ, שטען כי הפגישה האחרונה בין השניים התקיימה לפני שלושה שבועות. בגלל ביקור סאדאת ונסיעתו של דיין לגרמניה, לא נערכו אומנם באחרונה פגישות בין השניים. אולם קודם־לכן נהגו פרס ודיין להיפגש בקביעות. ולאו־דווקא לתיאום עמדות בדבר פשרה פונקציונאלית ביהודה ובשומרון, כפי שטענו השמועות.

מאז נכנס לתפקידו כשר־החוץ, נוהג דיין להתייעץ לעיתים קרובות עם כמה מחבריו־לשעבר במיפלגת העבודה. הוא נפגש כפעמיים בשבוע עם פרס, ונוהג להתייעץ בסוגיות מישפטיות עם שר־המישפטים לשעבר, חיים צדוק.

צדוק עשוי
להתפטר מהכנסת

ח״כ חיים צדוק, מי שהיה שר־המישפטים, עומד להתפטר מחברותו בכנסת. צדוק טען באוזני ידידים: „אני מבזבז כאן את זמני.״ אולם ייתכן כי העובדה שהוא חבר־כנסת, ומשום כך אסור למישרד עורכי־הדין שלו לקבל תיקים נכבדים של חברות ממשלתיות וחברות הקשורות בממשלה, היא הגורם לשיקולי התפטרותו.

איומים על
עוזי ברעם

ח״כ המערך עוזי ברעם קיבל בשבועות האחרונים כמה מיכתבי איום ושיחות טלפון לביתו, בהם נתבע להפסיק את חקירתו הפרטית בעניין דרכי שיחרורו של יהושע בן־ציון מהכלא.

בין היתר היו במכתבים אלה גילויים, כביכול, על פרשות אישיות של חבר־הכנסת הירושלמי הצעיר וכותביהם איימו לפוצץ אותן בציבור אם ימשיך ברעם לעסוק בעניין בן־ציון.

ברעם לא התלונן במישטרה והפסיק את חקירותיו בנושא זה.

דוברת יפרוש
מניהול „כלל״

מנכ״ל קונצרן כלל, אהרון דוברת, עומד לפרוש מתפקידו בעקבות יחסים מעורערים עם ראשי שלושה הבנקים הגדולים, בעיקר עם ראשי בנק הפועלים.

דוברת מנהל עתה משא־ומתן עם אחת מחברות־הביטוח הגדולות, אשר הציעה לו מישרת ניהול בכירה בה, מייד עם פרישתו מ„כלל״.

„ירדן״ תקים חברה
לקידוחי נפט

חברת ירדן לחקירות מתכננת להקים חברה לקידוחי נפט שתעסוק בקידוחים העתידים של החברות הזרות לחיפושי נפט במפרץ סואץ שירדן קשורה עימן.

מנהל חברת ירדן, דויד סופר, שוהה עתה בארצות־הברית, שם הוא מנהל מגעים להקמת החברה החדשה. סופר מבקש גם לרכוש או לחכור מיכלית, להובלת הנפט שכבר התגלה בקידוח הימי באל־טור לישראל.

הכוונה היא שהמיכלית תעבור בתעלת־סואץ, לחיפה או לאשקלון, ולא דרך ים־סוף לאילת, במסלולן של המיכליות המובילות היום נפט לישראל תחת דגל זר.

בועז אפלבוים
עוזר אישי לפרס

בועז אפלבאום, מי שפוטר באחרונה מתפקידו כממונה על עידוד הסרט הישראלי במישרד התעשייה והמסחר (ראה במדינה), החל עובד השבוע כעוזרו האישי של יושב־ראש מיפלגת העבודה, ח״כ שימעון פרס.

אפלבאום, שהיה עד לבחירות האחרונות עוזרו האישי של השר חיים בר־לב, קיבל את המינוי שלא אוייש מאז חדל פרס לשמש כשר־הביטחון.

„כנף״ תטיס
לתורכיה
במקום לקפריסין

תוכניתה של חברת „כנף ארקיע״, להטיס נופשים ישראליים במחירים מוזלים ובמטוסים קטנים לקפריסין לא תצא אל הפועל אחרי ששילטונות קפריסין סירבו להתיר לחברה לפתוח קו מישראל לאי השכן.

עתה מתכננת כנף הטסת נופשים מישראל לחופי תורכיה באותו מחיר בו תיכננה את הטיסות לקפריסין

סאדאת הציל
את „אומר״

היומון בעיברית קלה ומנוקדת, „אומר״, ימשיך להופיע. בחודש ה־אחרון היו דיונים על סגירת היומון, בעיקר בגלל תפוצתו הזעומה בשל מיעוט העולים לישראל.

בעיקבות ביקור סאדאת השתנתה התחזית לגבי שיעורי העלייה הצפויים. לאור התיקווה כי בשל סיכויי השלום עשוייה העלייה לישראל להת־גבר בעתיד הקרוב, הוחלט במוסדות ההסתדרות להמשיך לתמוך בהוצאו־תו־לאור של העתון.

— כאלף ל״י לנוסע. נציגי החברה עומדים לצאת השבוע לתורכיה, כדי לסיים את המשא־והמתן על פתיחת הקו.

אופנה חדשה:
אוכל סיני כשר

אחרי אופנת המיסעדות הסיניות שהוקמו בכל רחבי הארץ, מסתמנת אופנה חדשה — מיסעדות סיניות כשרות.

מסתבר כי קיים פוטנציאל עצום של סועדים שנמנעו עד כה מלגעת במאכלי סין, מאחר שהם מבוססים על בשר חזיר ופירות־ים האסורים במאכל לדתיים.

המיסעדה הסינית הכשרה הראשונה הוקמה במלון מרינה בתל־אביב, השייך לרשת המלונות של חיים שיף, וזוכה בפופולאריות עצומה. על־מנת לספק את הדרישה של הדתיים לאוכל סיני כשר, עומד המלון להביא לארץ קבוצה נוספת של טבחים מתאילנד, נוסף על שישה שכבר מפעילים את המיסעדה הסינית הכשרה.

מיסעדה סינית כשרה נוספת עומדת להיפתח בשבועות הקרובים במלון רמאדה קונטיננטל בתל־אביב, שייבאה לצורך זה אשפית־מיטבח סינית מניו־יורק. במיטבחים הסינים הכשרים משתמשים בצלעות עגל להכנת ה„ספר ריבס״ המפורסמים, ובדגים במקום חסילונים.

נראה כי בעתיד הקרוב יצוצו מיסעדות סיניות כשרות נוספות.

מיקי ברקוביץ מודיע
על תוצאות ההגרלה של
מבצע הפרסים
הענקי:

אלה שמות הזוכים:

פרס ראשון – כרטיס טיסה לאחד ממשחקי „מכבי" בגמר הגביע באירופה
אורנה יוגב, רח' מחניים 100, תל־אביב.

פרס שני – 5 מינויים שנתיים למשחקי אליפות אירופה בישראל
1. עדי קאפח, 1252/86 צפון ב' אשקלון. 2. בועז ודני שיינברג, רח' רמב"ם 7, גבעתיים. 3. רונית ישראלוביץ, רח' שמואל הנביא 63, ירושלים. 4. משה רינות, רח' עובדיה 36, שכון ותיקים, נתניה. 5. מיכל שאדי, רח' שכטר 8, חולון.

פרס שלישי – 20 הזמנות אישיות למשחק אחד באליפות אירופה בישראל
רות כצמן, קבוץ ארז. שני בן־משה, גבעתיים. יעל שיק, מוצא עלית. לאה ישראל, ת"א. אורי נעים, הוד השרון. אורנה עזריה, בת־ים. שרה עמר, בית שאן. אורי יעקב, בית שמש. תמר ושלמה מרדכי, ירושלים. אבי עמר, ירושלים. אורית דנאי, כפר־סבא. מיכל לוי, ירושלים. זיו סבר, ת"א. לוין אילן, צפת. מיכל לוין, ת"א. עופר הרמן, ירוחם. רונית סדרס, עפולה עלית. גילה גליק, גבעתיים. גוילי יהודית, אור־עקיבא. משה יפרח, מושב תירוש

פרס רביעי – 10 כדורי־סל בחתימת מיקי ברקוביץ
יאיר לוריא, קבוץ כפר עזה. ליבוביץ יהודית, בת־ים. הלה בן־נריה, ת"א. איריס כהן, כפר־סבא. יוסף תקוה, לכיש. דב הירשנהוז, קרית מוצקין. אלקנה רובין, באר־שבע. גירה מרחום, רעננה. אריה אליהו, בני־ברק. כנרת זיגגר, אשדוד.

פרס חמישי – 250 משתתפים זכו במדלית „מכבי"

כל ההודעות על הזכיות והפרסים נשלחו לבתי הזוכים.

ההגרלה נערכה ביום ד', 16.11.77, בנוכחות נציג הנהלת „עלית", נציג רואה החשבון, מיקי ברקוביץ, ונציגי פרסום ד"ר יעקבסון.

אנו מודים לרבבות המשתתפים ומאחלים להם שימשיכו ליהנות ממסטיק „עלית" שהם כה אוהבים.

טוב לי עם מסטיק עלית

פרסום ד"ר יעקבסון

הורוס קופ

הענגה הגדול שעלתת והוסרה מעליך, עדיין מאפשרת לך לזוז ב־מלוא החופשיות הר־צוייה לבני מזל טלה אופייניים. על־כן דע לקחת את הכל בשקט, בשלווה יחסית, וללא חיפזון. זהו שבוע של תיכנון ושל זכרון, שבוע של עבודת־בית ולא של ביצוע־חוץ. ידידים יפקדו ביתך.

* * *

הוויכוחים והמריבות ש־אתה שותף להם לא יעזרו להפגת המתח, אלא רק יגרמו לך ל־דפרסיה. במייוחד הי־מנע מאי־נעימויות עד יום ראשון. אז תתחיל להרגיש בהפגת המתח. התאזר בהרבה סבלנות. ראה סרט טוב, רציני, לבד, או עם חברה, ו־תיווכח שצפויה לך הנאה בלתי רגילה.

* * *

גם לך בת מזל תאומים יש יום אהבים — אבל הרבה יותר רציני. ה־יום שלך הוא יום א׳, דעי להפיק ממנו את המכסימום. צרות ב־עבודה. ליקוי בריאותי קל שבקלים. יהית זה שבוע מלווה התפרצו־יות עצבים בעניינים שונים, אך בסופו יהיה מתוק. בקנותך תכשיטים או דברי ערך, קחי איתך בעל מיקצוע מהימן.

יהירותך הטבעית, ה־כרוכה בחוסר־ביטחון משווע, תוריד אותך שאולה, אם לא תדעי לרסן את שניהם ול־הוסיף להם מידה אמי־צה של חוש הומור, ש־הוא אחת מתכונותיך ה־יפות ביותר. זה לא ש־הוא לא רוצה אותך: זה שהוא בטוח שאת לא רוצה אותו. אז — קדימה! גלי לו את האמת. כוח־ההרתעה של מתנגד חזק עשוי לבלום את התקדמותך וכוח שאיפתך.

* * *

תוצאות כספיות בלתי־צפויות עומדות לגרום לך לעמוד בפני מצב מביך. אל דאגה: אמ־נם המצב קשה, אך אתה תיחלץ ממנו ב־כבוד. בעתיד היותר רחוק צפוייה לך צעי־דה ניכרת קדימה ב־מישור הכלכלי. יחד עם התפתחות ניכ־רת בכל הקשור להצלחתך בקרב בנות המין היפה: המכתב שקיבלת — מפתה ומרגיז. עני לו בקרירות, ותראי שזה יעזור.

* * *

שינוי לטובה במצבך ה־כלכלי המסובך במיקצת. אתה תמצא ידידים במ־קום הפחות מתקבל על הדעת. עם זאת, דע ש־הם מתייחסים אליך ב־חוסר־התחשבות. היזהר מהפכפכים, ועוד יותר, כמובן, מנשים הפכפ־כות. נטייתך לחולמנות ולרומאנטיקה תסבך אותך, השבוע, במריבה לא־לך. אזי, אם כבר תכניס את האף לענייני הזולת — סיים לפחות את המלאכה בכבוד וביושר.

תקרית בלתי חשובה עשוייה לגרום אצלך למשבר. אל תבזבזי כסף: את עשוייה להיכנס לתקופה של חוסר־פעילות, אם לא תזהרי או אם תבואי בקשר עם האדם הלא־נכון. משום כך, מוטב לא להתחייב ל־טווח ארוך. אם תחלי־טי לנסוע בימים א׳ או ב׳ היזהרי ששום דבר חשוב לא יהיה תלוי במסע. הישמרי מפני גניבה, בייחוד אם את עלולה לנסוע למרחקים ארוכים. אל תנתני ל־השפעה. לבשי בהיר.

* * *

מצב רוחך העגום נותן את אותותיו ב־יחסך לבאים איתך במגע. הם אינם יוד־עים כי יש לך סיבה מוצדקת־מאד להיות ממורמר, ועצבני, ולכן הם גם אינם מוכנים לשאת את התפרצויו־תיך או לשמוע את גערותיך. ביחס לעבו־דתך, בחרת בדרך ה־נכונה. הייה נכון ל־וויתורים, מבלי להש־פיל עצמך, אז תצליח.

* * *

זה לא יהיה נוח במייוחד, אבל אם אתה רוצה אתה יכול להסתכן. כאב־הראש ה־ריגעי, הצרות בטווח־קצר, הפגישות עם שונאיך — כל אלה שקולים, אם רק תדע להתמיד על־ידי ההיש־גים הרציניים וכוח־הרצון שהתפתח על־ידי עצם התפנית. מיקרה בלתי־צפוי עשוי להת־גלות, אם לא תיזהר, כתגלית של איבה אי־שית או של קינאה. אל תראי לו שנפגעת ממנו. העמידי פנים אדישים ושל לא־איכפתיות.

* * *

להפתעתך, ואולי למורת־רוחך הסמוייה, מתחילים העניינים העיסקיים להסתדר — להפליא. אתה חייב לשאול בדעתה של בת־זוגך, ואם גם לא תק־בל את כל דבריה — דע שהיא שוחרת את טובתך, ורואה הרבה דברים שאינך מסוגל להשיג, מתוך ריתחת־חושים. בת גדי, כוח־הרצון שלך אינו חזק ומשכנע מספיק.

* * *

המריבה הטיפשית בה הסתבכת, אינה מו־עילה לאף אחד, ומקלקלת את מצב־רוחך. נסי להקדיש זמן לטיפוח יופייך, ולעיסוק בתחביבייך, במקום לשאת על כתפייך את כל בעיות העולם הזה. לקראת סוף הש־בוע את עלולה לנתק קשר אישי חשוב, ב־עיקבות בדיחה מעשית שהושמעה באוזנייך, ב־נוכחות אלה שלדעתך יפרשו אותה בצורה מוטעית. אל תעשי זאת, כי בסופו־של־דבר, זה לא ישתלם. לבשי לבן.

* * *

דווקא משום שאת חופשייה בהשקפתך, ובלתי־קשורה במעשייך, קל מאד לתפוס אותך במלכודת או לחייב אותך לעשות מת שאינך רוצה. זה מביא, אומנם, ל־אוזלת־יד ולאפס־מע־שה מצידך — אבל מי רוצה בכל הצרות הללו? לכן מוטב ש־תחשבי יחד איתו מה אתם רוצים באמת, מ־תוך ויתור הדדי או לפחות אי־הסכמה הד־דית. דברים ברורים יחלצו מצרות. הישמרי מצננת. לבשי לבן.

מכתבים

סיפור העניבה

מאחר שגם אתם הדגשתם את העובדה (העולם הזה 2099) שהציור על עניבתו של סאדאת לא היה ציור של צלב־קרס, אלא דגם שיכול להזכיר צלם־קרס הפוך, דומני שהיה זה מעשה של חוסר טאקט לאזכר זאת. מדוע צריך להביך את סאדאת דווקא בשעתו הגדולה?

מאיר גדיש, חדרה

אם אומנם ענב סאדאת את העניבה ה־מפורסמת ־ומנקרת העיניים שלו בעת בי־קורו ביד־ושם, כדאי היה שמלוויו יעירו לו על כך. עדיף היה שיופיע בטכס שנערך שם ללא עניבה מאשר עם עניבה העלו־לה לפגוע ברגשותיו של כל יהודי.

חיים כהן, תל־אביב

● בעת ביקורו ביד־ושם ענב הנשיא סאדאת עניבה אחרת (ראה תמונה). את

האוזנר וסאדאת ב„יד ושם" (צילום של „שטרן")
העניבה האחרת

העניבה שהולידה אסוציאציה זו הוא ענב בסעודת העבודה החגיגית שנערכה באותו הערב.

האם ענב הנשיא סאדאת שתי עניבות דומות, שעליהן הופיעו ציורים הדומים לצלב־הקרס? בעיתונכם ראיתי תמונה עם דוגמת צלב־קרס הפוך. אבל בעיתונים אח־רים הופיע הצלב כשקצוותיו מופנות מש־מאל לימין.

צבי חפץ, תל־אביב

● זוהי אותה העניבה. כמה תמונות הודפסו במהופך ולכן נראה בהן גם דגם העניבה הפוך.

● ● ●

סאדאת שלושת הימים

עם כל הכבוד לד"ר הנרי קיסינג׳ר, שזכה כידוע בפרס נובל לשלום על תרו־מתו לשלום בעולם, סבור אני שריצותיו המטורפות בין מדינה למדינה הן כאין וכאפס לעומת הליכתו האיטית של מנהיג ערבי אל דוכן הנואמים בכנסת.

בצעדו האחרון תרם נשיא מצריים אנוואר אל־סאדאת לא רק לקידום השלום במזרח התיכון, אלא לקידומו בכל העו־לם. זוהי הוכחה שרצון טוב וכנה גובר על כל השינאה והחשדות. לכן אני חושב שאם סאדאת לא יקבל את הפרס המכובד הזה, הרי שהחבורה הקובעת מי יקבל את הפרס צריכה להתפטר. מגיע לו פרס נובל לשלום! לא?!

יוסי מרכוס, ניו־ג׳רסי, ארצות־הברית

יחסי ירושלים־קאהיר: מחושך מצריים לאור גדול... עתה נוכל לצפות שערא־פאת יבקש להזמינו לפגישה עם אלופי צה"ל, או שתוגש רשימה חדשה בשם: א.ס., המדינאי הבודד לכנסת.

חנן אברמסון, פתח־תיקווה

חבל שלא הכתרתם את הכתבה הגדולה על ביקורו של סאדאת בישראל בכותרת: סאדאת שלושת הימים.

ידידיה עמנואל, תל־אביב

יום ה־20 בנובמבר 1977 יכנס להיס־טוריה בשל הופעתו של נשיא מצריים אנוואר אל־סאדאת מעל דוכן הכנסת ב־ירושלים. משמעותו של נאום היסטורי זה חורגת מהתייחסותו למדינת ישראל, כי הוא נוגע להרבה מדינות בעולם. עצם בואו לישראל, במצב המדיני הקיים, מהווה מלאכת־מחשבת של מהלך דיפלומאטי.

בשעה שרוב המדינות מתייחסות בחיוב ובאהדה לשאיפת הפלסטינים להגדרה עצ־מית ולהקמת מדינה משלהם, שמענו מפי־הם של ראש־הממשלה מנחם בגין ונציג האופוזיציה שמעון פרס עמדה שלילית בעניין זה. היא הוסתרה באמצעות הת־עלמות מוחלטת משאיפתם של הפלסטי־נים בנאומו של בגין והכרה תיאורטית בלבד אצל פרס. לאחר שני נאומים אלה, הגדושים מנה גדולה של דמגוגיה, פא־תוס סינתטי והומאניזם בגרוש, ידעתי כי ימי האבל קרובים. מבעד למילים היפות והמצוחצחות על השלום הנכסף שהידהדו באולם הכנסת, שמעתי רעם תותחים ושרי־קת טילים.

הפור נפל מייד עם תום נאומיהם. איך אמר הפרופסור יעקב טלמון: ננצח, וננצח עד מוות.

אליעזר פומרנץ, נהריה

● ● ●

ליגלוג מרגיז

במאמרו „לסאדאת הידיד" (העולם הזה 2098) ציין אורי אבנרי את מניעי הח־לטתו של הנשיא המצרי לבקר בישראל. (המשך בעמוד 8)

וילונות גליליים - מהפכה בעיצוב הדירה

„סולארויד" מציגה — עיצוב חדיש ומהפכני לדירה, עם וילונות גליליים ווילונות ורטיקליים

הכל התחיל באירופה לפני שנים אחדות בלבד. מהפכה שקטה שהתחוללה שם, יצרה מימד חדש לעיצוב הדירה, בדמות וילונות גליליים.
איירה סלפטר, אשה צעירה ובעלת חוש אסתטי, שהתה באותה עת בפינלנד, והחליטה מיידית כי מה שטוב לאירופאים — טוב לישראלים". ומכאן קצרה הדרך לתוצאה הסופית המשתקפת זה ב„סולארויד" — רחוב דיזנגוף 282 תל־אביב, „סולארויד" נמצאת בבעלותה של הגב' איירה סלפטר, וזו ריתקה אותנו לאולם התצוגה בהציגה מבחר עשיר ומרשים של וילונות גליליים וורטיקליים.
מהו, בעצם, וילון גלילי? וילון גלילי הוא וילון העשוי בד כותנה מצופה בחומר מיוחד הדוחה אבק, אינו דורש כביסה ואינו דוהה בשמש. בד הוילון המוצמד לגליל עץ קפיצי המצויד במנגנון לדירה בכל גובה רצוי. הוילון הגלילי האוטומטי והמודרני, מעל איכות ואמינות גבוהים מאד.
השימושים היעודים לוילונות גליליים — בבתים, חנויות, בתי מלון, משרדים ואפילו ב...ספינות. הווילון הגלילי מוסיף מימד חדש לעיצוב פנים הדירה, ולהפתעתכם תגלו כי ניתן לעצב את הדירה כולה בסיגנון המיוחד של „סולארויד".
ההפתעה של „סולארויד" — שהגיעה ממש בימים אלה מחו"ל — הינה „וילונות ורטיקליים". הוילון הורטיקלי עשוי מבד כותנה, יוטה; או פשתן בציפוי קשה. אידיאלי לבתי מלון, בנקים, משרדים ומקומות ציבוריים, וכן לפנים הדירה. הוילון הורטיקלי מעוצב מפסים אנכיים המשתלבים יחד לוילון מהודר ומרשים, המעניק גם למקומות ציבוריים, מימד יוקרתי ואסתטי. הוילון הורטיקאלי דוחה לכלוך, אינו דוהה, ומשתלם מכל תחליפיו „עתיקי היומין".

בסולארויד, מחירי הוילונות זולים יחסית לוילונות רגילים, ההרכבה קלה והתמורה מלאה. להתראות בסולארויד דיזנגוף 282, תל־אביב.

הדרך ליופי מתחילה ב„אמבר"

סלון „אמבר" — הסלון המלכותי לכלות ולחתנים
מעניק טיפול אקסקלוסיבי ויחיד מסוגו בארץ

רק מי שהספיק כבר לעבור את שלב החתונה בחייו, יודע ומכיר בערכו וחשיבותו של יום זה.
אני מכיר רק מקום אחד, שלא רק מכיר בכך, אלא אף מסוגל להעניק — לך הכלה ולבן זוגך, את הטיפול המושלם. האישי והאקסקלוסיבי ביותר, לקראת יום נשואיכם. והמדובר כמובן בסלון „אמבר".
הטיפור מתחיל בעצם שבוע לפני כן החתונה. אז עורכת הכלה את הביקור הראשון ב„אמבר" הכולל טיפול קוסמטי ראשוני התאמת כתר ויתר ההכנות לקראת ה„מבצע" עצמו.
בבוקרו של יום החתונה את מגיעה ל„אמבר". ולא לבדך... במקביל לטיפול שתזכי לו ב„אמבר" יקבל בן זוגך טיפול מלכותי לא פחות במחלקה המיועדת לו.
צלילי מוסיקה ערבים ואוירה מלכותית ממש יקדמו את פניך בהיכנסך לסלון „אמבר". אם את מתוחה מעט, אל דאגה, בחדר האמבטיה ממתין לך אמבט קצף צרפתי שיפנק כל פינה בגופך.
וזוהי רק ההתחלה.
לאחר התחלה מקציפה זו, הגיע תור היופי. טיפולי יופי, תסרוקת, מניקור ופדיקור, וכל אלה מידי אנשי מקצוע מעולים. בצהרים את מוזמנת לארוחה במזנון של „אמבר" "on the house" כמובן, ואחה"צ עד לפני שעת היציאה, את מגיעה לשלב הפיניש — סרוק מלא, הלבשה וגימור.
שמלת החופה העושה אותך לכלה אמיתית, הופכת להיות ב„אמבר", סיפור בפני עצמו. וכדי להתרשם נאמנה, ערכתי סיור מודרך בקומה השניה של הסלון. מבחר עוצר נשימה של שמלות חופה בסגנונות לא שיגרתיים, המתין לי שם. במו עיני ראיתי איך עוברת הכלה — בחדר ההלבשה — טיפול אינדיבידואלי של התאמת שמלה, לא רק לנתוניה החיצוניים אלא גם לאפיה ולאישיותה.

בין השמלות, הבחנתי בסגנון כפרי שוויצרי, שמלות בסגנון עתיק ובמבחר סגנונות מודרניים.
לא הרחק מחדרי ההלבשה, ממוקמת מתפרה, בה מכינים דגמים חדישים ובלעדיים של שמלות חופה ל„אמבר". בכל שנה נתפרים דגמים חדשים — לקיץ, לסתיו ולחורף — המיועדים לכלות „אמבר" בלבד, אך ניתן לראותם גם בתצוגות אפנה וכמובן, על גופן של מלכות היופי הישראליות.
אנשי מקצוע מעולים, איישו את כל המחלקות בהן ביקרתי. זיהיתי מאפריות טלביזיה ידועות וספריות עילית. וכולן עשו את עבודתן, מלאכת מחשבת ממש.
נוכחתי עוד, כי ב„אמבר" האיפור והתסרוקת הולכים יד ביד עם סגנון הלבוש ואופי הכלה, ובאמצעות הטיפול המקצועי והאקסקלוסיבי של „אמבר", תוכלי ללבוש — לקראת חתונתך — אף את דמותה של מארי אנטואנט.
בזמן שעברת טיפולי יופי, הותאמה לחתנך מערכת בגדים מרשימה. ואין המדובר בחליפות ספורטיביות שגרתיות, אלא בסמוקינג מהודר ומסוגנן, כפי שרציתם.
בצד כל אלה, הרשו לי להפתיע אתכם בדבר נוסף, סלון „אמבר" ער לעובדה שאתם זוג צעיר עם תכניות לעתיד ולכך תוכנן עבורכם הטיפול המשולב לחתן ולכלה, שבו כל הבגדים ניתנים לכם בהשאלה. אתם משלמים הרבה פחות, אך זוכים לטוב ביותר.
סלון „אמבר" ממוקם ברח' בן־יהודה 64 ת"א. וטלפונית תוכלו להגיע אליו במספרים: 237394, 226692.
אם כל מלכות היופי הישראליות, כולל מיס תבל וכן דוגמניות צמרת רבות, העדיפו את „אמבר" האמיני לי שגם את לא תתאכזבי.

מבחר ארנקים, תיקי עור ומתנות ב„מיני" וב„מיני אקסקלוסיב"

אולי לא חשבת על זה, אבל כשאת מציגה את עצמך כלפי חוץ, או כשאת נוטלת חלק באירועים, שונים, הארנק הוא בעצם כרטיס הביקור שלך.
„כרטיסי ביקור" כאלה, אקסקלוסיביים בלבד ובאיכות מעולה, מצאתי ב„מיני" וב„מיני אקסקלוסיב" — חנויות הארנקים ברח' דיזניגוף 101 (פסג' הוד) בת"א. ב„מיני" מושם הדגש על תיקים מתוצרת הארץ בעוד ש־ב„מיני אקסקלוסיב" — מוצגים בעיקר תיקים תוצרת חוץ, מתנות מקוריות ותיקים לגברים.
אם יש לך טעם מעודן, תמצאי ב„מיני", מבחר מרשים של ארנקים בסגנונות, עיצובים וצבעים שונים. די אם נזכיר את השם „קריסטיאן דיור" הצרפתי, כדי לקבל מושג לגבי איכות הארנקים של „מיני", כ"כ לבחירתכם מבחר ארנקים ותיקים אופנתיים, צרפתיים, איטלקיים וממיטב הייצור המקומי.
הסגנון המיוחד של „מיני אקסקלוסיב", הפגיש אותי עם ארנקים ותיקים כמותם טרם ראיתי ובלתי שיגרתיים בעיצובם. התיקים עשויים במקצועיות רבה, התפירה הזקה, והעיצוב מרשים ביותר. מבחר התיקים, כולל תיקי צד, תיקי נשיאה ותיקים מעור.
גם עליכם הגברים בעלי הטעם, חשבו ב„מיני", לבחירתכם מבחר אקסקלוסיבי של תיקים, תיקי ג'ימס בונד מעור, חגורות ואביזרים שונים. בצד אלה תמצאו ב„מיני אקסקלוסיב" פסלונים ומתנות מגוונות מסוגים שונים ולכל אירוע.
מה דעתכם על ביקור זוגי אקסקלוסיבי ב„מיני". מוכרות מקצועיות וחייכניות תקבלנה אתכם ותדאגנה לספק את כל דרישותיכם... בתחום התיקים ומוצרי העור. להתראות ב„מיני" דיזנגוף 101, תל־אביב.

סל וסלסלה

מדור למתרחש בשווקים

בעריכת: בני קארו
טל. 03־241530. ת.ד. 29726 ת"א

זאב באמבטיה!

יום אחד הגעתי הביתה מותש ומת להתקלח. נכנסתי למקלחת, ופתאום קוראת לעברי אחותי: „בני היזהר! זאב באמבטיה". לא ידעתי אם לצחוק או לבכות. אינני פחדן, אך זאב באמבטיה... מסתבר, ש„זאב" הוא שמה של חברה לחידוש אמבטיות וציפויין. אשר הציפוי להן נעשה ע"י תשלובת חומרים מיוחדים המיובאים מחו"ל, הציפוי מתבצע בפרק זמן קצר מאוד ובאחריות מלאה. נו, ומי מבצע זאת, הרי הוא „זאב" הנענה בטלפונים: תל־אביב 938862, 625110, חיפה — 526622. בסיומה של העבודה כבר לא פחדתי מזאבים, וכעת אני חושב לעצמי, „הלוואי עליכם עבודה מקצועית כזו".

יופי — לגברים בלבד!

הדברים הבאים מיועדים אליך, הגבר. אם עד היום, יופי וטיפוח היוו לגביך מילים לא כל כך גבריות, הרשה לי להעלות כמה השגות על הנחה זו, ובהזדמנות חגיגית זו, להציג בפנייך מועדון אקסקלוסיבי יחיד מסוגו בארץ, המיועד לגברים בלבד. והמדובר הוא ב„אסקוייר", רח' שלמה המלך 46 תל־אביב.
ל„אסקוייר" מגיעים בעלי עסקים ומקצועות חופשיים המעוניינים לטפח את גופם, לשמור על רעננותם ולהשתחרר מהלחץ היום־יומי. וזאת, במועדון אקסקלוסיבי שנועד לכך.
ב„אסקוייר" תוכל לקבל סאונה פינית, מסג' כללי מידי מסג'יסטית מקצועית, טיפול פנים משחרר ומרגיע, פדיקור וכן תספורת.
באווירה המיוחדת של „אסקוייר" ובטיפול שתזכה לו שם, תרגיש איך אתה הופך אט אט לאדם חדש, רענן, רגוע ושופע מרץ. „אסקוייר" הינו מועדון יחיד מסוגו בארץ, באופי השרותים שהוא מעניק. המועדון קיים כבר 10 שנים ולקוחותיו הקבועים מכירים אותו היטב ואינם מוותרים עליו. המכון מורשה, מסודר ומנוהל כחוק.
אם רעיון ביקור במכון יופי לגבר, גרם לך עד כה להסס. הרשה לי לקבוע באופן החלטי ש„אסקוייר" הינו מועדון רציני וגברי בהחלט. „אסקוייר" פתוח כל יום בין השעות 9.30 עד 20.00. ESQUIRE רח' שלמה המלך 46, תל־אביב, הזמנת מקומות בטל': 238685, לבריאות!

לנשים האוהבות רמת לבוש גבוהה

ואינן מסתפקות בדברים רגילים, יש דבר חדש חולצות נשים TUCCI (יבוא מארה"ב). החולצות המובילות בעיצובן האופנתי ובאיכותן העילית, טוצ'י מייצרת במבחר רב ובגוונים שונים לטעמן של צעירות ומבוגרות. החל מחולצות ספורט ועד לחולצות ערב. עם קישוטים, עניבות ומטפחות. אם תלבשי פעם את טוצ'י לא תחליפי אותה בשום חולצה אחרת.
יש חולצות נשים —
ויש TUCCI!
את טוצ'י ניתן להשיג רק בחנויות האופנה המובחרות ביותר.
מכירה סיטונית: מלצ'ט 64 ת"א, טלפון: 248150.

לקנות סטריאו ולחסוך

אתה מחפש מערכת סטראו ממיטב יצרני העולם, כמו מרנץ, היטצ'י, סוני. טלביזיה, רמקולים או קיטים להרכבה עצמית. ב„יונהר" שבהנהלת יונה הרצל, תמצא את אלה ובמחירים הישנים.
השיטה ב„יונהר", היא שיווק ישיר מהיבואן לצרכן, שיטה המוזילה את מחיר המוצר. בצד אלה מובטחים לך שרות מלא ואחריות כפולה.
בנוסף, תוכל לבחור בין הנחה של 15% לבין תשלומים ל־6 חדשים. ואם לא די באלה — ב„יונהר", פועלת מעבדת שרות ותיקונים, לשרותך.
„יונהר" ברח' אבן גבירול 101 (מול השקם) פתוח כל יום בין השעות 9.00 עד 19.00. טל. 227435.

מכתבים

(המשך מעמוד 6)

יש לציין כי המאמר כתוב בצורה יפה ומנתח בצורה טובה את מניעי ביקורו של סאדאת. אך כשהגעתי בקריאתי לאחד ה־קטעים נדהמתי, ממש רתחתי מזעם. באו־תו קטע כותב אבנרי על מסעו של ח"כ גד יעקובי לארצות־הברית ועל העימות בינו לבין ואליד חאלידי. באותו עימות שאל הפרופסור הפלסטיני: „מדוע לא תנהלו לעולם משא־ומתן עם אש"ף?" ועל כך כתב אבנרי: „,מפני שאש"ף רו־צח נשים וילדים!' השיב יעקובי כתוכי החוזר על פסוק ששינן."

וזה הדבר שהרגיז אותי. האם לא צדק ח"כ יעקובי בתשובתו. האם אין זה נכון שאש"ף רצח ילדים ונשים ישראליות. הליגלוג לדברי תשובתו של יעקובי הוא יותר ממגעיל. ספק אם אבנרי היה כותב מה שכתב אם חס וחלילה אחד מבני מיש־פחתו או מישהו ממכריו היה נפגע על־ידי אירגון טירור.

אנצ'ו מאיר, רמת־גן

● ● ●

האליל שהכזיב

אורי אבנרי טוען (במאמרו „האיש שבא לחתוך" העולם הזה 2099) כי „המלך פא־רוק היה צעיר ופופולארי, יפה־תואר ונמ־רץ, אליל הדור הצעיר." אבל תמונותיו של מלך מצריים שצורפו לכתבה מציגות אותו

המלך פארוק
איזה יפה?

שמן ומכוער, ממושקף ועקום. האם איש זה היה פעם „אליל הדור הצעיר"?

רינה סלע, בת־ים

● בהחלט לא. תיאור זה הוא של המלך פארוק בעת שעלה לכס השילטון במצריים. אז, לפני שהסתאב ושמן, היה אומנם יפה־תואר **(ראה תמונה).**

● ● ●

דיוקנו של יהודי כאנטי־שמי

כמעט כל המדור נמר של נייר (העולם הזה 2097) הוא כתב שיטנה ארוך עם ראשי פרקים שונים. השינאה והמשטמה שזועקות מכל שורה הן ממש ילדותיות ואפילו חולניות. במייוחד אמורים הדברים ב„ירידה" הגסה על הסופר חיים הזז.

אין בכוונתי לערער על העובדות המו־באות במדור או לשלול, חלילה, את חו־פש הביקורת, אלא למחות על דרך ההס־תכלות וההגשה, שאני רוצה להגדירם כ־גסות, במקביל להגדרה „פאשיסטים" או „פאשיזם" שאורי אבנרי הדביק בזמנו לאנשי הימין ולתנועת ארץ־ישראל ה־שלמה.

אכן, פעם נוספת מוכח מעל לכל ספק, שזכותנו הגדולה כיהודים היא שמותר לנו להיות אנטי־שמים.

משה פרנקל, רמת־גן

● **דן עומר מעיר:** אם הקורא פרנקל היה טורח וקורא את ספרו של חיים הזז **משפט הגאולה,** היה מוצא בו עילות מכובדות יותר ל„אנטי־שמיות", מאשר ביקורתי לספר זה.

● ● ●

יו יו סאדאת

רק לפני מיספר חודשים טען נשיא מצריים כי אפילו אחרי חתימת הסכם שלום בין ארצו לבין ישראל, עדיין יחי־לוף דור שלם עד שניתן יהיה לכונן שלום אמיתי בין העמים. והנה, בא ביקורו והו־

כיח שניתן לכונן את השלום בין העמים אפילו לפני חתימת חוזה שלום רשמי.

אם זאת הייתי מציע להיזהר מפני סא־דאת. אם הוא שינה את דיעותיו והש־קפתו בפתאומיות כזאת, מי לידנו יתקע שהוא לא ישנה את דעתו לקיצוניות שנייה? אם יווכח סאדאת כי ישראל אי־נה מוכנה להתקרב לעמדותיו באשר ל־נסיגה מוחלטת והקמת מדינה פלסטינית, הוא עלול לחזור לאופציה המילחמתית באותה החלטיות בה פתח במיתקפת ה־שלום שלו. צריך להיזהר על כן שסא־דאת לא ישחק יו־יו עם בגין ועם עם ישראל כולו.

לכן הייתי מציע לכל המתנהגים כאילו השלום כבר עומד על הסף לרסן מעט את התלהבותם. למרות היונים הצחורות הפורחות בשמינו, כדאי למעט בציפיות. כי כגודל הציפיה כן גודל האכזבה. ואם עם ישראל יתאכזב הפעם, אחרי המהפך הפוליטי הגדול, ספק אם בעתיד ניתן יהיה לרכוש מחדש את אמונו.

יהודה קירשנבוים, חיפה

● ● ●

טעם הבדיחה

כתבה, ידיעה, בדיחה, השמצות או סתם מילים? לא יודע מה זה ולא הבנתי את זה: האם זו כתבה או אוסף קללות? אני מתכוון למה שכתב קובי ניב בקטע „בכל זאת ערבי" במדורו (העולם הזה 2099).

אני לא יודע מה אתם רוצים מערבי ומה אתם מצפים ממנו כשאתם אומרים ש„סאדאת הוא ככלות הכל ערבי." האם אתם רוצים שערבי לא יהיה ערבי, או שיהיה כל יום משהו אחר: יום יהודי, יום נוצרי, יום שטן או עובד אלילים? עדיין לא הבנתי את טעם הבדיחה שלכם, אפילו שקראתי אותה פעם אחר פעם, בלי סוף.

מחמד קביעה, מעונות הסטודנטים, באר־שבע

● הקטע הנ"ל נכתב במיסגרת מדורו הסאטירי של קובי ניב. סאטירה אינה סו־בלת פרשנות. מי שלא הבין — הפסיד.

● ● ●

סאדאת בשירות ארליך

יש לי עדות משכנעת כי ממשלת הלי־כוד ידעה מראש על כוונתו של סאדאת לבקר בישראל. אני מבסס את קביעתי זו על כך שהממשלה יצאה עם התוכנית הכלי־

מכתבים

כלית החדשה שלה בדיוק שלושה שבועות לפני בואו של סאדאת. מועד זה נקבע מראש, כך שההתלהבות שתפרוץ במדינה אחרי ביקור סאדאת תשכיח מהעם את התגובות הנזעמות על הצעדים הכלכליים של הממשלה.

ובאמת, זה מה שקרה. רק בא סאדאת וכל הפועלים שאיימו לעלות על הבאריקדות בגלל צימצום הסובסידיות והעלאת המחירים, נדבקו למכשירי הטלוויזיה והריעו לאותה ממשלה שרק כמה ימים קודם לכן חרפו וגידפו אותה. שמחה ארליך עשה טעות נוראה. הוא יכול היה להעלות את המחירים עוד יותר ולהטיל מיסים כבדים על העם. אחרי בואו של סאדאת איש לא היה פוצה פה ומצפצף.

יהושע בר־ניר, אשקלון

בהיותם באופוזיציה ידעו נציגי הליכוד לזעוק ולהתריע נגד התקציב הממשלתי המנופח והבזבזני וטענו כי כשהם יהיו בשילטון הם ידאגו לקיצוץ ההוצאות של הממשלה ולייעול מנגנונה. והנה הגיש שר־האוצר שמחה ארליך תקציב אינפלציוני חסר־תקדים, ללא שום קיצוץ בהוצאות ותוך כניעה לתביעות השרים המבקשים לשמור על אחוזותיהם.

מי שנדרש להמשיך ולשאת בעול הוא האזרח הקטן, שתחת ממשלת הליכוד כמו תחת ממשלת המערך צריך לפרוע את החשבון שמגישים לו המנהיגים.

מרים הרמן, ירושלים

ראיתי את תוכנית הטלוויזיה מוקד בה הופיע שר־האוצר שמחה ארליך. אין להכחיש כי למר ארליך יש חוש הומור מפותח מאד. כך, למשל, כששאלו אותו, אם

אין זה מתפקידו של נגיד בנק ישראל להיות „כלב השמירה של התקציב," השיב כי „קודם כל, מר ארנון גפני אינו כלב..."

אבל בחיוכים ובבדיחות אי אפשר לפתור את בעיות המשק ההולכות ומחמירות, למרות התמונה הוורודה שמנסים לצייר בפנינו חבל שמראייניו של מר ארליך לא ידעו להתמודד עימו בשאלות שאי אפשר היה לפטור אותן בצחוק ובבדיחות בלבד. כי על זה נאמר הרי: „צחוק, צחוק, אבל..."

משה הראל, תל־אביב

● ● ●

יוון — יוק?

אני מבין היטב את המניעים שהביאו אותכם להקדיש מקום כה נרחב לביקור נשיא מצריים בישראל בגיליונכם מס' 2099. אולם, לדעתי, היה עליכם בכל זאת, עם כל החשיבות ההיסטורית של הביקור, להקדיש עמוד אחד או שניים בעיתונכם למאורעות חשובים אחרים אשר אירעו במשך אותו השבוע, ובמייוחד הבחירות שנערכו ביוון.

המתרחש ביוון חייב לעניין אותנו, אזרחי ישראל, משלוש סיבות: האחת, יוון היא בין שכנותינו הקרובות ביותר, דבר שניתן לראות בבירור היום, כאשר חברת ארקיע שוקלת להנהיג טיסות לרודוס במחיר שאינו עולה על מחיר הטיסה לאילת; השנייה — יוון השתחררה זה מקרוב מעולו של מישטר פאשיסטי; והשלישית — אחת מן הבעיות הגדולות של יוון הינה יחסיה עם ארצות־הברית. גם ישראל מתמודדת עם אותה הבעייה, אך בייתר חומרה. מסיבות אלה חייב היה עיתונכם לכתוב על הבחירות ביוון.

ד"ר ס. וישניובסקי, תל־אביב

● ● ●

צל"ש במקום צל"ג

אני עוקבת בקביעות אחר מדור הטלוויזיה שלכם. תמהתי לקרוא בגיליונכם (העולם הזה 2099) דברי ביקורת חריפים על פרשן הטלוויזיה לעניינים ערביים, אהוד יערי. תמהתי שהענקתם לו צל"ג על הופעתו המרשימה בסיקור ביקור סאדאת, על המידע שהעניק והראיונות שערך עם אישים מצריים. לדעתי היה ראוי בהחלט לצל"ש ולא לצל"ג. הסיקור שלו היה מעולה כמו גם העובדה שידע להעריך נכונה את הביקור ואת השלכותיו על מעמדו של סאדאת בעולם הערבי.

אלא שמערכת העולם הזה לא השתחררה כנראה מן הפגיעה שנפגע ויקטור נחמיאס כאשר נאלץ לפנות את מקומו לאהוד יערי. עם כל ההערכה והכבוד למר נחמיאס קשה להתעלם מן העובדה שהסיקור והפרשנויות שנתן אהוד יערי בתקופה בה הוא מכהן כפרשן לעניינים ערביים של הטלוויזיה עולים לאין ערוך על הסיקור שנתן בשעתו ויקטור נחמיאס.

לאהוד יערי היה מגיע צל"ש על הסיקור והפרשנויות במהלך המילחמה בלבנון, על כתבותיו המעולות בפרשת סומאליה—אתיופיה, וכן על כיסוי ביקור סאדאת.

מיכל תמרי, תל־אביב

● ● ●

שלום לך בוסי

הכרתי את בוסתנאי („בוסי") סחה על צדדיו היפים. הכרתיו גם על צדדיו המכוערים. חברים אינך משנה ואינך אומר „אילו": „אילו גדל בחצרו של הרבי מלובאביץ' היה עילוי" או „אילו גדל על ברכי דיזנגוף היה ראש־העיר". אילו גדל שם לא היה זה בוסי — שכנער בשעריים היה נותן ראסיה לחמור ומעלפו ושכוחו היה לאגדה.

הוא היה איש ניגודים עם כל אלימותו ומזגו הסוער, חיוניותו שלא ידעה גבול. היה בו רוך עד תום, קסם רב ואישיות מגנטית, רוחב־לב וחוש הומור. בניגוד לאח"מים רבים וחשובים, אשר לא ידעו כביכול במה עסקו חבריהם הקרובים, ידעתי את עיסוקו, כפי שידע הוא במה עיסוקי. מוסרו של בוסי החבר היה שמעולם לא תקע סכין בגבי, כפי שעשו קוליגות ואנשים מהוגנים ומוסריים — מוסריים מן השורה.

בוסי
איזה מוסר?

את חייו חי כפי שרצה, על־פי קריטריונים שלא היו צמודים דווקא לעשרת הדיברות. על האבסורד שבמותו ניתן לומר בצער רב ומכל הלב: „מי שהולך לישון עם כלבים סופו שקם עם קרציות." בוקר אחד לא קם... שלום לך בוסי.

יגאל תומרקין, תל־אביב

לנגרים וחובבים
עם תחילת השיווק
של כלי העבודה החשמליים
מתוצרת A.M.T. (ארה"ב) בישראל
ניתנת לך ההזדמנות לרכוש אותם
במחירי פרסום:

משור שולחן 1,124.– ל"י
מקצועי עשוי פלדה יצוקה

מחרטת עץ 1,500.– ל"י
אורך 120 ס"מ עם מיסבי גולות

מלטשת־סרט 685.– ל"י
רוחב 4 אינטש, אורך 36 אינטש

מקצוע 1,353.– ל"י
אורך 60 ס"מ, רוחב 10.5 ס"מ
פלדה יצוקה

כל אחד מהכלים הנ"ל ניתן להתאים לכל מנוע חשמלי!
4 הכלים לעיל הם רק חלק ממבחר מגוון.
המחירים לא כוללים מ.ע.מ.

כתוב לת.ד. 2428 ירושלים
ותקבל קטלוג ומחירון ללא התחייבות

או פנה ישירות:
ורשבסקי־ירושלים
ככר ציון, טלפון: 225828 (02)

ת"א: בן־יהודה 58 א'
טל' 03-282932
חיפה: רח' ירושלים 16
טל' 04-667348

רעים
מכון ארצי להכרות
בהנהלת דוד גל

זר ברכות ואיחולים
לזוגות הצעירים
שהכירו באמצעותנו
ונרשמו לנישואין
בחודש נובמבר

רובקס
המתנה היפה ביותר

מורלה
המפסים המעוצבים כיצירת אומנות

9 מיקרי סרטן, עשרות מיקרי אסטמה ומחלות־ילדים - ליד מצבעה המפיצה זיהום

סרטן בלב רמת־גן

פיח לדוגמה מראה הדוקטור דויד הומינר על גבי נייר. הפיח הזה הצטבר תוך שבוע ימים על גג ביתו, הסמוך לתישלובת מיפעלי **קשת**. כאשר הראה את [illegible] הפיח הזו לראש העיר, ד״ר ישראל פלד, בכנס שנערך **בבית־האזרח** ברמת־גן, הוצא על־ידי שוטרים מן האולם ונעצר. המיפעל פועל בשש השנים האחרונות ללא רישיון.

תישעה **מקרי סרטן** ברחוב אחד. עשרים וחמישה ילדים סובלים מ־אסטמה קשה באותו גוש בניינים. ילדים אחרים לוקים בדרכי הנשימה ובפריחות אלרגיות. רופאי המישפחה מצווים על ההורים לעזוב את המקום, ובמהירות, לטו־בת ילדיהם. אלה שבאפשורתם לעשות זאת, בורחים לאיזור מגורים אחר. מי שאין לו די אמצעים, נשאר באותה הדי־רה, כשהוא סובל מן הפיח השחור, העשן ומן אדי הקיטור רווי הכימיקלים.

הדבר נשמע כסיפורה של עיר תעשיי־תית באירופה של תחילת המאה. אך למע־שה זהו סיפור ישראלי מודרני. המקום: מרכז רמת־גן, במרובע הרחובות ז׳בו־טינסקי, המבדיל ומנחם יצחק. מקור ה־פורענות: מיפעלי סכסטיל לצביעה, קשת ואפרט־טקס, הממוקמים בלב איזור מגו־רים צפוף.

שלושה מתושבי המקום לקו בסרטן ומתו; אחד אושפז בבית־חולים לחולים כרוניים. רבים אחרים חיים בצל הסכנה. מצב זה עורר רופא צעיר מבני המקום, ד״ר דויד הומינר, להציג בפני הציבור את האמת הקטלנית, כדי להזהירו וכדי לעוררו להגן על בריאותו.

הסכנה שבזיהום האוויר

ניתן להגדיר **זיהום־אוויר** כמצב שבו מצויים באטמוספירה שמסביבנו חומ־רי־זיהום שונים, או תירכובות של חומרים אלה, אשר ריכוזם באוויר או משך זמן הימצאותם בו מסכנים את שלום האדם, שאר בעלי החיים והצימחיה.

בלונדון מתו בנובמבר 1952 4,000 איש כתוצאה מזיהום־אוויר חמור. במשך שני החודשים שלאחר מכן מתו 8,000 איש נוספים, רובם ממחלות בדרכי הנשימה. התברר שעקומת העליה במספר מיקרי המוות דומה להפליא לעקומת העליה בריכוזי תחמוצת הגופרית, תחמוצת החנקן וריכוז העשן באותו הזמן.

בניו־יורק, בינואר 1953, מתו תוך עש־רה ימים 200 איש. בסתיו של 1963 מתו 400 איש. בשתי תקופות קטלניות אלה כיסה עשפל (סמוג) כבד את שמי העיר.

בדונורה שבפנסילבניה, מתו באוקטובר 1948, 20 איש ו־5,900 מתוך 14 אלף תושבי המקום חלו. שוב נמצאו ריכוזים גבוהים של תירכובות גופרית באוויר.

ברמת־גן המיספרים קטנים יותר, אולי משום שעדיין לא ידועים כל המיקרים. אבל במקום המדובר — במרובע הרחו־בות ז׳בוטינסקי, המבדיל ומנחם יצחק — רק שני מיפעלים פולטים פיח, עשן וקי־טור רווי כימיקלים, ורק עשרות מישפחות מתגוררות סביב המיפעלים האלה, כשהן קולטות את הזוהמה המסוכנת וניזוקות ממנה.

ברחוב המבדיל מס׳ 5 ישנם 12 ילדים שסובלים מאסטמה קשה או משיעול כרוני המלווה בפליטת כיח. שעות השיעול או התקפות האסטמה הן תמיד שעות לילה — בזמן שבו פולטות ארובות שני המיפעלים את הפיח. גיל הילדים האלה נע בין שנה אחת לשבע שנים. כושר הריכוז שלהם בגן הילדים או בבית־הספר נמוך מזה של שאר חבריהם, בלי יוצא מן הכלל. כולם מגיעים למוסדות החינוך כשהם תשושים, חולים וסובלים מחוסר שינה. המבוגרים יותר סובלים ברובם מקשיים בנשימה, ומהתקפים חוזרים ונישנים ב־שעות הלילה — שעות פליטת הפיח. אף

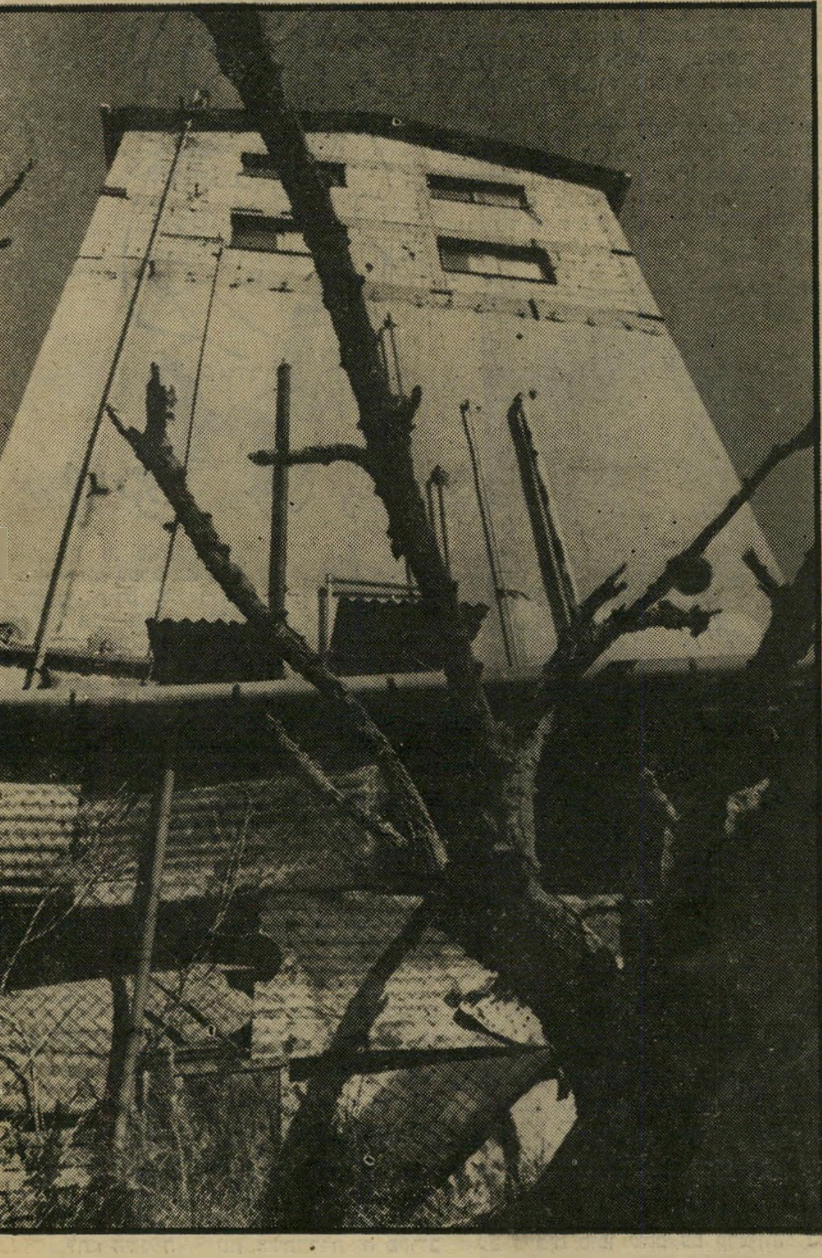

מוות לעצי רמת־גן הסמוכים לתישלובת מיפעלי **קשת**. כל העצים בסביבה יבשו ומתו בעיקבות הרעלים הנפ־לטים מבית־החרושת, המהווה מיפגע תברואתי חמור ביותר. **צילם: שלמה סתר**

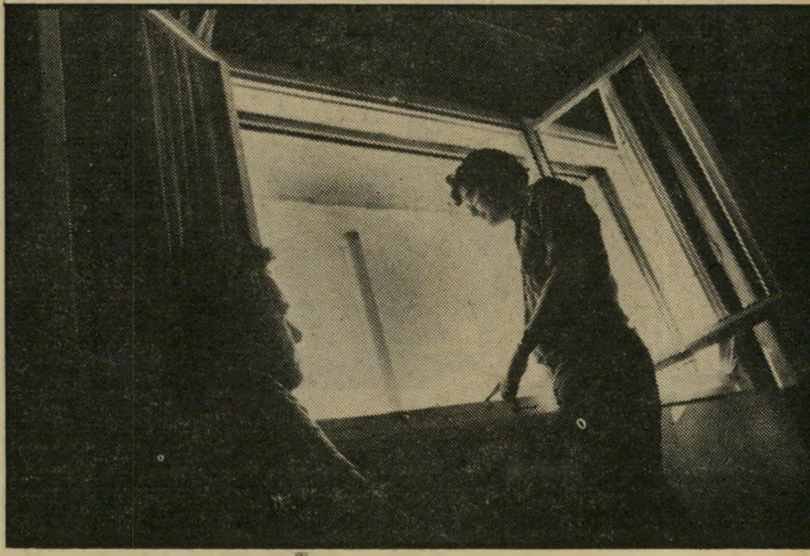

נוף סרטני נשקף מן החלון שבביתו של ד״ר דויד הומינר. הארובה פולטת היישר לתוך הבית עשן שחור וקיטור רווי כימיקלים. במקום גניה המפורסמים של עיר הגנים ואוויר צח ונקי, נושמים דיירי הבתים הסמוכים לתישלובת מיפעלי **קשת**, אוויר רעיל.

ארובה מאיימת בתוך איזור־מגורים צפוף מאד בלב רמת־גן, היא הארובה של תישלובת מיפעלי **קשת**. גובהה של הארובה אינו מספיק כדי למ־נוע חדירת אוויר רעיל ומזיק לבתים. סביב הארובה מתגוררות עשרות מישפחות שילדיהן סובלים ממחלות בדרכי הנשימה. אותם הילדים לא סבלו ממחלות אלה כאשר גרו באיזור אחר.

אחד מן המבוגרים או מילדי המקום לא סבל מחוליים אלה קודם לכן.

במרחק כמה עשרות מטר מן הבניין הנגוע, בבית אחר, נמצאים שלושה אנשים חולים בסרטן הריאות. מול ביתם, במק־ביל לחלונות שנועדו לזרימת אוויר נקי, ניצבת ארובה אחת שפולטת פיח, ואח־רת, מקבילה לה, שפולטת קיטור.

„אי־אפשר להוכיח שהמחלה נגרמה כ־תוצאה מהפיח שנפלט מארובת מיפעל קשת,” אומר אברהם שחורי, מנהל מח־לקת התברואה של עיריית רמת־גן, ה־מופקד על מניעת מיקרים שכאלה. בבי־טאון הרפואה של ההסתדרות הרפואית בישראל התפרסמה גירסה אחרת: „רבים מן החוקרים נוטים לחשוב שזיהום־אוויר מהווה גורם אטיולוגי ישיר או מסייע להיי־ווצרות חלק ממיקרי סרטן הריאות. חוק־רים אלה מסתמכים על העובדה שבאוויר

(המשך בעמוד 12)

זהירות הגישה רק עם ציוד־מגן, מזהירים השלטים התלויים על קיר המיפעל שהוא היחידי הפועל באותו איזור מגורים. עשרות האנשים הגרים בקרבת מקום אינם מצויידים בלבוש כזה, חשופים בסכנת הרעלה יומיומית.

פתרון לבעייה מחפש משה מינץ, אב לשלושה ילדים, שאחד מהם נלקח מדי לילה לטיפול נמרץ בבית־החולים בגלל קשיי נשימה.

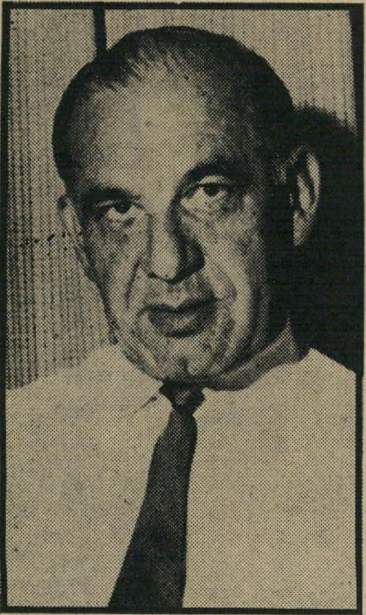

בעל הבית דב יעקובוביץ, שהוא מנכ״ל תישלובת מיפעלי **קשת**, אינו מוכן לעבור מן המקום, למרות שהוא עובד ללא רישיון.

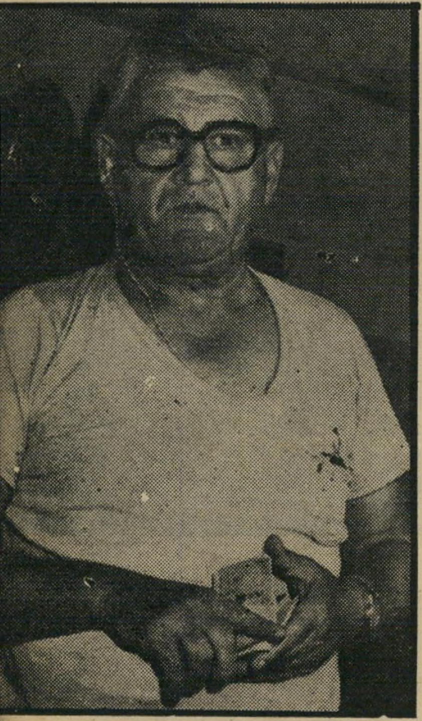

הוותיק משה הומינר, מוותיקי העיר אומר: „חשבנו על עיר גנים ובמקום זה אנו נחנקים.”

(המשך מעמוד 11)

מצויים חומרים יציבים למדי, הידועים כסרטניים לגבי חיות מעבדה."

הרישיון שנשלל

אחת התוצאות הישירות של מסקנות אלה היא הקמת איזורי תעשייה נפרדים ממקומות מגורים. חקר איכות הסביבה העלה מימצאים רבי־חשיבות לגבי זיהום־אוויר והשלכותיו. גם אם המסקנות הנובעות ממחקרים אלה אינן מצביעות במישרין על סיבת המחלה. אין כמעט מחקר בנושא איכות הסביבה שלא מציין את הפיח השחור ואת אדי הקיטור ספוגי הכימיקלים כסיבות למחלות הקשות של דרכי הנשימה או לסרטן הריאה.

ברמת־גן, המאוכלסת בעשרות אלפי תושבים, יש איזור תעשיה גדול למדי לבד מאיזורי תעשיה אחרים, קרובים מאד, בבני־ברק, בתל־אביב ובפתח־תיקווה. מדוע לא מועברים מיפעלי קשת לאיזור תעשיה כזה?

עובדה מפתיעה היא, שלתישלובת מיפעלי קשת, שבבעלותו של דב יעקובוביץ, אין למעשה רישיון לעבודה במקום כבר יותר משש שנים. הרישיון, המוצא על־ידי עיריית רמת־גן עם אישור. נפרד מטעם מחלקת התברואה שלה, לא ניתן. לדבריו של אברהם שחורי, לא הוצא הרישיון בגלל תלונות התושבים. אך גם בלי רישיון המיפעלים עובדים וממשיכים לפלוט פיח ואדי קיטור. עיריית רמת־גן לא נקטה בצעדים כדי להפסיק את העבודה המתבצעת ללא אישורה.

עובדה נוספת, מתמיה לא פחות, היא יחס העיריה לתלונות התושבים.

משהו על כך מספר ד"ר דויד הומינר: „היה כנס בהשתתפות ראש העיר, ד"ר ישראל פלד, בבית האזרח שברמת־גן. הכניסה היתה חופשית. ראש העיר חזר באותו זמן מקונגרס בינלאומי שנושאיו המאבק לאיכות הסביבה בערים. הכנס בא לספר על מה שלמד שם ראש העיר. והוא באמת סיפר על כמה חידושים שהוא מתכנן להנהיג בעיר. קמתי והתרעתי על מה שקורה סביב לתישלובת המיפעלים של קשת. כשהתחלתי לדבר היכה אותי ראש העיר ואיים שאם אמשיך באותו עניין פרטי שלי, יוציא אותי מן האולם. הרמתי פלאקט שהכנתי בבית, כשעליו דוגמאות של פיח, כדי להראות ולהמחיש למי שנכח במקום על מה בדיוק אני מדבר. מייד לאחר שהרמתי את הפלאקט הזה לקחו אותי שוטרים לתחנת המישטרה, עצרו אותי והגישו נגדי תלונה על הפרת סדר במקום ציבורי."

אביו של הומינר, משה (65), אחד מורתיקי התושבים ברמת־גן, זכה לתגובה דומה. הוא מתגורר 43 שנה באותו בית. בכנס שנערך במיכללה לטכסטיל ע"ש שנקר, הוא שאל את ראש העיר מה הוא מעדיף — „שעובדי מיפעל קשת יסעו למקום עבודה מרוחק מעט, לאיזור תעשיה, או שאזרחי העיר יחלו במחלות קשות?" לדבריו ענה ראש העיר: „מצידי, שיחלו."

תביעה אזרחית

מנהל מחלקת התברואה מציע הצעה אחרת. לדבריו, צריכים אזרחי רמת־גן להגיש תביעה אזרחית נגד תישלובת מיפעלי קשת. רק כך יוכל בית־המישפט לאסור על המשך העבודה במקום. הם צריכים לשכור עורך־דין, לשלם לו, ולחכות לבירור המישפט, מה אם התהליך הזה יקח זמן רב למדי.

פתרון אחר, אותו לא הזכיר מנהל מחלקת התברואה ואף לא דיבר העיריה וסגן ראש העיר, דוב קליין, הוא שראש העיר בעצמו יוציא בתוקף סמכותו, צו מינהלי שיאסור על המשך העבודה של מיפעלי קשת.

„אם נעשה דבר כזה," הסביר אברהם שחורי, „יגיש המיפעל צו־מניעה שיאשר לו את המשך העבודה תוך כמה ימים. העיריה חלשה ובלי שיניים חזקות בשביל דברים מן הסוג הזה. מלבד זאת, העיריה נתונה ללחצים מצד גורמים שונים, שאינם קשורים לתושבים בסביבת המיפעלים. המיפעל מייצא בעשרות מיליוני דולרים, לכן יש לו גיבוי של משרד התע־

(המשך בעמוד 38)

הנדון:

דגל מול דגל

שתי נשמות מתרוצצות בלב האומה הישראלית ובלב כל אדם יהודי בישראל.

הנשמה האחת כמהה לארץ־ישראל שלמה. הנשמה האחרת כמהה אל השלום.

עד היום חיו שתי הנשמות האלה זו בצד זו, בשלום המבוסס על שקר.

השקר היה: אין עם מי לדבר. ממילא, אין צורך להחליט. אפשר להחזיק בשטחים וגם לחלום על שלום.

הנשיא אנוואר אל־סאדאת הרס במכה נועזת אחת את השקר הזה.

מחר־מחרתיים ייפתח המאבק הבלתי־נמנע בין שתי הנשמות האלה.

שדה־הקרב יהיה לבה של האומה הישראלית, לבו כל אדם יהודי בישראל.

■ ■ ■

הנשמה של ארץ־ישראל השלמה יונקת משורשים עמוקים מאד.

יריחו ושכם, חברון וטולכרם שייכות אל נוף הילדות של רבים מאיתנו. פסענו בהן ברגל, נסענו בהן במכונית, רכבנו בהן על אופניים, כאשר היינו נערים. איך לא נאהב אותם?

זהו נוף התנ"ך, שהוא המרכיב החשוב ביותר בעולמנו הרוחני. איך נתכחש לו?

השאיפה הציונית להתיישב בארץ אבותינו, בכל מקום ובכל שעה, ניטעה בנו בבית־הספר, בתנועת־הנוער. היא חיה בניבכי לבנו.

חזון הארץ הוא חזון טיבעי. הוא קשור באלפי נימים של רגש בעולמנו הנפשי הבלתי־מודע. אין צורך להסביר אותו. אין הוא זקוק לשום הגיון. הוא משופע בסמלים, בשירים, במנגינות. הוא חי.

■ ■ ■

הנשמה של שאיפת־השלום יונקת גם היא משורשים עמוקים. אך שורשים אלה סבלו משנים רבות של תת־תזונה.

הם לא הושקאו במעיינות החזון. הם לא הוזנו כימעט ברגש, בסמלים, בשירים, במנגינות.

תנועת־השלום הישראלית היתה תמיד רציונלית. היא דיברה בשפת ההיגיון. כל הודאה ברגש העלתה סומק בפניה.

היא אמרה: השלום הוא טוב. הוא כדאי. הוא אפשרי. הוא כרוך בסיכון מחושב. הוא יעלה במחיר יקר אך סביר.

שום נשמה אינה יכולה להתקיים על מזון שכזה.

רבים מאנשי־השלום נשאו בליבם חזון נרגש ומלהיב, אך הם התביישו להודות בו. גם אלה מאיתנו שפיתחו, לפני 30 שנה, את החזון הזה בכתובים, חששו בשנים האחרונות מלחזור עליו. הוא נראה כאוטופיה. הוא היה מדע בדיוני. הוא נצטייר, בעיני ההמונים, כסימן מובהק של נאיביות חסרת־תקנה.

והנה, לפתע, חדרה האוטופיה לעולם המציאות. החזון המבוייש, שנחבא אל הכלים, יכול לפרוש כנפיים ולהמריא.

■ ■ ■

הבה נחזיר לנישמת השלום את מלוא כוחה הריגשי, את מלוא ההתלהבות של חזון.

יהיה־נא המאבק שווה והוגן: חזון מול חזון, התלהבות מול התלהבות, רגש מול רגש, סמל מול סמל, שיר מול שיר, מנגינה מול מנגינה, דגל מול דגל.

החזון של ארץ־ישראל השלמה פורש לפנינו נוף גדול ורחב, המקסים את לב נאמניו.

הבה נפרוש מולו את נופו של מרחב־השלום, והוא גדול יותר, רחב יותר, מקסים יותר.

בבוא האדם הישראלי לבחור ביניהם, יראה־נא את שניהם במלוא הדרם!

■ ■ ■

הנוף של ארץ־ישראל השלמה מוכר. בעשר השנים האחרונות דובר עליו עד בוש.

מדינה אחת, מן הים עד הירדן, ואולי עד המידבר.

עם אחד, השולט במדינה. דגל אחד, המתנופף בה.

עם שני, שיחייה ויעבוד בה, אך לא כשותף לשילטון, אלא כנשלט וכנסבל. ירצה לחיות כך בשקט — ניחא. לא ירצה — יסתלק או יסולק.

המדינה תחייה על חרבה, וזו תהייה מבהיקה וחדה וגדולה, מוכנה בכל עת להישלף מנדנה ולכרות כל יד המונפת כלפיה.

מסביב יהום הסער, אך ראשנו לא ישח. העולם הערבי אינו חשוב ואינו מעניין. ירצה לחיות עימנו בשלום — ניחא. לא ירצה — ננחית כל כמה שנים מכה ניצחת על ראשו.

יהיו קורבנות. אין דבר. טוב למות בעד ארצנו. זה טוב לבריאות האומה, לליכוד פלגיה, לקיום המורל שלה.

אלוהים עימנו. האנטי־שמים בכל העולם יעזרו לנו, ויגרשו אלינו מיליוני יהודים.

אנחנו חיל־החלוץ של העולם המערבי, והוא חייב לתמוך בנו. ואם העולם כולו נגדנו, לנו לא איכפת. דויד מלך ישראל חי חי וקיים.

■ ■ ■

זהו נוף ידוע, מוכר וברור. הגיעה השעה לתאר את הנוף הנגדי, באותה הבהירות.

האלטרנטיבה ההיסטורית של מדינת־ישראל.

תוכנית־השלום הישראלית, כפי שהיא צריכה להיות, וכפי שיש להגיש אותה לאלתר בקאהיר.

מדינת־ישראל כחלק מן העולם השמי הגדול, המשתרע ממימי האוקיינוס האטלנטי בחוף

„ואללה, כמה אתים אפשר לכתת בזה!" (מולדין, שיקאגו סאן־טיים)

מארוקו ועד למימי המיפרץ הפרסי בחופי חצי־האי ערב.

מדינת־ישראל כשותפה מלאה, רצוייה ומקובלת במעצמה כלכלית אדירה, בתנופת ההתחדשות החברתית והטכנולוגית.

לא עוד מיבצר במצור, אלא אחד המרכזים במרחב גדול, פתוח, דינאמי, מתעצם.

■ ■ ■

פירושו של דבר, קודם כל, הצטרפות לכל המיסגרות המרחביות הקיימות.

אחד הסעיפים הראשונים בטיוטה הישראלית לחוזה־שלום צריך להיות: הצטרפות ישראל לליגה הערבית, שתהפוך אז ליגה שמית, או ליגה מיזרח־תיכונית.

המיסגרת העיקרית היא, בשעה זו, הליגה הערבית.

דגל ישראל יתנופף לצד דגליהן של 22 המדינות האחרות במרחב זה, לצד דגליהן של מצריים ותוניסיה, סודן ופלסטין, סעודיה ומארוקו.

ראש־ממשלת ישראל — יהא זה מנחם בגין או כל מי שיבוא במקומו — יתפוס את מקומו בחברת הנשיאים, המלכים והשייכים של המדינות.

לא נשלוט בחבורה זו, אך גם לא נהיה בה אספקופה נדרסת. במרחב המאוחד נהיה גורם חשוב, בעל יכולת וקשרים עולמיים. נוכל לתרום לו הרבה, ואף לקבל ממנו הרבה.

כוחה המקובץ של יהדות העולם, שיעמוד לצידנו, יוסיף למרחב ממד עולמי, החסר לו כעת. ואילו האיחוד המרחבי יפתח לנו לא רק את שערי אפריקה, שנסגרו בפנינו, אל גם את שערי אסיה, שלא נפתחו בפנינו מעולם. נהיה, כמו שנועדנו להיות מלכתחילה, חלק מן העולם השלישי, תחת לשכון בין דרום־אפריקה וטייוואן.

למדנו, בשנים האחרונות, את ממדי כוחו המדיני של הגוש הזה. עד כה היה נגדנו. הכל ישתנה, כאשר נצטרף אליו.

בצד ההתאגדות המדינית, יש להציע בקאהיר את הנחת היסודות להתאגדות כלכלית.

זהו הסעיף החשוב הבא בהצעת־שלום ישראלית: הקמת שוק מרחבי משותף.

מלך מארוקו דיבר לאחרונה, באחת מהתבטאויותיו, על שילוב המשאבים הכלכליים העצומים של העולם הערבי עם הטכנולוגיה המפותחת של ישראל.

אל לנו להתייהר. חייבים אנחנו להישמר מכל נימה של התנשאות. העולם הערבי מתקדם כבר עתה בקצב גדול. מאות אלפים לומדים באוניברסיטות. בכמה מדינות ערביות יש התפתחות מואצת. ובכל זאת: יש לישראל מה להוסיף לתבשיל כלכלי זה — דינאמיות, יוזמה, כוח־אדם טכנולוגי מיומן.

פה ושם קיימות אשליות מופרזות מאד על חשיבותה של ישראל במערכת התחבורה, הכלכלה והמדע של המרחב למחרת השלום. אך גם אם נוריד אשליות אלה לקרקע המציאות, נשאר הרבה. כאשר ייפתחו הגבולות, כאשר ינועו הסחורות והשרותים באופן חופשי, כאשר יתחברו הכבישים והמסילות, תתפוס ישראל את המקום הראוי והמתאים לה — אולי כמו בלגיה, אולי כמו איטליה, אולי כמו צרפת, בשוק האירופי המשותף.

נהיה מחוברים לגוף חי, ולא נהיה עוד זקוקים לעירוי־דם מתמיד.

■ ■ ■

השלום יביא עימו בעיות ביטחוניות. הוא יחייב סידורי־ביטחון קפדניים.

הוויתור על השטחים המוחזקים ישמיט מידינו קלפים ביטחוניים, ורק כסיל יכחיש זאת. אולם לקלפים אלה יש תחליף. יש קלפים רבים אחרים בחפיסה — החל בפירוז שטחים ובסידורי־ביטחון בשטח, וכלה בצימצום הכוחות ובהגבלת החימוש, תחת פיקוח הדדי.

אולם כדאי כבר עתה, בדרך לקאהיר, לשאת את העיניים ליעדים רחבים יותר, שיעמידו את הביטחון הלאומי על בסיס חדש לגמרי.

על ישראל להציע בטיוטת־השלום שלה הקמת קהילייה־ביטחון מרחבית, בדומה לנאט"ו ולברית־וארשה, אך בלי השתתפות מעצמה חיצונית איזושהי.

כאשר יסופחו קצינים ישראליים למטות כל הצבאות הערביים, וכאשר יסופחו קצינים ערביים למטה צה"ל, כנהוג בנאט"ו, תיווצר רגיעה ביטחונית שקשה להעלותה היום על הדעת. לא יהיה עוד פחד מאפתעות, מפני שלא תהיינה אפתעות. לא יוכנסו למרחב מערכות־נשק חדשות, אלא אם כן תהיינה דרושות להגנה על המרחב כולו. ולא תהיה זאת החלטה של מדינה אחת, ולא כל שכן החלטה חשאית, אלא החלטה של הקהיליה המרחבית כולה, בידיעת כל חבריה.

לצבאות המשולבים יש משימה, שחשיבותה תעלה ותזדקר בשנים הקרובות. ככל שתגדל תלות העולם בנפט הערבי, כן תגדל התאווה הנואשת של הגוש המערבי מחד והגוש הסובייטי מאידך להשתלט עליו. רק מרחב מאוחד, יוכל לעמוד מול המזימות הבלתי־נמנעות.

■ ■ ■

אפשר וצריך להרחיב את התמונה, החל מליגה מרחבית לכדורגל וכלה במעבדות מדעיות משותפות לפיתוח הגרעין.

את התמונה הזאת יש להעלות, כאשר מדובר על תשלום המחיר שלא ניתן להתחמק ממנו — השיבה לגבולות הקודמים ודו־הקיום עם מדינה פלסטינית שתקום לצד ישראל.

לא מדובר על נסיגה פנימה, מארץ־ישראל השלמה אל ישראל הקטנה, אלא להיפך — על פריצה החוצה, ממדינת־גטו חמושה ונצורה אל המרחב הגדול.

מה גדול יותר? מה מלהיב יותר? מה מעורר ומגייס כוחות חזקים יותר של תיקווה וחזון?

■ ■ ■

מילחמת החזונות עומדת להיפתח. היא בלתי־נמנעת. בתוצאותיה תלוי עתיד המדינה לדורות.

מחנה נאמני־השטחים ערוך ומסודר. הוא המום בשעה זו, אחרי שנחתה עליו, בלא הכנה, מהלומת־השלום, אך הוא יתארגן מחדש. הוא יילחם.

מחנה נאמני־השלום אינו ערוך ואינו מסודר. הוא מפולג וחסר־אונים. גם הוא המום עדיין.

עלינו להקים מחנה גדול חדש, בלתי־שיגרתי, בלתי־מיפלגתי, בלתי־צמוד לאיזושהי מיסגרת של האתמול.

דרושה התגייסות עממית גדולה, התפקדות לאומית, שתקיף כל אדם בישראל שחזון השלום מרומם את לבו ומדבר אל נפשו.

הבה נרים את הדגל!

מאת אורי אבנרי

„את יכולה לקפוץ לי!" אמרה ח"כ שולמית אלוני לח"כ שרה שטרן־קטן, וזו סירבה

■ האיש הנרגש ביותר במדינה היה, ביום השישי האחרון, העיתונאי **צבי רימון,** העורך והמגיש חדשות בגלי צה"ל, והאחראי על הטלפון האדום. רימון היה אחראי באופן ישיר לשיחה ההיסטורית שהתקיימה בין התחנה הצבאית לבין צלם העיתונות **בן־עמי נוימן,** ששהה בקומה השישית של מלון הילטון נילוס בקאהיר. השיחה התקיימה בעיברית, ונמשכה כעשר דקות. בן־עמי נוימן מחזיק בדרכון בראזילי. מייד אחרי שנודע על תוכניתו של אל־סאדאת לבקר בישראל תיכנן לנסוע לקאהיר, אלא שסאדאת הקדימו. בשבוע שעבר היה נוימן בין העיתונאים הישראליים הראשונים שהגיעו לבירת מצריים. ערב לפני שטס לאתונה, ומשם לקאהיר, נפגש עם צבי רימון, קיבל את מספרי הטלפון הצבאיים של התחנה, וסיכם עם רימון כי יתקשר מקאהיר. נוימן החל שולח מקאהיר תמונות־רדיו. רימון איבד תיקווה לזכות בסקופ, מכיוון שנודע לו כי קשרי־הטלפון בין ישראל ומצריים נותקו מיד עם עזיבת הנשיא המצרי את ישראל. ביום השישי בבוקר טילפנה לרימון אשה נרגשת, שהציגה את עצמה כאשתו של העיתונאי **אליעזר שטראוך,** כתבם של עיתונים בראזילאיים בישראל. היא מסרה לרימון את מספר הטלפון של נוימן בהילטון נילוס, סיפרה כי דיברה איתו זה־עתה וכי הוא מבקש מרימון שיתקשר איתו. בגלי צה"ל הוכרז מצב־חירום, רימון התקשר למודיעין 18, וכעבור ארבע דקות עשה היסטוריה כאשר שוחח בעברית מתחנת־שידור צבאית בישראל עם עיתונאי ישראלי בקאהיר.

■ על מה שוחחו ביניהם ראש־הממשלה **מנחם בגין** והנשיא המצרי **אנוואר אל־סאדאת,** כאשר לא דיברו על פוליטיקה? לפי ההלצה: על ליבם החולה. סאדאת אמר לבגין: „יש בינינו הרבה חילוקי־דיעות, אבל לנו דבר אחד משותף — מצב ליבנו."

■ באותה שיחה אמר בגין לסאדאת: „מצבי בכנסת טוב עתה, יש לי רוב פרלמנטרי גדול." השיב לו סאדאת באירוניה: „ידידי, אתה תזדקק לזה!"

■ עם ישראל לקח ברצינות את ביקורו של אל־סאדאת בישראל, וכימעט שלא צצו בדיחות בעיקבות הביקור. בין המעטות שצצו בכל־זאת: „ראש־הממשלה מנחם בגין החליט להשיב על הצעתו של הנשיא המצרי, לשלוח אדריכלים מצריים כדי לשפץ את מיסגד אל־אקצה, בהצעת־נגד: לשלוח את **יגאל תומרקין** כדי להפוך איזו פירמידה. אחרי הכל, הוא מנוסה בכך."

■ בעת ישיבת ועדת החוקה־חוק־ומישפט הפריעה ח"כ המפד"ל **שרה שטרן־קטן** לח"כ ר"צ **שולמית אלוני** לדבר. התכעסה אלוני וקראה: „ח"כ קטן, את יכולה לקפוץ לי!" השיבה קטן: „ח"כ אלוני, לא ארד לסיגנון־הדיבור שלך, ולא אקפוץ לך!"

■ באחת מישיבות הכנסת נכנס שר־המיסחר־והתעשייה לשעבר ח"כ **חיים בר־לב,** לאולם המליאה, שבו אסור העישון, כשסיגר דולק נעוץ בפיו. אחד הסדרנים ניגש אליו והעיר לו על כך. ענה בר־לב לסדרן: „מה בסך־הכל עשיתי? הסרחתי קצת את הכנסת?"

■ עורך מבט החדש, **יעקב אחימאיר,** הציג את הכתב המדיני החדש **רון בן־ישי** לפני ראש־הממשלה, מנחם בגין, ואמר: „אני רוצה להציג בפניך את כתבנו המדיני החדש." השיב בגין: „ומה אתה הולך לעשות?" אחימאיר: „להיות עורך מבט!" בגין: „חבל שאתה לא הולך להיות עורך עלי־כותרת."

■ לא כל העיתונאים המצריים התלהבו מהבחורות הישראליות, שעמדו לשירותם במרכז־התיקשורת שהוקם בתיאטרון ירושלים. אחד מהם, **ג'אמיל חאמד,** אמר לכתב אמריקאי שפגש במרכז: „אני מרגיש שאני צריך לברוח מפה! יש פה יותר מדי מאטה־האריות, לטעמי," **מאטה**

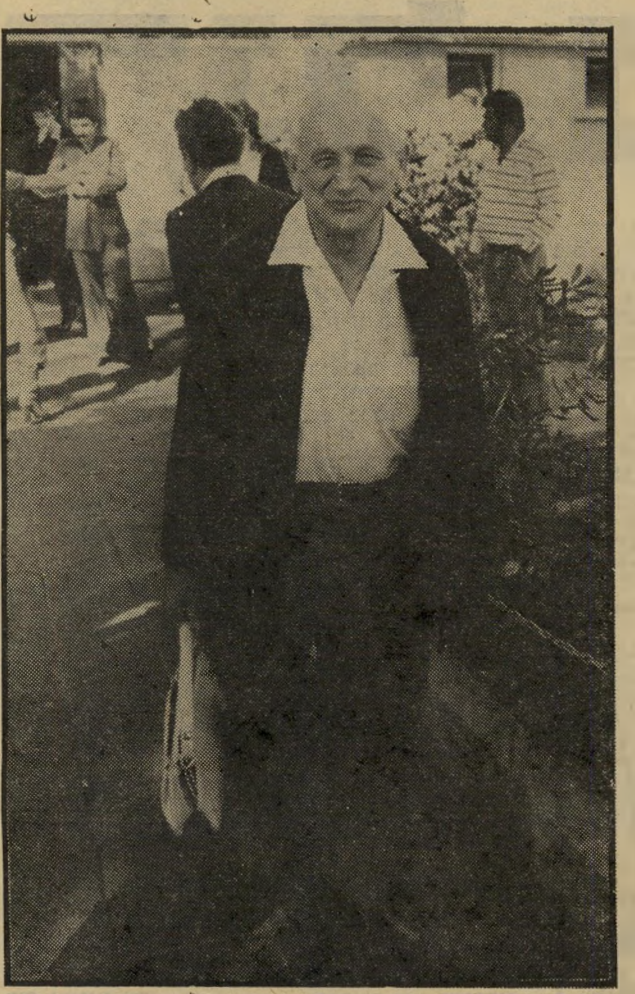

מאיר תלמי מזכיר מפ"ם הקשיש, הגיע למועצת מפ"ם שהתקיימה בסוף השבוע בכפר־המכביה ברמת־גן בלוויית אשתו אמה. תלמי ואשתו פסעו שלובי־זרוע בשביל הכפר כשלפתע נעצרה אמה, מסרה לו את ארנקה וניגשה למקום כלשהו. תלמי המשך ללכת, כשהארנק בידו ואמר: „תמיד רציתי שיהיה לי תיק, אז הנה, אמה סידרה לי אחד."

שלמה רוזן שר־הקליטה לשעבר, השתתף גם הוא במועצת מפ"ם. השר־לשעבר לא התערב בין הבריות ולא נגרר לוויכוחים. בהגיע שעת ארוחת־הצהריים וכל צירי המועצה פנו לחדר־האוכל נכנס רוזן לאולם המועצה הריק ועישן את מיקטרתו. כאשר נשאל מדוע אינו אוכל עם כולם, השיב: „מאז שאני לא בממשלה עליתי במישקל, ואני שומר על דיאטה."

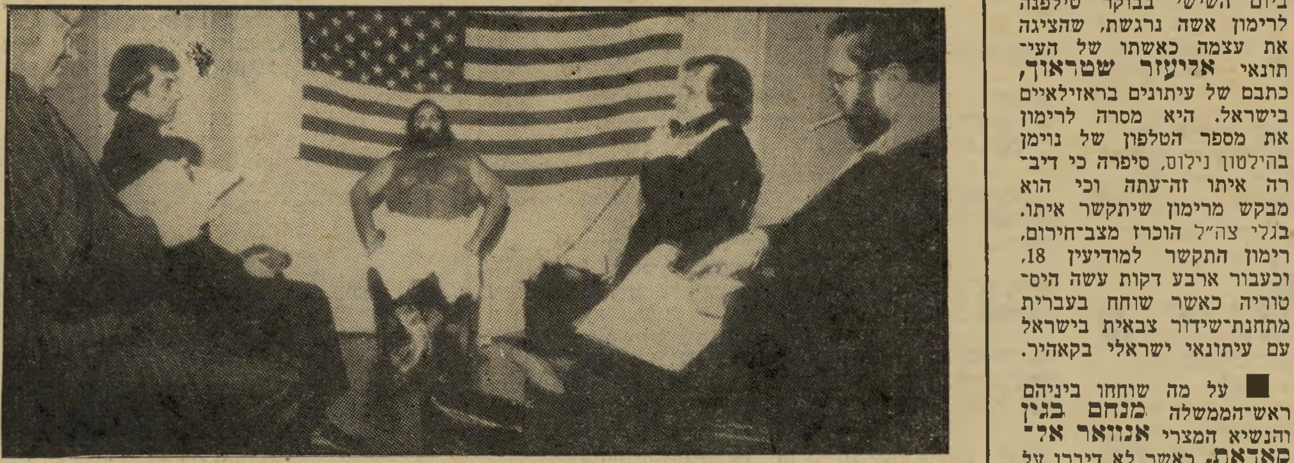

דמיס רוסוס הזמר ענק־המידות בן השלושים, שמישקלו 130 ק"ג ושמכר עד עתה 35 מיליון תקליטים בשפה האנגלית, החליט לכבוש את אמריקה. רוסוס, יווני ממוצא מצרי, הגיע לניו־יורק וחתם על חוזה עם סוכנות רוג'רס־את־כהן, שייצגה את התיזמורת שליוותה את מסע הבחירות של הנשיא ג'ימי קארטר. רוסוס הענק עושה כל דבר בממדים גדולים. גם את חתימת החוזה עשה כך, בנוכחות גדודי עיתונאים וצלמים. הוא סיפר כי לארוחת־הבוקר הוא אוכל עוף שלם, שישה קדלי־חזיר, שש ביצים, שש לחמניות, סלסלת פירות ובקבוק שמפניה לקינוח.

אנשים

הארי היתה מרגלת מפורסמת במילחמת־העולם הראשונה.

■ בעת שדנו בישיבת הממשלה על הסידורים שינקטו כדי לאפשר את פגישת סיעות הכנסת עם הנשיא המצרי, אמר לפתע שר־החוץ **משה דיין**: „אל תשכחו שיש עוד סיעה אחת, שצריכה להיפגש איתו.” הוא התכוון לסיעת־היחיד, זו שלו־עצמו.

■ הגרפיקאי של מעריב, **מאיר עוזיאל**, הפך בשנה האחרונה סאטיריקאי. עוזיאל, הכותב במגמה ימנית, זכה בכבוד כאשר תוכנית־הרדיו לצון נופל על לצון הוקדשה כולה לו ולסאטירה שהוא כותב. באותה תוכנית נשאל עוזיאל על־ידי הבדרן **דודו דותן** מהו הדבר שהוא שונא ביותר. השיב עוזיאל: „אני שונא את מנהל העולם הזה, ויש לי כמה דברים חמורים מאד להגיד לו.” שאל דותן בתדהמה: „אתה שונא את אורי אבנרי?” עוזיאל: „לא, לא, אני מתכוון למי שמנהל את כוכב הלכת שאנחנו חיים בו. אני לא מאמין שזה אלוהים, אבל אני גם לא מאמין שזה אורי אבנרי.”

■ בספר־הטלפונים כתוב שמו של מאיר עוזיאל כך: „עוזיאל מאיר, גרפיקאי, ורותי, גננת.” כשנשאל מדוע צריך היה להוסיף את מיקצועו ומיקצוע אשתו ליד שמם, סיפר כי במשך שנים ארוכות, ובמייוחד אחרי מילחמת יום־הכיפורים, הוטרד על־ידי צילצולים בלתי־פוסקים של אנשים שביקשו את מגדת־העתידות **רות עוזיאל**. לבסוף נאלץ להוסיף את מיקצוע אשתו ליד שמה. רק אז פסקו הטלפונים המטרידים.

■ בדו־שיח פומבי עם אורי אבנרי, שנערך ביוזמת המשורר **יבי**, הדהים הפרופסור **ישעיהו ליבוביץ** את הקהל, כדרכו, בכמה מקביעותיו. בין השאר: „ב־17 במאי לא חל שום מהפך. רק הסיגנון השתנה. כשם שבמשך שלושים שנה אפשר היה להרגיש בחילה מהפראזיאולוגיה הסוציאליסטית, אפשר עכשיו להרגיש בחילה מהפראזיאולוגיה היהודית־לאומנית.”

■ קביעה אחרת: „המיפלצת הקרוייה ארץ־ישראל השלמה היא הרכבה של לבנון ורודזיה.”

■ בהזכירו את הפסוק המפורסם שאמר הוגה־הדיעות הבריטי מהמאה ה־18, ד״ר סמואל ג׳ונסון, כאשר נאמר לו שפלוני הוא פטריוט גדול — „הפטריוטיזם הוא המיפלט האחרון של מנוול!” — טען ליבוביץ: „בישראל, נימוקי־הביטחון הם עלה־התאנה לכיסוי ערוותו של כל נוכל.”

■ אחד הנוכחים הצעירים שאל את ליבוביץ מה לעשות אם יסרב מנחם בגין לכרות שלום בתנאים שהציע סאדאת. האם להגר מן הארץ? ליבוביץ ניגש אל קצה הבמה ושאג: „שייגץ! אתה דורש ממני לעזוב את הארץ שלי? חוצפן!”

■ ראש עיריית באר־שבע, **אליהו נאווי**, מכשיר כבר את עצמו לקראת פרישתו מכהונת ראש־העיר. נאווי עומד לקבל מישרת מרצה בחוג למדעי המזרח באוניברסיטת באר־שבע. בינתיים הוא מרבה לצעוד ברגל כדי לשמור על כושרו הגופני, „אבל רק בשעות העבודה,” הוא מתלוצץ. פעמיים בשבוע הוא צועד למרחק עשרה קילומטרים בלוויית כלבו ומתפאר: „אני בריא כמו שור ואוכל כמו שואב־אבק.”

משה גת

(במרכז) זכה השבוע לקהל של למעלה מאלפיים איש שנהרו להשתתף בפתיחת תערוכתו בגלריה „לים” בתל־אביב. גת, צייר בעל שם בינלאומי, לא הציג תערוכה בישראל מזה 14 שנים. כל הציורים בתערוכה, הנושאת את השם „הכמיהה לשלום”, הם על נושא השלום. הם מסכמים שתי שנות עבודה ורק במקרה נקבעה פתיחת התערוכה לאחר ביקור הנשיא סאדאת בישראל. גת הציב בפתיחה נערות שחילקו פרחים למוזמנים. בתמונה נראה משמאל איל־הספנות הישראלית יולי עופר שרכש אחת מתמונותיו של גת במחיר 75 אלף ל״י „כדי להעניקה בבוא השלום לסאדאת, על מנת שתהיה תלויה בין אוסף התמונות שבארמון קובה המפואר בקאהיר.”

גליה ישי

ורחל רביד, שתיים מתוך קהל האלפים בפתיחת תערוכתו של משה גת, סוקרות את אחת מתמונות הענק שלו, שבכולן מופיע המוטיב של יוני שלום המתעופפות מתוך הריסות או מעל לראשי דמויות שכולות־מילחמה. שתי השחקניות היו חלק מקבוצת אמנים גדולה שכיבדה בנוכחותה את פתיחת תערוכתו של גת בה השתתפו גם אישי־ציבור וציירים.

לאה דגנית

השחקנית הוותיקה מתבוננת ביצירתו של משה גת, שנרכשה בידי איל־הספנות הישראלי יולי עופר כמתנה עבור נשיא מצריים. יצירה אחרת של גת נרכשה בסכום של 35 אלף ל״י עבור בית ידיעות אחרונות. לדברי גת הוא הושפע ממילחמת יום־הכיפורים, שבפתיחתה נפצע בתאונת־דרכים, והפך את מוטיב השלום והמילחמה למרכז יצירתו.

■ השבוע, כשמלאו שמונים שנה לחוקר הקבלה **גרשם שלום**, צוטטו דברים רבים שאמר במרוצת השנים. בין השאר: „פרופסור ליבוביץ מקיים את כל המיצוות אך אינו מאמין בכלום, ואילו אני לא שומר מיצוות ומאמין בכל.”

■ רק מעטים מן הצופים בתוכנית־הטלוויזיה עלי־כותרת, ששודרה ביום החמישי שעבר, ידעו כי לעובדה שח״כ **יוסי שריד** מתראיין אצל **ירון לונדון** יש משמעות. לונדון ושריד היו שניהם כתבי רשות השידור. לשניהם היתה חברה משותפת בשם **נירה שחורי**, שנישאה ללונדון. היחסים בין לונדון ושריד מעורערים מזה יותר מעשר שנים. הראיון בעלי־כותרת הייוה מעין סולחה בין השניים.

■ אחד האנשים הממורמרים ביותר בארץ הוא **חיים בן־נחשון**, המורה לעיברית של ח״כ **שמואל פלאטו־שרון**. בן־נחשון טוען כי פלאטו החליט לעשות פירסומת לעצמו, והפיץ כאילו למד לדבר עיברית בעזרת היפנוזה. „האמת,” אומר בן־נחשון, „היא כי לימדתי אותו בשיטה מזורזת, הדורשת מהתלמיד מנוחה וריכוז, אך לא בהיפנוט.” כשנשאל בן־נחשון מה היה המישפט הראשון שלמד פלאטו בעיברית, השיב: „אני מבטיח!” על כך אמרו לו: „מוטב היה אילו למד להגיד: אני מקיים.”

■ אחד הבודדים שלא היו מאושרים מביקורו של נשיא מצריים בישראל היה הגרפיקאי **יוסי** („ג׳קסי”) **ג׳קסון**. ביום השבת, בו עמד סאדאת להגיע לישראל, שהה ג׳קסי בירושלים, כאשר נמסר לו כי רעייתו, הרקדנית **חניתה ג׳קסון**, כורעת ללדת בבית־החולים ביילינסון בפתח־תקווה. כל מאמציו של ג׳קסי להגיע לשפלה עלו בתוהו כיוון שכל הדרכים מירושלים היו חסומות. גם כאשר בושר לו כי אשתו ילדה במזל־טוב בת, לא הצליח להגיע אל בית־החולים, אלא למחרת היום. זו אולי הסיבה שג׳קסי דחה את הצעות חבריו להעניק לבתו את השם „סאדאתה” והסתפק בשם רגיל כמו **ליהי**.

■ הח״כ־לשעבר **אליעזר רונן** טוען כי הוא יודע מדוע ביטל ראש־הממשלה את רעיונו של שר־האוצר להלבין את ההון השחור: „כדי לא לפגוע במיעוט הלבן.”

■ המנחה **מני פאר** נשאל על־ידי ידידים מהו בדיוק תפקידו של השר **יצחק מודעי**. השיב מני: „מודעי הוא שר אנרגי, עם מודעות להודעות ללא תשתית.” **קרני**, אשתו של מני, הוסיפה באותה הזדמנות: „אני מקווה שהנפט שנמצא באל־טור לא יהיה נס חנוכה, שיספיק רק לשמונה ימים.”

■ המחזאי **הילל מיטלפונקט** החליט להגשים חלום. הילל, הנחשב למחזאי הצעיר הבולט ביותר בארץ, הפך את מחזהו שרגא קטן לתסריט, ובימים אלו הוחל בצילומי הסרט בבימויו של **זאב רווח**. הילל סיפר לזאביק כי תמיד רצה להיות שחקן, וזאביק החליט לשבץ אותו באחד התפקידים הבולטים בסרט. הילל הוא בעלה של **עירית**, בתו של נשיא מכון וייצמן, הפרופסור **מיכאל סלע**.

עדנה לב

הזמרת הישראלית המתגוררת בארצות־הברית מנהלת רומן עם הבדרן האמריקאי הנודע דייוויד בראונר (באמצע). עדנה טורחת לעדכן את מעריציה בישראל בכל הנוגע לחייה הפרטיים. באחרונה שלחה תמונה זו שלה ושל ידידה, בחברת בארי ניומן (פטרוצ׳לי), וכתבה מאחור כי ניומן טוען שכל מי שרוצה להרגיש כמו סופר־סטאר, חייב לנסוע לישראל. „שם, כל שחקן זוכה בפגישה עם ראש־הממשלה.”

קובי ניב

שלום לסאדאת

אלבום השלום - כפי שהוא נראה בעיני ילדי ישראל

פיראל אביטל ת"א בן 14

כשיהיה שלום
אז מצרים תתן
לנו נפט
ואנחנו ניתן
להם שקל

יונתן רמת אביב
קלגנשטיין בן 7

ב"ה שלום על ישראל

יבוא השלום לציון כי יתבוננו ויבינו הגויים והעכו"מים כי אלוהים אחד וירושלים האמצע והיהדות האמת. ויבואו העולם כולו ציונה ויתפללו לאלוהים וישתחוו אצל בית המקדש לרגלי מלך היהודים ראש ממשלת ישראל הגאון הצדיק ר' מנחם ירושלים בגין תרצקק"ל. זהו השלום אשר ייעש לעמנו הקדוש - שמתפלשים הכל בעפר רגליבו הקדושות.

תחיה בת עמי בת ל"ו בת ים

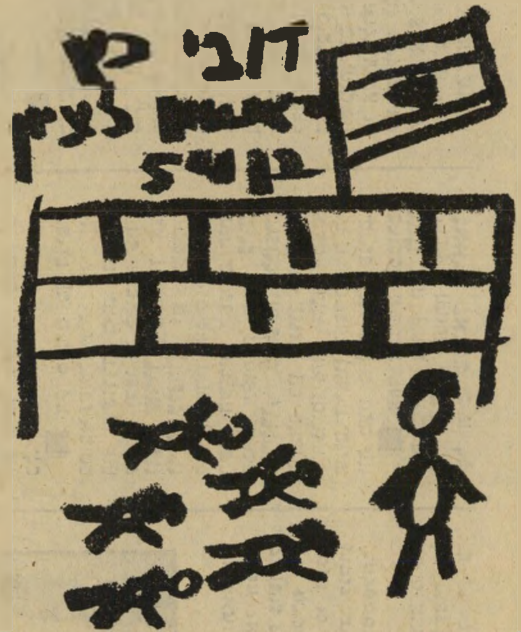

<u>אני והערבי בשלום</u>

עכשיו שיש שלום הערבים יואבו את היהודים ויעבדו כמו שצריך ולא יעשו עבודה ערבית ויירצו כסף כמו יהודים, וגם היהודים יתנו להם הרבה עבודה אם זה באמת ככה יהיה ואם גם הם לא יתנהגו יותר כמו ערבים, הערבים, היהודים רוצים שלום ובגלל זה הם יעזרו הרבה לערבים וגם ילמדו אותם תרבות ולעבוד שיהיו בני-אדם ולא כמו שהם - ערבים בני ערבים, אז באמת יהיה שלום. <u>יחי השלום!</u>

<u>השולח:</u> יחיאל עמ-זלג
מושב בית-שחי בן 40

צבי בן-יצחק בן-13 נתניה

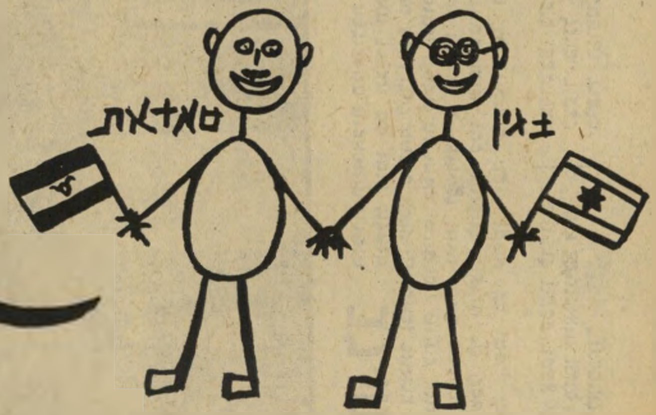

יצחק לוי בן 35 חיפה

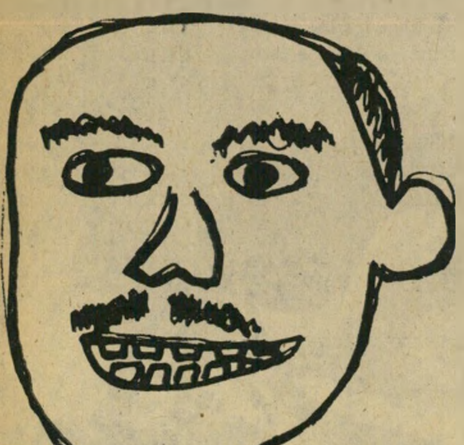

הַנָּשִׂיא סָדָת צוֹחֵק

רבקה בת 22 אשקלון LOVE

פַּעַם חָשַׁבְתִּי שֶׁסָּאדָת הוּא אִיחְס
עַכְשָׁיו אֲנִי חוֹשֶׁבֶת שֶׁהוּא נוֹרָא חָתִיךְ
פַּעַם חָשַׁבְתִּי שֶׁסָּאדָת הוּא עֲרָבִי
עַכְשָׁיו אֲנִי חוֹשֶׁבֶת שֶׁהוּא אֵירוֹפָּאִי
פַּעַם חָשַׁבְתִּי שֶׁסָּאדָת הוּא שְׁמוֹק
עַכְשָׁיו אֲנִי חוֹשֶׁבֶת שֶׁהוּא מַמָּשׁ מָתוֹק
פַּעַם חָשַׁבְתִּי שֶׁמַּגִּיעָה לוֹ מִיתָה
עַכְשָׁיו אֲנִי רוֹצָה שֶׁיָּבוֹא אֵלַי לַמִּיטָה

חגית שוורץ בת 25 ירושלים

ואד תבוא נבחרת של מצרים
לעטדיון של ישראל ברפידים
וסוף סוף יהיה הלשחק עלינו
חלבנו אלפיים שנה. מאת
יהודה סרוסי באר-ש בן 30.

מאלמיליון
מבקיע גול
למצרים ועכשיו
התוצעה היא קבר
6:0 לטובת ישראל

שלום זה אומר שהערבים יסכימו שהיהודים
ישחקו איתם בדורגל וזה סימן שבא השלום
ויותר לא יהיה מלחמה כי שלום זה בדור
רגל ובדורגל זה שלום שלמיליאן ישחק עם
אחמד ומבנס עם מוחמד וויקי פרץ יבנים
גולים לעבדללה זה השלום

צחי פרץ בן 29 רחוב הצנחנים רמת גן

שלום זה טוב כי ...

עדי רובינשטיין
בן 48 אפקה

שלום זה טוב כי שלום יחסל את הטרור והחבלה
ויחסל גם את "הפלסתינאים" שבכלל אינם ושהם
בעצמם המציאו את עצמם בשביל שיוכלו לעשות
טרור וחבלה שהם כל כך אוהבים לרצות יהודים
ולשתות את הדם של היהודים בכוסות של יין
ובשביל זה הם רוצים שתהיה להם כאילו מדינה
משלהם ששם הם יוכלו באופן חוקי לשתות דם
של ילדים יהודים וזה יהיה מדינה קומיניסטים
ששם מותר סמים ולרצות ואונס והכי מותר זה
להרוג כמה שיותר יהודים וכפי שציווה עלינו
התורה להשקים להרוג בכה צריך לעשות להם
ולקום מוקדם בבוקר לפני שהם קמים ואז לחסל
אותם בליל אחד אחד ובשביל זה טוב השלום
ואיתם לא יהיה שלום כי הם לא רוצים שלום

שיר לשלום

המצרים
הם בכלל לא ערבים
כי הם טובים
וביחד עם הישראלים
שהם טובים
כי הם יהודים
יהרגו את כל המחבלים
שהם רעים
כי הם ערבים
ואז כולם
יהיו שמחים

דן בר-און
בן 36
תל-אביב

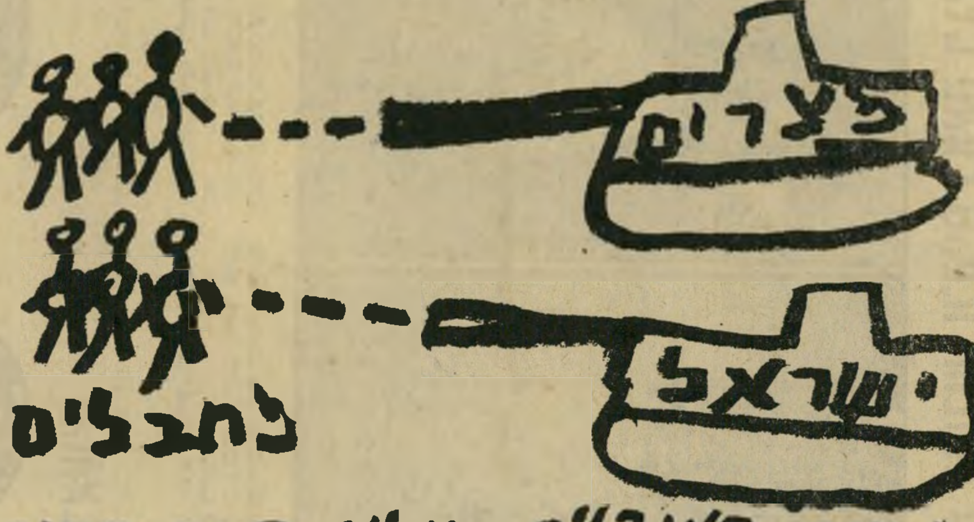

עפית קצנבוים בן 24 פתח-תקוה

ALBOM OF SHALOM — AS SEEN BY ISRAELI INFANTILES

PEAS ON SADAT

3

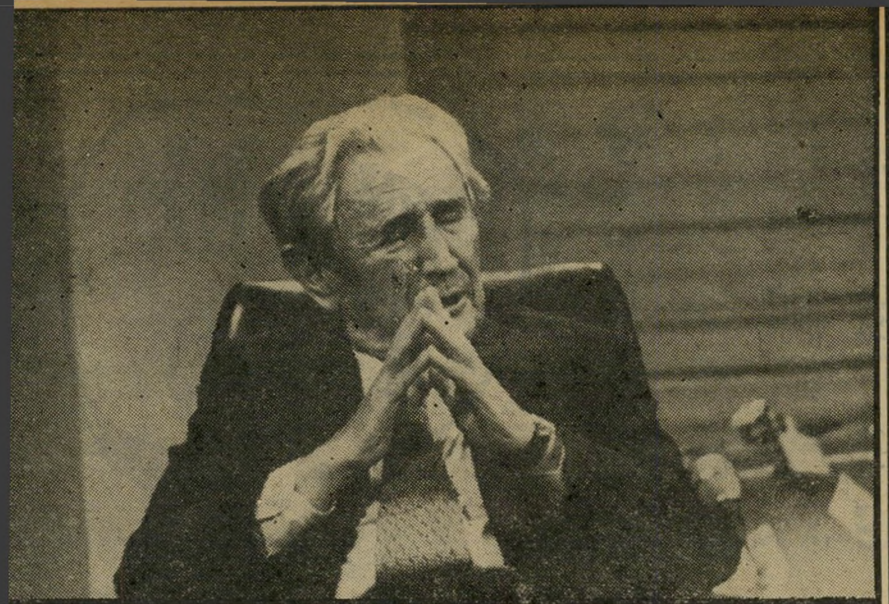
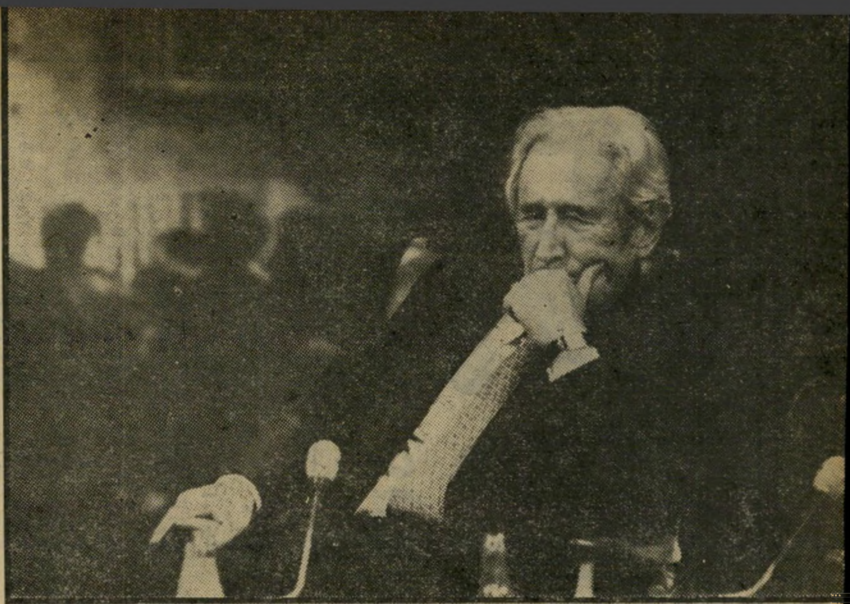

ד"ר נחום גולדמן הוא גיבור התוכנית החדשה של „אלה הם חייך", שהוקלטה השבוע

היהודי הנודד

„**ה**אם אתה מתחרט על שלא נסעת אז לקאהיר?"

כל העיניים הופנו אל האיש כסוף־השיער, שישב ליד המנחה. ד"ר נחום גולדמן כאילו נאבק עם עצמו, הצמיד את כפות ידיו זו אל זו, נע בכורסתו, ולבסוף אמר: „אני חושב היום שהייתי צריך אז לנסוע, מבלי לשאול את גולדה."

כך הביע גולדמן את צערו על המחדל הגדול ביותר של חייו. ב־1969 הזמין נשיא מצריים, גמאל עבד־אל־נאצר, את גולדמן, אז נשיא ההסתדרות הציונית, לקאהיר. היה ברור כי בכך רצה נאצר לפתוח ביוזמת־שלום היסטורית. אילו הגיע גולדמן למצ־ריים, קרוב לוודאי שהיו קורים אז אותם תהליכים, שהביאו עכשיו לביקור סאדאת בישראל. חייהם של אלפי קורבנות מילח־מת יום־הכיפורים היו ניצלים.

גולדמן, נאמן כמו תמיד, שאל אז את פיה של ראש־הממשלה, גולדה מאיר. „היא שיקרה לממשלה," אמר גולדמן השבוע. הנסיעה נמנעה.

כעבור שנה הזמין נאצר את גולדמן שוב, הפעם בתפקידו כנשיא הקונגרס היהודי העולמי. גולדמן החליט שלא לשאול הפעם את גולדה, אך ביקש שהות של חודש כדי להיוועץ עם ראשי הקונגרס. לפני שנסתיים החודש, מת גמאל עבד־אל־נאצר.

גילויים אלה יוקרנו בקרוב על מסך ה־טלוויזיה הישראלית. נחום גולדמן יהיה גיבור התוכנית הראשונה בסידרה המחוד־שת, אלה הם חייך.

כאשר קיבל יעקוב („יענקלה") אגמון את התפקיד להנחות את הסידרה, לא היסס לרגע. הוא החליט כי הוא יפתח אותה בנחום גולדמן.

באחד הערבים השבוע ישבו כמאה איש, כימעט כולם קרחים או שבי־שיער, באולפן בהרצליה. פנינה זלצמן ניגנה קטע של באך — כי גולדמן הוא חובב־באך מושבע, והקדיש שעות בלא־ספור ב־82 שנות חייו לחקירת יצירתו של מלחין זה.

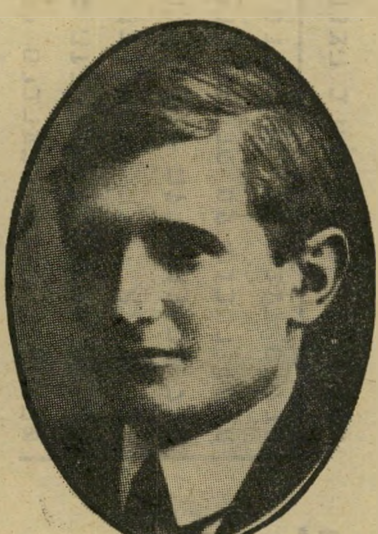
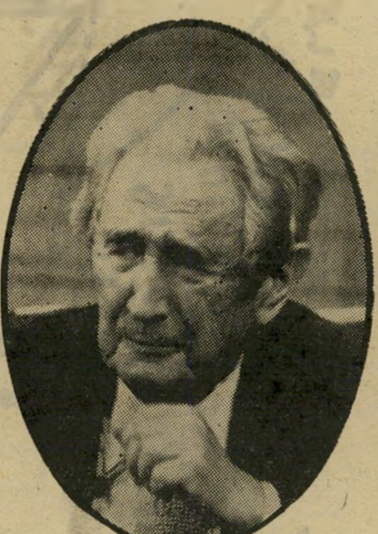

שני ראשים

נחום גולדמן בשנת 1920, בגיל 25, כאשר עסק בפילוסופיה בגרמניה, והשבוע כאשר הגיב על דיברי אחד המשתתפים בתוכנית על חייו **אלה הם חייך**, שהוקלטה בהנחיית יעקב אגמון **באולפני הרצליה.**

באמצע הקטע נכנס גולדמן. הוא לא העמיד פנים כאילו הופתע. בגלל נסיעו־תיו התכופות אי־אפשר היה לארגן את ההקלטה מבלי שיידע מהי המטרה.

„שונא מיפלגות ואוהב פוליטיקה," הקדים אגמון את פניו, „איש שנוי במחלוקת; האיש שהעיתונות אוהבת להשמיצו בגלל אופיו, דיעותיו ואי־ההליכה עד הסוף לפי דיעותיו־הוא; נואם מזהיר המדבר בשפות רבות, בעל שיבעה דרכונים; יהודי חכם, יהודי נודד היודע לשלב מסעות בהנאות־החיים. מסוגל לטוס 30 אלף קילומטרים בחודש, ולקיים כמאה פגישות עם אישים שונים באותו זמן. נוסע תמיד במחלקה הראשונה, חי בבתי־מלון דה־לוקס, בעל דירות בכל העולם, מכוניות צמודות בכל מקום, שני דוקטוראטים וכמה תארי־כבוד, וידיד אישי של גדולי עולם כטיטו, צ'או־שסקו, קרייסקי, מאנדס־פראנס וחסן מלך מארוקו."

„כולנו עוד חיים!"

בן־עיירתו, וישניבה ברוסיה, נתבקש לספר על נוף ילדותו. הישיש שלף מ־כיסו הרצאה מוכנה. לשווא ניסה אגמון להפסיק אותו ולהביאו להשיב לשאלות. חיים אברמסון התעלם מן המנחה־הצוציק, המשיך עד הסוף בדיקלומו.

ידידת ילדותו, יונה אבידר, זוכרת אותו כנער יפה־תואר, בעל בלורית בלונדית, שרקד עימה ואלס. גולדמן סקר את הקשי־

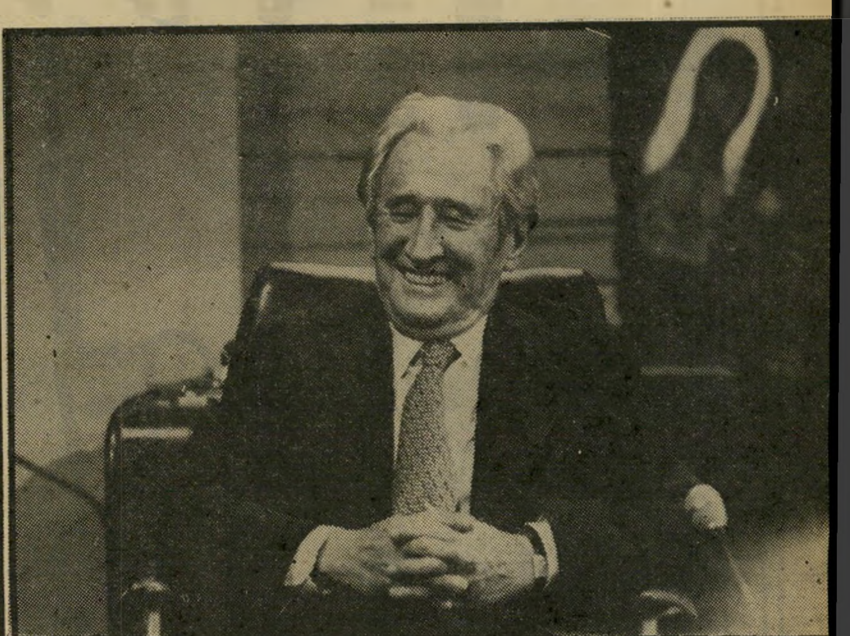
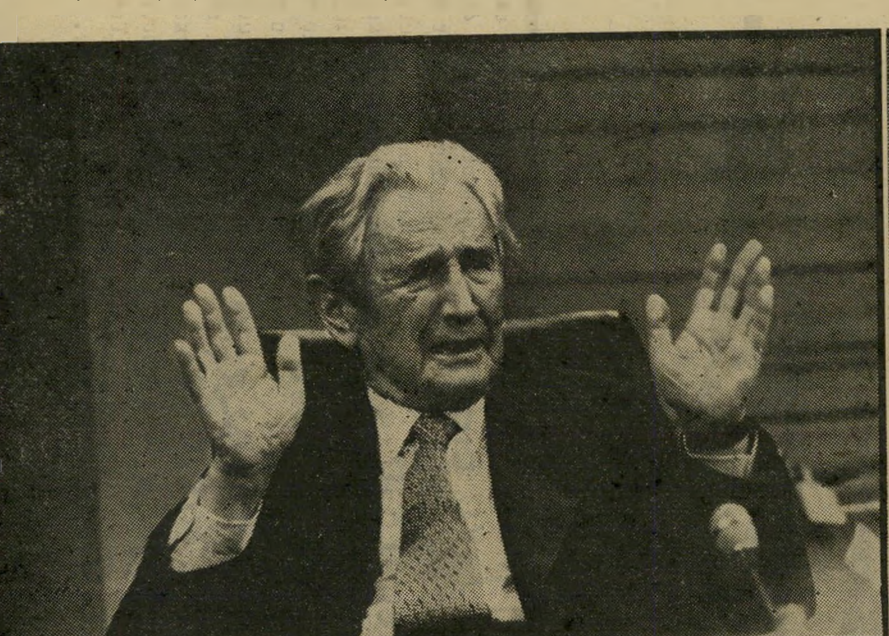

„מסוגל לטוס 30 אלף ק"מ בחודש, ולקיים כמאה פגישות עם אישים באותו זמן..."

שה במבט אדיש, כאילו אינו זוכר אותה. כאשר הזכירו את שמה של מכרה ותיקה אחרת, מתקופת העיירה, הפטיר: „מה, היא עוד חיה?”

שיסע אותו השייגץ הזקן, דויד הכהן, בן־גילו: „כולנו פה עוד חיים!”

מישהו בקהל, שנדהם מאדישותו הטוטא־לית של גיבור־הערב שאל: „מה מזיז לו?” השיב לו יודע־דבר: „נשים צעירות, רק נשים צעירות. אבל אי־אפשר לדבר על זה עכשיו. אשתו כאן.”

במילחמת־העולם הראשונה היה עם אביו בפראנקפורט בגרמניה, כנתין־אוייב הוגלה לעיירה קטנה. איך נחלץ משם? לגולדמן הצעיר היתה המצאה גאונית. הוא הציע למישרד־החוץ הגרמני להקים מחלקה יהו־דית, כדי לרכוש את לב היהודים בעולם. ההצעה נתקבלה, גולדמן הוזמן ברוב כבוד לברלין, יצא בשליחות גרמניה כשבכיסו דרכון רוסי ודרכון גרמני.

שמירה בחדר־המיתות

ביקור ראשון בארץ ב־1913, כסטו־דנט. אחרי המילחמה ביקר לא פעם בארץ, התארח אצל אביו של לובה אליאב, הסוחר ליפשיץ, ברחוב אלנבי. „פעם בחצי

אלים גולדמן, שנישאה לנחום ב־1934, כאשר נמלט במיקרה מגרמניה הנאצית, ערב מעצרו כבוגד. התמונה מימין צולמה ב־1930, וזו משמאל השבוע, כאשר האזינה לדברי בעלה בשעת ההקלטה. אליס לא למדה עברית מעולם, וגם לא עלתה לארץ. שני בני הגולדמנים חיים בחוץ־לארץ. אחד מהם הוא פרופסור נודע, השני עוסק בעיסקי־בידור.

לא שומע. התנהל דו־שיח של חרשים. גולדמן: „תבורך תרומתך לשלום במיזרח התיכון...” קרייסקי: „מה? מה?” גולדמן: „אני רוצה להזכיר לך שאנחנו נפגשים באמצע דצמבר...” קרייסקי: „מה? מה?”

בדיחות. אנקדוטות. וביניהן: האירועים הגדולים של התקופה. גולדמן היה הלוחם העיקרי למען קבלת תוכנית־החלוקה. הוא דחף את בן־גוריון, דאג לקבלת ההחלטה, נסע לאמריקה כדי לשכנע את ממשלת ארצות־הברית. אך כאשר באה העת להכריז על הקמת המדינה, יעץ לבן־גוריון לדחות את המועד בחודש, כדי לנצל הזדמנות אחרונה לשכנע את מדינות־ערב להשלים עם ההחלטה. בישיבה המכרעת אמר: „יהיה זה אסון אם המדינה תקום תוך מילחמה עם הערבים. המילחמה תימשך לנצח.” אך בן־גוריון סירב לדחות. „אתה יושב בארצות־הברית ורואה הכל מרחוק,” אמר, „אבל אני יושב כאן.” גולדמן, כעת: „הבנ־תי אותו.”

השילומים מגרמניה. גולדמן כימעט המ־ציא אותם, והוא תרם את התרומה המכרעת להשגתם. אורח־מפתיע: ח"כ דוב שילנסקי, האיש שהביא פצצה למישרד־החוץ כמחאה על השילומים, נכנס לאולפן, התחיל לנאום על אי־המוסריות של השילומים. גולדמן לא מתרגש. „אני מבין אותך,” השיב בנחת, „טוב שיש אנשים המתייחסים לדברים ברגש. אבל המדינאים צריכים לפעול בלי רגש, ולעשות את המוטל עליהם.”

בתקופת השילומים היו איומים על חייו. גולדמן היה אריסטוקרטי מדי, מכדי להת־ייחס ברצינות למעשים כה וולגאריים. הוצמד לו שומר־ראש. עתה הובא לאולפן כאורח־מפתיע נוסף. גולדמן לא הכיר או־תו. האיש הציג את עצמו. „מה קרה לך?” שאל גולדמן, „היית אז חצי ממה שאתה עכשיו!”

„גם גילי היה אז חצי,” השיב האיש ה־שמנמן בטוב־לב.

(המשך בעמוד 32)

המנחה יעקוב אגמון קיבל על עצמו להנחות תוכנית זו לנסיון, אינו בטוח אם ימשיך בהנחייתה, העלולה לגזול את כל זמנו. כדי להתכונן לתוכנית, איבד אגמון שיבעה קילוגרמים ממישקלו, וערך מחקר מעמיק של חיי גולדמן.

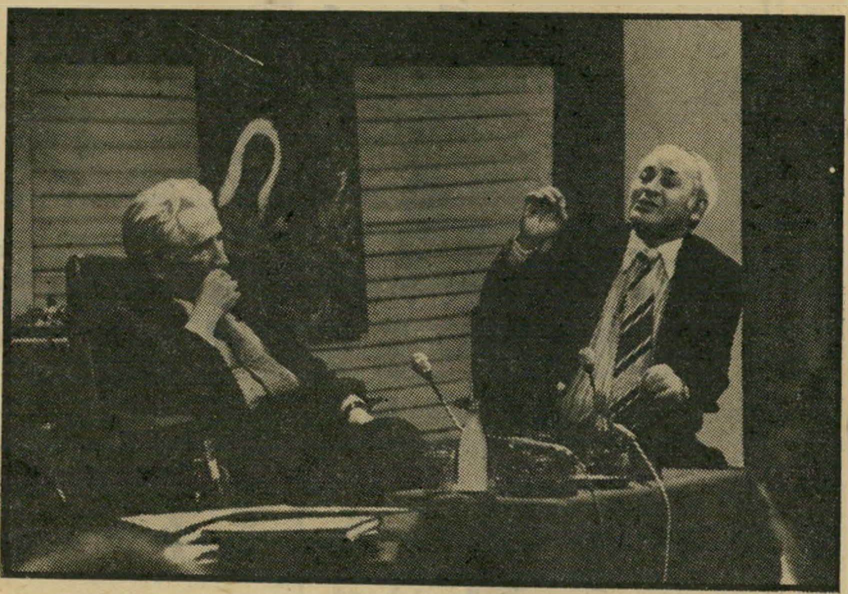

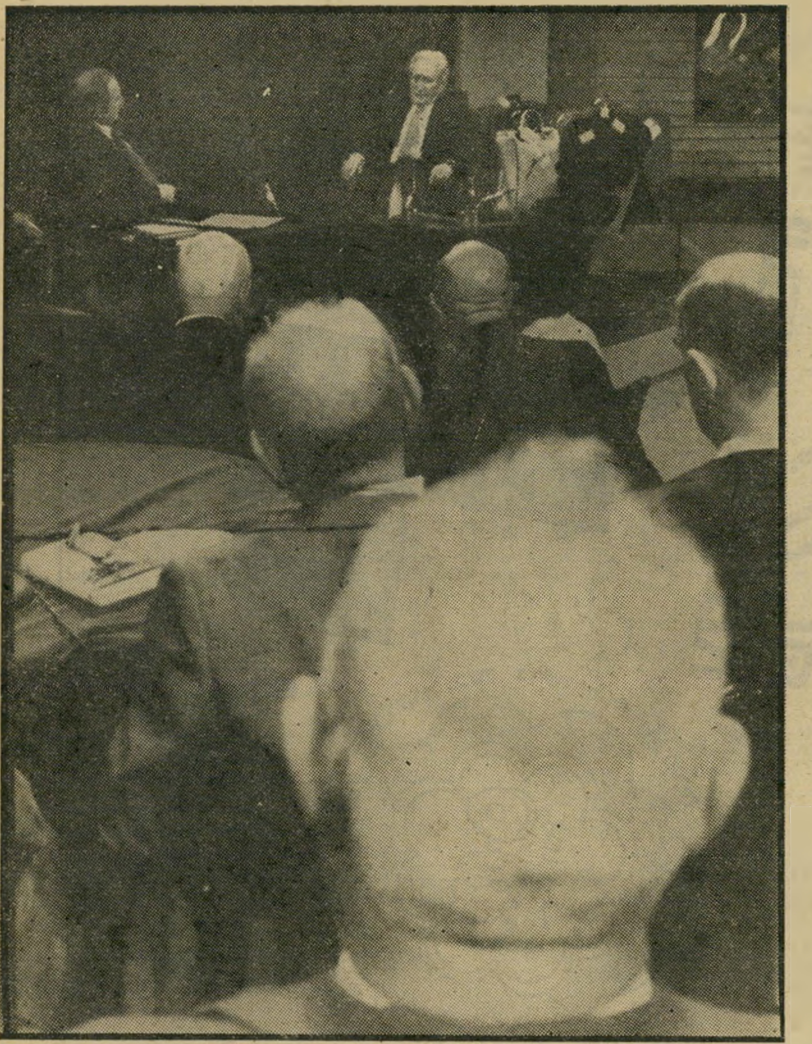

איש הפצצה ח"כ דוב שילנסקי מסביר לגולדמן מדוע הביא פצצה למישרד־החוץ, כמחאה על הסכם־השילומים, אשר גולדמן היה אדריכלו. גולדמן לא התרגש, העיר באירוניה שמדינאים צריכים להתעלם מרגשות.

שנה היה נחום גולדמן מופיע אצלנו,” נזכר לובה, „איש לבוש הדר. לגבי היה איש מעולם אחר.”

ראשי־הישיבה דיברו איש אחר רעהו, כמתוכנן. אבל בחדר־הבקרה נכנסה דליה מור, תחקירנית התוכנית, להיסטריה קלה. כל אחד דיבר רבע שעה, תחת שתיים־שלוש דקות. אי־אפשר היה לתת פקודות לקשישים. מיספרי־החיתוך יצטרכו לעבוד. „לקחנו, ברשותך, את רשימת הידידים שלך,” הודיע אגמון. גולדמן, לעיתים בלתי מרוכז וקצת כבד־שמיעה, לעיתים מבריק ומהיר־תשובה: „אתה יכול לקחת גם את רשימת האויבים שלי.” אגמון: „בסדר, יש ספר־הטלפונים!”

המתח גבר. הכל המתינו לשיחת־טלפון עם מלך מארוקו. נוצר קשר עם הארמון, אך הוא נותק. הקשר עם הקאנצלר האוס־טרי, ברונו קרייסקי, שהוצא מישיבת ה־ממשלה, לא עלה אף הוא יפה. קרייסקי

אוסף הקרחות מרבית המרואיינים היו בני דורו של גולדמן. מול גולדמן ואגמון יושבים, בשורה הראשונה, דויד הכהן וד"ר ארנסט סימון, ומאחוריהם: יעקוב צור. ליד גולדמן: אוסף סימלי של מיזוודות.

מוס וניל
3.40 ל"י כולל מ.ע.מ.
רק עד סוף דצמבר
ועכשיו...
מוס וניל
מוס וניל
מוס
בטעם וניל
סוכר, וניל, חומר מיצב. 150 מ"ל. שמור בקירור. כשר.
עוד מוצר מובחר
של שטראוס
1977
אחרי ההצלחה הגדולה של מוס
שוקולד, עוד מעדן בטעם ביתי
אמיתי, בגביע מיוחד להגשה.
רעיון טעים למשפחה ולאורחים.
כשר, לשמור בקירור.
מוס וניל מלא טעם
116 קלוריות בלבד
שטראוס
הגביע מיוצר ע"י סטאורפלסט-מגדל העמק
שם

אחרי המהפכים הפוליטי והכלכלי

עומד להגיע תורו של

המהפך הצה"לי

שר־ביטחון וייצמן ואלוף (מיל.) ישראל טל

תוך תקופה של חצי שנה התנסתה ישראל בשורה של מהפכים, שהיתה להם השפעה ישירה על חיי כל אזרח ב־מדינה.

תחילה התחולל המהפך הפוליטי ב־17 במאי, המוכר כבר בכינוי „המהפך" סתם. אחריו בא המהפך הכלכלי, שחולל או רק בישרה הממשלה החדשה. המהפך השלישי היה מהפך השלום של נשיא מצריים אנ־וואר אל־סאדאת.

כאשר יגיש, בעוד כשבוע, אלוף (מיל.) ישראל („טליק") טל, עוזרו המיוחד של שר־הביטחון, את תוכניתו לאירגון מחדש של מיבנה צה"ל — ואם אומנם תהיה זו תוכנית מהפכנית כפי שכבר נרמז — והיא תתקבל ותאושר על ידי שר־הביטחון, אפ־שר שישראל תמצא את עצמה עומדת על סיפו של מהפך חדש — בצה"ל ובמערכת הביטחון כולה.

פירטי תוכניתו של טל עדיין אינם ידו־עים, ובוודאי אין לנבא בוודאות מה יאשר

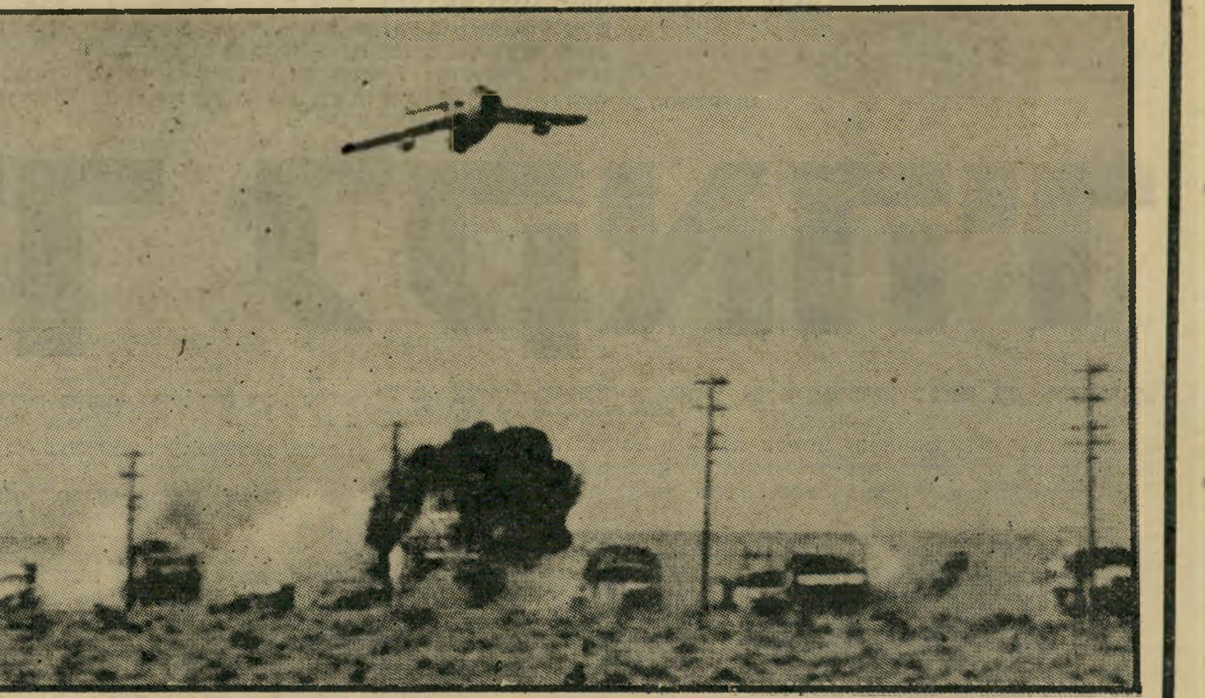

„מידת השיתוף בין כוחות האוויר לחילות היבשה אינה אינטגראלית"

שר־הביטחון, מה ידחה, מה יבקש לשנות, מה יחליט להוסיף. אבל לפחות לפי ה־פירסומים בכלי התיקשורת, אין כלל להבין מדוע הוכתרה — על־ידי עיתונאים, ככל הנראה — המשימה הזאת שהטיל עזר וייצמן על ישראל טל, „אירגון צה"ל לק־ראת שנות השמונים."

אם ובמידה שמדוייקים קווי־האופי העי־קריים של התוכנית, כפי שפורסמו, יש לומר כי טל מבקש להזניק את צה"ל, ואולי את מערכת־הביטחון כולה, בקפיצה אדירה מן העידן הקדם־היסטורי של ההגנה, אל הזמן ואל רמת ההתפתחות של אחרי־מילחמת־העולם־השנייה, שבם ואליהם צרי־כים היו להגיע כבר מזמן.

מיפקדה מקצועית ★ ומיפקדה מבצעית

מותר לשער שטל מציע שינוי עקרוני אמנם, אבל שמבחינה מעשית יבוצע — ועוד ניווכח, אם רק כשלב־ביניים — כמעין פשרה, במגמה מכוונת להימנע מטילטול חד וחריף מדי של המערכת. פשרה כזו אינה רק הגיונית, אלא גם הכרת המציאות: צה"ל, ומערכת־הביטחון בכללה, יכולים כעת להשתנות אך ורק תוך כדי עשייה וכוננות שוטפות, בלא שהשינויים יורשו להפריע במשהו את ה־יכולת לעבור למצב של מילחמה טוטאלית, תוך התראה של שעות ספורות.

אילו רק ניתן היה „לעצור את המכונות" לשנתיים־שלוש, היה מקום להכין וגם להגשים רפורמות כוללות, מן המסד עד הטפחות, במכה גדולה אחת. אין גם ספק כי בעיית הכוננות וההכרח להמשיך את תנועתם הבלתי־מופרעת של גלגלי ה־ביטחון יהוו שיקולים מרכזיים בתהליך קבלת־ההחלטות אצל שר־הביטחון, ואצל כל אלה שישתף אותם בבחינת ההצעה, או שיבקש את המלצותיהם.

נראה כי טל מנסה להתיר, קודם ורא־שית לכל, את סבך הא־נומליה הייחודית לצה"ל, ביחס למצב כוחות־היבשה ול־מעמד המטכ"ל.

ההפרדה הקלאסית והקבועה בין כוחות „היבשה", „האוויר" ו„הים", אינה מיקרית: בכל אחד מן ה„ממדים" האלה אופי ה־לחימה שונה ומיוחד, לעומת הלחימה בשני ה„ממדים" האחרים. זו העילה החיצונית להפרדה. העילה הפנימית היא, שלחימת האלמנטים היבשתיים, במיסגרת לוחמות־היבשה, כה שלובה כבר בדרגים הנמוכים ביותר, עד שיש לראותם בשלמות אינט־גרלית קבועה.

כך גם לגבי האלמנטים הימיים, בים, והאוויריים באוויר. לעומת זאת, מידת־השיתוף בין מטוסים וכוחות־יבשה, לדוג־מה, לעולם איננה „אינטגרלית" — המטוס אינו לוחם כתף־אל־כתף עם החי"ר, הטנ־קים או ההנדסה, כמו שהם לוחמים, באופן קבוע והכרחי, אלה עם אלה.

לכן, כשם שאת כוחות האוויר או את כוחות הים מכינות מיפקדות מקצועיות ייעודיות המאמנות, מכשירות ומארגנות את הכוחות במיסגרות אורגאניות, כך נחוצה מיפקדה מיקצועית כזו, לאותו צורך, גם לכוחות־היבשה.

השאלה היא רק אם מיפקדה כזו יכולה, או אמורה, לשמש גם מיפקדה מיבצעית — כלומר, להיות הדרג המיבצעי שינהל ב־אופן ישיר את כל מיבצעי־היבשה, כדרג־הממונה הישיר על „הפיקודים" המרחביים, שמיקומו אז יהיה בינם לבין „מוצב־הפיקוד־העליון" (מצפ"ע, הוא המטכ"ל ב־ארגונו ובתיפקודו כמיפקדה המיבצעית ה־עליונה של צה"ל). התשובה, על־פי ה־היגיון וגם כל הניסיון העצום והחד־משמעי שנצבר עד כה בצבאות העולם בנושאים אלה, שלילית בתכלית: כמו בכל צבא רציני אחר, אין המיפקדה המיקצועית הראשית של „זרוע" יכולה לשמש, ככזו, גם מיפקדה מבצעית, כי מדובר כאן בשתי מערכות נפרדות ושונות.

אין גם לגזור, לצורך זה, גזרה־שווה מן הנעשה לגבי כוחות האוויר או הים והמנו־הלים בצה"ל, גם מיבצעית, על־ידי מיפקדת „החיל" שלהם — שהיא, באותו זמן, גם מיפקדת־„הזרוע" המיקצועית.

סיבה אחת היא, שלגבי עוצמת האוויר והפעלתה, כל שמי המיזרח־התיכון, לפחות עד כמה שישראל נוגעת, הם „חזית" אחת. בארה"ב, לדוגמה, אין מיפקדת זרוע ה־אוויר נחשבת — או מתפקדת — כמיפקדה המיבצעית העליונה של כל כוחות־האוויר. אלא, בכל זירה וזירה בעולם קיימת מיפ־קדה מיבצעית אווירית עליונה. לכל זירה וזירה בעולם מוקצים כוחות האוויר שלה, ומפקד הזירה הוא המפעילם, באמצעות מיפקדות אוויריות או משולבות, הכפופות לו.

את פקודותיו מקבל מפקד־הזירה (בצי־נור האמריקאי) משר־הביטחון („מזכיר ה־מדינה להגנה"), באמצעות „ראשי המטות המשולבים". אפילו „חיל־האוויר האסטר־טגי" של ארה"ב, המרוכז בארה"ב ומופעל ממנה, יצא כבר לפני שנים רבות מ־כפיפותה הישירה של מיפקדת זרוע האוויר — הגם שברור, כי למעשה משמשת מיפ־קדה זו מכשיר נוח לקיום קשר והעברת פקודות ודיווחים בין „ראשי המטות" ובין המיפקדות האוויריות הראשיות בעולם. כך, בארה"ב, גם היחס בין מיפקדות זרו־עות הים והיבשה, ובין המיפקדות וה־כוחות המיבצעיים היבשתיים והימיים.

אין מקום ★ למיפקדת „זרוע"

טעם עקרוני נוסף לנטיה להאחדת פונקציות „מיפקדת הזרוע" והמיפקדה המיבצעית הגבוהה, לגבי כוחות האוויר ו־הים, יימצא באופי „ממדי" האוויר והים כ„חזיתות" לחימה וכ„שדות־קרב", שאין קיימים בם „תבליט ותכסית", כמו ביבשה; ובעובדה שמדובר תמיד במיספר מועט היחס של „יחידות בודדות", הלוחמות ב־מהירות גבוהה, או גבוהה מאד, על־פני מרחבים גדולים ולטווחים ארוכים (כמו, כמה מאות מטוסים היוצאים לגיחה בטווח מאות ק"מ ולזמן של שעתיים בלבד; או כמה עשרות ספינות, הפועלות בכל מרחב הים־התיכון; ולעומת זאת, ביבשה, כמה מאות אלפים או מיליונים של חיילים, כלי־רכב, כלי־ארטילריה ואמצעים אחרים, ש־כולם נוטלים חלק הכרחי וקבוע בלחימה).

גם האופי, האופן והבעייתיות של השלי־טה והפיקוד ביבשה ובמיבצעי היבשה, שונים לגמרי מאלה של מיבצעי האוויר או הים. במה שנוגע לתיכנון ולניהול ה־מיבצעים גופם, אין בכלל להשוות את מורכבות מלאכת הפיקוד והשליטה של מיבצעי היבשה ואת גודל, פירוט ומיספר דרגי הפיקוד והשליטה — ומיספר גופי־השליטה בכל דרג ודרג — הנדרשים לשם כך, לעומת הנדרש (והאפשרי) לצורך מי־

(המשך בעמוד 24)

דיווח טלפוני ראשון של אבנרי ממלון „מנה" בקאהיר, שם תתכנס ועידת השלום

אל מול הפירמידות

שעות ספורות אחרי שנחת בנמל-התעופה של קאהיר, בערב היום שני השבוע, דיווח עורכו הראשי של „העולם הזה", אורי אבנרי, בשיחת-טלפון ישירה ממלון „מנה האוז" — שם תתכנס ועידת קאהיר — ל-משרדי המערכת בתל-אביב:

בשעה שאני מעביר דברים אלה בטלפון, אני מסתכל על הפירמידה הגדולה הנמצאת במרחק של כמאה מטר מחלון חדרי, בסיומו של יום שכולו היה חלום אחד גדול.

כאשר עזבתי בשעות הבוקר את נמל-התעופה בן-גוריון, חייכו אלי השוטרים ו-איחלו לי הצלחה, למרות שלא ידעו לאן אני נוסע. אז עדיין לא העזתי להאמין שבעוד שעות ספורות אראה את הספינכס ואת שלוש הפירמידות, אסייר ברחובות הראשיים של קאהיר ואשוחח עם עשרות אזרחים מצ-ריים מכל השכבות.

באנו, צלם המערכת שלמה סתר ואני, למצריים, ללא אשרת-כניסה. ניגשתי אל דוכן ביקורת הגבולות שבנמל-התעופה של קאהיר ושוטר צעיר במדים יפים נטל מידי את דרכוני באדישות. בעת ששלמה סתר הבזיק במצלמתו, עילעל השוטר בדרכון כמה שניות, עד שהבחין לתדהמתו כי דרכון ישר-אלי בידו. הוא קם מכיסאו, לחץ את ידי וברך אותי. מייד קרא אליו קצין בעל דרגה בכירה, ומסר לו את דרכוני. זה בירך אותי בשמחה גדולה עוד יותר. „מר אבנרי," אמר לי זה באנגלית, „את שמך אנחנו מכירים מזמן."

מייד נלקחנו למישרדו של מנהל נמל-התעופה. בעת שטיפלו בצד הביורוקראטי של כניסתנו למצריים, שנמשך כשעה, הגישו לנו אינסוף סיפלוני קפה, כשכל המי-ומי של פקידות נמל-התעופה נכנסים בזה אחר זה אל החדר, לוחצים את ידינו ואומרים: „ברוך בואכם למצריים. אנחנו מאושרים שאתם פה."

הם התנצלו ללא הרף על משך הטיפול בדרכונינו. אומנם עוד בצהרי אותו יום, בעת שהיינו בחניית-ביניים באתונה, הוסכם בין ממשלות ישראל ומצריים שלא יותר עוד לעיתונאים ישראליים להיכנס למצריים עד לבוא המישלחת הישראלית הרישמית, אבל לגבינו עשו חריג. מייד הודיעו לנו כי האשרות עבורנו יוסדרו.

חלק מקבלת-הפנים שנערכה לנו בנמל-התעופה של קאהיר יש לזקוף לזכותו של

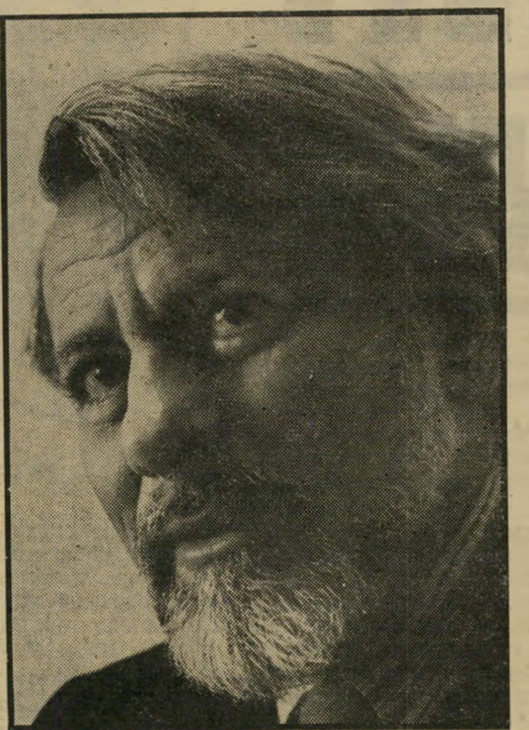

מאת

אורי אבנרי

קאנצלר אוסטריה, ברונו קרייסקי, שהודיע באותו יום לממשלת מצריים על בואי. כך שלמעשה, המתינו לנו עוד לפני שהגענו.

בעת ההמתנה לדרכונים עילעלו כל ה-נאספים סביבנו בהתרגשות גדולה בגיליון הגדול של העולם הזה, שסאדאת ובגין מופי-עים על שערו. כמה מהם ביקשו להצטלם בחברתנו. חילקנו להם מטבעות ישראליות, כרטיסי-ביקור וכל מזכרת ישראלית אחרת שעלתה על הדעת. כשהושיטו לנו את הדרכו-נים, נמסר לנו שאנו חופשים להסתובב ב-קאהיר ובמצריים כולה כאוות נפשנו, ללא כל הגבלה ובלי ליווי.

יצאנו מנמל-התעופה ישר לקאהיר. נסענו לסייר באתרים המפורסמים של הבירה ה-מצרית: אוניברסיטת אל-זאהר, ליד ביתו של אנוואר אל-סאדאת וברחובות המרכזיים. משם יצאנו לביקור דרמאתי אל הפירמידות.

בדרך הספקנו לקפוץ למלון שרתון ה-קאהירי, שם פגשנו בשני אנשי הטלוויזיה הישראלית, אהוד יערי ואלכס גלעדי. זמן קצר אחר-כך אירע מחזה בלתי-רגיל באחד הרחובות המרכזיים של קאהיר. כשנסענו ב-מונית, נתקלנו במונית אחרת בה נסעו יערי וגלעדי. העוברים-והשבים הופתעו בוודאי ל-מראה שתי המוניות שמחלונותיהן בירכו ישראלים נרגשים זה את זה בעברית.

היינו הישראלים הראשונים ששוכנו במלון „מנה האוז", שבו תשתכן המישלחת הישר-אלית הרישמית ושבו ייערכו דיוני הוועידה.

הרושם הראשון, אחרי עשרות שיחות חטופות עם מצרים מכל השכבות, כולם אנ-שים שאינם בעלי תפקידים רשמיים, הוא שבקאהיר שוררת דאגה רבה מאד לקראת הוועידה העומדת להתכנס. זה היה הפיזמון החוזר בכל השיחות שקיימנו, החל מפקיד נמל-התעופה וכלה בשוער בית-המלון.

כולם אמרו לנו בערך כך: הנשיא סאדאת הרחיק לכת. הוא עשה מעשה נועז ללא גבול. אם ישראל תבוא לוועידה בשבוע הבא בידיים ריקות, יהיה זה אסון נורא. אתם הישרא-לים, חייבים להביא איתכם משהו.

זהו המסר הכללי הספונטאני של העם המצרי אל העם הישראלי.

רחובות קאהיר מקושטים בכרזות-בד גדולות, שניתלו ביוזמת הסוחרים ובעלי ה-חנויות. בכולן מופיעות ברכות לסאדאת. עד כמה שאפשר להתרשם ממגע ראשון, לסאדאת ניתנה תמיכה מוחלטת של האוכלוסיה ה-ניצבת מאחרי יוזמת השלום שלו.

אין שמץ של ספק שהעם המצרי כולו נכסף לשלום. משום כך הוא מבטא מסר אחד גדול: ישראל מוכרחה לעשות משהו. סאדאת הלך כה רחוק לקראתכם, עד שאם לא תבואו לקראתו, יהיה רע.

* * *

דיווחיו של אורי אבנרי וכן כתבותיו המצולמות של שלמה מקאהיר יתפרסמו החל מהגיליון הקרוב של „העולם הזה".

בדרך לקאהיר

אחד היעדים העיקריים של אנואר אל־סאדאת ביוזמתו ההיסטורית היה לסלק את המעצמות הגדולות מזירת השלום הישראלי־ערבי.

אל־סאדאת לא הסתיר זאת. הוא הכריז על כך פומבית בנאומו בקאהיר, בשובו מירושלים.

הוא רמז, בצדק, כי שתי המעצמות הפריעו במשך כל השנים להסדר כולל, מתוך חשבון שכל עוד קיימת המתיחות, הן יוכלו להפיק ממנה תועלת.

ברית־המועצות השתמשה בסיכסוך כדי לחדור למדינות הערביות. ארצות־הברית היתה מתוחכמת יותר, אך גם היא דגה במים העכורים. הנרי קיסינג'ר הפריע למגע ישיר בין הצדדים ותתר להסכמי־ביניים, כדי שהערבים ימשיכו להיות תלויים במאמצי התיווך של וושינגטון. התשלום עבור התיווך: נפט סעודי זול.

למעשה אמר אל־סאדאת לבגין: כדאי לשנינו להגיע להסדר בלי מתווכים, כי אז לא נצטרך לשלם דמי־תיווך ולהתחשב באינטרסים לא־לנו.

השבוע הוכח בעליל עד כמה שהדבר קשה — וגם עד כמה שהדבר דרוש.

וטו אמריקאי

הנשיא המצרי היה מעוניין לשמור על ה„מומנטום" — התאוצה הכבירה של מיבצעו. אחרי ההלם הדרמאתי של הביקור הירושלמי, רצה להנחית מייד הלם דרמאתי שני, באמצעות ועידת־קאהיר, במיסגרת שיטתו: „ריפוי באמצעות הלם חשמלי".

הוא לא רצה לתת לעולם, ולישראל, שהות לעצור ולנשום. לכן קבע כי הוועידה תתקיים בשבת, ה־3 בדצמבר.

הוא נתקל בווטו אמריקאי נוקשה. וושינגטון עצרה את כל המה־לכים. בצורה מיסתורית, ואולי אולטימטיבית, כפתה על אל־סאדאת דחייה של כימעט שבועיים.

היתה זאת דחייה הרת־סכנות, וכולה שלילית. לחזית המתנגדים של אל־סאדאת, שהיו המומים וחסרי־אונים, ניתנה ההזדמנות לטכס עצה ולקיים ועידת־ראווה, שמשכה את תשומת־הלב העולמית מקאהיר שוחרת־השלום אל טריפולי שוחרת־המילחמה.

על פני התהום

(שנה, לה־מונד)

התימרונים האמריקאיים גם הפחיתו במיקצת מיוקרתו של אל־סאדאת ומהרגשת־ההצלחה של מיבצע־השלום שלו.

מדוע עשו זאת האמריקאים?

יש לכך שורה של הסברים ותירוצים, חלקם גלויים, חלקם פחות גלויים.

המכנה המשותף של כולם: הדגשת העובדה כי יש פער ברור בין האינטרסים של מדינות־העימות במרחב (ישראל והערבים) ובין האינטרסים של המעצמות הגדולות (ארצות־הברית, ברית־המועצות). המעצמות דואגות, כמובן, לאינטרסים של עצמן. בין אלה ובין האינטרסים המקומיים יכול להיות פער קטן, גדול, או גדול מאד.

ככל שמחריף הסיכסוך הישראלי־ערבי, כן ניתן למעצמות לקדם את האינטרסים שלהן, על חשבון האינטרסים של הצדדים.

כל זה היה, כמובן, ידוע תמיד. אך מעולם לא היה הדבר כה ברור וגלוי לעין, כמו עתה.

מה רצה ג'ימי?

מדוע **פעלו האמריקאים** כפי שפעלו? מה המריץ אותם? הסיבות הגלויות:

● בשנים האחרונות הצליחו האמריקאים למשוך את סוריה מן המחנה הסובייטי אל המחנה האמריקאי, וכימעט לסלק את ההשפעה הסובייטית מארץ זו, שיש לה חשיבות מייוחדת בסיכסוך הישראלי־ערבי. היא גם החלה למשוך את אש"ף מן המחנה הסובייטי אל המחנה האמריקאי.

האמריקאים חששו, בצדק, שאם יחריף הסיכסוך בין מצריים ובין סוריה ואש"ף, יידחפו שני גורמים אלה שוב לתוך הזרועות הסובייטיות.

● ארצות־הברית חששה במייוחד לגורל יחסיה עם סעודיה, שהנפט שלה חיוני לה ולעולם המערבי כולו. סעודיה לא תמכה בגלוי באל־סאדאת, ואף הסתייגה ממנו במיקצת.

● היעד המרכזי של ארצות־הברית בעולם הוא להמשיך בתהליך ההפשרה עם ברית־המועצות. וושינגטון חששה כי המהלכים המצריים, שהם אנטי־סובייטיים, והמייועדים לסלק את הסובייטים מן העולם הערבי, ידחפו את הסובייטים עצמם אל עמדה קיצונית יותר נגד ארצות־הברית ברחבי העולם כולו.

אין סתירה בין סיבות אלה. ארצות־הברית אמנם מעוניינת לסלק את הסובייטים מן המרחב, אך לא בצורה ברוטאלית, אלא בעדינות, כך שלא יוחרפו יחסי וושינגטון־מוסקבה.

אך מעבר לסיבות גלויות אלה, יש סיבות פחות גלויות, אך ברורות למדי:

● ג'ימי קארטר, שמצבו במדיניות־הפנים האמריקאית הוא בכי רע, היה זקוק להישג מדיני כלשהו, שיעשה רושם על הציבור האמריקאי. הוא החליט כי הישג זה יהיה כינוס ועידת־ז'נבה, על פי יוזמה אמריקאית בולטת.

יוזמת סאדאת גנבה ממנו את ההישג, ובכך היוותה פגיעה ישירה באינטרסים האישיים של קארטר.

● העברת מרכז־הכובד של היוזמה מוושינגטון לקאהיר מורידה את המניות האמריקאיות ומעלה את המניות המצריות. זהו עניין של יוקרה.

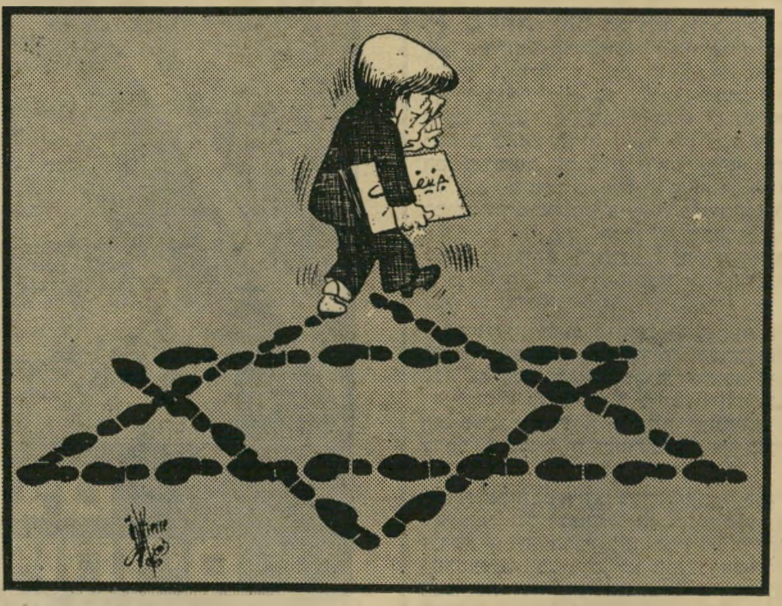

הדרך האמריקנית לז'נבה (קריקטורה לבנונית)

● ככל שיהיה ברור כי תרומת ארצות־הברית להשגת ההסדר היא קטנה מכפי שהיה נדמה, כן יקטן המחיר שאמריקה תוכל לגבות מסעודיה.

ככל שתקטן התלות של הערבים במדיניות האמריקאית, ובהבטחה האמריקאית לכפות שלום על ישראל, כן יקטן כוח־המיקוח האמריקאי בזירת הנפט.

האינטרסים של ברית־המועצות ברורים עוד יותר. הקרע בעולם הערבי פותח לפניה את השערים בכמה ארצות ערביות, אחרי שכבר היתה כימעט בחוץ. העברת היוזמה מז'נבה לקאהיר פוגעת בה, כי בז'נבה מופיע הנציג הסובייטי כאחד משני היושבי־ראש. אל־סאדאת הוא כיום אוייב מושבע לסובייטים, וכל עלייה בכוחו וביוקרתו פוגעת במישרין במוסקבה.

איש במרחב — ישראלי או ערבי — יכול לשאול: מה כל זה נוגע לנו? אולם המעצמות קיימות במרחב, וכל עוד יש במרחב סיכסוך ישראלי־ערבי וסיכסוך פנים־ערבי, ניתן למעצמות כר נרחב לחירחור מדנים.

4 מחנות ערביים

כל זה **אפשרי**, כמובן, רק מפני שהסיכסוכים האלה אכן קיימים. השבוע נראה כי הסיכסוך הפנים־ערבי מתרחב לפי שעה.

בעיני הישראלי הפשטני, זהו עניין פשוט. סאדאת רוצה בשלום, שאר הערבים רוצים במילחמה. „תראה מה קורה לסאדאת, כאשר הוא מסכים לשלום עם ישראל!" אמר הישראלי המצוי, „זה מוכיח שהערבים אינם רוצים בשלום!"

המצב האמיתי היה, כמובן, לאין־שיעור יותר מסובך. לכל אחד מ־22 גורמי־הכוח הערביים העיקריים (המדינות ואש"ף) יש אינטרסים משלו, והוא דואג קודם כל להם.

באופן כוללני ניתן לקבוע כי ברגע זה מחולק העולם הערבי בין ארבעה מחנות עיקריים, המנהלים מישחק מורכב.

ואלה הם:

● **מצריים** עצמה ובעלות־בריתה הקרובות ביותר: סודאן, מארוקו, הנוצרים בלבנון.

● **סעודיה** ובעלות־בריתה, נסיכויות־הנפט של חצי־האי ערב, תימן (הצפונית), סומאליה. סעודיה תומכת, לגופו של עניין, במדיניותו של סאדאת. אולם הסעודים שומרים בקפדנות על מעמדם כמתווך הגדול של העולם הערבי, המעצמה הערבית העשירה שהכל סמוכים אל שולחנה והכל נאלצים להישמע לדעתה. בבוא היום, כאשר יהיה צורך לאחות את הקרעים, יהיה תפקיד זה מוטל אוטומטית על סעודיה, כפי שקרה בשיא מילחמת־האזרחים הלבנונית. משום־כך מעוניינת ריאד להימנע מכל מעשה שיזהה אותה עם מחנה ערבי זה או אחר, והיא שומרת על ניטרליות קפדנית, לפחות להלכה.

יתכן גם כי הסעודים מרוגזים במיקצת על עצמאותו הפיתאומית של אל־סאדאת, ועל העתקת מרכז־הכובד של המרחב מריאד לקאהיר. אך אם זה נכון, היה זה רק גורם מישני.

מצע המילחמה (קריקטורה לבנונית)

● **סוריה והנהגת אש"ף**, השונאות זו את זו מעומק הלב, שנאלצו על־ידי הנסיבות לתת יד זו לזו.

גם סוריה וגם אש"ף אינן מתנגדות, בעצם, למדיניות־השלום של אל־סאדאת. שתיהן מסרו, בשנים האחרונות, הצהרות רבות לאין־ספור בכיוון זה, אם כי בזהירות, ותחת חיפוי של מליצות לאומניות רבות.

שתיהן מתנגדות עתה בחריפות לאל־סאדאת, מפני שהן חוששות שמא הוא מוכן לכרות שלום נפרד עם ישראל, תוך הקרבת האינטרסים של סוריה ו/או פלסטין. יתכן שחשש זה מהול במידה של קינאה ורוגז על אל־סאדאת, על שגזל את כל התהילה לעצמו ורומם את מעמדה של קאהיר על חשבונן.

שתיהן סבורות כי אל־סאדאת נתן לישראל פרס שלא יסולא בפז — ההכרה בחוקיותה — מבלי לקבל שום דבר בתמורה. לדעתן, נזרק קלף־המיקוח הערבי העיקרי בלי חשבון. הדבר מכאיב במייוחד לאש"ף, מפני שהאירגון קיווה תמיד כי ישראל תיאלץ להכיר באש"ף ובמדינה פלסטינית תמורת ההכרה הערבית בישראל.

ההתנגדות של סוריה ואש"ף לצעדי אל־סאדאת היא רציונלית, אם כי ניתן להתווכח על התבונה של בעליה. בהיותה מבוססת על חששות ואינטרסים רציונליים, ניתן גם לשנותה.

הדבר נתגלה כבר בוועידת־טריפולי, שהתקיימה השבוע, כאשר סירבה סוריה לחתום על כל מיסמך המצהיר על התנגדות לעצם הרעיון של שלום עם ישראל.

● **חזית־הסירוב** הנוקשה, המורכבת מלוב, עיראק, תימן הדרומית וחזית־הסירוב הפלסטינית. אלג'יריה נוטה למחנה זה. אלה מתנגדות לעצם הרעיון של הכרה בישראל וכריתת שלום עימה, ורוצות בחיסול ישראל בכל מחיר.

למרות הרעש הרב של חזית־הסירוב, ברור שגם בתוספת סוריה ואש"ף היא מהווה כיום גורם מישני. מצריים וסודאן הן הכוח המרכזי בעולם הערבי מבחינת הכמות. סעודיה היא הגורם המרכזי מבחינה כלכלית. האחרות יכולות לצעוק, להפריע, לחבל — אך לא לשנות את המציאות מעיקרה, כל עוד אל־סאדאת מצליח.

מה גם שברור כי סוריה והנהגת אש"ף הצטרפו לחזית ההתנגדות רק כדי ללחוץ על הנשיא המצרי לשלב גם אותן בתמונה. אם יבואו איכשהו על סיפוקן, יישארו הצעקנים המיקצועיים לבדם.

יהודים + ערבים

בסוף **השבוע היו** כל העיניים נשואות שוב לקאהיר. שם ייחתכו הדברים. הנשיא קארטר נאלץ, בסופו של דבר, להתייצב ברורות מאחרי היוזמה של סאדאת.

אחד הגורמים לכך היה בבחינת חידוש היסטורי: הלובי היהודי והלובי המצרי (וכנראה גם הסעודי) פעלו ביחד, ואי־אפשר היה לעמוד מול כוח משולב זה.

ועידת־טריפולי נסתיימה ללא הישג מרשים. החולשה היסודית של חזית־הסירוב נגלתה שוב.

ובעיקר: אל־סאדאת נשאר נאמן לעמדתו בעיקביות מרשימה:

● הוא נתן לעיתונאים בעל דרכונים ישראליים להיכנס לארצו, והם נתקבלו בחמימות גם על־ידי הציבור המצרי.

● הוא הודיע לישראל בצורה חד־משמעית שהוא מצפה ממנה לשינוי יסודי בעמדותיה. אחרת, אמר, יווצר „מצב חדש". משמע: הסיסמה „לא עוד מילחמה" היא מישאלה, שנועדה לדחוף להסדר — אך לא התחייבות, במיקרה שלא יקום ההסדר באשמת ישראל.

● הוא התחייב שוב ושוב שלא לעשות שלום נפרד עם ישראל, שיפתור רק את בעיותיה של מצריים, תוך התעלמות מבעיותיהן של סוריה ופלסטין. העמדה הבסיסית — שלום וביטחון תמורת פינוי השטחים ומדינה פלסטינית — נשארה בעינה.

● הוא הביע אי־שביעות־רצון מן הדרג הנמוך־יחסית של המישלחת הישראלית לקאהיר.

עמדותיה של מצריים ברורות, ולא השתנו. אנוואר אל־סאדאת מצפה לכך שהשינוי יבוא מצד ממשלת ישראל — אם היא רוצה בשלום שהוא מציע לה.

המהפך הצה״לי

(המשך מעמוד 21)

בצעי אוויר או ים, שהם אולי קשים לא פחות אך פשוטים לאין־שיעור יותר.

למשל: מפקד חיל־האוויר יכול לשבת ב„בור" ולנהל — כמו שתיארו את מוטי הוד במילחמת ששת־הימים — באמצעות פקודות־מיקרופון ישירות, כל אחד ממטוסיו שבאוויר. פקודה של מפקד יבשתי מקביל, עד שתגיע לתחתית הפירמידה הלוחמת, תעבור כ־10 דרגי־פיקוד שונים, אשר כל אחד מהם חייב להעביר את הפקודה הלאה רק אחרי שלמד אותה ועיבדה, כך שתתאים לרדת כפקודה מטעמו לפקודיו.

צריך לזכור כי מפקד־הפיקוד יכול לתת את הפקודה לאוגדה אחת, אבל מפקד האוגדה יפעיל לצרכי המשימה שלוש חטיבות, כשכל מח״ט מפעיל שלושה גדודים — או יותר — וכן הלאה.

כך, אותה דרך שעשתה פקודת מוטי הוד, מלמעלה עד למטה, משך שתי שניות — ממתן הפקודה עד להגעתה ולביצועה בפועל — עשתה פקודה דומה של שייקה גביש (מפקד פיקוד הדרום בששת־הימים), במקרה הטוב ביותר, כמה שעות, בעוברה ובהתפרטותה בין כמה עשרות — או מאות — גופי־שליטה שונים (עד לטנק, או החייל, הבודדים).

מסיבות אלו, וכן עוד אחרות, אין כל מקום או צידוק לקיים, בנסיבות של צה״ל, מיפקדה מיקצועית עליונה (מיפקדת „זרוע") לעוצמת האוויר או הים, שייעודה בניין עוצמת העוצמה ב„ממד" שעליו היא מופקדת; ולהימנע מלהטיל על אותה מיפקדה גם את הניהול המיבצעי, הריכוזי, של הלחימה באותו „ממד" ושל הכוחות הפועלים בו. בד־בבד, קיים הכרח ודאי ומוחלט לקיים, ב„ממד" היבשה, הפרדה פיסית מוחלטת בין שתי הפונקציות.

החלטה גורלית ✶ לצה״ל

עם זאת ראוי להדגיש כי להלכה, הפיקוד המיקצועי („הזרועי") של כוחות האוויר או הים איננו מאוחד באופן מהותי עם הפיקוד המיבצעי, אלא מדובר בשני „כובעים" תיפקודיים נפרדים ושונים באופן ברור, אשר רק מעשית הם מולבשים על אותו ראשי פיסי. יתר על כן, מיפקדות חילות האוויר והים, כמיפקדות מבצעיות, פועלות ברמה האופרטיבית, תחת המצפ״ע (המטכ״ל) — שהוא המיפקדה המיבצעית האסטרטגית האחת והיחידה, עבור כל הכוחות, בכל ה„ממדים".

המיפקדות האופרטיביות היבשתיות הן, כידוע, מיפקדות „הפיקודים" המרחביים; לכן, אם המיפקדה היבשתית המוצעת תוגדר ותוכנס כדרג־פיקוד מיבצעי, היא תגרום כפילות הכרחית — מיותרת ומזיקה — ברמת המטכ״ל (האסטרטגית), או ברמת ה„פיקודים" (האופרטיבית).

אבל אם תתפקד המיפקדה החדשה כמעין „שלוחה" של המטכ״ל, או צינור־מגע, לצורכי קישור הדדי בינו לבין הפיקודים־המרחביים היבשתיים, לא תיווצר הכפילות המפריעה, ועוד ייקל על המטכ״ל, כמצפ״ע, להתרכז בניהול המילחמה ברמה האסטרטגית.

מה שנכון לצורכי השליטה המיבצעית איננו תופס — או נכון — לגבי הניהול המיקצועי. כאן, הזיקה הישירה הקיימת כיום בין המטכ״ל לבין כוחות־היבשה מחבלת באופן קבוע וחמור — המחמיר והולך — הן ביכולתו ובהתאמתו של המטכ״ל לתפקד כמיפקדה העל־זרועית העליונה והן בבניית עוצמת־היבשה והכנתה למילחמה.

נושא זה כבר טופל בעתון זה („למה נעול המטכ״ל בפני אנשי האוויר והים?" העולם הזה 2098). בהקשר דיברי האלוף בני פלד, עם פרישתו. אם אומנם כוללת הצעתו של טל צעדים ממשיים ויעילים לניתוק הזיקה הישירה בין המטכ״ל לבין זרוע היבשה, הרי זהו הצעד הראשון — אבל גם הגדול והחשוב ביותר — לתקן א־נומליה חמורה ומסורתית זו שבצה״ל, לתועלתם המוחלטת והמיידית של המטכ״ל, זרועות האוויר והים. וקודם ומעל לכל, למען עוצמת־היבשה עצמה, אשר „בכירותה" זו איננה לתועלתה, אלא בעוכריה.

לכן, החלטתו של שר־הביטחון לקבל או לדחות את הצעת האירגון־מחדש שתוגש לפניו, עשויה להיות גורלית מאד לצה״ל — ולכל הכרוך והתלוי בו.

לא לרכבת בלבד...

לרכבת יש מסילת ברזל ולאוטובוסים נחוצים נתיבים מיוחדים.
תחבורה ציבורית חייבת להתנהל בנתיבי תנועה מיוחדים לה.
האוטובוסים של אגד מסיעים למעלה ממיליון אנשים יום
יום, 18 שעות ביממה, לכן אסור להם להתקע בפקקי
התנועה עם כל כלי הרכב הפרטיים הממלאים את
הכבישים. בעולם הגדול פועלים נתיבים
מיוחדים לתחבורה הציבורית.
הגיע כבר הזמן לכך גם אצלנו.

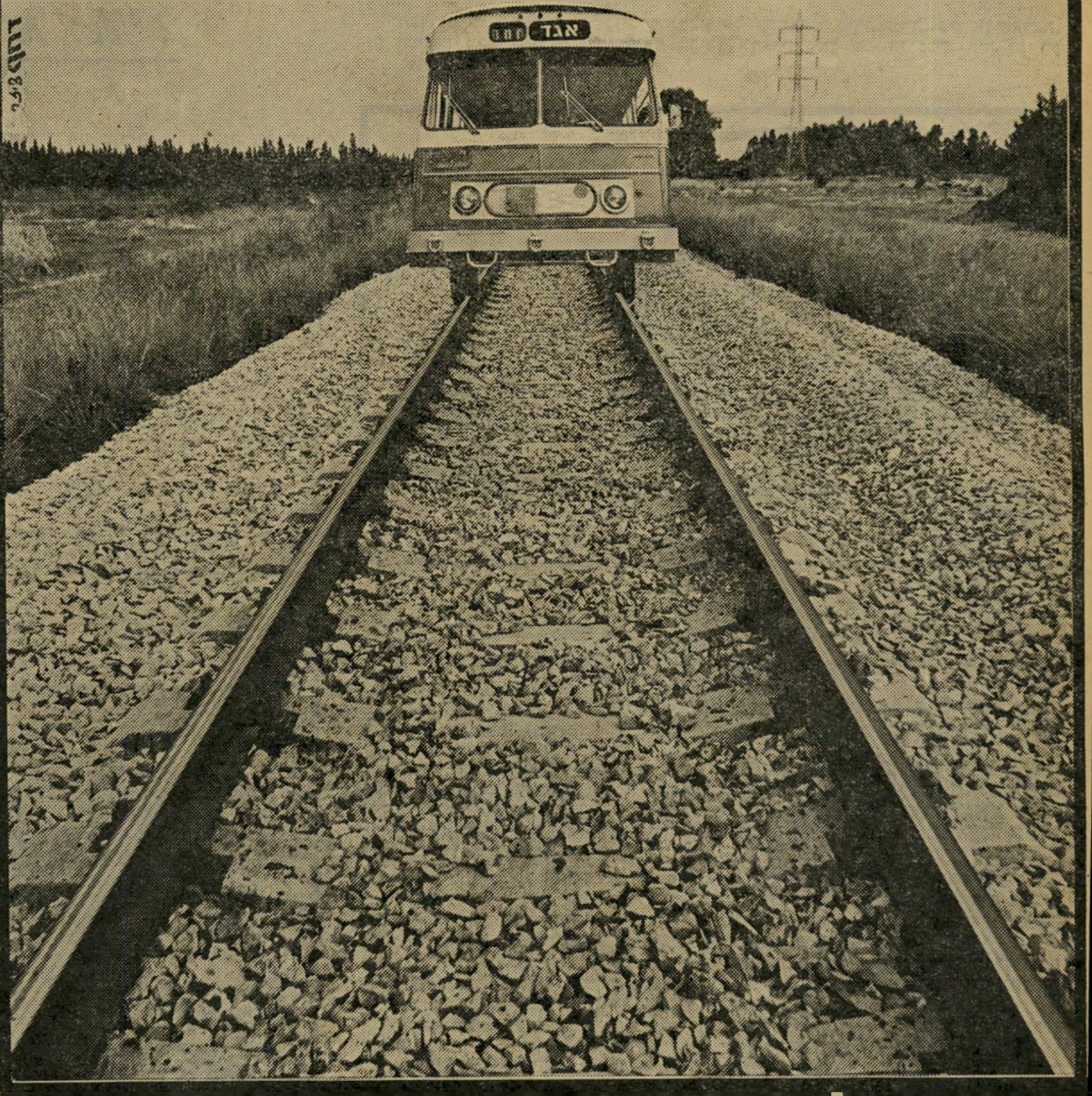

למען ציבור הנוסעים
אנו דורשים נתיבים מיוחדים

אגד

מורלה
הטפטים המעוצבים כיצירת אומנות

הוצאת ברונפמן
קראו את הספר המרתק
אידי אמין נשיא ורוצח

מבצע יהונתן
פרטים מזעזעים על רצח
דורה בלוך
רצח 3 נשי אידי אמין
רצח בעליהן של פילגשות
אידי אמין ועוד ועוד

המחיר — 30 ל״י + מע״מ
להשיג בחנויות הספרים

40% הנחה

מדריך הכרויות ונישואין

הופיע מדריך הכולל שמות כתובות ומספרי טלפון של מאות רבות נשים וגברים הרוצים להכירך. מכל הגילים (17—60) ומכל המקצועות. ברצונכם לקבל את המדריך: שלח/י 100 ל״י ל„פרסומים", ת.ד. 652 ת״א.
סודיות מובטחת

למכירה בהזדמנות

דירת חדר עם כל הנוחיות
במרכז ירושלים,
ליד הדוידקה.

לצלצל לטלפון 02־65222
בשעות משרד רגילות

רובקס
המתנה שבאופנה

חצור הפלילית

מה עושים ראש המועצה של חצור הגלילית (מימין) וגיזברה (משמאל) בתחנת־המישטרה? מה שעושים כימעט כל ראשי הציבור בעיירת־הפיתוח הצפונית: הם עונים על האשמות

בשלהי **1975** נעצרו ראשי המועצה בחצור, עיירת־פיתוח בגליל. מאז מע־צרם הם מאשימים איש את רעהו בשורה של עבירות פליליות; גם חקירת המיש־טרה במיספר מקרים העלתה מימצאים חמורים, רובם פליליים. למרות כל זאת, נסגרו כל התיקים לפי הוראה מלמעלה, וללא הסבר סביר.

מה קורה בחצור, העיירה שהיתה בעבר בעלת שם טוב למרחוק? האומנם היא המקבילה הצפונית לאשקלון?

החקירה בגין אי־סדרים הגובלים בפלי־לים במועצת חצור הגלילית נפתחה במאי 1975, בהתאם להוראת היועץ המישפטי לממשלה, פרופסור אהרון ברק.

צוות החקירה, בראשותו של פקד דב גנור, ממטה מרחב הגליל, כלל את רס״ר אליהו בן־יוסף, רס״ר ורדי רוזנר ורס״ל חנניה ואזנה. החקירה המישטרתית הופ־נתה למעשיהם של נבחרי העיירה, ביני־הם: ראש המועצה אליהו כלפון, גיזבר המועצה טוביה אלבוגן, ראש־מועצה קו־דם יצחק זריהן, ועוד כהנה וכהנה, בעלי תפקידים בכירים.

ההאשמות כנגד ראשי המועצה בחצור היו מגוונות מאד, החל בתשלומי־סעד ל־אנשים שאינם ניזקקים וכלה במיכרזים מפוברקים בסכום של מאות אלפי לירות. ראשי המועצה עצמם, היוצאים והנכנסים, הם שהאשימו האחד את השני במעשי שחיתות והונאה.

חצור מרוחקת מאד מכל מרכז מקומי. הקואליציה הנוכחית השוררת בה מורכבת מהליכוד ומהמפד״ל. אלא שמאז תחילת הכהונה האחרונה ועד היום הוחלף השיל־טון בחצור הגלילית לא פחות מתשע פעמים. בעקבות הפיכות־חצר צצו ועלו בקשות חוזרות ונישנות של תושבי המקום וגורמים אחרים, שהופנו אל משרד הפנים, לפזר את המועצה ולמנות במקומה ועדה קרואה. אחד הפונים: יצחק זריהן, איש המפד״ל, שכיהן בעצמו כיו״ר המועצה.

הממונה על המחוז הצפוני מטעם משרד הפנים, ישראל קניג, דחה את כל ההצעות הללו. לדברי יו״ר המועצה לשעבר, יצחק זריהן, עשה זאת קניג משום שרצה שראש המועצה בחצור הגלילית יהיה איש מיפ־לגתו, המפד״ל. עד לאותו היום שבו הגיש זריהן את התפטרותו, משום שלא רצה, לדבריו, להיות אחראי לנעשה, במועצה, ניסה קניג להתעלם מכל המתרחש בתוך המועצה. תלונותיו של זריהן על מעשי חבריו למועצה, אליהו כלפון וטוביה אל־בוגן, ותלונות שלהם נגדו, לא שינו את עמדתו של ישראל קניג. למרות שוועדת־ביקורת הגישה לממונה דו״ח מפורט ש־החשיד את כל המעורבים בפרשה, ולמרות שבודק מטעם הממונה אישר את המימצ־אים, לא פיזר קניג את מועצת חצור הגלילית. קולו נשמע רק לאחר שה־מתלונים איימו בפירסום בעיתונות. אז, בפרוס 1976, אמר בפומבי כי יאלץ לפזר את מועצת חצור אם לא ינקטו צעדים מיידיים לתיקון כל הליקויים והפגמים שנתגלו.

נגר ללא נגריה

בעיקבות גילויי העולם הזה על הנעשה במטה מישטרת הצפון ובתח־נות המישטרה שבפיקודו, התגלו נתונים חדשים על פרשיות השחיתות בחצור. נראה כי גם בעיירות כמו בתחנות מיש־טרה — המרוחקות ממרכזי ביקורת ממ־שיים, מרשים לעצמם נבחרי הציבור שב־שילטון לעשות ככל העולה על רוחם.

במיקרה של חצור הגלילית נראה שיש שיתוף־פעולה הדוק בין הניבחרים של חצור למפקחים עליהם — אגף מחוז הצפון של מישרד הפנים בראשותו של הממונה, ישראל קניג.

התיקים שנפתחו בסוף שנת 1975, כנגד

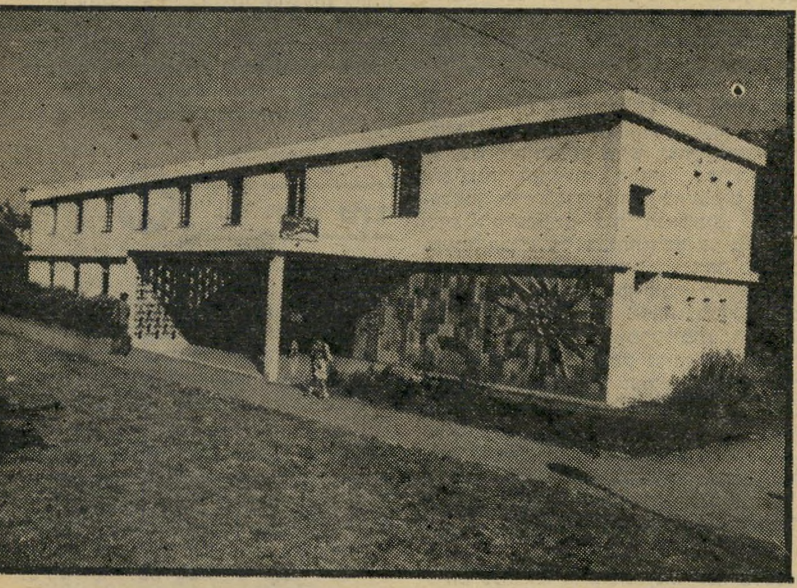

בית המועצה בחצור הגלילית הוא הבית שבו יושבים כל הנאשמים בפרשיות השחיתות. ניבחרי העיירה הואשמו בעשרות תיקי שוחד ומירמה. ועדת־חקירה מישטרתית מצאה אותם אשמים אולם כל התיקים נסגרו.

ראשי המועצה בחצור הגלילית, נסגרו. למרות שלרוב התיקים הפליליים שעסקו בפרשות שחיתות, הונאה וגניבה, נתלוותה המלצה של ועדת החקירה, לפתוח בהלי־כים מישפטיים נגד הנאשמים. מסקנות ועדת החקירה הועברו עוד בסוף שנת 1975 לפרקליטות מחוז חיפה והצפון ולי־פרקליטות המדינה. שם הוחלט, לפני מס־פר חודשים, על סגירת התיקים.

שני תיקים מרכזיים בפרשה, אשר ההו־דעה על סגירתם הגיעה בזמן האחרון, יכולים להוות דוגמה מצויינת לדרך ניהו־לה של חצור הגלילית על־ידי ניבחריה, ולדרך טיפולו של מישרד הפנים ומישרד המישפטים בניבחרים אלה.

בתיק פלילי 642/75 מפורטות העובדות האלה: יצחק זריהן, יו״ר מועצת חצור לשעבר, הגיש תלונה נגד היו״ר הנוכחי, אליהו כלפון. לדבריו, אישר כלפון, בהיותו יו״ר ועדת־מיכרזים, מיכרז לעבודות נג־רות בחצור בסכום העולה על 60 אלף לירות, לתושב מקומי — ויקטור שביט. לדיברי זריהן, אישר כלפון את המיכרז

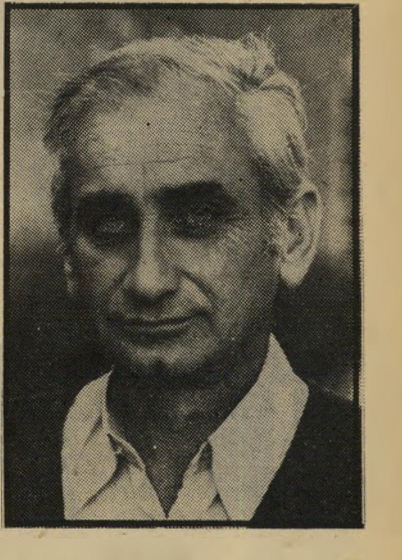

הגזבר טוביה אלבוגן, אותו החשידו בלקיחת טובות הנאה, יושב בחצור רק חמש שנים. הוא נימנה על אנשיו של אליהו כלפון.

שלא כחוק בגלל טובות־הנאה שקיבל תמו־רת האישור. ויקטור שביט זכה במיכרז, לפי גירסה זו, הודות לסיוע מוקדם שקיבל מאליהו כלפון; אך בסופו של דבר התג־גלתה הקנוניה והעבודה לא התבצעה.

חקירת המישטרה ועדותו של שביט עצ־מו, העלו כי אליהו כלפון, יו״ר המועצה, פנה ביוזמתו לוויקטור שביט והציע לו ל־השתתף במיכרז. הוא הדריך אותו בפר־טים טכניים ואף הציע לו לפעול במשותף. לפי גירסת שביט, הבטיח לו כלפון זכייה במיכרז, למרות שידע כי אין לו נגריה. לכן ביקש כלפון מבעל נגריה אחרת, נוריאל פנחסי, לשכור את הנגריה שלו כדי לבצע בה את עבודות המיכרז ש־שביט עתיד לזכות בו. יתר ההצעות לאותו מיכרז היו פתוחות והוצגו לפני אליהו כלפון קודם ששולשלו לתיבת המיכרזים. מצב כזה, לדבריו של יצחק זריהן, איפשר לו להכיר את הצעות האחרים ולנווט על־ידי כך את המועמד שלו לזכייה.

נכנס יין — יצא סוד

כדי להגיע לכל המימצאים האלה ביקש זריהן משביט להתקין כמה ארונות־קיר בביתו. משהגיע שביט והתחיל בעבודה בביתו של זריהן, שוחחו השניים ותוך כדי כך הצליח זריהן להו־ציא מפיו את המידע האמור. באותו מעמד אף הקליט אותו ועשה כך גם לאחר מכן, בשני מיקרים נוספים.

לדיברי כלפון הזמין זריהן את ויקטור שביט לביתו, ושם הישקה אותו במשקאות חריפים. רק לאחר שהשתכר אמר שביט את מה שאמר. קיים גם תצהיר של שביט המאשר את טענותיו של כלפון, בניגוד לסירטי ההקלטה שבידי זריהן.

גיזבר המועצה, טוביה אלבוגן, טוען: „בזמן ההקלטה היה ויקטור שביט במצב כספי דחוק ביותר. כשקיבל את עבודות הנגרות מיצחק זריהן, היה מוכן להגיד כל מה שיצחק רצה לשמוע. אפילו את האמא שלו היה מוכר. אני מכיר את המצב הזה, וגם אני הייתי עושה כמוהו.״

מסקנתו של פקד דב גנור, ראש לישכת החקירות במטה מרחב הגליל, היתה שב־תיק זה מסתמנות שלוש עבירות: ניסיון לזכות במיכרז במירמה; מסירת מידע ב־עניין מיכרז העומד להתפרסם לאדם שלא הוסמך, ומעילה באימון הציבור. שלוש העבירות האלה הן עבירות פליליות. אך בכך לא תמו פרשיות חצור. להלן פרטים המופיעים בתיק אחר — תיק פלילי 651/75.

רפאל אדרי, יושב־ראש ועדת־הביקורת של מועצת חצור, התלונן כי אליהו כלפון אישר מיכרז גינון לתושב המקום, דויד אוחנה, שהיה באותו זמן גם ידידו האישי. לדבריו, היה המיכרז לקוי מיסודו. המע־טפות לא היו סגורות ולא הוכנסו אל תיבת המיכרזים, אלא הובאו על־ידי כל־פון, אישית, כשהן פתוחות. כאשר ביקש חבר ועדת המיכרזים, אלברט מלול, להת־ריע על כך, נתן כלפון הוראה בלתי־חוקית לרושם הפרטים, ישראל אדרי, שלא לרשום את דבריו. ויותר מכך: לדבריו של זריהן, סידר כלפון את כל מיכרזי הגינון שבחצור לטובת דויד אוחנה, כדי לקבל טובות הנאה. אוחנה עצמו, הזוכה במיכרזים, אישר את כל המימצאים האלה ואף הוסיף עליהם, לאחר שקיבל חסינות של עד־מדינה.

ראש לישכת החקירות, פקד דב גנור, מצא שיש להעמיד את אליהו כלפון לדין על קשירת קשר לזכות במיכרז במירמה, ועל מסירת מידע על מיכרז העומד להת־פרסם.

שני התיקים הללו ועוד רבים אחרים

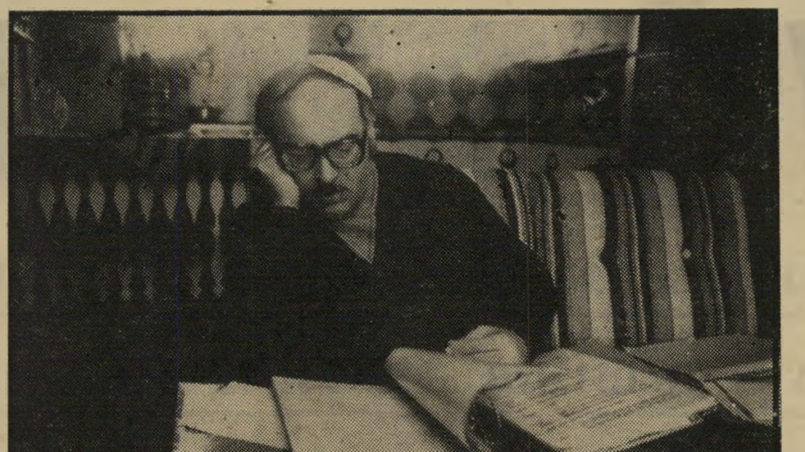

המודח יצחק זריהן, מי שהיה בעבר יו״ר העיירה חצור. הוא האשים את חברי המועצה שלו והואשם על־ידם באותם מעשים. גם תיקי החקירה נגדו נסגרו ללא סיבה סבירה. יצחק זריהן הוא סופר סת״ם לעת מצוא וחבר המועצה הנוכחית.

הובאו לפני פרקליטות מחוז הצפון לפני שנתיים. לפני חודשיים הגיעה הודעה על סגירת התיקים, למרות המלצת החוקרים שיש מקום להעמיד לדין את המעורבים בעניין. סגירת התיקים, מהווה רק סיום מתאים בה טופלו במשך כל הזמן, מאז שנת 1975 ועד היום.

לפני כחודשיים ניגש יצחק זריהן אל המישנה לפרקליט המדינה, עו״ד יונה בלטמן, כדי לבדוק מדוע מתעכבים ההלי־כים המישפטיים נגד הנאשמים. באותו מעמד הכריז על שביתת־רעב עד שתימסר תשובה מן הפרקליטות. בשיחה שקיים זריהן עם עו״ד בלטמן אמר לו, לדבריו, כי הטיפול בתיקים נדחה בגלל עומס העבודה המוטל על פרקליטות המדינה. עם זאת הבטיח ליצחק זריהן להחיש את הטיפול בהם ואפילו התקשר עם פרקלי־טות חיפה והצפון כדי שיזרזו את מתן התשובה. לאחר שיצא זריהן מן השיחה חזר לשבות רעב מול מישרדי הפרקליטות. לדבריו, עשרים דקות לאחר מכן קיבל מיכתב מפרקליט המדינה, גבריאל בך. במיכתב נאמר כי הוחלט לסגור את התי־קים הנוגעים לפרשיות השחיתות בחצור.

המישנה לפרקליט המדינה, יונה בלטמן, אומר כי ייתכן והתיקים שאותם ציין פרק־ליט המדינה כסגורים, היו תיקים שנסגרו עוד קודם לכן, תיקים שהתשובה עליהם התעכבה בגלל עומס העבודה. כששבת יצחק זריהן שביתת־רעב לפני הפרק־ליטות זירז בכך את ההליכים, ופרקליט המדינה חתם על סגירת התיקים.

סולידאריות מפלגתית

עוד בתחילת 75', כאשר התריע יצחק זריהן בפני הממונה על המחוז הצפוני, על מעשים הגובלים בפלילים, נדחה הטיפול בדבר. כאשר הגיש את הת־פטרותו, כתוצאה מכך, דחה אותה הממו־נה. לדיברי זריהן, עשה זאת קניג משום ששניהם אנשי המפד״ל, ומשום שהממונה רצה שיו״ר המועצה בחצור הגלילית יהיה איש מיפלגתו. סיבה נוספת, לדיברי זריהן, היא חששו של הממונה שמא ייוודע ברבים מה שקורה בחדרי־חדרים בחצור הגלילית. כדי להשאיר את זריהן כיו״ר המועצה נשלח אליו המזכיר הכללי של המפד״ל, צבי ברנשטיין, לבקשו שימשיך בכהונתו. בתמורה הובטח לזריהן כי חול־יית ביקורת תישלח כדי לבדוק את מעשי־הם של חברי המועצה. בד בבד עם צעדים אלה זימן אותו הממונה על המחוז, ישראל קניג, כדי להזהירו מפניו של ח״כ המערך, יוסי שריד, שעבר באותה תקופה להתגורר בקריית שמונה. לדבריו של זריהן, איים קניג כי שריד עושה את הדבר הזה כדי להחזיר את המערך לשילטון בקריית שמונה ובחצור. קניג הסביר לזריהן כי הוא מטיל עליו שליחות מיפלגתית שחו־בתו לעמוד בה, אחרת יבולע לו.

למימוש האיום נשלח לחצור הגלילית קצין מחוז לתקציבים, אסעד אזיזה. הקצין הבודק הגיש דו״ח מימצאים שבו החשיד גם את יצחק זריהן במעשים פליליים ש־נעשו בתוך המועצה: בעקבות מימצאים אלה נראה היה כי כל אנשיה הבכירים של מועצת חצור חשודים בפלילים. אלא שישראל קניג לא פיזר את המועצה. הוא לא זימן ועדה קרואה, כנהוג במיקרים כאלה. במקום זאת שלח הממונה קצין מחוז בשם אברהם בן־שמעון, כדי שיהיה חותם שלישי על כל סכום כסף שייצא מן הגיזברות.

מעצרים של ניבחרים

בינתיים המשיך צוות החקירה המיש־טרתי לחקור בתלונות שהוגשו על־ידי יצחק זריהן נגד אליהו כלפון וטוביה אלבוגן, ועל־ידי אליהו כלפון נגד יצחק זריהן. כאשר נראה לכלפון כי הגיעו מים עד צוואר, לקח את דויד אוחנה אל היועץ המישפטי של חצור, יורם ארידור, המכהן כיום כסגן־שר בממשלת הליכוד. בשיחה שקיימו עם ארידור טענו השניים שכל החקירה נגדם היא בבחינת קנוניה פולי־טית, וכי הוא, ארידור, חייב לעזור להם, הן כיועץ מישפטי של חצור והן כחבר לאותה מיפלגה, הליכוד.

שבוע לאחר מכן נעצר החשוד הראשון בפרשיות השחיתות, יעקב לוי. שוב נסעו השניים אל יורם ארידור. הפעם — באמצע הלילה. כשהגיעו לביתו טענו בפניו כי עכשיו ברור שעומדים לעצור את כל צמרת המועצה בחצור. ארידור השיב להם שאינו יכול להשתתף ישירות במו״מ, שכן הוא יועץ מישפטי לכל העיירה. אבל הוא הבטיח להם את עזרתו. ואומנם, לאחר שיחת טלפון היפנה אותם אל בן־ציון קשת, שהיה אז סגן יו״ר הכנסת ויושב־ראש הוועדה לענייני מישטרה. בסיכום הפגישה עם ח״כ הליכוד בן־ציון קשת נאמר שהוא יסע לעכו, מקום ריכוז החקירה, כדי לבדוק עם מפקד מרחב הגליל, ניצב־מישנה דויד פרנקו, מה אפשר לע־שות למען השניים. כתב העולם הזה לא קיבל את תגובתו של יורם ארידור לטענות שהועלו נגדו משום נסיעתו של ארידור לחו״ל.

בשלהי שנת 1975 נעצרו כל אנשי המועצה הבכירים של חצור הגלילית. בין העצורים: אליהו כלפון, יו״ר המועצה;

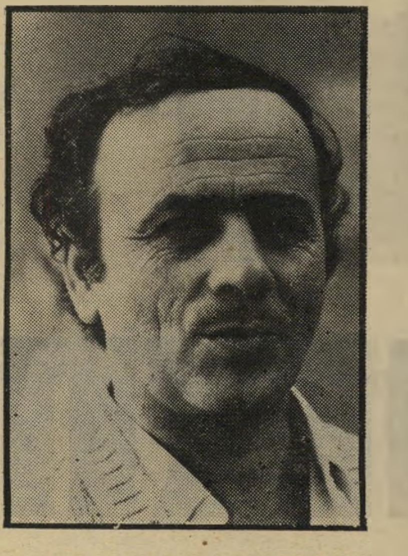

היו״ר אליהו כלפון, נגדו הועלו מרבית התלונות הפליליות. ואשר נעצר יחד עם שאר חברי המועצה. גם תיקים אלה נסגרו ללא סיבה סבירה.

סמי בנזו, מנהל מחלקת הפיתוח; יצחק זריהן, יו״ר המועצה הקודם וחבר המועצה הנוכחית; טוביה אלבוגן, גיזבר המועצה וכן חיים חדד, מנהל מחלקת החינוך. הנבחרים שהו במעצר משבוע עד שלושה שבועות.

בית־פגישות לצמרת

דו״ח על שיעור עבריינות הנוער ב־חצור, שנערך על־ידי מפקח אבירם ממחלקת החקירות של המטה הארצי, מל־מד שבחצור יש עלייה של 55% במיספר העבריינים הקטינים. הדו״ח מזהיר כי עקב עלייה תלולה זו יש סכנה שהעבר־יינות הבוגרת תתפתח באותם ממדים.

למרות מימצאים אלה וחרף העובדה כי העיירה מתמודדת עם בעיות חמורות, לא זימן הממונה על המחוז ועדה קרואה במקום ניבחרי המועצה החשודים. גם ה־מימצאים הרבים שנפלו לידי החוקרים עם המעצרים וכתוצאה מהענקת חסינות של עדי־מדינה לשני קבלנים עצמאיים, דויד אוחנה ואברהם גבאי, לא שונתה החלטתו של הממונה על המחוז. ישראל קניג קבע כי אותם אנשים ימשיכו לנהל את המו־עצה.

העובדה כי מתוך העדויות צצו ועלו פרשיות נוספות — כמו בית־פגישות ל־ניבחרי העיירה, ניצול נשים עובדות לצר־כים מיניים תוך הבטחת פיצוי מכספי המועצה, העלמות כספים בקנה־מידה גדול וזיוף מיסמכים — לא שינתה דבר: אותם אנשים ממשיכים לנהל את חיי העיירה והם אף מתכונים לבחירות הקרובות.

טבעי, איפוא, שבמצב דברים כזה נסגרו תיקי החקירה, למרות שהכילו חומר שיש בו כדי להצביע על עבירות פליליות ש־בוצעו על־ידי נבחרי הציבור.

■ רינו צרור

כתבה ראשונה בסידרת תחקיר על המתרחש בחצור הגלילית

במדינה

העם

על הנסים ועל הנפלאות

לאורם של נרות חנוכה, ייחלו אזרחי ישראל לחידוש מעשי הניסים

מרבבות בתים בישראל, בהם הודלקו השבוע נרות חנוכה, בקעו צלילי שירי החנוכה. זימרו „על הניסים ועל הנפלאות אשר חוללו המכבים” ותמהו על מה שחולל את הניסים והנפלאות המתרחשים בעצם ימים אלה בירח־הדבש המצרי־ישראלי.

קצב המאורעות היה מהיר מכדי לקלטם ולעכלם. עתונאים ישראלים הגיעו לקאהיר בטיסות ישירות כמעט בדרכונים ישראלים, שיגרו דיווחים נלהבים על קבלות־הפנים הלוהטות בהן הם זוכים ועל ההתלהבות נוכח סיכויי השלום בקרב המוני העם המצרים.

שיחות טלפון, טלקסים וצילומי רדיו־טלגראף התעופפו בקצב מהיר בין קאהיר וירושלים. ועידת מדינות הסירוב הער־ביות, שהתכנסה בטריפולי במטרה לטרפד את יוזמת השלום של הנשיא המצרי, הס־תיימה במחלוקת וללא הדים של ממש. מצריים עצמה ניתקה את יחסיה עם מדינות הסירוב ונדמה היה במבט שטחי כי היא צועדת לקראת הסכם שלום נפרד עם ישר־אל, בעוד מנהיגות ישראל עצמה מתעקשת למנוע מחלוקת ופירוד בעולם הערבי.

בלונדון התקבל ראש־הממשלה מנחם בגין בחמימות ולבביות מפתיעות. רומניה הקומוניסטית ביקשה להדק את יחסי ה־מסחר והתיירות שלה עם ישראל. מזה שנים רבות, מאז הניצחון במלחמת ששת־הימים, לא פרח מעמדה של ישראל בזירה הבינלאומית כפי שפרח השבוע.

למי שלא היה מוכן להצטרף לדעתה של גאולה כהן כי התמורה התחוללה רק בגלל עלייתו של מנחם בגין לשילטון, נראו ההתרחשויות המפתיעות כמעשה ניסים ונפלאות.

אולם הנס עדיין היה רחוק וישראל היתה זקוקה לו עתה יותר אשר אי־פעם. כי בשיקול מפוכח יכול רק נס למנוע את החמצת ההזדמנות הבלתי חוזרת שנקרתה באורח פלאי כמעט לישראל.

וכשברכו אזרחי ישראל השנה על נרות חנוכה את זה „שעשה ניסים לאבותינו”, הם ייחלו יותר מאשר אי פעם בעבר הקרוב שהנס יתרחש שוב בזמן הזה.

ראש־הממשלה

ספקנות כפולה

מה הפיל את מנחם בגין למשכב בעת ביקורו בלונדון?

את ביקורו הממלכתי בבריטניה החל ראש־הממשלה ברגל צולעת וסיים אותו בקיבה מקולקלת. אבל לא קבלת־הפנים בה זכה בלונדון היא שגרמה לכך.

נהפוך הוא. קשה היה לצפות לקבלת־פנים חמה ולבבית מזו, בה קיבלו ראש־ממשלת בריטניה, ג׳יימס קאלהאן ורעייתו, את עליזה ומנחם בגין. לונדון הערפלית והקרה האירה פניה למי שהיה מאז מיל־חמת השיחרור בחיילי המנדט הבריטי פרסונה נון גראטה בבריטניה.

היתה זו הוכחה נוספת לכך כי הזמן והמציאות המשתנה יש בהם כדי למחוק את משקעי־העבר, מרים עד כמה שיהיו. מי שנחשב בעבר כטרוריסט ואחראי ל־מותם של אנשים חפים מפשע תוך מילחמת שיחרור מחתרתית, התקבל בכבוד המגיע לראש מדינה ריבונית, מבלי שיזכירו לו את עברו.

„מילים... מילים... מילים...” לרג־עים נדמה כי בגין לומד במהירות את הלקח. בראיון שערכה עמו הטלוויזיה ה־בריטית נדמה היה כאילו התרככה עמדתו לגבי הבעיה הפלסטינית. לראשונה היה מוכן, כאילו, להבדיל בין ערבים ישראליים וערבים פלסטינים. הוא הכיר, כביכול ב־קיומה של בעיה הקשורה ליישות הפלס־טינית, ובצורך לפותרה. „תנו לנו זמן,” אמר בגין.

אבל כמו שאמר הוא עצמו בראיון לגבי מונחים כמו „גמישות” ו„מחווה” אלה היו רק „מילים... מילים...” בסופו של דבר, ערב נפילתו למשכב, חזר על ההת־נגדות המוצהרת הנושנה להקמתה של מדינה פלסטינית.

הרעלת הקיבה, על פי הודעת הרופאים, ממנה סבל מנחם בגין, העיבה על הישגי הביקור. תשומת הלב הכללית הוסטה ל־עבר בריאותו הרופפת של ראש־הממשלה. ההסבר כי דווקא הוא, מקרב עשרות אנ־שים שסעדו יחד עמו את אותה ארוחה, קילקל את קיבתו, התקבלה בספקנות, גרמה להפרחת גלים של ניחושים מדאיגים.

קשה היה להעריך מה גרם לדאגה גדו־לה יותר: הספקנות לגבי מצב בריאותו של בגין, או לגבי נכונותו להתרכך ולחזור בו מהעמדות הנוקשות בהן הוא מתבצר.

מנחם בגין וג׳יימס קאלהאן בלונדון

לעזאזל היישות —

עליזה בגין (משמאל) עם גב׳ קאלהאן

— העיקר הבריאות

טלוויזיה

צנזורה פוליטית?

איסור השר המר לשדר את הכתבות מקאהיר מזכיר את ימי בן־גוריון

„חזרנו לימים של טדי קולק,” טען אחד מעובדי מחלקת החדשות של הטלוויזיה, באחת הישיבות הסוערות ביותר של ה־מחלקה שנערכו בשנים האחרונות. בעת ששימש כמנכ״ל מישרד ראש־הממשלה, נודע קולק בהתערבותו בשידורי קול־ישראל, לעיתים על־פי הוראות ראש־הממ־שלה דאז דויד בן־גוריון ולעיתים ביוזמתו האישית, והפך על־ידי כך את תחנת־הרדיו הישראלית התחנה המצונזרת ביו־תר במיזרח־התיכון.

מה שהרתיח את הרוחות בטלוויזיה היה הוראת שר החינוך והתרבות, הממונה על חוק רשות השידור, שלא לשדר אף כת־בה של אהוד יערי ואלכס גלעדי, כתבי הרשות שהגיעו ביום החמישי האחרון למצריים.

כמו עיתונאים רבים גילו גם שניים אלה יוזמה, ויצאו לקאהיר דרך אירופה. הם התקבלו בבירת־מצריים על־ידי השל־טונות ועמיתיהם מהטלוויזיה המצרית ב־זרועות פתוחות. צוות צלמי פילם מצריים הועמד לרשותם, אולפני הטלוויזיה המצ־רית נפתחו לפניהם ומהנדסי־תיקשורת עשו מאמצים עליונים כדי לאפשר להם להעביר את כתבותיהם באמצעות שני לוויינים. ביום הראשון האחרון הגיעה כתבתם הראשונה של השניים לארץ. ה־שימחה בבניין הטלוויזיה היתה גדולה, עד לאותו רגע שבו הגיעה ההוראה של השר זבולון המר לוועד־המנהל, שלא לש־דר כל כתבה של השניים.

בירכת הוועד. אחרי הכעס הרא־שוני, והרצון להשבית את שידורי החד־שות בכלל, באה ההתפכחות. ועד פנימי שמינו אנשי החדשות, שימעון טסלר, יעל חן וצבי גורן, אשר בדק את התערבותו של המר, למד את חוק רשות השידור והגיע למסקנה כי מותר היה לשר לדרוש מהוועד־המנהל לאפשר לו לפסול את ה־כתבו מקאהיר. המר עצמו התגונן: „מה אתם רוצים ממני? זו בכלל לא היתה יוז־מה שלי.” מאוחר יותר יתברר, כי שר־החוץ משה דיין רתח מכעס כאשר נודע לו על נסיעתם ה„פרטיזאנית” של יערי וגלעדי לקאהיר, ללא אישורו, והוא ש־דרש מהממשלה להפעיל את סמכויות שר החינוך ולאסור שידור כל חומר של ה־שניים.

אנשי הטלוויזיה הבינו, כי יש להבחין בין שתי שאלות יסודיות בפרשה. האחת: אם עברו שני העיתונאים, שהם גם עובדי־מדינה, על חוקים או תקנות בכך שיצאו למצריים. השנייה, שאינה קשורה כלל בראשונה: אם אומנם היה צורך להעניש אותם ואת הציבור על־ידי צנזורה פולי־טית, אחרי שההישג העיתונאי כבר הושג.

לגבי עצם נסיעתם של השניים ניסו ראשי הטלוויזיה לטעון, כי הם נסעו שלא באישורם.

טענה זו נשמעה תמוהה למדי: שלושת אנשי המפתח ברשות — המנכ״ל יצחק ליבני, מנהל הטלוויזיה ארנון צוקרמן ומנהל מחלקת החדשות חיים יבין — נתנו את בירכתם לשניים. גם את כרטיסי־

(המשך בעמוד 30)

הבורסה

מציאות בשוק

המפולת בבורסה, שגרמה לירידות שערים בכל סוגי המניות בשבועות האחרונים, הינה תוצאה ישירה של פעילות הבנקים, וביחוד „בנק לאומי לישראל” שבמשך החודש האחרון ניהל מאבק פומבי, באמצעות מודעות בעתונים וידיעות מכוונות במדורים הכלכליים, שנועדו להזהיר את הציבור מפני הסכנה שבהשקעה במניות.

„בנק לאומי” ניצל את ההזדמנות כדי למכור לציבור המשקיעים את מלאי איגרות־החוב הצמודות שהצטברו אצלן כאבן שאין לה הופכין, ונציגיו החלו רוכשים במרץ רב את המניות שהוצעו למכירה במחירים נמוכים. פעילותו של הבנק הלאומי לא היתה שונה מזו של הספקולאנט המצוי.

יש לשבח את „בנק הפועלים”, שהיה הבנק היחיד ש־החליט לא להניח לשערי מניותיו לרדת מתחת ל־420 נקודות ולא לאכזב את המשקיעים שנתנו בו אמון. הרמה של 420 נקודות היא הרמה בה מכר הבנק בשעתו את המניות לציבור.

המהמרים שבין המשקיעים יכולים עתה לנצל הזדמ־נויות ולרכוש מציאות בשוק.

לדוגמא: מניות בנק „טפחות” ירדו משער של 800 נקודות ל־570; „עלית” ל־350, שהוא שער נמוך ממחיר התנפקה, (410). מניות אופציות ב׳ של „בנק המזרחי” ירדו בכ־50%, מ־600 נקודות ל־336. „פרוטארום” מתחת ל־150 ו„פולגת” אל מתחת למחיר ההנפקה.

על המשקיע להזהר ולא לגעת, גם במחירים הנמוכים, במניות הבנקים שהוכיחו כי אין להם כל כוונה לדאוג או לתמוך במשקיע הסולידי שרכש את מניותיהם בתום לב מתוך אמונה כי „הבנקים אינם יכולים ליפול.”

לפני 15 שנים ירדה „כסית" מגדולתה

כסית: הת

האב והבן חצק'ל ומוישל'ה איש כסית, האב והבן, המנהלים כיום בצוותא את בית־הקפה, יושבים ליד הקופה וסופרים את הכסף. חצק'ל טוען כי העובדה שהקפה חזר להיות מקום מיפגש הבוהימה הוסיפה עשר שנים לחייו.

היו זמנים בהם היה קפה כסית המרכז החברתי־תרבותי של העיר תל־אביב, היו זמנים בהם ישבתו בכסית המשוררים אברהם שלונסקי ונתן אלתרמן. הם ישבו בקפה יותר משישבו בבתיהם שלהם. הם ורבים אחרים. בכסית נערכו חגיגות, בכסית נפגשו להלוויות, בכסית נולדו חתונות, בכסית נהרסו חיי־מישפחה.

כל בוהמיין אמיתי שכיבד את עצמו כיבד גם את כסית בנוכחותו. ואז קם לו אייבי נתן ופתח את קפה קליפורניה. כסית איבד את לקוחותיו המפורסמים וה־קבועים לטובת הקפה־מיסעדה ששכן ל־פיתחו של התיאטרון הקאמרי. השחקונה, שנהגה לבלות אחרי חזרות והצגות ב־כסית, נדדה לקליפורניה. ורק הפסבדו־משוררים, פסבדו־שחקנים ופסבדו־בוהמ־יינים המשיכו לשבת בכסית.

אך גם קפה קליפורניה נסגר. אייבי עבר לקול השלום, ושם לא יושבים ולא מבלים. אלא שהבוהימה לא חזרה לכור מחצבתה; למרות סגירת קליפורניה לא טרחו אנשיה ללכת עוד כמה מטרים, עד לכסית. הם פשוט חצו את הכביש והחלו לשבת בקפה סולטן — ממול.

קפה כסית שינה את אופיו מקפה בוהמ־ייני לקפה פריקי. היפי'ס מכל רחבי העו־לם נחתו בו והתיישבו מסביב לשולחנות שאירחו בעבר את הגדולים שבאמני יש־ראל. אנשי־שוליים וברנשי העולם התח־תון קבעו את כסית כמקום מושבם. חצקל איש־כסית — כן, זהו שם משפחתו — הדמות האגדתית שסביבה נרקמו סיפורים ואגדות, תפס אדישות. גם המלצרים הוו־תיקים, דויד, זקי ומרסל, החלו להתרגל, בקושי, ללקוחות החדשים. הבר האינטימי והקטן של כסית, שהיה ידוע רק לתושביו הקבועים והנאמנים של המקום — נסגר

מרסל המלצר העצוב של כסית, בעל פני הליצן, מכיר את כולם ואהוב על כולם, בחברת במאי ה־קולנוע ג'אד נאמן (מימין) ורנן שור.

אבי הפצועים שמחה הולצברג העתיק גם הוא את מושבו מסולטן לכסית. הולצברג מגיע לכסית מדי יום שישי, מלווה בקבוצת חתיכות, מחפש מתנדבים

מבין עשרות היו... אומר, „אני עושה... מצב־רוח טוב ו...

והפך למזנון. אחר־כך החליף צורה והפך לאחרונה לבית הפרי. התמונה הענקית של יוסל ברגנר, שהיתה כמו חצקל, הסמל המסחרי של המקום, הורדה מהקיר.

כסית נגמרה. רק מתי־מעט מנאמני ה־בית המשיכו לפקוד את המקום. רבים מי־הרו וחצו את הכביש לעבר פינתי הסמוך.

חצקל איש כסית טוען כי הסיבה לכך שלא מכר את כסית, שחדלה לעניין אותו, נעוצה בהעולם הזה. לפני כחצי שנה מסר חצקל ידיעה לכתבת העיתון, בה סיפר כי הוא עומד למכור את הקפה תמורת שלושה מיליונים לירות. מכיוון שרכש את המקום בדמי־מפתח, החליטה בעלת הבית שאם המקום שווה סכום כה גדול, כדאי לשמור עליו. לכן היא התנגדה למכירה.

וכך נותר קפה כסית בידיו של חצקל. הוא ראה כי כך, והחליט לנסות ולשקם את המקום. הוא הכניס לעבודה את בנו, השחקן מוישל'ה, וביחד ניסו השניים ל־החזיר לכסית את עטרה ליושנה. מוישל'ה אירגן קבוצה מחבריו הטובים שתבוא ותשב בכסית. הקבוצה כללה את הזמר אריק איינשטיין, השחקן זאב רווח, המפיק צבי שיסל והמצחיקן אורי זוהר, עוד לפני שחזר בתשובה.

בעקבות איינשטיין ושות' באו החתי־כות. לאט־לאט עשתה לה השמועה כנפיים: הבוהימה חזרה לכסית. אולם לא אריק איינשטיין ואפילו לא החתיכות הם שהח־זירו את כסית לתחייה. היתה זו פתיחתו של קפה קליפורניה שגמרה עם כסית, והיתה זו הסגירה של קפה סולטן שהחייתה אותו מחדש.

בשבועות האחרונים נעול קפה סולטן לצורך שיפוצים. יודעי־דבר טוענים כי בעלי המקום מכרו אותו וכי יהפוך לבוטיק.

סגירת בית־הקפה הפופולארי הותירה את תושביו הקבועים — עתונאים, שחק־נים, סופרים, במאים ואנשי־קולנוע — ללא מקום מיפגש קבוע, בימי שישי.

קפה פינתי הסמוך הוא אמנם קפה בו־המייני אך סוג אנשי הבוהימה היושבים

משפחת צרפתי השחקן ... שחקנית ... השישי בכסית, בחברת בתם בת החודשיים תושבי הקפה ושמר לו אמונים גם בתקופה להניח, הוא אומר, שכאשר ליהי תהיה גדולה

החגיגה האמיתית כמו בימים הטובים, מתרחשת על מדרכות כסית יותר מאשר בתוכו. על המדרכות יושבים החברה הצעירים, מתגודדים חבורות חבורות. פה נרקמים סיפורי האהבה, נקבעים מיפגש ליל שבת, ונערכים הוויכוחים. רק לאחר מכן נכנסים אל בית־הקפה לשתות ולנוח.

החודש נעורה מחדש

חיה

ם בקפה שיופיעו בפני פצועי צה"ל. „כאן," הוא
העיסקות הכי טובות שלי, לאנשים יש בדרך כלל
מסכימים להופיע מתי שאני רק אומר להם."

שונה מסוג האנשים היושבים בסולטן. בפינתי
בים זמרים, שחקנים ואנשי הבידור הקל. בסולטן
הבוהימה האינטלקטואלית. קפה ג'קי שבכיכר
ישראל, שהיה זמן־מה מקום מושבם של

המעגל נסגר

תושבי **כסית** הוותיקים, שנטשו אותו לטובת קפה **קליפורניה** ואחר כך לטובת קפה **סולטן**, חזרו אליו. בתמונה מימין: המשורר יב"י, הצייר אורי ליפשיץ, הסופר דן בן־אמוץ ודידי מנוסי (יושב). הראשון שהחל לקבוע פגישות בקפה הוותיק היה יענקל'ה אגמון, אחריו החלו להגיע כל אנשי הבוהימה שנשארו ללא מקום מיפגש.

האינטלקטואלים, הפך למיסעדה סינית. הבוהימה חיפשה מקום לשבת בו. התקיים קונסוליום והוחלט פה אחד לתת הזדמנות נוספת לכסית.

המלצר שנולד מחדש

ה נחשון היה המפיק יענקל'ה אגמון, שהחל לקבוע פגישות של יום שישי בצהריים בכסית. אחריו הגיעו הצייר אורי ליפשיץ, העתונאי עמוס קינן וגם הסופר דן בן־אמוץ לא פיגר אחריהם. לאט־לאט החל המקום מתמלא בתושביו הוותיקים, שגילו אותו מחדש. וכך, במשך שלושה השבועות האחרונים חזר קפה כסית להיות המקום שבאופנה. ובדיוק באותה מתכונת שמלפני שנים: בפנים יושבים הוותיקים, הגודשים שולחן מרכזי ומזמינים ארוחות כיד המלך. בחוץ יושבים הצעירים, שותים קפה. ואילו על המידרכה מתקיימות החגיגות האמיתיות: אנשים מתגודדים בחבורות, משוחחים, צועקים, קובעים מיפגשי ערב־שבת.

ואילו חצקל הזקן והטוב יושב בכיסאו הקבוע שליד הקופה, סוקר את המקום במבטו ומחייך מאוזן אל אוזן: „נו, חזרו הימים הטובים!" בנו מוישל'ה ניצב על הבאר, מגיש את האוכל למלצרים המתרוצצים, ופוקח עין על המתרחש — מקצה כסית ועד קצהו. המלצר דויד, שתושבי המקום מכנים אותו בשם נאג'י, הוא מבסוט מתחיית המקום: „מה אני אגיד, כבר מזמן לא היתה לנו כל כך הרבה עבודה. אבל אני שמח. אני אוהב לראות את האנשים הקבועים. אני יודע בדיוק מה כל אחד מהם אוהב לאכול, מה כל אחד מהם אוהב לשתות. אני לא אהבתי את אלה שישבו פה בזמן האחרון, אבל עכשיו, כשכולם חזרו, יהיה כמו שהיה פעם. ואפילו שיש הרבה עבודה, אני מרוצה."

גם ז'אקי, המלצר הערבי הוותיק, מבסוט חאלס. רק מרסל, ותיק המלצרים, מחייך לו בשקט את חיוכו העצוב ולא אומר כלום. מרסל ממעט בדיבור. יש לו פרצוף של ליצן עצוב והוא המלצר האהוב ביותר בכסית. הוא מכיר את כולם לפני ולפנים. הוא משמש לרבים מן הלקוחות ככומר וידוי ויודע לשמור סוד. מרסל לא היה מרוצה מהאנשים שישבו בכסית בשנים האחרונות אך מעולם לא התלונן. רק חיוכו המפורסם הלך ודעך.

עתה חזר החיוך הישן אל פניו. הוא נולד מחדש. גם קפה כסית נולד מחדש עימו.

השולחן המרכזי

בו יושבים הוותיקים. משמאל נראה ידידו של אריק שרון, החקלאי מגדרה פיליפ הירשברג, לידו הסופר אמה שבא משוחח עם אבנר כץ. למטה: איש יחסי־הציבור שיש קולר.

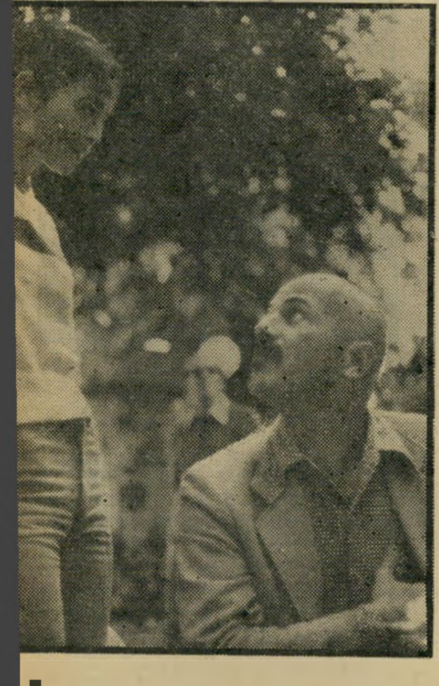

משפחת בן־פורת

העתונאי שייקה בן־פורת ואשתו הציירת אלמה, בחברת ילדיהם אריאל והילה, מבלים את אחד הצהריים של היום השישי **בכסית**, ומשוחחים עם מתכננת התלבושות תמי מור מהאחיות **שוועסטערס**. שייקה היה בין הראשונים שעברו **לכסית** עם סגירת **סולטן**.

שר צרפתי ואשתו ה־
לי גולד מבלים את יום
יהי. אשר נימנה עם
בה ירד מגדולתו. יש
תבלה גם היא **בכסית**.

במדינה

(המשך מעמוד 27)

הטיסה הם לא רכשו מכספם. הם קיבלו כרטיסים באשראי מחברת־הנסיעות שעימה עובדת רשות השידור בדרך־כלל.

גורלה של כתבה נוספת של השניים, שהגיעה ביום השני האחרון, עורר גם הוא זעם רב, כיוון שלא הותר לשדרה. היתה זו כתבה מצויינת על חיי הקהילה היהודית במצריים, אשר כללה צילומים מבית־הכנסת ומטכס הדלקת נרות של חנוכה שנערך בו.

למרות שהתברר ל„וועדה של טסלר," כך מכונה ועדת השלושה שהוקמה לעניין זה, כי הן שר־החינוך והן הוועד־המנהל נהגו על־פי החוק כאשר אסרו את פירסום הכתבות, ממשיכה הוועדה לדון בעניין, כדי למנוע הישנות מיקרים של הפעלת צנזורה פוליטית על הטלוויזיה, כאשר איום השבתת מהדורת מבט עדיין מהדהד בחלל מחלקת החדשות.

מנגנון

האיש שהשר

לא רצה ביקרו

השר ירד לחיי הממונה כדי לאלצו להתפטר — אך לבסוף נאלץ לפטרו בעצמו

התמונה שבה רץ ח"כ יגאל הורביץ, יושב ראש ועדת־הכלכלה של הכנסת, אחר בועז אפלבאום, עוזרו של שר־המיסחר־והתעשייה חיים בר־לב במיסדרונות הכנסת, היתה במשך שנים אחדות לבדיחה קבועה בכנסת. הורביץ, אשר נוסף על היותו ח"כ ויושב־ראש ועדת הכלכלה היה גם מבעליהם של מיפעלים לייצור גלידות ומוצרי־חלב, היה זקוק לשירותיו הטובים של אפלבאום, שהיה ידוע כמקורב ביותר לשר שלו, כדי לדחוף את ענייני המחלבות שבראשן עמד.

אחרי המהפך של ה־17 במאי, התחלפו היוצרות גם אצל שניים אלה: הורביץ הפך שר המיסחר־והתעשייה־והתיירות, ואילו אפלבאום פוטר מתפקידו כעוזר השר והמשיך להחזיק רק במישרה אחת: הממונה על עידוד הסרט הישראלי במישרד המיסחר והתעשייה.

המזכירה נשללה. מייד כשנכנס הורביץ לתפקיד שר־המיסחר והתעשייה, החלו צרותיו של אפלבאום. הורביץ, שלא היה לו נעים לפטר את אפלבאום, החליט למרר את חייו במישרד עד שיתפטר זה מרצונו. יום אחד לא הופיעה מזכירתו של אפלבאום לעבודה. מאוחר יותר התברר לו, כי על־פי הוראות השר נשללה ממנו המזכירה. כשקיבל אפלבאום את תלוש־המשכורת הראשון שלו אחרי הקמת הממשלה החדשה, התברר לו כי ניכו לו מהמשכורת כמה מאות לירות בשל חיסורים ואיחורים. טענתו כי אופי עבודתו מחייב אותו לשהות מחוץ למישרד ימים ושעות, לא עמדה לו. על־פי הוראותיו

מפוטר אפלבאום
בעיטה מגבוה

של הורביץ קבע שעון־הנוכחות את משכורתו של אפלבאום.

ואם בכל אלה לא היה די, החלו מפיקי סרטים ובמאים מקבלים רמזים עבים על כך שלא כדאי להם לפנות עוד אל אפלבאום בענייני הסרט הישראלי. במשך כל אותה תקופה לא הסכים הורביץ להיפגש עם אפלבאום לבד מפעם אחת, שבה הגיעה אל השר מישלחת של אנשי קולנוע דוברי אנגלית ואפלבאום, שליווה אותם לפגישה עם הורביץ התבקש להישאר בלשכה כדי לתרגם את דיבריהם לשר.

השר נשבר. כשנוכח השר כי אפלבאום אינו מתכונן להישבר ולהתפטר מרצונו, החלו קורים דבים מוזרים. בדרך מיסתורית הגיע מידע פנימי ממישרדו של אפלבאום לידיעת הורביץ.

דוגמה לכך היו המגעים בין אפלבאום לבין איש־הטלוויזיה שימעון טסלר, אשר ביקש לראיין את אפלבאום בתוכנית מבט שני שהוקדשה לסרט הישראלי. שמו של טסלר הופיע בלוח הפגישות של אפלבאום, והנה לפתע קיבלה הטלוויזיה הודעה מלישכת שר־המסחר־והתעשייה שלפיה אין לאפלבאום אישור להתראיין בטלוויזיה, למרות שנושא התוכנית מצוי בתחום עבודתו.

אולם אפלבאום החליט להחזיק במישרתו בכל מחיר. כשנוכח בכך הורביץ נשבר הוא, והורה לסמנכ"ל המישרד לפטר את אפלבאום. למרות שמינוי הממונה על עידוד הסרט הישראלי נעשה על־ידי שר המיסחר והתעשייה עצמו, הרי פיטוריו של אפלבאום נעשו על־ידי פקיד זוטר. בשבוע שעבר הפסיק אפלבאום את עבודתו במישרד המיסחר והתעשייה.

עסקים

חידה בקירקס

האשה תובעת את הבעל, הבעל תובע את האשה — ולשותפים תביעה משלהם

„מהם חושבים, השניים האלה, שלמישטרה אין מה לעשות חוץ מלטפל בעניינים שלהם?" שאל השבוע קצין במישטרת ישראל, כאשר נאלץ לחקור, בפעם המי־יודע־כמה בשבועיים האחרונים, בתלונה הנוגעת למי שהיתה מלכת־המים אורלי חידה ולבעלה איש־העסקים אבישי הראל.

בשבוע האחרון היו אורלי ואבישי לקוחות כימעט־קבועים במסדרונות בתי־המישפט ותחנות המישטרה. התלונה הראשונה היתה של האשה נגד בעלה, על שהיכה אותה. השנייה היתה של הבעל נגד אשתו, על כי גנבה ממישרדו מיסמכים, צ'קים, שטרות וסכום של 7000 לירות במזומן. מאוחר יותר הגיש אבישי, על־פי טענתו, תלונה למישטרה נגד אשתו, על כי זייפה ארבעה צ'קים שלו והציגה אותם לפרעון בבנק. אורלי נחקרה על־ידי המישטרה ושוחררה.

„עד שלא הוכח ההיפך." בתחילת השבוע שוב ניראה אבישי במסדרונות בית־המישפט בתל־אביב. היה זה בעת דיון בתביעה שהגישו נגדו שלושה משותפיו לשעבר בהבאת קירקס מדראנו לארץ. השלושה תבעו כי בית־המישפט ימנה כונס־נכסים על עסקיו של אבישי ועל חברת־הנסיעות מונדוס טורס שבבעלותו. לטענתם הוא חייב להם סכומי־עתק בעיקבות הבאת הקירקס. בין השאר הועלתה בבית־המישפט טענה שהדהימה את כל הנוכחים. פרקליטיהם של האמרגן אהרון ברמן ושני שותפיו, שהביאו לארץ את קירקס מדראנו, טענו כי אבישי הונה אותם בכך שהציג להם העתק טלקס לפיו אישרה חברת צי"ם, שבאוניותיה הגיע הקירקס, קבלת ערבות מאבישי על סך 200,000 לירות.

טען פרקליטם של השותפים, עורך־הדין משה בן־דור: „הראל מעולם לא נתן ערבות בנקאית לצי"ם בעניין הקירקס, ומרשי נאלצו לשלם את הסכום לצי"ם."

הראל עצמו מכחיש בתוקף גירסה זו, וטוען: „עד שלא הוכח ההיפך, הטלקס הוא של צי"ם." אך בידי בן־דור מיכתב מצי"ם, המאשר כי מעולם לא קיבלה ערבות מהראל.

כתוצאה מהבדלי דיעות אלה עלול הראל להופיע עוד כמה פעמים בבית־המישפט, כדי להבהיר את הפרשה.

פליט השואה - חוקר הנאציזם - איש בגין ותיק - זהו הד"ר אלי בן־אלישר, שיעמוד בראש המישלחת הישראלית לוועידת קאהיר

האיש מאחור אלי בן־אלישר מלווה את מנחם בגין המחייך בדרכו אל העימות הטלוויזיוני הגדול עם שמעון פרס בסיום מערכת הבחירות השנה. בן־אלישר היה ממונה על הכנת העימות מצד הליכוד. „הרגשתי כמו אמרגן של מתאגרף," סיפר.

רגע בו ינחת מטוס אל־על בנמל־התעופה של קאהיר ובפתחו יופיע ראש המשלחת הישראלית לוועידת קאהיר, מנכ"ל משרד ראש־הממשלה ד"ר אליהו בן־אלישר, אמור להיות רגע היסטורי. אבל לא עבור בן־אלישר באופן אישי.

אומנם כבודה של ההיסטוריה במקומו מונח. מעולם קודם לכן לא הגיע בן־אלישר לקאהיר באופן רשמי, או באופן לא רשמי, בשמו האמיתי ובראש משלחת שפניה להכנת הסדר שלום. אבל כאיש־ביון ותיק, שבמשך עשר שנים שירת בתפקיד בכיר במוסד למודיעין כממונה על פעילויות חשאיות במדינות אויב, נופי אפריקה מוכרים למנכ"ל המזוקן ובעל גינוני ההדר.

מינויו של בן־אלישר בן ה־45 לראש המשלחת הישראלית לוועידת קאהיר, התקבל ברגשות מעורבים בירושלים ובקאהיר כאחד. במשרד־החוץ בירושלים הופתעו מהחלטתו של מנחם בגין להציב את מנכ"ל משרדו בראש המשלחת. ראו בכך משום גניבת הבכורה, המגיעה לדעתם למשרד־החוץ.

בקאהיר הופתעו משום שלמרות מעמדו הפקידותי הבכיר של בן־אלישר וקירבתו האישית לראש־הממשלה, הוא עדיין בבחינת דמות אלמונית כמעט, בלתי מוכרת אפילו לאזרחי מדינת־ישראל, נעדר ניסיון דיפלומטי, שעשה בין־לילה את הדרך מתפקיד של פונקציונר במפלגת אופוזיציה לתפקיד הרם של מושך החוטים מאחורי ראש־הממשלה.

המצרים, כולל הנשיא אנוואר אל־סאדאת, לא הסתירו את אכזבתם ממינויו של אליהו בן־אלישר. הם מצפים מהישראלים שידברו ברצינות בוועידה, בנושאים מהותיים ולא מינהליים. למרות שהם עצמם קבעו את דרג השיחות הרי הם מינו מצידם למשלחתם אישים מהדרגה הראשונה, מהמקורבים ביותר לסאדאת, למרות התפקידים המשניים שהם ממלאים. משום מה הם התרשמו כי בן־אלישר עלול להופיע בדמות פקיד שאינו רשאי לדבר בנושאים מהותיים מכריעים.

חוברות בלשים בבית־ספר דתי

קרוב לוודאי שההתרשמות מבן־אלישר תשתנה תוך המגעים הישירים עמו. למרות אלמוניותו היחסית נראה כי כישוריו, רקעו, השכלתו ואישיותו של בן־אלישר וכן מידת קירבתו הרגשית והאידיאית למנחם בגין, עושים אותו לאיש המתאים ביותר לניהול השיחות בוועידת קאהיר, כל עוד היא מתנהלת בדרג זה.

פניו החתומים, שאינם מגלים כמעט לעולם סימני התרגשות או עצבנות, אופיו המופנם ואורח דיבורו המדוד, השליו, נעדר הפאתוס והברק, עלולים להטעות בהתרשמות ראשונה. מאחורי דמות זו מסתתרת אישיות מורכבת ביותר, בעלת סיפור חיים בלתי שיגרתי.

בן־אלישר, המכונה בפי ידידיו אלי, הוא למעשה תרכובת של שני טיפוסי אישיות שונים באורח קיצוני זה מזה.

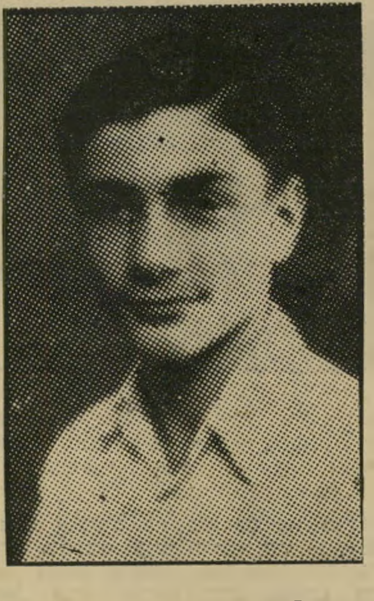

הפליט כך נראה אליהו בן־אלישר, אז אליהו גוטליב, בסיום לימודיו בבית־הספר העממי דתי ביל"ו בתל־אביב, ארבע שנים אחרי שהגיע לארץ כניצול השואה הנאצית.

מצד אחד פליט שואה הנושא בליבו את הטראומה של השמדת משפחתו בילדותו, שרגשותיו אמורים לפרוץ מתוכו בכל הזדמנות והיגון כאילו נשקף מעיניו הרכות תמיד. מצד שני איש־ביון שלמד לחיות בצל, ללבוש זהויות שונות, לרסן את רגשותיו ולנצור את פיו והבעותיו.

שילוב זה הוליד טיפוס של סלף־מיידמן, אדם סגור ודוגמאטי מאוד, שכאשר הוא ננעל על משהו קשה מאוד להוריד אותו ממנו. הוא נוקשה מצד אחד אבל בעל כושר הסתגלות ודיפלומטיה מצד שני. בית־הספר של החיים הוא שעיצב את אישיותו בדמות זו.

הוא נולד כאליהו גוטליב בראדום שבפולין למשפחה אמידה. אביו היה בעל מפעל ליציקות ברזל ואלי היה צעיר בניו. את שם משפחתו הסב לבן־אלישר רק בתום מילחמת העולם השניה, בעת שנודע לו כי אביו נספה במחנה עבודה נאצי כחודשיים לפני תום המלחמה ואמו, שהצליחה להינצל, נספתה בתאונת־דרכים בדרכה לארץ כדי להיפגש עם בן זקוניה. השם הוא צירוף ראשי השמות הפרטיים של שני הוריו אליעזר ושרה.

בן עשר היה כשהצליח להימלט מחומת הגטו בראדום ולהצטרף ללוויה נוצרית שחלפה ליד חומת הגטו. הוא אומץ כבן

בידי יהודיה שקיבלה בשנת 1942 היתר לעלות לארץ במיסגרת הסכם בריטי־גרמני על חילופי אזרחים. כיוון שבעלה ישב בארץ הסכימו להתיר לה לצאת תמורת גרמנים שהוחזקו ע״י הבריטים בארץ. ההיתר זיכה את האשה לעלות עם ילדיה. אולם כיוון שאחד מבניה מת אימצה אותה אשה את אלי ונטלה אותו עמה לארץ כבנה.

בארץ נשלח לבית בן־דודו בתל־אביב, הגיע לבית־הספר הדתי ביל״ו כשהוא דובר רק פולנית ואידיש. חבוש קאסקט נכנס אלי לכיתה. „יש מישהו שיודע אידיש ?" שאל המנהל מישורי שליווה אותו.

זאב שיף, כיום כתבו הצבאי של הארץ, הרים את ידו. שיף יליד צרפת, ידע אידיש וקיבל את אליהו גוטליב תחת חסותו.

גוטליב היה נער קטן וצנום שהגיע ישר מן הבערה, כשזו עדיין השתוללה. למרות בדידותו הוא השתלב במהרה והתאקלם בחברה הצברית. הוא הצטרף לשבט צופי העדה הדתי ומשם הגיע אחר־כך לבית״ר. כבר בכיתה ח׳ גילה כושר ביטוי וחשיבה, חיבר חוברות בלשים בעברית שעלו בתיחכומן ובשפתן על אלו שכתבו חבריו לכיתה.

הזעזועים פקדו את גוטליב רק בשנת 1945 בתום המלחמה. אז נודע לו על מות אביו ועל מותה של אמו בדרך אליו. אח ואחות נוספים שלו ניצלו. כאשר בישרו לו על כך אפילו לא הזיל דמעות. כבר אז היה מחושל ונוקשה.

✶ פולחן של סודיות ומיסתורין

כשסיים את לימודיו בבית־הספר העממי יצא אל שוק העבודה. הוא החל לעבוד כפקיד זוטר בחברת־החשמל, למד אחרי הצהריים בכוחות עצמו כשהוא מכשיר את עצמו ללונדון מטריקוליישן, בחינות־הבגרות האקסטרניות שנעשו באנגלית.

בגיל 16 כבר זכה בתעודת הבגרות

שליחות בקאהיר

הבריטית. אותה תקופה היה פעיל בהדבקת כרוזים באצ״ל, גיבש את דיעותיו הלאומיות ואת הערצתו למפקד האצ״ל, מנחם בגין.

מכריו מאותה תקופה מגדירים אותו כ„צמח מיוחד". הוא לא היה צבר, אבל גם לא הפליט הרכרוכי האופייני שהגיע מהגולה. הוא גילה חוש מיוחד לשפות. כיום הוא שולט באנגלית, צרפתית, איטלקית, פולנית וגרמנית, מלבד העברית והאידיש.

כשעבר את בחינות־הבגרות ביקש אלי להסתייע באחותו שהתבססה בפילדלפיה בארצות־הברית. היא ניסתה להביאו אליה ולממן את המשך לימודיו. אבל הוא לא קיבל אשרה אמריקאית. נטל את חסכונותיו ויצא לפאריס בתקווה שייקל לו לקבל אשרה משם. כשלא עלה הדבר בידו נשאר ללמוד בפאריס.

הוא היה בן 16 וחצי, נוכרי ובודד בעיר זרה, שטרם שלט בצרפתית. התגורר בעליית־גג קטנה, עבד למחייתו כשומר־לילה בשגרירות הישראלית ונרשם ללימוד מדעי המדינה בסורבון. עבודת־הגמר שלו עשוייה להועיל בתפקידו החדש: אמנת קושטא על זכויות השיט בתעלת־סואץ.

תוך כדי לימודיו בסורבון התקשרו אליו נציגי המוסד הישראלי למודיעין, ביקשו לגייסו. הוא היה בן 18 ואמור היה להתגייס לצה״ל. הציעו לו שירות במוסד. „אבל אני חניך בית״ר ופעיל בתנועת החרות," הסביר בן־אלישר שידע על הפוליטיזציה ששררה אז במנגנונים החשאיים עליהם היה מופקד אז איסר הראל. למרות זאת קיבלוהו ולא הצטערו. לימים הלך שמו לפניו כאיש חרות היחיד שהגיע לעמדה בכירה במוסד.

מאז, למשך תקופה של עשר שנים, לבש בן־אלישר זהות כפולה. מצד אחד הסטודנט בסורבון. מצד שני איש הביון, המפעיל רשת ארוכת חוטים. אנשים גילו במהרה את חושי האחריות והחברות המפותחים שלו. מעולם לא היה מפקיר איש משלו ש„נשרף". אמרו עליו: „כל אימת שחש שאחד האנשים בשטח מצוי בסכנה, היה נוטל את המטוס הראשון ויוצא אליו בכיסוי מתאים במטרה להזהירו או לחלצו."

ב־1955 מצא פנאי לחבר מחקר מעמיק על יחסי ברית־המועצות וישראל. משרד־החוץ, אליו נשלח המחקר, סירב לפרסמו. סיבת הדחייה: מסקנותיו ותחזיותיו היו פסימיות מדי. לימים התממשו כל תצפיותיו.

בין שליחות עלומה אחת לשנייה נשא לאשה גרושה יהודיה בצרפת, אם לילד, ניר־עם, המשרת כיום בצה״ל. למרות שלפני שנים מספר הסתיימו נישואין אלה בגירושין, שומר אלי על הקשר עם הילד, מתייחס אליו כאל בנו.

עשר שנים חי בן־אלישר בפולחן של סודיות, מיסתורין וחשאיות. הוא זכה להערכתו האישית של איסר הראל, נחשב תקופה מסויימת כבן־טיפוחיו. כאשר התמנה מאיר עמית כראש המוסד ב־1964 היו לבן־אלישר חילוקי־דיעות עמו והוא פרש מהמוסד. הוא המשיך אז את לימודיו במכון ללימודים בינלאומיים בז׳נבה, כשמורהו — אשר הפך גם לידידו האישי — הוא שאול פרילנדר. לעבודת־המחקר שלו במכון בחר את נושא „היהודים במדיניות־החוץ של הרייך הגרמני בין השנים 1939—1933".

הוא רצה להבין כיצד הגיעו הנאצים אל הפתרון הסופי לבעייה היהודית — ההשמדה. התיזה שהגיע אליה היתה יוצאת־דופן: ניתן היה למנוע את השואה ולהציל חיי שישה מיליון יהודים. המעצמות הגדולות ולא הגרמנים, הם שדחפו לשואה. הגרמנים ביקשו לפתור את הבעיה היהודית בדרך של גירוש, בדומה לגירוש ספרד. אולם אדישותן של המעצמות שסירבו לקלוט את הפליטים היהודים, היא שדחפה את הנאצים אל פתרון ההשמדה.

המחקר הופיע כספר בהוצאת ז׳ולייאר המכובדת בפאריס. בעצם ימים אלה משלים בן־אלישר פרק נוסף מיוחד במחקר לקראת הוצאתו־לאור בעברית.

✶ עסקן בלי מרפקים

בתקופת ההמתנה שקדמה למילחמת ששת־הימים חזר בן־אלישר לארץ, אל דירה שרכש כבר קודם לכן בתל־אביב. הוא הוצב למילואים לחטיבה

(המשך בעמוד 35)

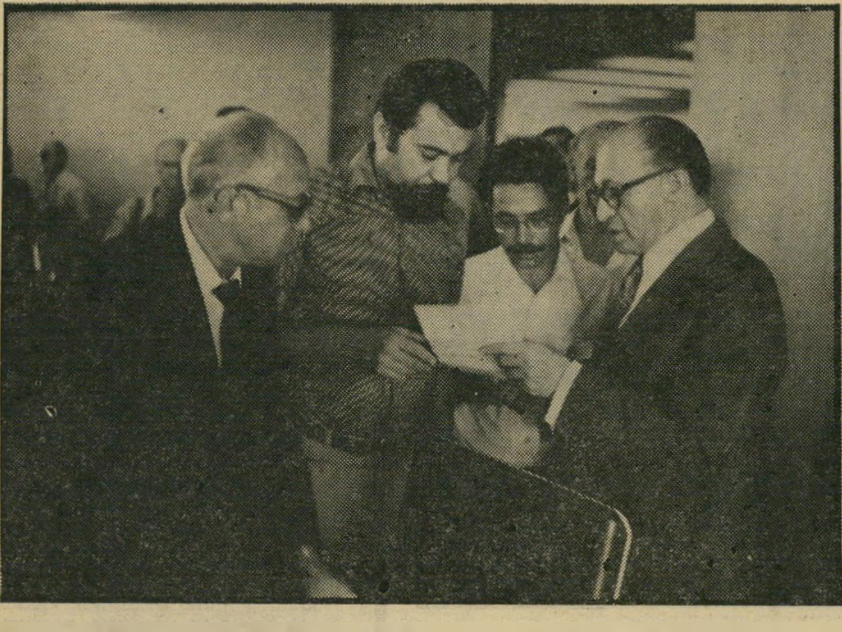

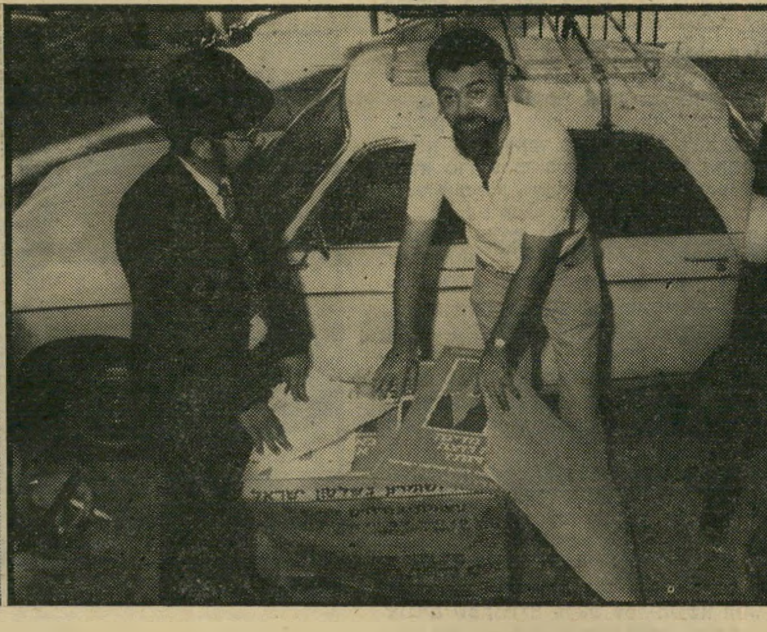

העסקן המיפלגתי אליהו בן־אלישר בתמונה שצולמה לפני כשנתיים, בעת שהתייצב ברחוב כדי להחתים עוברים ושבים על עצומה למניעת נסיגה מיהודה ושומרון. במשך שנים רבות חרש את הארץ בפעילות הסברתית למען תנועתו, לא היסס ליטול על עצמו כל תפקיד.

מקום בצמרת בן־אלישר עם החוג המצומצם של מקורבי ראש־הממשלה בלשכתו. מימין נראה דובר הממשלה, אריה נאור ומשמאל, מזכירו האישי וראש לשכתו של בגין, יחיאל קדישאי. קשריו עם בגין הם הרבה מעבר לקשרי עבודה ודיעה בלבד והם העושים אותו לאיש המתאים לשיחות בוועידת קאהיר.

(המשך מעמוד 19)

„תגיד את האמת, האם רק שמרתם עליו, או גם בלשתם אחריו?" שאל אגמון.

האיש התפתל, הסתכל אנה ואנה, החליט לבסוף: „לא בלשנו אחריו. רק שמרנו."

האם גם בחדר־המיטות? רמז דק על עסקי־הנשים של גולדמן.

גילוי מעניין: איסר הראל, אז הממונה על שרותי הביטחון, גילה שיש קשר ניאו־נאצי לרצוח את גולדמן בעת פסטיבל ב־זאלצבורג. מנכ"ל הסוכנות נשלח לתפוס את גולדמן לפני הגיעו לשם. אחרי מירוץ נגד הזמן, הגיע המנכ"ל, משה ריבלין, לווינה וטילפן לגולדמן, ששהה בעיירה קטנה. „אין טעם שתבוא אלי הנה," הסביר לו בטלפון גולדמן, שלא ידע במה המדובר, „נוכל להיפגש מחר בזאלצבורג."

מזכירתו־לשעבר, חסיה ויינר הנאה, גילתה שכל מזכירותיו העריצו אותו. אחת, בניו־יורק, נהגה בימי־דיכאון לקנות לעצמה זר־פרחים, להצמיד אליו את כרטיס־הביקור של גולדמן, ולשלוח אותו אל עצמה הביתה. למחרת היום היתה אומרת לגולדמן: „תודה על שעזרת לי להתגבר על הדיכאון!"

גולדה ודיין סירבו

ג'ו גולן, איש־המיסתורין שקשר למען גולדמן קשרים עם המחתרת ה־אלג'ירית, עם מארוקו ועם כמה מחתרות אחרות, גרם לסערה הראשונה. אחרי ש־השגריר־לשעבר בצרפת, יעקב צור, מתח ביקורת על פעולה זו של גולדמן, זרק גולן פצצה: ישראל רצתה רק בעלייה סלקטי־בית מצפון־אפריקה. גולדמן הכריח אותה לקבל את כל היהודים, „בלי סלקציה."

חילופי־דברים זועמים. אגמון ביקש את אורי אבנרי לסכם את מהות המחלוקת ההיסטורית בין גולדמן לבין ממשלות ישר־אל. אבנרי: „לגולדמן היתה תפיסת־יסוד שונה על מהות המדינה. בן־גוריון הקים את המדינה כחלק מן המערב. גולדמן ראה בה חלק מן המיזרח־התיכון."

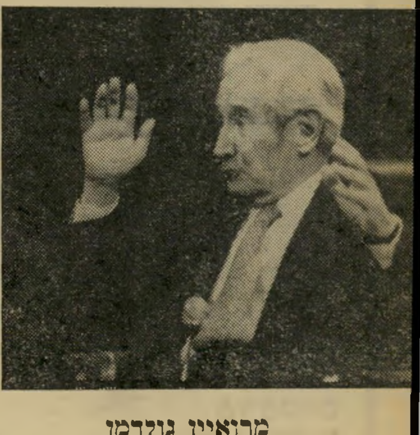

מרואיין גולדמן
בילוש בחדר המיטות?

הדברים עוררו את גולדמן לעבור ל־פסים היסטוריים־פילוסופיים. „בשני הדב־רים הגדולים שעשיתי, קבלת תוכנית־החלוקה והשילומים מגרמניה, היה הרוב נגדי. אך אחרי שהדברים הוגשמו, הרוב קיבל אותם. כך זה יהיה גם ביחס לשלום עם הערבים."

על הבד העידו כמה מידידיו, שרואיינו בחו"ל. רוז הלפרין, אייזיק שטרן הפסנתרן, זביגנייב בז'ז'ינסקי. לא הופיעו גולדה מאיר ומשה דיין. הם התחנפו אל גולדמן כשהיו זקוקים לו, אך לא מצאו לנכון להקדיש לו חמש דקות מזמנם. כשפנו אלי־הם, סירבו.

סיכם בן ה־82: „בשבילי מתחיל עכשיו פרק חדש בחיים. בפעם הראשונה אני לא מייצג שום אירגון, ואני חופשי לפעול כאוות נפשי." למשל: לנסוע לקאהיר.

גם ליעקב אגמון נפתח דף חדש. „זוהי תוכנית־נסיון בילבד," אמר בגמר ההקלטה. „לא התחייבתי לעשות תוכניות נוספות. אני צריך לבדוק כמה זמן זה גוזל ממני. אם זה באמת פול־טיים־ג'וב, כפי שאמר לי עמוס אטינגר, לא אוכל להרשות לעצמי את זה, מבחינת הפרנסה."

המדיום הטלוויזיוני מושך את האיש רב־הפעילויות. אבל אין הוא יודע איך יצליח על המסך. הוא ביקש להתחיל בתוכנית פשוטה יותר. אבל זרקו אותו ישר למיים.

אם ימשיך ואם לאו, הוא כבר הרוויח מהעניין. כדי להיראות יפה על המסך, איבד בחודשיים שיבעה קילוגרמים ממשקלו.

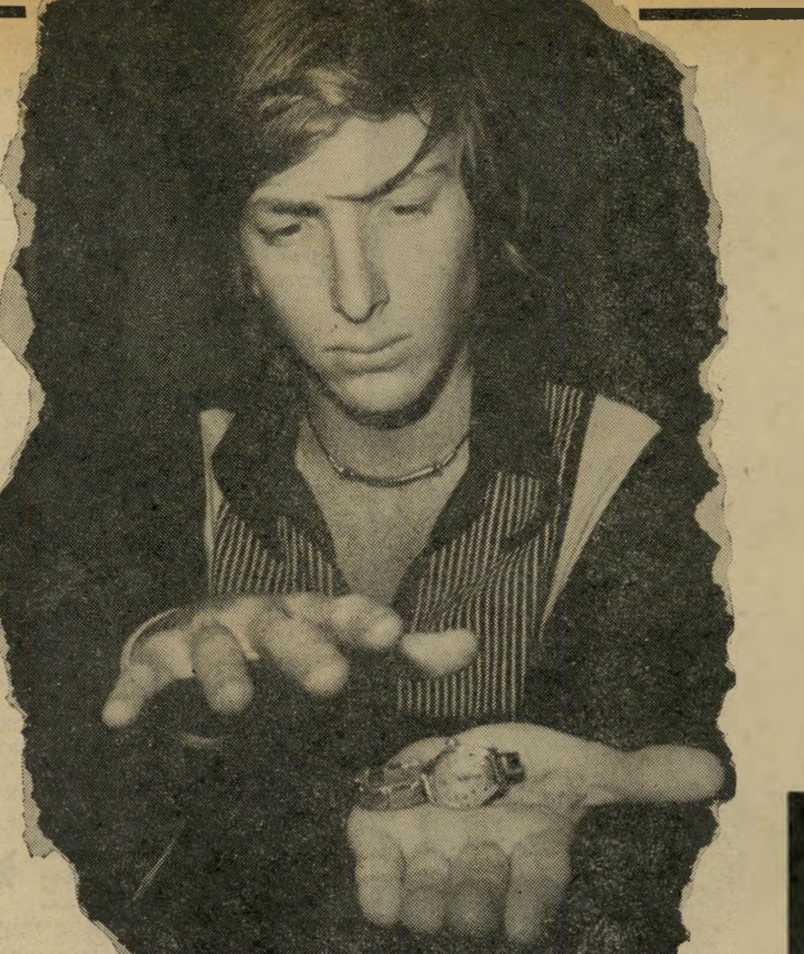

תלמיד בן 17 מרמת־אפעל ממשיך בדרכיו של אורי גלר, מכופף בהצלחה מזלגות וכפיות וקורא מחשבות — זהו יורם נחמן — היורש של אורי גלר

לפני כחמש שנים ישב נער בן 12 בביתו שברמת־אפעל, וצפה בעיניים פעורות במסך הטלוויזיה. אורי גלר הדהים באותה עת את עם ישראל כולו ביכולתו — השנוייה־עדיין־במחלוקת — לכופף ו־להזיז חפצים ולקרוא מחשבות.

ליורם נחמן הצעיר נראו פעולות אלה מוכרות. מזה זמן שחפצים שבהם נגע, או שהיו בקירבתו, התכופפו לפתע ללא הס־בר, ואיבדו את צורתם המקורית. הצפייה במעשיו של אורי גלר על מסך הטלוויזיה עוררה אותו לנסות לעשות כמוהו בכוונה תחילה. הוא מיהר למיטבח, נטל מזלג, והחל משפשף אותו בעדינות. ההצלחה, חלקית אומנם, היתה מהממת: המזלג נטה קלות לאחור.

במשך הזמן הלך כישרון־הכישוף שלו ו־התפתח. כיום יכול יורם בן ה־17 להכריז בביטחה: „עכשיו אני מצליח לכופף חפ־צים כמעט תמיד." באחרונה רואיין בגלי־צה"ל בזכות כישוריו אלה, וכמה מאזינים התקשרו מייד טלפונית ודיווחו כי מזלגות וכפיות התכופפו בבתיהם בדרך מיסתורית.

בהדגמה מייוחדת שערך למען העולם הזה הצליח יורם, תלמיד השמינית בבית־הספר האכסטרני מישלב, לכופף בלטיפה עדינה כף, כפית ומזלג, לעקם שיניים של מזלג נוסף מבלי לגעת בהן כלל, לעקם מפתח, להפעיל מחדש שני שעונים מקול־קלים ולגרום לצמיד עגול שיקבל צורה סגלגלה, באופן מיקרי לחלוטין, מבלי ל־התייחס במישרין לתכשיט שהיה בסביבה.

הוא מעוניין למצוא הסבר לתופעות מיסתוריות אלה הנובעות מתוכו, אבל — אין לו. הוא יכול רק לנסות להסביר כיצד הוא מבצע זאת. „אני מתרכז בחפץ," מסביר יורם; „ומנסה לשכנע אותו להת־כופף. בלי להפעיל כוח, כמובן." יורם טוען בתוקף כי אינו משתמש בחומר־עזר כל־שהו. לפני שהוא ניגש לפעולה עצמה הוא רוחץ את ידיו במים ובסבון, מנגב ב־מגבת. הוא אפילו מצהיר כי הוא מוכן להידבק בכל פעם מחדש.

יורם כבר אינו מעז לענוד שעון — אחרי חודש הם מפסיקים לפעול אצלו, ויש לו בבית אוסף רציני של שעונים מקול־קלים. מסירה לתיקון אינה מועילה, כיוון שהשען תמיד מודיע כי ניסה, אך לא הצליח לתקן. לאחד מחבריו אמר פעם יורם שהוא מרגיש כי השעון שלו (של החבר) עומד להתקלקל. למחרת בא החבר בטענות — „מה עשית לי?" בצרור־המפתחות ה־פרטי של יורם יש תמיד לפחות מפתח עקום אחד, והוא כבר שכח כמה פעמים נאלץ לרוץ להכין עותקי־מפתחות.

יורם נהנה מכישוריו המיסתוריים — הם אפילו משעשעים אותו — ומודה שלא איכפת לו לעשות כסף בעזרתם. אבל הוא אינו מייחס לכסף חשיבות ראשונה במעלה. בינתיים הוא מקבל בבית כל מה שהוא רוצה. אם אמרגן יפנה אליו ויציע לטפל בו, זה ישמח אותו, אבל הוא לא יוכל ל־הסכים מייד. „אצטרך לחשוב על זה," לדבריו. „יש בכך סיכון, כיוון שהדברים לא תמיד קורים לפי הזמנה. הדגמה על במה בפני קהל פירושה להיות תחת לחץ, וזאת בעייה. הדברים הכי מעניינים יוצאים אצלי לגמרי במיקרה. חוץ מזה, יש הרבה אנשים שמתנגדים מראש לכל הנושא הזה, וזה מפריע, כמו שקרה לאורי גלר."

נוסף על כושר־הכיפוף ניחן יורם גם בכושר טלפאתי. הוא מסוגל לקלוט ציור שמישהו מצייר בחדר השני, או מיספר ש־עליו חושב אדם אחר במחיצתו. כישרון

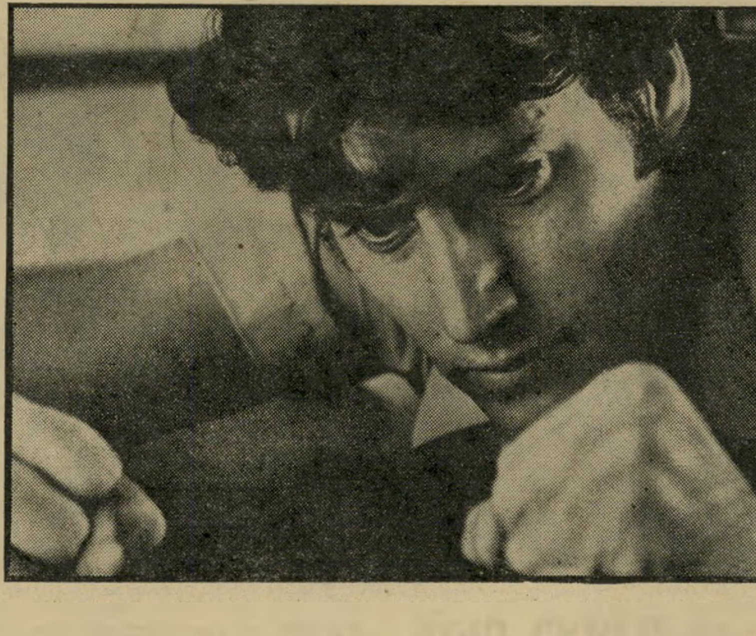

הדוגמא שעמדה מול עיניו של **יורם נחמן**, הטוען כי נחון בסגולות טלקנזיס, היתה זו של אורי גלר, שזכה **בפירסום** עולמי, הפך מיליונר בזכות כיפוף המזלגות שלו. יורם טוען כי הוא חושש להופיע בפומבי, מחשש התנגדות נגדו.

מפתיע בתחום זה מגלה גם אחותו רותי, שהיא בת שבע בסך־הכל. היא עדיין אינה מצליחה לכופף חפצים, אבל יכולת קליטת־המחשבות שלה מדהימה ממש. לעיני צוות העולם הזה הצליחה הילדה, ללא מעורבותו של אחיה, לזהות חפצים שהונחו מאחרי גבה — משקפיים, מצלמה, מיספריים, נעל (בציון ציבעה), שטר כסף (כולל מיספרו

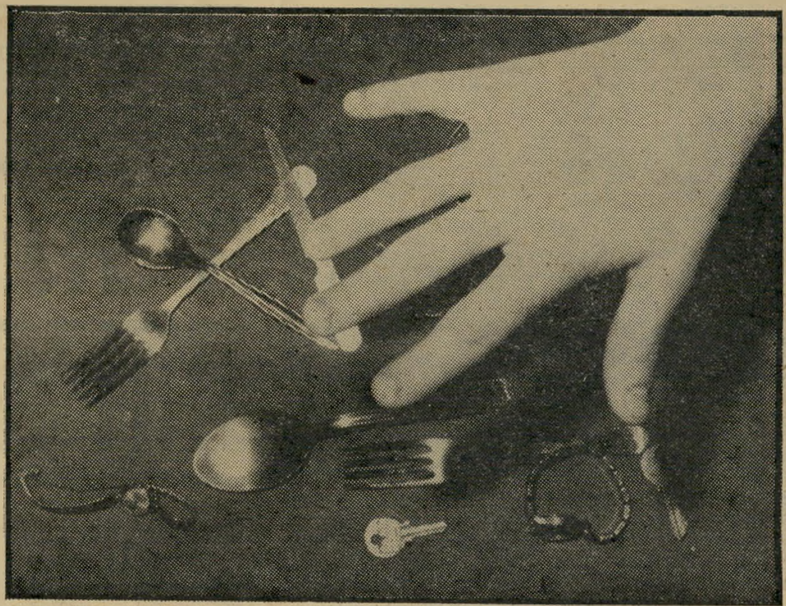

הטלפאתית

אחותו של יורם, רותי, בת השבע, מדהימה ביכולתה לקרוא מחשבות. הילדה מסוגלת לנקוב בשמו ובציבעו של כל חפץ שמניחים מאחרי גבה, לזהות קלפים שהוצאו מן החפיסה ולקלוט מיספרים עליהם חושבים הנוכחים מסביבה. באופן טוב במיוחד היא קולטת את מחשבותיו של אחיה.

במגע עדין

או ללא מגע כלל, מצליח יורם נחמן לעקם מזלגות, כפות וכפיות, לכופף מפתחות, להפעיל מחדש שעונים מקולקלים ולעוות צורתם של צמידי מתכת. הוא טוען בתוקף כי אינו משתמש בשום חומר עזר.

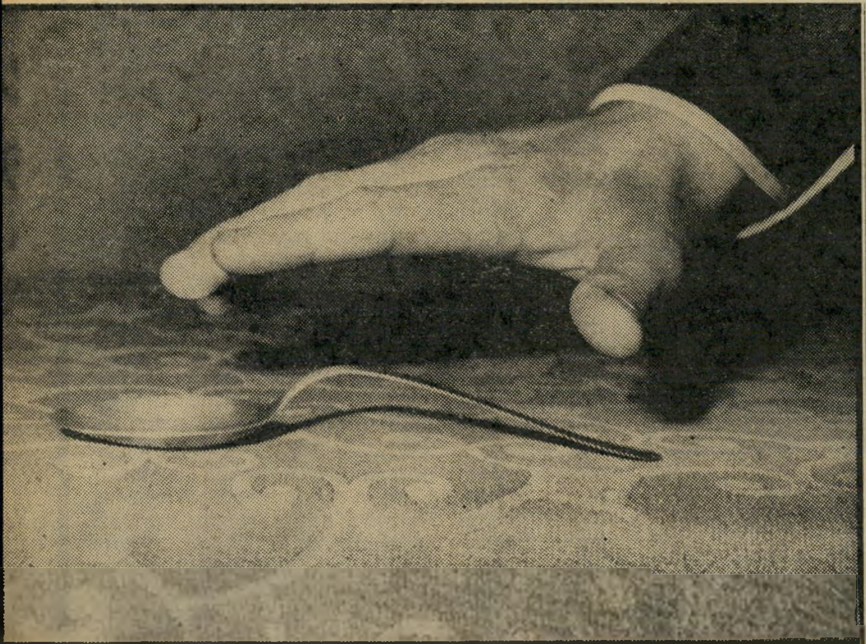

תחילת הפעולה

יורם נחמן נוגע־לא־נוגע בכף, מלטף בעדינות את צווארה, ומעביר במחשבה מרוכזת את ההוראה להתכופף. כשרואיין בגלי־צה"ל, התקשרו מאזינים והודיעו כי חפצים התכופפו בביתם.

כעבור דקות

אחדות, צוואר הכף כבר כפוף לחלוטין. יורם נחמן טוען כי הוא מוכן להעמיד את ידיו לבדיקה לפני פעולת הכיפוף. הוא עצמו מופתע מכישוריו יוצאי־הדופן, אומר שאינו מבין מה מקורם.

הסידורי), קלפים שונים, עט וכו'.

רותי, המתנהגת בבגרות מפתיעה, ומגלה שהיא מעדיפה חברים המבוגרים ממנה בשנים אחדות, מסוגלת לגנוב מאחיה את ההצגה. אבל ליורם זה לא מפריע. „אנחנו עושים ביחד את הדברים האלה," הוא מסביר, „ורק אתי היא מרגישה בנוח. אותי היא קולטת יותר טוב מכל אחד אחר." יש לו חברה, שגם לה קוראים רותי, והוא מצליח „לשדר" גם אליה, אבל לא באותה הצלחה כמו אל אחותו. כשהוא „משדר", הוא עושה זאת לעיתים גם ללא מילים.

האם, ברכה נחמן, המשרתת בצה"ל כקצינת אחיות וסיעוד בדרגת סגן־אלוף, מצהירה כי אינה מבינה את התופעות המוזרות הללו אצל ילדיה, ומשתדלת שלא להתייחס אליהן. בהתחלה נדהמה והתפעלה, אבל במשך הזמן התרגלה. כנ"ל לגבי האב, יהושע, שהוא יבואן. בפעמים הראשונות נדהם, אבל אחר־כך התרגל והוא רואה בכך תופעה כמעט שגירתית.

יורם מקווה להדגים בקרוב את יכולתו בטלוויזיה, ולנסות לכופף חפצים בבתי הצופים במסך. אחרי שהצליח לעשות זאת דרך הרדיו, ברור לו שהסיכויים טובים יותר כאשר רבים רואים אותו, והקשר חזק יותר.

אז נא להכין מערכות סכו"ם רזרוויות, ולהצטייד במיטען של אמון. לאורי גלר קם כנראה יורש — וייתכן שבכל־זאת יש בזה משהו.

בן 6

כבר מגיל צעיר החלו חפצים מתעקמים בביתו. רק כשצפה באורי גלר בטלוויזיה, ניסה לכופף חפצים.

על ברכי אמא

אחרי שורה של תרגילי טלפאתיה מעייפים, נחה רותי על ברכי אמה, ברכה נאמן, המשרתת בצה"ל בדרגת סגן־אלוף. האם משתדלת שלא להתייחס לתופעות שהתגלו אצל ילדיה.

חקירת המישטרה בפרשת הדלפת סודות הפיחות האחרון העלתה כי

הבנקים מכרו נת״ד ערב הפיחות

חוקר זיגל

„סוד המהפך הודלף! ספסרים הרוויחו מיליונים מהידיעה המוקדמת על הפיחות הצפוי בשער הלירה!״ כך קבע העולם הזה (2096) שלושה ימים אחרי שהממשלה הודיעה על המהפך הכלכלי הגדול, לפני כחודש ימים.

השבוע החליט היועץ־המישפטי לממשלה, הפרופסור אהרון ברק, להורות למישטרת ישראל לפתוח בחקירה על רכישות הנת״דים ערב הפיחות ובתקופה שקדמה לכך.

החלטתו של ברק למסור את נושא רכישות הנת״ד לחקירה המישטרה מאשרת את גילויי העולם הזה כי אכן היו קניות בלתי־סבירות של נת״ד (ניירות־ערך תמורת דולארים) זמן קצר לפני הפיחות. בין השאר תצטרך המישטרה לחקור עתה אם היתה הדלפה של סוד הפיחות, ומיהם האנשים שמסרו מידע זה.

היועץ־המישפטי לממשלה החליט להיכנס לעובי הקורה ולבדוק פרשה זו ביסודיות ביום הרביעי, ה־2 בנובמבר השנה, בעת שהגיע לידיו גיליון העולם הזה ובו כתבת־השער שקבעה כי סוד הפיחות הודלף. הכתבה הסתמכה על חקירה מהירה שערכתי מייד עם כניסת המדיניות הכלכלית החדשה לתוקפה.

החקירה העלתה כי ביום החמישי, יום לפני ההודעה הרישמית על השינוי בשער הלירה, היו רכישות עצומות של נת״ד בבורסה, בהיקף בלתי־רגיל, וכן רכישות של דולארים בבנקים על־ידי אנשים שהיו רשאים לרכוש דולארים. באותה כתבה פירטתי את שמותיהם של 22 הפקידים הבכירים בצמרת המשרדים הממשלתיים שסוד הפיחות הצפוי היה ידוע להם.

היה זה הפירסום היחיד בעתונות הישראלית שהצביע על תופעה תמוהה זו. עוד באותו יום, אחרי קריאת כתבה, פנה הפרופסור ברק למפקח על הבנקים, עודד מסר, ביקש ממנו לבדוק את רכישות הנת״ד בעשרה הימים שקדמו לפיחות.

איזה דולארים הוזכרו בשיחה?

אולם הפרט המאלף ביותר התברר לי רק אחרי שהכתבה כבר ראתה אור. הסתבר כי קיימת אפשרות לרכוש נת״ד שלא באמצעות עיסקות הנרשמות בבורסה, אלא ישירות מהבנקים.

קיומה של אפשרות זו מצביע, לכאורה, על כך שאנשים שידעו על הפיחות הצפוי עוד ביום השישי בבוקר — שעות ספורות לפני שהבנקים נסגרו ונמסרה הודעה רישמית על הפיחות — יכלו לרכוש גם ביום השישי נת״ד, בצורה ישירה מהבנקים.

מידע נוסף זה הועבר אל ברק באמצעות עתונאי אחר, שנפגש עימו לשיחה. כתוצאה מכך הורה היועץ־המישפטי למפקח על הבנקים לבדוק אם היו רכישות נת״ד גם ביום השישי. ברק עצמו הופתע לשמוע כי קיימת אפשרות כזו.

לפני כעשרה ימים קיבל ברק נתונים שהביאו אותו למסקנה כי לכאורה אכן היו מספר רכישות גדולות של נת״ד בימים שקדמו לפיחות. החומר הועבר לראש מחלקת חקירות הונאה במישטרה, ניצב־מישנה בנימין זיגל. עתונאים להם נודע על מימצאי הבדיקה הטרומית התבקשו לעכב את פירסום הידיעה על כך. הסיבה: לאפשר למישטרה לחקור בפרשה מבלי שהמועמדים לחקירה יוכלו לטשטש עקבות ולהשמיד חומר הקשור בעיסקות אלה.

המלאכה המצפה לזיגל וחוקריו היא קשה ביותר. הם קיבלו לידיהם רשימה הכוללת שמות של גופים ואנשים שרכשו כמויות נת״ד, הנראות בלתי־סבירות בהתייחס לנטיות שהיו באותה תקופה בשוק המניות וניירות־הערך. על החוקרים יהיה לגלות ולהוכיח אם יש קשר כלשהו בין רכישות אלה לבין אותם עובדי המדינה שידעו על הפיחות מראש.

אחת הדוגמאות לקשיים העלולים להיערם בדרכם של החוקרים קשורה בשמועה על רכישה גדולה של דולארים, שנעשתה ערב הפיחות האחרון בידי איש העסקים התל־אביבי אליהו ספקטור.

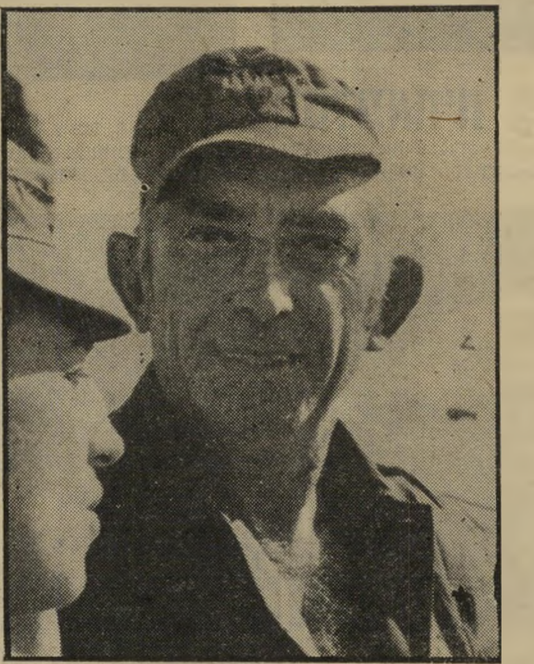

יבואן ספקטור

שער „העולם הזה״ 2096

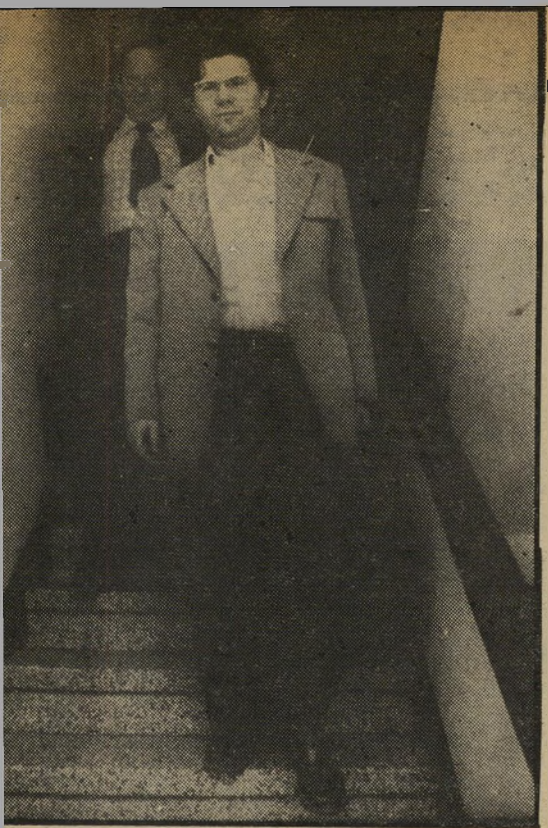

יועץ־מישפטי ברק

ספקטור הוא יבואן גדול של כלי־בית, בעיקר מתוצרת פיירקס הצרפתית ווג׳בוד הבריטית. הוא פעיל בעיסקי־ציבור ויחד עם המשקיע הצרפתי מוריס קאהן הקים את קרן אור לצה״ל, גוף וולונטארי המתרים אנשי־עסקים בצרפת לרכישת מיתקני־ספורט ובידור ליחידות צה״ל. ספקטור הוא גם תומך של תנועת החרות ושל אריאל שרון. הוא העביר לפני הבחירות תרומות מצרפת לקרנות הבחירות שלהם.

אחת הידיעות שהגיעו אל החוקרים היתה כאילו שוחח ספקטור ביום החמישי שקדם לפיחות, בשעה שלוש אחרי־הצהריים, עם אחד מאנשי לישכת ראש־הממשלה וכי בשיחה זו דובר על דולארים.

אישיותו של האיש עימו שוחח ספקטור היא מעל לכל רבב וחשד. לפיכך נראה בלתי־סביר שאותו איש עלול היה להדליף את סוד הפיחות. בדיקה העלתה כי ספקטור שוחח עם לישכת ראש־הממשלה כדי להזמין את מנחם בגין לארוחת־ערב עם משלחת תורמי אגודת קרן אור שהגיעה מצרפת לביקור בארץ, וכי אם הוזכרו דולארים באותה שיחה היה זה בהקשר לתרומותיהם של הנדבנים.

במספר שיחות שקיימתי עם אליהו ספקטור, כדי לבדוק את הפרשה, הוא הכחיש בתוקף כאילו רכש נת״ד או דולארים לפני הפיחות, למרות שכיבואן הוא היה רשאי גם על־פי התקנות הקודמות לרכוש דולארים ולהחזיקם.

ספקטור הצהיר על אמונו הרב בלירה הישראלית, טען כי שבוע לפני הפיחות המיר סכום של 1475 $ כדי לכסות גרעון באחד מחשבונותיו. הוא הצהיר בצורה חד־משמעית שלא הותירה כל מקום לספק, כי לא רכש נת״ד בשום בנק, כי אין לו מטבע זר, וכי שוחח עם לישכת ראש־המשלה רק על הזמנתו של מנחם בגין לסעודה עם תורמי קרן אור.

גם האישיות במשרד ראש־הממשלה, עימה שנחח ספקטור, אישרה את תוכנה של השיחה עימו, והגדירה את האפשרות כאילו נרמז לספקטור, אפילו בהיסח הדעת, על הפיחות הצפוי במילה אחת: בדותה!

מי היו מדליפי הסוד?

ייתכן ותוצאות הבדיקה היו מבטלות כל חשד שאכן בוצעו רכישות מטבע־זר בלתי־סבירות על־ידי ספקטור בתקופה שקדמה לפיחות. אולם בדיקה של חשבונות הבנק של ספקטור העלתה מאוחר יותר תמונה שונה לחלוטין ממה שאמר בשיחה עמי.

ביום ה־28 באוקטובר, יום הפיחות, החזיק ספקטור בחשבונו בבנק לאומי סניף מגדלור סכום של כ־24 אלף דולאר. כמה ימים לאחר מכן הגיעה היתרה של חשבונו בסניף בנק דיסקונט ברחוב דיזנגוף לסכום של 12 אלף דולאר. אחזקת סכומים אלה היתה כשרה וחוקית, ואפילו אם רכש ספקטור סכומים אלה ערב הפיחות ייתכן שהרכישה היתה מיקרית בילבד.

מיקרה זה מצביע על כך שגם אם תגלה המישטרה רכישות גדולות של מטבע זר ערב הפיחות. אין כימעט אפשרות לוודא אם הן נעשו במתכוון ואם הן התבססו על מידע מוקדם שדלף אל הרוכשים. אולם בעינה עומדת העובדה שערב הפיחות אכן בוצעו רכישות נת״ד ומטבע־חוץ בסכומים העולים על הממוצע שהיה מקובל בשוק עד אז.

כמה עשרות אנשים וגופים רכשו ערב הפיחות נת״ד ודולארים בסכומים של מיליונים. היקף העיסקות יש בו כדי להצביע על כך, שלפחות לחלק מהרוכשים היה מידע מוקדם על השינוי העתיד בשער הלירה. רק חקירה מאומצת ובלתי־שיגרתית תוכל לגלות מי היו מדליפי הסוד, שהעשיר קבוצה קטנה של אנשים.

יגאל לביב

שליחות בקאהיר

(המשך מעמוד 31)

16 הירושלמית, בה הוא משרת עד היום בדרגה זוטרה, בעיקר בתפקידי שמירה ממושכים בגדה המערבית ובסיני.

עם תום המילחמה, על מידשאות בית־סוקולוב בתל־אביב, הגה עם חברו מילדות, זאב שיף, רעיון לכתיבה משותפת של ספר על מילחמות ישראל־ערב. החלו לכתוב את הספר מיד. כעבור זמן קצר הסתגרו באחוזה קטנה ומבודדת במחוז שימני בצרפת ושם השלימו את העבודה, שלושה חודשים אחרי תום המילחמה.

הספר ראה אור בהוצאת ז׳ולייאר בצרפת, נמצא כיום בכל הביבליוגראפיות של האוניברסיטאות כספר חובה בתחום זה. יחד עם שיף הגיע בן־אלישר בספר למסקנה כי תוצאות המילחמה אינן מוביילות אל השלום. בניגוד לאווירה ששררה באותם ימים בארץ, כאילו יש להמתין רק לטלפון מארצות־ערב מובאת בספר המסקנה כי ישראל נכנסה למעגל קסמים שיקשה עליה להשתחרר ממנו.

השליח בן־אלישר יורד ממטוס אל־על בתפקידו כמנכ״ל משרד ראש־הממשלה. כך הוא עשוי גם להופיע בעוד כשבוע בקאהיר, בראש המשלחת הישראלית לוועידת השלום.

אחרי הוצאת הספר לאור חזר בן־אלישר לארץ, קיבל מישרה של כתב העתון הצרפתי הימני והפרו־ישראלי ל׳אורור. את שעות הפנאי שלו החל להקדיש לפעילות אפורה במיסגרת תנועת החרות. הוא לא קורץ מהחומר השיגרתי של עסקני המפלגות בעלי המרפקים. אבל להט האמונה הפנימית שלו הוא שדחף אותו לתרום את חלקו בפעילות הפוליטית.

„בעתיד ינתהל הוויכוח בשאלת הגבולות וזכותנו לארץ־ישראל ההיסטורית," הסביר אז, „כאשר תגיע שעת ההכרעה הגדולה אני רוצה להיות נוכח. זו הסיבה העיקרית שמשכה אותי לעבודה בתנועה." הוא לא שיער אז באיזו מידה תהיה נוכחותו בולטת בהגיע שעת ההכרעה.

תוך כדי פעילות זו נוצר הקשר בינו לבין עזר וייצמן, שצנח מצה״ל אל מנהיגות תנועת החרות והפך לשר־התחבורה בממשלת הליכוד. עזר, שנבחר ליו״ר ההנהלה של תנועת החרות, הבחין בכישוריו של בן־אלישר למרות שזה לא נדחף במרפקים לצמרת ולא היתה אף קליקה בתנועה שהתייצבה מאחוריו. הוא מינה את אלי למנהל מחלקת־ההסברה של התנועה. אז הוצמדה לבן־אלישר התווית של „איש של עזר."

אולם כאשר נוצר העימות בין וייצמן לבגין, התייצב בן־אלישר ללא פיקפוק לצידו של בגין, שיחסו אליו היה כשל חסיד אל אדמו״ר. זה היה לפני שש שנים. מאז ניצח בן־אלישר על ההסברה של תנועת החרות. הוא הפך למרצה במידרשה הלאומית שהקימה התנועה, חרש את הארץ במסעי הסברה בפעילות שקטה אך עקבית ועמוקה.

היו תקופות בהן שקל אם לפרוש מהפעילות הפוליטית ולחזור למסלול האקדמי. נראה כי היתה זו בעיקר נאמנותו ואמונתו בבגין שהשאירה אותו בתחום הפוליטי. הוא לא היה מסתפק בשעות העבודה, היה מבקר בביתו של בגין בשבתות הדלת־הפתוחה. בגין החזיר לו באותה מידה. כשיצא לשליחויות לארצות־הברית נטל אותו עמו. בימי המשבר הכספי של קרן תל־חי שלח אותו לגייס תרומות בחו״ל. בן־אלישר חסר המשפחה מצא למעשה במשפחתו של בגין את משפחתו.

קשר אינטימי עם האדמה

ערב הבחירות האחרונות, כאשר נערכו בתנועת החרות הבחירות לקביעת מועמדי המפלגה לכנסת, נראה היה כי הגיעה שעתו של בן־אלישר. הוא קנה לעצמו מעמד מיוחד בתנועה וצירים רבים מגושים שונים הבטיחו את תמיכתם בו. בעת הבחירות הפנימיות הוא נכשל. אלה שהבטיחו לבחור בו נסעו הביתה אחרי שבחירתם הובטחה, שכחו את התחייבותם.

איש אחר היה אולי נשבר. לא בן־אלישר. האיש שלמד לנצור את רגשותיו כלפי חוץ הפגין שוב אורך־רוח ושלווה, המשיך בעבודתו כאילו מאום לא אירע, הוכיח כי קורץ מחומר המתכופף בשעת משבר ומזדקף מיד לאחריו שוב.

במערכת הבחירות האחרונה ניצח על מערכת ההסברה של הליכוד. אמונתו הפעם בניצחון, שנראתה נלעגת אפילו לידידיו המעטים, היתה בלתי ניתנת לערעור. למרות זאת כשהגיע לידיו סקר של המודיעין האזרחי שהצביע על כך שצפוי לליכוד ניצחון בהפרש של שמונה מנדטים על המערך, הורה לגנוז אותו ולא לפרסמו. „הסקר הבהיל אותי," סיפר, „החלטתי לגנוז אותו שמא יזרע חששות בציבור שהליכוד חזק מדי."

הוא היה האיש האחראי מטעם תנועתו לעימות הטלוויזיוני בין בגין לפרס, שנועד לסיים את מערכת הבחירות. הוא הכין את חלקו בעימות בקפדנות, תוך לימוד מדוקדק של העימות הדומה בין פורד לקארטר. לפני שנערך העימות הלך אל הכותל המערבי „מתוך דחף פנימי." הוא אינו דתי וגם אינו קיצוני בדיעותיו. אין הוא מאנשי „אף שעל". בנושאים שונים הוא מגלה עמדות ליבראליות ורחבות אופקים. אבל הוא טוען: „קשר אינטימי עם האדמה מושך אותי תמיד לירושלים."

גם ביום הבחירות, אחרי שהצביע בקלפי בתל־אביב, נסע לטייל בחוצות ירושלים. מיד אחרי שנודעו תוצאות הבחירות החלו הניחושים סביב חלוקת התפקידים בשילטון החדש. רבים, כולל עתון זה, ניבאו מראש כי בן־אלישר יקבל תפקיד בכיר לצידו של בגין, אולי תפקיד מנכ״ל ראש־הממשלה. לבן־אלישר נודע על כך בעת שביקר את בגין שהיה מאושפז בבית־החולים איכילוב אחרי התקף־לב. הוא קיבל את המינוי המוצע ללא כל ערעור.

מאז התאקלם במהירות מדהימה בתפקידו החדש. „הוא התנהג כאילו כל ימיו כיהן בתפקיד זה," אמרו עליו ותיקי המשרד, ששררו עוד מתקופת רבין. כושר ארגון ושליטה, בצד תפיסה מהירה של מחשבות ראש־הממשלה, הקלו עליו בתפקיד. חלק ניכר מהצלחת אירגון ביקורו של סאדאת בירושלים נזקף לזכותו.

פעם אחת בלבד, מאז הוא מכהן בתפקיד, את רגשותיו כלפי חוץ. היה זה בעת שנילווה אל בגין בעת מסעו הממלכתי לארצות־הברית. שם על מידשאות הבית הלבן, בעת שבגין ניצב ליד קארטר, כמעט הזיל דמעה. „רעדתי מהתרגשות," סיפר, „בגין פנה אל קארטר בעברית: ,אדוני הנשיא'. ,אדוני הנשיא' נהגו לפנות אל זאב ז׳בוטינסקי."

המכירים את בן־אלישר מקרוב טוענים כי מרגע בו מונה לתפקיד מנכ״ל משרד ראש־הממשלה חל בו שינוי קיצוני. הוא התגלה כאיש ריאלי ומפוכח הנמצא תחת עינו הפקוחה של בגין המטיל עליו תפקידים הולכים וכבדים יותר, כדי לבחון את כושר התקדמותו. מינויו כראש המשלחת לוועידת קאהיר הוא המבחן הגדול ביותר.

אלא שבמקרה זה אין ההצלחה תלויה רק באיש עצמו ובכישוריו. אלי בן־אלישר לא יתייצב בעמדה של תגרן שייאלץ לנהל מיקוח. הצלחתו — כמו הצלחת ישראל כולה — תהיה תלויה בבשורה שישא עימו.

ללא בשורה כזאת לא יהיה ערך לתכונותיו וכישוריו, כשם שגם הופעת איש רם דרג ומנוסה ממנו בשיחות, לא תוסיף דבר. אם לא יהיה לישראל מה לומר בוועידת קאהיר, מלבד מה שאמרה עד כה, אין זה משנה הרבה מי לא יגיד זאת.

השבוע ב טוטו

מינימום הפרס הראשון

1½ מיליון ל״י

בכל הפרסים 3 מיליון ל״י

ספורט-טוטו

המועצה להסדר ההימורים בספורט

נעלי מרנו

Merano

תל אביב. רחוב הרצל 142, טלפון 82 76 80

רובקס

המתנה היפה ביותר

מורלה

השטיחים המעוצבים כיצירת אומנות

טיפוס השבוע

העירומה והחיה

היא נחתה על תל־אביב היישר ממרומי הקומה השביעית של בית־מגורים מפואר בבייס־ווטר לונדון־טאון, כולה רעש וצילצולים, גוף משגע, איפור כבד ושיער גולש בגון הדבש. בכרטיס־הביקור שלה כתוב: דוגמנית. כאילו יכול היה להיות משהו אחר.

גלילה מרום היא בת 21 בסך־הכל, אבל יש לה המון ניסיון. לא, היא לא נולדה בלונדון, שאיבדה כבר מזמן את עליזותה, וגם לא גדלה שם. היא פשוט בילתה בבירה האנגלית את שלוש השנים האחרונות, שהיו גם המשמעותיות ביותר בחייה.

איך הצליחה להתחמק ממילוי חובתה האזרחית, ולא שירתה בצבא למשל? את זאת אין גלילה ששה לגלות, ויש להפעיל עליה טונות של לחצים עד שמוציאים ממנה הודאה כי היא אומנם מצטערת, אבל זה לא מה שחושבים. היא לא השתחררה מטעמי דת ו/או מצפון, לא הצהירה ואפילו לא שיקרה. היא בחרה באפשרות השלישית — והתחתנה. עם מי? „מה זה חשוב?” היא אומרת, „הוא ממילא עזב אותי והשאיר לי במתנה את שם־המישפחה שלו.”

אז זהו, אחרי שנישאה לאקס שלה כדת וכדין, בגיל 18 מינוס,

עירום לוקאל־פטריוטי
אמא אמרה „כן”

נסעה איתו לכבוש את העולם, והתחנה הראשונה היתה לונדון. בתור עקרת־בית, היא מודה ומתוודה, לא הצטיינה באופן מייוחד, אך לעומת זאת הפתיעה את הבעל. ובעוד הוא מחפש את רגליו ואת ידיו בלונדון המעטירה מצאה לה מייד עבודה כדוגמנית־בית של הבוטיק הלונדוני צ׳ק גאוואדס שבקנסינגטון היי סטריט. ולא לשאול אותה מה מקור שמו של הבוטיק. היא לא יודעת.

הצעה

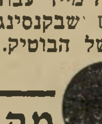

מה „פלייבוי”

מה כוללת עבודתה של דוגמנית־בית? ובכן: להדגים את הבגדים לפני הלקוחות, לעשות עבודת מזכירות, פקידות ושליחות, לטאטא מפעם בפעם את השטיח מקיר־לקיר וגם לשאוב ממנו את האבק. לא זוהר במייוחד, אבל גלילה לא ראתה בכך כל פגם. מה גם שבמשך הזמן עלתה בדרגה, והפכה יועצת לקניינים. מה יעצה להם? „מה זת׳אומרת? איזה בגדים לקנות, ובעיקר למה לקנות אותם,” היא אומרת.

במיסגרת ייעוציה הנמרצים הגיעה גם למועדון הפלייבוי שברובע מייפר. חברה שלה אירגנה שם מסיבת יום־הולדת, וגלילה באה יפה וזוהרת, התחככה בכל היפים והזוהרים האחרים שנכחו במקום, והרגישה על־הכיפאק. ואז ניגש אליה מייסד הירחון פלייבוי ובעליו, הצעיר הנצחי יו הפנר, והציע לה — בין כוסית לריקוד, להצטלם בעירום בשביל ירחונו, בהבטיחו לה סכום השווה ל־75 אלף לירות ישראליות תמורת הצילומים. גלילה קצת נדהמה, לא מההצעה כמו מהמחיר. אבל כשהסתבר לה שהפנר אינו מהמר מיקצועי והולך רק על־בטוח, וכי עליה לעבור קודם לכל סידרת תצלומי ניסיון מחלה, לדבריה, על הכבוד.

ואז, להפתעתה, הוצעה לה הצעה נוספת. הפעם: סידרת צילומי עירום עבור השטרן הגרמני. גלילה חשבה על אבא אמא

דוגמנית גלילה מרום
מבט לעתיד

שנשארו ביפו, על המישפחה והחברים בארץ, על מה שיגידו ומה שיהיה, וויתרה.

ואז, לפתע, חרב עליה עולמה. בעלה עזב אותה ונסע לארצות־הברית. היא אספה את הלב השבור, ארזה את המיטלטלים ושבה מייד הביתה, לישראל.

כאן נרשמה אצל סוכנות־דוגמניות, שהציעה לה בו־במקום להצטלם בעירום עבור מודעות פירסומת לחגורות עשויות חבל עם אבזמי זהב, הנקראת „בוגי”.

והנה, הפלא ופלא! הנערה שאמרה „לא” לפלייבוי ולשטרן, אמרה „כן” לעיתונות הישראלית, ועוד במתכונת של מודעות־פירסומת. ואם זה לא לוקאל־פטריוטיות, אז מה כן?

גלילה יודעת שהיא פטריוטית, והיא אומרת: „החגורות מצאו חן בעיני, אבל זה לא אומר שאני מוכנה להצטלם בעירום לכל דבר.”

היא גם אינה מוכנה להצטלם בעירום בחינם. תמורת שירותיה

במודעת־פירסומת לחגורות
בישראל זה מותר

קיבלה סך של 2000 לירות טבין ותקילין, עבור חצי יום צילום. אבל לפני שאמרה כן סופי, צילצלה לאמא שלה ושאלה אותה מה דעתה על כך שבתה הקטנה תצטלם בעירום. השיבה האם, לדיברי גלילה: „אם זה נראה יפה ולא מלוכלך, עשי זאת.”

והיא אכן עשתה זאת, ולדעתה זה יפה ולא מלוכלך. אך היא חוזרת ומדגישה כי העובדה שעשתה זאת פעם אחת, אינה אומרת כי תעשה זאת שוב. חוץ מצילומים בעירום יש לה גם צילומים בלבוש, וכעת היא ממהרת. יש לה תצוגת־אופנה באילת, וצילומים אצל סמי בן־גד ועוד המון תוכניות לעתיד.

במדינה

הסיגנון החדש

יומלדת להמר

אדוני נעלם, ובמקומו בא „אדושם” — כהצגה המבקשת ליהנות מחסדיו של השר המר

„שלום עליך, אדוני! / אני דני. / אתה זוכר אותי בוודאי. / הלא אתה זוכר / כל כלבלב עיוור, / וכל יתוש על הקיר / הינך מכיר. / ואני דני — / מחר בן שמונה אני.”

כך מתחיל אחד משיריה היפים והידועים ביותר של מרים ילן (שטקליס).

שנתונים של ילדים שמעו שיר זה מפי להקת־שחקנים, המופיעה מדי שנה בהצגות מייוחדות לילדים, הנערכות באולם אוהל בתל־אביב.

שנה 1 המהפך. גם השנה ביקרו ילדי תל־אביב במאורגן, במיסגרת בתי־הספר, בסידרה של הצגות באולם אוהל. החברה טדי הפקות מציגה מופע בשם יומולדת למולדת, ובו קורא שחקן את השיר באוזני הילדים.

אך השנה, שנה 1 למהפך, השתנה משהו.

בשבוע שעבר התכנסו כ־500 ילדים במאורגן באולם אוהל, כדי לראות את ההצגה המכילה את השיר. זה היה בזמן הלימודים. כל הילדים היו גלויי־ראש, מילבד אחד — בנו של החוזר־בתשובה אורי זוהר.

בהגיעו אל השיר, עצר השחקן, שלף מכיסו כיפה ושם אותה על ראשו. ואז החל מדקלם:

„שלום עליך, א ד ו ש ם...”

מישפט

רוח מישפטית חדשה

שופט־מעצרים מגן על זכויות החשודים — ומותח ביקורת על חוקרי המישטרה

„החקירה עדיין לא הסתיימה, כדי להשלימה אבקש עוד עשרה ימים.” נציג המשטרה שעמד על דוכן העדים באולם המעצורים, בבית־מישפט השלום בתל־אביב, דיקלם את הפיזמון הידוע בבקשו להאריך מעצרו של חשוד.

„מה עוד לא הסתיים בחקירה?” התפרץ לעברו השופט. החוקר נראה מופתע לחלוטין. הוא לא רגיל לשאלות מסוג זה. בדרך־כלל די בקביעה הנדרשה על „חקירה הנמצאת בעיצומה”, או על „מידע סודי” על־מנת שהשופט יאריך את מעצר החשוד.

לפתע חל מיפנה. האיש שהביא את החידוש המרענן אל אולם המעצרים הדחוס והמחניק היה שופט השלום יהושע גרוס. בשבתו כשופט־מעצרים תורן בחודש האחרון* הוכיח לחוקרי משטרה נדהמים, לחשודים ולקהל המועט, שאפשר גם אחרת, שחופש הפרט הינו ערך בעל משמעות מעשית ולא מילה נבובה וריקה מתוכן.

פילייטונים ב„הארץ”. יהושע גרוס (40), החל לכהן כשופט בקיץ 1975. עד אז עסק בפרקטיקה פרטית. הוא סיים את לימודיו בפקולטה למישפטים של האוניברסיטה העברית בירושלים ב־1961 והלך לעבוד כפרקליט שכיר במישרד פרטי. אחר־כך עבד כשותף במישרדו של עורך־הדין הוותיק מתתיהו לינדרמן. כשנפטר לינדרמן החל גרוס לנהל את המישרד. לפני התמנותו לשופט נהג לפרסם רשימות עוקצניות ביומון הארץ, בהן הביע, בהומור האופייני לו, את דעותיו על ענייני השעה.

הוא נולד בפתח־תקווה (כפי שהוא נוהג לומר זאת: „אני ממלבס.”) לאחר חמש־עשרה שנות עבודה כעורך־דין החליט שהגיע לרוויה. „צריך גם קצת ייעוד בעבודה. משפטן חייב למלא שליחות ולא רק לצבור רווחים,” נימק את התמנותו לשופט.

השופט גרוס נמנה עם אלה מבין השופטים הסבורים ששופט צריך להביע את דעתו מדי פעם על תופעות שליליות, כשעולה לדיון עניין ציבורי. כך נהג כאשר הובא לפניו תיק על חריגת בנייה של קבלן מרמת־גן. בפסק־דינו השמיע ביקורת חריפה על כך שעיריית רמת־גן, כמו עיריות רבות אחרות, עוברת על החוק בגלוי ואין פוצה פה ומצפצף. הוא המליץ לפני משרד־הפנים לבדוק נושא זה, אלא ש־

* כל אחד משופטי בית־מישפט השלום משמש חודש בשנה כשופט־מעצרים תורן.

מלבד אמצעי התקשורת, ספק אם טרח מישהו מהנוגעים בדבר להתייחס לנושא.

עד זונות. בהחלטה אחרת, בדיון על הארכת מעצרה של פרוצה, הביע השופט גרוס תרעומת על־כך שהמשטרה בוחרת להילחם בנגע הזנות על גבן של פרוצות בודדות, שאותן היא עוצרת לעיתים תכופות. הוא השמיע ביקורת על־כך שרשויות מוסמכות אינן מתייחסות לדו״ח שהוגש על ידי הוועדה בראשות השופטת הדסה בן־עיתו, והמציע פתרונות לבעיית הזנות בישראל. „אני מבין שדו״ח זה מונח לו עתה בקרן־זווית ואין פועלים על־פי המלצותיו,״ התרעם השופט.

במיקרה אחר התייחס השופט לתופעה של חוקרי משטרה הנשבעים מעל דוכן העדים ומוסרים עדות־שקר. היה זה בעת שחוקר משטרה שנלחץ על־ידי פרקליט ביי

שופט־שלום גרוס
„אני ממלבס״

קש „לתקן כמה עובדות״ בבקשת המעצר. „יש להקפיד על נכונות האמור בבקשות אלה,״ הזהיר השופט את המשטרה.

חוקר אחר דרש מהשופט גרוס להאריך את מעצרו של חשוד למרות שהחקירה הסתיימה זה מכבר. „פנו אלינו ממשטרת ירושלים ויתכן שהם ירצו לחקור את החשוד,״ נימק איש המשטרה את הסיבה לגזילת חירותו של אותו אזרח. השופט גרוס רתח מזעם: „אני לא שופט בירושלים ולא דן כעת בבקשות של משטרת ירושלים!״ גער באיש המשטרה.

טובת הפרט מעל לכל. לא פעם נשאר חשוד במעצר גם לאחר שהשופט מצווה על שיחרורו בערבות. הסיבה: לא נמצא ערב מתאים או שהערבים לא הספיקו לגייס את סכום הכסף הדרוש במזומנים.

„באין ערבות יישאר החשוד במעצר,״ קובעים מרבית שופטי המעצרים. השופט יהושע גרוס סבר אחרת, כאשר ציוה לא פעם לשחרר חשוד ולתת לו ארכה להתייצב עם הערבות.

בעיית עשיית הצדק בבקשות להארכת מעצר אינה חדשה. עורכי־דין העוסקים במשפט פלילי שותפים כמעט כולם לדעה שעיוותי־דין בנושא המעצרים הם מרובים. רבים מהפרקליטים מצביעים על התנאים האובייקטיביים שמקשים על עשיית הצדק בדיון על הארכת מעצר. המשטרה מעלה את החשודים שהובאו מבית־המעצר דרך מרתף מיוחד היישר אל האולם. הם מובאים גלים־גלים, פרועים, בלתי־מגולחים, אדומי־עיניים ולעיתים אף מוכים ומושפלים. לפעמים הם גם מסוממים. זוהי תוצאה ישירה מהתנאים הירודים בבית־המעצר המחוזי באבו־כביר. גם האזרח המהוגן ביותר עושה רושם מפוקפק מאוד כשהוא מתייצב כך לפני השופט, באולם צר, אפלולי ומצחין. לפני שופט המעצרים מוצגות עשרות בקשות להארכת מעצר בכל־יום, והוא משתדל לסיים את הדיון בהן עד השעה 11 לפני־הצהריים. אז הוא עולה ללישכתו. לכן מסתפקים מרבית השופטים בשמיעת משפט אחד שניים מפי החשוד ומייד קובעים את החלטתם.

חשודים ופרקליטים גם יחד שותפים לדעה כי גישתו של השופט גרוס היא בבחינת רוח חדשה, המרעננת את אולם המעצרים ומגינה על זכויות האזרח.

תשבץ העולם הזה 2101

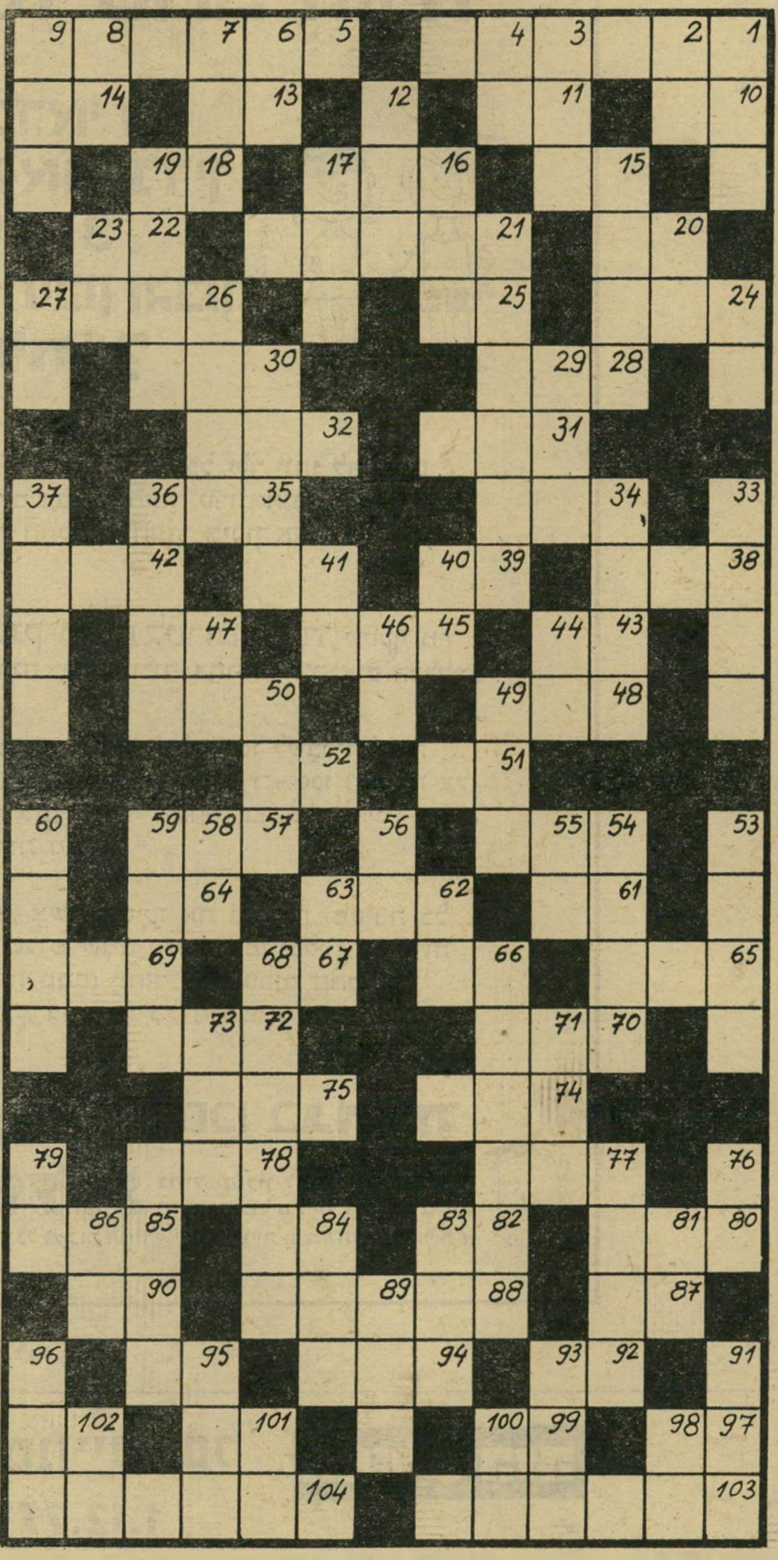

מאוזן:

1. רגועה; 5. ציה; 10. קידומת סקאנדינאווית; 11. אביון; 13. מסתובב; 14. ישיש; 15. ענף צעיר; 16. בהשאלה: תרנגול; 18. הופיע בפיתאומיות; 20. מחוספס; 21. במאי ישראלי (ש״מ); 22. משאבת הגוף; 24. תנו! 25. נהר באפריקה; 26. חלד; 28. פריט רכוש; 30. מחלקי היממה; 31. הדרן, בצרפתית; 32. ירק גינה; 34. רצון עז; 35. חווה; 38. תוצרת הפרה; 39. מילת חיוב; 41. בית הציפור; 42. גחלים לוחשות; 43. הוויה; 45. רצון; 47. חס־וחלילה (ר״ת); 48. דוכן מוגבה; 50. מקל־כביסה; 51. חיוני בקפיצה־לגובה; 52. הוראה מפורשת; 54. תיכלה; 57. טס; 61. בסיס; 62. עיר השוטים המפורסמת; 64. עדין וענוג; 65. מין צבע אדום; 66. מן הטעמים; 67. אפס כוחו; 69. ישמח לבב אנוש; 70. נרקב; 72. לב סיפרותי; 74. מפרי העץ; 75. חפירה באדמה; 77. החיים שלי; 78. שייך לי; 80. מורדע; 82. קוסם; 84. עליך לגעת; 85. מפירקי הגוף; 87. כן, בספרדית; 88. החביא; 90. בוסתן; 92. ארמדה; 94. גוף שלישי יחידה; 95. עצם בפה; 97. בהשאלה: עלוב־נפש; 99. זכר בבקר; 101. בתוספת, ועוד; 102. קידומת סקוטית; 103. אינפנטילי; 104. מידבר.

מאונך:

1. נשמה; 2. סופו של שיר; 3. פרח נאה; 4. מרגיש; 6. רטוב במיקצת; 7. מלך עמלקי; 8. מקולות הגברים במקהלה; 9. אד; 12. אולם; 15. מכלי הנשיפה; 16. שימחה; 17. שירה; 19. חזיון־לילה; 20. אחורי הגוף; 21. עולם הצלילים; 23. מילת שלילה; 24. בת־קול; 26. ירק גינה; 27. מאכל אבותינו במידבר; 29. מן הצאן; 30. לוח־שנה; 33. אהבת־אחים; 34. סימפאטי; 36. סמוך; 37. אסיר; 40. מן השוראים; 41. מאס; 94. במקום ההוא; 46. מאותיות הא״ב העיברי; 47. שן הפיל; 49. זמן קצר ביותר; 50. אומות מאוחדות (ר״ת); 53. סובייקט; 54. מן הסכו״ם; 55. קידומת הולנדית; 56. תנועת מים בים; 58. מתגורר; 59. ....־מרע, גוסס; 60. גן־ירק קטן; 62. אציל מיקראי; 63. שפרחה נשמתו; 66. מטילה קסם; 68. שער משולש; 71. אריג דק ויקר; 73. זמר צרפתי (ש״מ); 76. מן ההורים; 77. סדק; 79. אולם־; 81. כיסא כבוד; 83. לא עדינה; 84. עמק; 86. נושא קולו בשיר; 89. זכר בצאן; 91. אמיתה; 93. עיר־נמל עתיקה בארץ; 95. מבני שם; 96. סב; 98. יען, בגלל ש־; 100. בילבד; 101. בוא הלום! 102. דבר הפרה.

הפעל את דימיונך ונסה למצוא לציור שלמטה כותר תמתאימה, אשר תסביר מה אתה רואה בו. הצעות לכותרות יש לשלוח לפי הכתובת: „קשקשת״, ת. ד. 136, תל־אביב.

בין הזוכים יוגרלו פרסים: שתי מנות בשווי —.50 ל״י (חמישים לירות) כל אחת, באחד מסניפי רשת הפיצריות רימיני בתל־אביב.

קשקשת 2101

קשקשת 2099

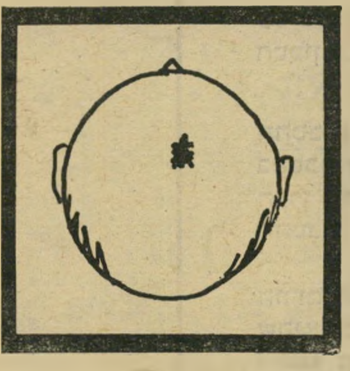

- יש לו ג׳וק בראש.
שאול יהישלום, רח׳ אורלנסקי 7, פתח־תיקווה

- בעל זבוב.
אברהם שרון, עין־השופט

- ליקוי קרחת.
נעמי אלון, רח׳ רבנו תם 4, רמת־אשל, חיפה

- פציינט לניקוי־ראש.
דרור גל, קיבוץ החותרים, חוף הכרמל

PIZZERIA
RIMINI
מסעדות איטלקיות
תל־אביב, ככר אתרים טל. 288800
תל־אביב, ככר מלכי ישראל 4, טל. 263987
תל־אביב, רח׳ אבן־גבירול 24, טל. 266177
תל־אביב, דיזנגוף 93 טל. 221681
חיפה, רבי הנביאים 20, טל. 640201
חיפה, דרך רופין טל. 252654
ירושלים, רח׳ יפו 43 כשר
ירושלים, המלך ג׳ורג׳ 15 כשר
רמלה, רח׳ הרצל 102
אילת, מרכז התיירות החדש
חדש!!!
בן־יהודה 262 פינת דיזנגוף טל. 459070
1977

סרטן ברמת־גן

(המשך מעמוד 12)

שיה והמיסחר. מועסקים בו כ־400 עובדים, כך שגם למישרד העבודה יש עניין בו. הדבר היחידי שיש בכוחנו לעשות הוא לשלול מהמיפעלים את רישיון העבודה, וכך אכן עשינו."

צווי הריסה וקנסות

עיריית רמת־גן שללה מתישלובת מיפעלי קשת את רישיון העבודה לפני שש שנים. למרות זאת הוגש נגד המיפעל צו בית־המישפט. בסוף שנת 1975, המחייבו להרוס מיבנה חדש שהוקם בלי רישיון בנייה. תישעה חודשים לאחר מכן, ביולי 1976, נקנס המיפעל על בנייה לא־חוקית והוצא נגד אותו מיבנה צו־הריסה תוך 75 יום. במרוצת תקופה זו הוצא רישיון בר־תוקף למיבנה החדש. ויותר מכך: שמונה שנים קודם לכן, שכן לייד המיפעל של קשת בניין אחר, שהיה שייך בזמנו לבית־חרושת סטוק. בית־החרושת הזה עבר לאיזור תעשייתי. המדיניות לגבי המיפעלים שהיו באותו איזור קבעה, כי כל בניין תעשייתי שיתפנה לא ישמש יותר לאותה מטרה משום שהמקום צריך להפוך לאיזור מגורים. כל מיפעל שעבר מן המקום, מלבד סטוק, נמכר לצרכים אחרים ולא לתעשיה. אבל המיבנה של סטוק נמכר לתישלובת של קשת. ועדת בניין־ערים אישרה את העברת חלק מקשת למיבנה של סטוק למרות שמחלקת התברואה הצביעה על קשת כולו כעל מיפגע חמור ביותר לתושבי הסביבה, ולמרות שהמדיניות היתה להוציא מן המקום את כל המיפעלים כדי להכשיר איזור מגורים נקי.

המעבר של חלק מתישלובת מיפעלי קשת לבניין של סטוק אושר בזמנו על־ידי מהנדס העיר, מאיר ניסים. העובדה שמחלקת התברואה התנגדה להעברה לא שינתה את ההחלטה. ועדת בניין ערים מחליטה רק לגבי כשרות המיבנה לתעשיה. מי שמחליט על אפשרות עבודה במקום זו המחלקה לתברואה. מאחר וממילא איש לא משגיח בהוראות המפקח על התברואה, יכול היה חלק ממיפעלי קשת לעבור לבנין של סטוק, להתרחב כתוצאה מכך, ועם ההתרחבות הזו, שנעשתה אף היא בלי רישיון, להחמיר את הפגיעה בבריאות תושבי המקום.

העיקר הבריאות

העברת המיפעל לאיזור תעשייתי לא תשתלם לבעליו, דב יעקובוביץ. מחיר הקרקע שאותו יקבל תמורת המקום ברמת־גן לא יכסה את הוצאות ההעברה. גם הארובה החדשה שניבנתה לפני זמן קצר אינה פותרת את הבעיה. הסביבה רוויה כימיקלים ופיח המסכנים את חיי תושבי המקום.

כתוצאה מן הנזק שגורם המיפעל עזבה מישפחת ארמון, מרחוב המבדיל, את דירתה ועברה למקום מגורים אחר, בכפר. לדירה עדיין אין דורש. קרוב לוודאי שלא יימצא כזה. למרות זאת העדיפו בני משפחת ארמון להפסיד את הכסף שהושקע בקניית הדירה למען בריאות ילדיהם.

משפחות אחרות מבקשות לעשות את אותו הדבר אבל אין להם די אמצעים לכך. למישפחת מינץ שלושה ילדים קטנים. שלושתם סובלים מפריחות בעור ומשיעול כרוני עם קשיים מצטברים בנשימה. אחד הילדים, דויד, נלקח מפעם לפעם לבית־חולים, לבדיקת מצבו ולקבלת טיפול דחוף. משה, ראש המישפחה, יודע כל לילה כי עם פליטת העשן והפיח מן הארובה יתחילו בני משפחתו להשתעל, לפעמים תוך עוויתות מסוכנות, עד שיופנו שוב לבית־חולים.

דברים דומים מתרחשים בבתי המישפחות האחרות בסביבה. כל אותם אנשים לא הכירו את הבעיות האלה קודם שבאו להתגורר בשכונת לקשת.

נראה שאדישותה של עיריית רמת־גן לבריאות התושבים לא תותיר להם אפשרות אחרת מאשר לצאת ולהפגין ברחובות.

"מענק גחלת
לגילאי טרום-חובה"

מדוע כדאי לך לרשום את ילדיך בגילאי 3,4 לחינוך תיכון וגבוה ב"גחלת"?

"מענק-גחלת" של -.100 ל"י לכל ילד, ינתן לחוסכים הרושמים ילדים בגילאי חינוך טרום-חובה (3, 4) בכל אחת מתכניות החסכון לחינוך תיכון או לחינוך גבוה של "גחלת".

על סכום **"מענק-גחלת לטרום חובה"**, שיזקף מיד לכל חסכון, תתווספנה כל ההטבות, בהתאם ל"תנאים הכלליים".

ההטבות כוללות: הצמדה של 100% לשכר־הלימוד בחסכון לתיכון ו־7% ריבית לשנה ו־100% הצמדה על הקרן והריבית למדד יוקר המחיה בחסכון לחינוך גבוה. ההטבות פטורות ממס.

הורים חוסכים, אשר יפסיקו את החסכון, מסיבה כל שהיא, בתום שלוש שנים (תקופה מינימלית הדרושה לפטור חסכונות ממס) יוחזר להם סכום החסכון בתוספת המענק, בתוספת כל ההטבות.

למען הילד חיסכו בגחלת

גחלת גמול חסכון לחינוך תיכון וגבוה
מיסודה של עירית תל-אביב־יפו

ההרשמה - בכל לשכות המודיעין העירוניות וב גחלת, אלנבי 9, ת"א

תעריפון המנויים של העולם הזה
החל מ־1.12.77

	לשנה בלירות: מחיר העתון	הוצאות משלוח	מ.ע.מ.	ס"ה	לחצי שנה: ס"ה
● דמי המנוי בארץ	385	42	51	478	250
● לכל ארצות תבל בדואר רגיל	385	149	64	598	315
דמי המנוי לארצות חוץ בדואר אוויר					
● אירופה	385	166	66	617	325
● ארה"ב	385	390	93	868	450
● ונצואלה, ברזיל, ארגנטינה, קולומביה, אוסטרליה, ניו זילנד, פרו	385	735	134	1254	650
● גאנה, חוף השנהב, טנזניה, רודזיה, זמביה	385	430	98	913	470
● ניגריה, דרום-אפריקה	385	560	113	1058	550
● מקסיקו, פנמה, סינגפור, טאייוון	385	645	123	1153	595
● תאילנד, הונג-קונג	385	430	98	913	475

עקב העלאת דמי המשלוח בדואר

לא לגברים! לא לגברים! לא לגברים! לא לגברים! ל

תזונה

כל מה שרצית לדעת על הקארטופל - ולא העזת לשאול *

בתנובה הגיעו, על סמך נתונים סטאטיסטיים מרחבי העולם, למסקנה שברגע שישורון משמין — דבר ראשון הוא בועט בתפוח־האדמה, הנחשב מזון נחות של עניים. לכן, לפני שיגיעו מים עד נפש ותפודים אל פי הביוב, הזדרזה סוללת מומחי החברה לשנות את האימאז'.

באולם מיסעדת מלון שרתון סודר הדליקו בינתיים מדורות קטנות תחת הפלטות, ועם אדי ניחוחות הפרעסן התנדפה טיפת תשומת הלב האחרונה של כבוד העיתונות. כאשר הגיע תורו של מר רוז'ה קוסטר מהנהלת המלון לנאום, ותחת זאת הזמין את הקהל לאכול, געו כולם בבכי של הכרת־תודה. ערימה מאסיבית התגודדה מייד, ומילאה את הצלחות בתבשילי־תפוחי־אדמה מסובכים.

רטבים עשירים ניגרו מזוויות הפה, הוכחה צרופה לטענות המרצים בדבר דלות הקלוריות שבקרטושקעס. בטח, תפוחי־אדמה מבושלים נטו לא משמינים — אבל מי מטורף לאכול אותם נטו?

מדע שלם התפתח סביב העסק, והרי שבבים מעניינים:

100 גרם תפו"א מבושלים מכילים 84 קלוריות, וזה באמת כלום בייחוד אם שמים אותם בתחרות ליד פרוסת־לחם בינונית (105 קלוריות) או כוס אורז (180 ק'). ואם עוד דואגים להוסיף להם מלח, זה אכיל בהחלט.

עובדה מרתקת היא, כי מסע הברזל שמקורו מן הצומח בתוך גוף האדם, כמעט שאינו משאיר עקבות. הבחור נפלט ערירי כשם שנכנס. המצב משתנה כאשר הוא מריח בסביבה חלבונים בעלי ערך ביולוגי גבוה, וחומצות אמינו הבאות מן החי. עם הפרטנרים האלה הוא מייד נקשר לחיים ולמוות באשר יילכו יילך, ובאשר ייספגו ייספג. תפוחי־האדמה יוצא מן הכלל במובן זה. למרות שהוא צימחי, יש בו כל חומצות האמינו ההכרחיות לבניין הגוף, אשר מסוגלות לקשור את הברזל הסורר ולגרות בכך את ספיגתו האופטימלית.

בפקעיות הללו מצויים מלחי אשלגן בכמויות אדירות, זרחן, סידן, חלבונים מעולים, ברזל קליט, וויטמיני בי וסי. המשקיע הנבון יתן דעתו על האוצרות הבלומים. תפוח־האדמה הוא חיה ביישנית, וראוי לשמור אותו במקום אפלולי, מאוורר, צונן ובעטיפות נייר (לא פלסטיק, ולו גם מחורר). אור המנשק את התפוד, גורם להרקתו. החומר הירוק הוא רעל סולנין, טעמו מר, והוא אסור באכילה.

טעם מתקתק טעים אפשר לקבל על־ידי איכסון התפודים במקרר למשך שבועיים. בהשפעת הקור הופך העמילן לסוכר, אך יש להשתמש בו מייד. המתנה של אותם כמה ימים בטמפ' רגילה הופכת את הסוכר שוב לעמילן.

בישול במים קרים ממיס מהתפודים את המינרלים, ולכן טובה שיטה זו רק להכנת מרקים. רצוי לבשל תפודים בקליפתם, כי היא מונעת יציאת חומרי מזון מהפקעת. תפודים הבאים מאיסום מאבדים חלק ניכר מוויטמיני בי וסי. אך המינרלים שבהם אינם נפגמים. מזהים אותם על־פי החבורות שעליהם היוצרות גלדים עבים כהים, ולפי חוסר הברק של קליפתם.

את בטוחה שאלה סימני הנבט?

מיזנון יפהפה, על טהרת הבולבוסים. אלא מאי, הוא היה יותר יפהפה מטעים — עובדה שהקלה עלי מאד שלא לצלול אל תוך המגשים. ליד שולחן הנשיאות עשו החבר'ה מתנובה את המיטב. איש־איש בתחומו שפכו מידע מאלף, אבל המלצרים

* מסופר על־ידי ספצים שונים במיפגש עיתונאיות.

תפירה

כיצד מצילין

חולצה המועדפת על המותק, שהכלב לעס אותה ועוד לפני שזינבנו בו עם המטאטא הספיק להטביע בה את כל שיניו לנצח — מה דינה? פח־זבל? מסירה לאימוץ? מה פיתאום! הן מדובר בחולצה מועדפת אשר, כמו מוצץ מועדף, אין זורקים עד שהיא מתפוררת בריקבון טבעי. וגם אז, שמים את השיירים בשקית — לזיכרון עולם.

מה עושים? רוקמים על הקרע מונוגרמה, פרח, זרזיף עיגולים קטנים, או כל

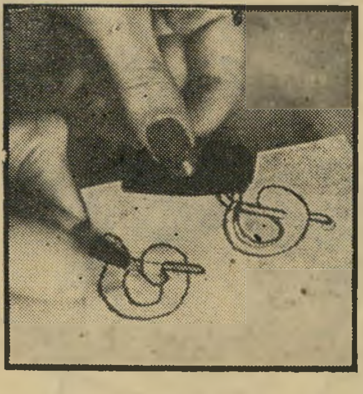

טלאי של נייר-הפלא

ציור אחר שיסווה ויכסה אותו בהצלחה. אלא שהקרע הוא קרע, וקשה לרקום עליו. או, אז יש פטנט. רצים לחנות סידקית וקונים חוט ריקמה בצבע זהה לגוון הדומיננטי של הבד, להשגת אפקט מעודן.

מוכרים נייר זה גם בלי הדבק, לייצוב כמו כן קונים נ י י ר פ ר י ז ל י ן בצבע לבן או שחור.

זהו נייר סינתטי דקיק מייוחד, שצידו מרוח בדבק הנצמד לבד רק בגיהוץ. מכפלות, ולכן צריך לדרוש אותו עם דבק.

- מציירים את הציור הנבחר על דף נייר לבן.
- משהושלם הציור, שמים פיסה קטנה פריזלין מתחת, כשחלקו החלק כלפי מעלה. עוברים על קווי המיתאר בלחיצה. כדאי לעבוד על מישטח פורמייקה קשה, אשר יהווה התנגדות לפריזלין הרך ויעזור בכך להטבעת הציור.
- בעזרת מיספריים קטנים מחודדים וחדים גוזרים באופן מדוייק.
- שמים את הבגד הקרוע על קרש הגיהוץ, קובעים את ציור הפריזלין הגזור ישר ותואם, כשהדבק כמובן פונה כלפי הבד, ולוחצים כמה פעמים עם מגהץ חם. אם יש ספק קל שבקלים, מגהצים מעל סמרטוט, כדי לא לפגום בבד. זהו.
- רוקמים על זה בריקמה מלאה, כשהציור המודבק משמש גבול נהדר לקווי הריקמה. אין אפשרות להשאיר נייר זה מודבק כפי שהוא, שכן הדבק יורד בכביסות. רצוי להיעזר בטבעת ריקמה המותחה את הבד (להשיג בחנויות סידקית, ריקמה, סריגה וממכר מכונות תפירה).

גם כתמים שאינם יורדים אפשר להסוות בצורה זו, עם נייר־הפלא הנדבק. זו, בערך, כל האינפורמציה הדרושה לך עבור תואר מוסמכת במצילנות.

בריאות **הסדרת**

עיכול פרמננטית

חברתי הקטנה היתה מהלכת ימים שלמים כמו מחסן נייד. העצירות הכרונית שלה הסבה לה סבל בל־יתואר. אצל כל הרופאים כבר ביקרה, ואת כל התרופות כבר ניסתה — לפני שהגיעה אל רופא קטן ולא יומרני של קופת־חולים.

הלה יעץ לה לשתות כף אחת ש מ ן פ ר א פ י ן, שלוש פעמים ביום, במשך שבוע אחד בלבד, לשם הסדרה טוטאלית של העיכול.

מאז — אין חברתי מעזה לצאת לרחוב בלי בול־עץ קטן תחת ידיה.

בכל פעם שהיא מזכירה את הסיפור — חוטף בול העץ המיסכן תיפופים נמרצים נגד עין הרע.

אומר דרשני, לא?

פטנטים

גלאי־החום

1:0 לטובת המורים

החבר'ה בזמני היו כישרוניים נורא. את כל סודות הדרור הם ידעו. החל מהתקפות: עווית בלתי־נישכחות מול עיניה הנדהמות של המורה, ועד לטיפול קדחתני בצ'פצ'יק המדחום, בעזרת אגודל ואצבע, כשגניה האחות לא היתה מסתכלת. אלא שגניה למדה את העסק והחלה מסתכלת בשבע עיניים.

שיפשוף פנימי נמרץ עם הלשון בכלל לא נתן אותן התוצאות. נותר אז רק לבלוע לפני כן גירים. החום היה עולה תוך עשרים דקות כמו אש, ומחזיק מעמד כעשר דקות. היו אלו עשר דקות היסטריות ביותר, שכן במהלכן צריך היה לאתר את גניה — לפני שהקסם גז.

ובכן, כל החוכמות הללו התיישנו בן־לילה, עם המצאת גלאי־החום המשווק בימים אלה בבתי המירקחת. זוהי לוחית פלסטית קטנה וגמישה, המוצמדת למצח ומורה תוך ישניות על חום — או על היעדרו. המורה האכזר צריך רק להצמיד לוחית זו אל מצח הקליינט המפרפר, להמתין עשר דקות, ולהצמיד שוב. מובטח לו שאפילו זוללי הגירים לא יימלטו מהמסננת שלו.

טוב יעשה מישרד החינוך אם ינקוט צעדים נגד נחשול תחלואי הבטן, הצפוי עקב הדברת מגפת החום.

סוד מיקצועי אפילו לחובבים

בישולים

תפוחי־אדמה - גן־עדן

את כל תבשילי תפוחי־האדמה שסודרו בצורה כה מפתה במיזנון מיסעדת מלון שרתון ומתכוניהם חולקו, הייתי מגדירה כמעניינים. דע עקא, בישולים צריכים להיות טעימים שיגעון, וזה בערך מאתיים דרגות מעל "מעניין".

לכן, בהזדמנות חגיגית זו אסגיר את הפטנט הסודי שהמצאתי. זהו מירשם שהכנתו מהירה, ועד היום הוא שובה לבבות בלי בעיות. חיזיון רגיל ביום הבישול הוא עדה שלמה הנשכבת בהערצה סביב הסיר, ופולטת בשארית הכוחות מילה יחידה: „עוד!".

החלק הכי חשוב הוא בחירת תפוחי־האדמה. אלה חייבים להיות ללא טיפת איחסון במקרר. לא להשתמש בבטטות.

בטיגון, כל הוויטמינים, להוציא ויטמין C, נשארים עטופים בשמן ואינם נמסים. חותכים תפוחי־אדמה קלופים לקוביות יפות של שני ס"מ, בעזרת חותכן גלי (להשיג בסופר סל, בפינת הפטנטים). שמים אותם בסיר עם שמן עמוק, ומטגנים כמו צ'יפס.

חשוב מאוד להוציא אותם מהשמן לפני שהם משחימים מאד ומאבדים את כל העסיסיות והלחות. כאשר הם מזהיבים מוציאים, ושופכים אותם לתוך סיר נקי.

וכאן מתחיל סוד הטעם המשגע. בוזקים עליהם שפע פטרוסלינון ולא רטוב (פטרוזיליה רטובה נדבקת ואינה מתערבבת היטב). הכמות היא: כ־20 גיבעולים ספורים מה„גזעים") שנקצצו גס עד הגיבעולים החלקים שאותם זורקים לפח. בערך עשרה גרם נטו. קצת פחות מחצי כפית מלח, כפית גדושה אבקת שום, וכפית גדושה גרגירי קימל שלמים.

כל הסוד הוא בעירבוב נכון של צירוף התבלינים. כמות התבלינים מתייחסת לחצי קילו קוביות מ ק ו ל פ ו ת תפוחי־אדמה, שהן בערך ארבעה תפודים בינוניים. מרירות, אפילו זעירה, הורסת את הטעם. זהו. מכסים את סיר התפודים המתובלים, ומחזירים אותו בצירוף שתי כפות שמן שפוכות מלמעלה, לדקה אחת על האש. החום יגרום לכל הטעמים להתערבב.

אין צורך לאכול את זה חם. פושר זה אפילו יותר טעים, אבל כפי שאני חושדת הריח יזעיק את כולם למיטבח, ורוחת ככל שזה יהיה, הכל ייחטף בדקה.

אודטה דניו

כדאי יותר תדיראן

אלה מוצרי תדיראן המשתתפים במבצע:

* מקרר ההצלחה - תדיראן 400
* מכונת כביסה סימנס - שיווק, אחריות ושרות תדיראן
* מזגן תדיראן
* טלוויזיה
* מקפיא ביתי

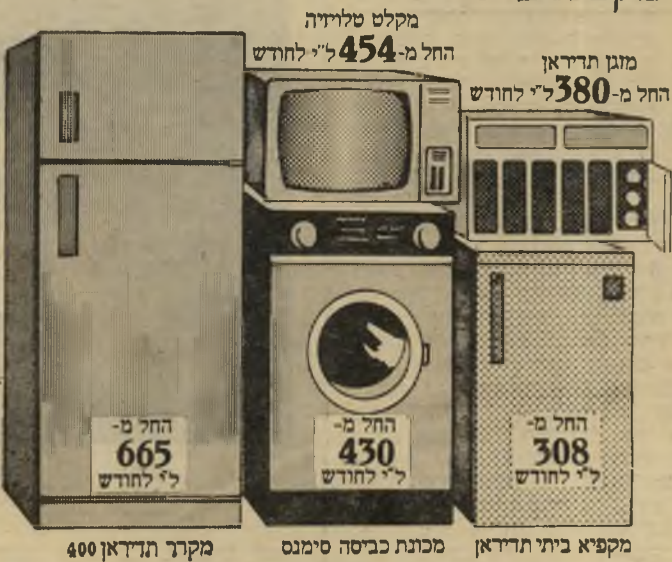

מקרר תדיראן 400 | מכונת כביסה סימנס | מקפיא ביתי תדיראן

תדיראן

תל אביב: קרליבך 27, טל. 285151, ירושלים: שמאי 9, טל. 234867
חיפה: ככר מאירהוף 5, טל. 539292. באר-שבע: הדסה 22, טל. 36565.

תדיראן - לקראתכם

תדיראן באה לקראתכם ומאפשרת לכם לרכוש מהמוצרים האלה לדוגמא: תמורת תשלום ראשון של החל מ־ 3,500.- ל"י, את היתרה תשלמו ב־12 או ב־24 תשלומים שווים (החל מ־400 ל"י לחודש), והמוצר שלכם. (פרטים בהסכם הקנייה גופו)

כיצד אתם מרוויחים כסף בקניית מוצרי תדיראן?

בשנה האחרונה התייקרו מוצרי החשמל בארץ בעשרות אחוזים. בתכנית "כדאי יותר תדיראן" ניתן לכם להבטיח את מחירו הנוכחי של המוצר על־ידי תשלום 1/3 ממחירו היום. אם מכל סיבה שהיא תרצו להחזיר את המוצר, מאפשרת לכם תדיראן להחזירו ולקבל את סכום הקרן בחזרה בתוספת של 50%. (פרטים בהסכם הקנייה גופו)

מדוע כדאי יותר תדיראן?

אם תקנו את מוצר תדיראן החודש (עד 31 בדצמבר) תהיו זכאים להשתתף במבצע שיא תדיראן, בו יוגרל פרס של 50,000 ל"י במזומנים בין רוכשי מוצרי תדיראן. כן יוגרלו 20 טיסות לאירופה. בנוסף לכך תקבלו עם קנייתכם שובר הנחה של 50% לטיסה בקו ת"א-אילת-ת"א.

תדיראן לזוגות צעירים!

תכנית "כדאי יותר תדיראן" נותנת לזוגות הצעירים את ההזדמנות והאפשרות היחידה לרכוש לעצמם את מוצרי הבית הנחוצים. מבצע "כדאי יותר תדיראן" מבטיח מפני עליות מחירים ומאפשר לקבל את מוצרי תדיראן תמורת תשלום ראשון קטן, יחסית.

להשיג בסניפי תדיראן ובחנויות המובחרות.

כדאי יותר תדיראן

אתה והלירה

הפסדים לבל"ל ניו־יורק

מאזן „בנק לאומי לישראל" האמריקאי לסוף יוני מגלה, מבלי לתת הסברים, כי הבנק סבל הפסדים כבדים. בהתאם לפירסום היה גידול של 50% במאזן, שהגיע למיליארד דולר לעומת 730 מיליון דולר ביוני 1976. אבל סעיף הרווח הלא־מחולק ירד מ־2.9 מיליון דולר בשנה שעברה ל־2.75 מיליון השנה.

סעיפים מעוררי־שאלה הם „ניכוי הכנסות שלא הורווחו על הלוואות" (4 מיליון דולר השנה לעומת 1.4 מיליון אשתקד) ו„ניכוי הפרשות להפסדים אפשריים על הלוואות" (3.4 מיליון דולר השנה לעומת 3 מיליון דולר אשתקד).

הפיקציה של ייצוא היהלומים

כל פיתוח חושף טפח נוסף מעל ה־הונאה הקרויה: הכנסות מייצוא היהלו־מים. זהו ענף הייצוא היחיד בו משלמים למדינה ערך־מוסף לפי הסכם פיקטיבי ולא לפי מחירם האמיתי של היהלומים. כך צוברים היהלומים מדי שנה מאות מיליוני לירות בצורת הכנסות שחורות בחו"ל, ומעבירים לאוצר רק את הערך המוסף עליו הוסכם.

בענף זה התפתח מסחר בהתחייבויות ייצוא. יבואן יהלומים שהביא, לדוגמה, יהלומים גולמיים במאה דלר, כאשר ה־ערך המוסף הפיקטיבי שנקבע להם הוא 20%, חייב להמציא למשרד התעשיה, המסחר והתיירות הוכחה כי ייצא יהלו־מים מלוטשים ב־120 דולר (מחיר יהלומי הגלם בתוספת הערך המוסף מעיבודם בישראל כפי שחושב על־ידי הממשלה. ההפרשים בין מחיר הקניה למחיר ב־תוספת הערך המוסף הוא התחייבות ה־ייצוא של היהלומן. במשך הזמן התפתח מסחר בקבלות על מסירת התחייבויות יצוא כאלה, ומחירן בשער החופשי היה כשבעים אגורות לכל דולר של התחייבות יצוא. מחיר זה מקביל בדרך כלל להפרש שבין מחיר הדולר הרשמי למחיר הדולר השחור.

כל פיתות מותיר בידי היהלומנים גם קבלות על תשלום התחייבויות האלה וגם חוב של התחייבויות מסוג זה. גם אחרי המהפך האחרון נתפסו יהלומנים עם כמות עודפת גדולה של קבלות על תשלום התחייבויות יצוא. הם דורשים כי הממשלה תקנה מהם כל דולר התחייבות ב־2.1 לירות והם ישלמו על כך מס ב־שיעור של 40%.

„קמפארי" משגשגת בלונדון

חברת „קמפארי" למחנאות ולנופש, של הישראלי לשעבר **גבריאל בנצ'אר**, משגשגת באנגליה. מכירות החברה ל־שנת המאזן המסתיימת במאי הגיעו ל־13.4 מיליון ליש"ט — גידול בסך של 4 מיליון ליש"ט. הרווח לפני המס הגיע ל־1.6 מיליון לירות אנגליות, ל־עומת 886 אלף בשנה שעברה.

מנהל בנצ'ר
כסף ממחנאות

„קמפארי" נוסדה על־ידי בנצ'אר לפני עשר שנים ולפני חמש שנים נרש־מה בבורסה של לונדון.

בנצ'אר מסר כי בכוונתו להרחיב במידה ניכרת את עסקי החברה באי־רופה, שבה משגשגת תעשיית המחנאות והנופש. באחרונה החלה החברה סוח־רת גם עם ישראל.

הפרופסור ודירת הטכניון

זוכרים את פרשת הדירה שקיבל משה זנבר, מי שהיה נגיד בנק ישראל, מן הבנק לפיתוח התעשיה? פרשה דומה נידונה עתה בבית־המשפט המחוזי בחיפה (תיק עירעור מס־הכנסה, 20/76).

פרופסור זאב רזניק היה מרצה בטכנ־יון בחיפה. הוא התגורר בדירת־שרות של הטכניון, כשוכר בתנאי שכירות סימ־ליים. כעבור שנים העביר הטכניון את הדירה לבעלותו של הפרופסור במחיר הנמוך ב־81 אלף לירות ממחירי השוק. פקיד השומה ראה בהפרש המחיר קצ־בה החייבת במס (על־פי סעיף 2 (2) לכן הוסיף את ההפרש להכנסתו של רזניק החייבת במס.

פרופסור רזניק עירער על כך וטען, כי על־ידי רכישת הדירה ויתר על זכותו, שהיתה מעוגנת בחוזה־עבודה, לשכור את הדירה בתנאי שכירות סימליים. ויתור זה היה לדבריו ויתור על נכס־הון שהתמורה עבורו היתה הכנסה הונית ולא הכנסת־פירות.

בית־המשפט קבע, כי גם השכרת הדי־רה בתנאי שכירות סימליים היא קצובה החייבת במס, ובאמצעות המחיר הנמוך של הדירת פרע הטכניון מראש, אחת ולתמיד, את ההטבה שבאספקת דיור זול למשך יתרת תקופת העסקתו של רזניק. תשלום זה הוא כמו תשלום־מראש של חלק משכרו של העובד, כל עוד נמשכים יחסי עובד ומעביד. הוא דומה להטבה של הענקת דיור זול לעובד. לכן דחה בית־המשפט את טענות רזניק וקבע, כי ההפרש שבין מחיר השוק של הדירה לבין המחיר ששולם הינו קצובה החייבת במס מצד העובד.

„המיזרחי" מגייס 10 מיליון דולר

„בנק המזרחי" יגייס בתחילת 1978 שטרי־הון דולריים ב־10 מיליון דולר. מנכ"ל הבנק **אהרון מאיר** חתם לאחרונה על חוזים להקמת חברה ב־לוכסמבורג שתיקרא „בנק המזרחי אינטרנשיונאל" ושתנפיק את השטרות שייסחרו בבורסה של לוכסמבורג.

מנכ"ל מאיר
פריצה לאירופה

חברה חדשה למסים

המפיק **אלכס מסיס**, המנהל את עסקי הסרטים שלו בניו־יורק, הקים חב־רה חדשה בשם „ישראל — שירותים להפקת סרטי קולנוע". את מניותיו ב־„ישראפילם" מכר לשותפיו **צבי שפיל־מן ושלמה מוגרבי**.

בשלוש השנים האחרונות בהן פעיל מסיס בניו־יורק הוא הפיק בארץ סרטים ביותר מ־1.5 מיליון דולר. בין ההפקות: „מכירה כללית" (האחים וורנר), „סימן לידה" (פוקס) ו„משוגע" (לרשתות טל־וויזיה גרמניות ואמריקאיות). עתה הוא מפיק את „החליל השקט", בהשקעה של 500 אלף דולר, בכיכובו של **דייויד קא־ראדין**. המפיק הוא **סנדי הווארד**.

מסיס העביר ל„ישראפילם" חוזי הפקה בעוד מיליון דולר לשנה הקרובה, בעיקר לסרטים „סימן לידה מס' 2" עבור פוקס ולסרט „פילבי" עבור המפיק הבריטי **בן פיש**, בכיכובו של **רוברט שאו**.

החברה החדשה „ישראם" תפיק ב־שנת 1978 סרט עלילתי על חיי **אלברט איינשטיין** בהשקעה של 2 מיליון דולר; סידרה בת 6 שעות לסי־בי־אס, בהשקעה של 4 מיליון דולר, על נבחרת המחץ לפי ספרו של טיינאן וסרט מוסי־קאלי בהשקעה של 6 מיליון דולר.

מסיס הוא המפיק הלא־אמריקאי ה־ראשון שקיבל חוזה הפקה גדול עבור סידרה בטלוויזיה האמריקאית המיועדת לשידור בשעות השיא, בין תשע לעשר בלילה. במקביל להפקת הסידרה יפיק מסיס עוד סרט בן 100 דקות, ובידו אופציה לסידרה נוספת לסי־בי־אס, ב־אורך של 26 שעות.

שלח — מ"כלל" ל"אליהו"

יחזקאל שלח, שהיה מנהל חטיבת הסחר בקונצרן „כלל", עובר לחברת ה־ביטוח „אליהו", לתפקיד ניהולי בכיר. פרישתו של שלח מוסברת על רקע אי־שביעות רצון של עובדים בכירים ב„כלל" נוכח רכישות ותימרונים שביצע המנכ"ל **אהרון דוברת** במניות החברה.

חקירה באנגליה נגד „אולבאני טורס"

מישטרת בריטניה ואיטליה חוקרות את התמוטטות חברת־הנסיעות „אול־באני טורס אינטרנשיונאל", מאוכס־פורד סטריט בלונדון. החברה התמו־טטה בגלל חובות בסך 724 אלף לירות אנגליות. היא פעלה גם בישראל, באמ־צעות חברה משותפת עם „אגד", והיה לה סניף בתל־אביב.

בפגישת נושים עם כונס־הנכסים ה־נכסים הרישמי הבריטי, שנערכה לפני כמה ימים, נמסר לנושים כי כמה ממנהלי החברה עצורים עתה באיטליה ובצרפת. החקירה מתרכזת בעיקר בשיטות מכי־רת הכרטיסים מחוץ לבריטניה. החוק־רים בודקים אם בוצעו עבירות על החוק תוך כדי מכירות אלה.

הקלה בנזילות, ירידה בריבית

שערי הריבית החופשית ללקוחות ב־בנקים ירדו מ־38% מראש ל־35% מראש. הירידה מוסברת בכמה הקלות שאושרו על־ידי הוועדה המייעצת של בנק ישראל. עד כה נהג בנק ישראל לקנוס את ה־בנקים על חריגות בנזילות תוך השוואה של חודש לחודש. עתה תיעשה ההשוואה לפי ממוצע של 3 חודשים ותינתן לבנק אפשרות לתמרן בעודפי־גרעונות.

הקלה נוספת: עד כה חייבו הבנקים להלוות כספים שקיבלו בהצמדה רק בצורה של הלוואות מוצמדות. עתה יורשו לתת גם הלוואות לא מוצמדות מכספי פקדונות מוצמדים. הכוונה בעיקר לכספי תוכניות חיסכון, מהם יכולים הבנקים להלוות לשימושם החופשי 17%.

עיסקי הסרטים של בגין

ראש ממשלת־ישראל נפגש באחרונה עם **מכס יונגשטיין**, שנקבע כיועץ הליכוד לעניני סרטים. יונגשטיין קיבל את הסכמתו של **מנחם בגין** לבחירת הסרט „כנפי האש", בו יככב **רוברט מיצ'אם**, כסרט הייצוג לחגיגות השלו־שים של המדינה. ראש הממשלה נפגש גם עם המפיק **אוטו פרמינגר** שהגיע ארצה כדי לבחון את ההכנות להפקת האוטוביוגרפיה של **משה דיין**.

המצרים מפתחים את איזור הפירמידות

מצריים החלה בפיתוח אתר תיירות באיזור הפירמידות, בו משקיעים 490 מיליון דולר. ההשקעות הן של חברות בנייה מצריות וערביות ושל חברה ה־רשומה בהונג־קונג בשם „סאוטרן פסיפיק פרופארטיז". בשלב הראשון מושקעים 8.5 מיליון דולר במערכת תשתית, שתכלול מי־שתיה, כבישים, מגרשי גולף ומלון גדול (ראשון מתוך חמישה מלונות שב־תיכנון).

סדרים מוזרים במכס

כל החוזר מחו"ל ורוצה להצהיר ב־מכס על חפצים שהביא עימו, נתקל בתו־פעה מוזרה: במסלול הירוק, המיועד למעבר לאלה שאין להם על מה להצהיר, עובדים 5—4 מוכסים, ואילו במסלול האדום, המיועד לאלה שיש להם על מה להצהיר, עובד מוכס אחד בלבד.

התוצאה: במסלול האדום יש תור ארוך וצריך להמתין שעה ארוכה עד שהמוכס יתפנה לבדוק את מיטענם של המצהירים. נדמה, כאילו הנהלת המכס מעוניינת לעודד אזרחים ותיירים שיעברו במסלול הירוק ולא יצהירו מרצונם על חפצים החייבים במכס.

סרטים

חושניות ראשונה

כל הצגה של סרט איכות בארץ מלווה בפירפורים ובהיסוסים, בחירהורי חרדה ו־בתיסכולי חרטה. האם יבוא הקהל לראות את הסרט, למרות שאינו מיועד לדבילים? ואם יבוא, האם כדאי להסיק מסקנות ו־להביא עוד אחד כזה? או שמא מוטב לברך על המציאה החד־פעמית, ולא להת־גרות יותר מדי בשטן?

פרשה זו חוזרת על עצמה פעמים אח־דות בשנה, ואין כמעט סרט איכות שאינו ממתין כמה חודשים טובים עד שהמפיץ ובתי־הקולנוע מצליחים להשתכנע, כי אין מנוס מעשיית הצעד הגורלי ומהעלאתו על המסך. קריאת העורב אף הוא אינו יוצא־דופן מבחינה זאת. הסרט זיכה את ספרד בפרס, בפסטיבאל הסרטים של קאן בשנת 1976, כלומר לפני שנה וחצי. במאי הסרט, קארלוס סאורה הוא, לדעת הכל, הדמות הבולטת ביותר שיש היום לקולנוע הספרדי. והפיזמון שמלווה את הסרט, כי אתה הולך, היה ללהיט במרבית ארצות אירופה וסייע להצלחה המיסחרית הניכרת של הסרט שם.

ובכל זאת, הסרט נמצא בארץ כבר חוד־שים רבים ורק עתה הוא עומד לצאת מן המחסן אל הבד. זאת, בתנאי שבעלי הקול־נוע — המיואשים מגובה היטלי העיטוגים על הכרטיסים שהם מוכרים — לא יכריזו לפני־כן שביתה.

חפירה במעמד. אם אכן יוצג הסרט, תהיה לקהל הישראלי ההזדמנות להתוודע אל אחד היוצרים המעניינים ביותר הפוע־לים היום בשדה האמנות השביעית. חמי־שה מסרטיו ייצגו את ארצו בשנים האח־רונות בפסטיבאל קאן, והוא אחד מאותם יחידי סגולה שרוקמים על המסך עולם מגובש, החוזר מסרט לסרט. זהו עולם שבו אפשר לזהות את המרכיבים, ואת יד ה־במאי המניע אותם כדי להעביר את כוונו־תיו לצופה.

„מה שמעניין אותי במיוחד במעמד ה־בורגני בספרד, הוא הניגודים החריפים ה־מתגלים בו. אנו חיים בארץ המתפתחת במהירות מבחינה טכנולוגית, הטכנוקרטים הפכו שיכבה בעלת מישקל רב, אבל מבחי־נה ריגשית אנחנו עדיין חיים בימי־הביניים. איש לא העז להטיל ספק במוש־גים המקודשים של המשפחה, של האם שכל ייעודה הוא לגדל את ילדיה, של ה־גבר המשמש ראש המישפחה והאחראי ה־יחיד לקיומה.״

דברים אלה אמר סאורה לפני עשר שנים, אבל הם הולמים בכל את קריאת העורב שהוא בן שנתיים בלבד. הוא ספרדי עד קצות אצבעותיו, וחופר שוב ושוב בתוך המעמד הבינוני שם, המעמד שהוא מכיר מקרוב מאד (הוא היה מהנדס לפני שהפך במאי־קולנוע). תוך כדי סיפורים שהופ־כים, מסרט לסרט, מורכבים ומסובכים יו־תר, הוא נוגע לא רק בהיבטים הפסיכולו־גיים של המעמד הזה, אלא גם במצב ה־חברתי והפוליטי של המדינה. כל זה, כמו־בן, מתחת לפני השטח. כי קריאת העורב נעשה עדיין בתקופת פראנקו, כאשר „אנח־נו הספרדים דאגנו להשאיר, בכל תסריט שהגשנו לאישור, נקודות מעורפלות רבות ככל האפשר, כדי שניתן יהיה להגניב בהן, אחר־כך, את הדברים המעיקים על ליבנו.״

ואכן, קריאת העורב מבלבל את הצופים בראש־ובראשונה במיבנה שלו. הסרט מת־רחש בעת־ובעונה־אחת בשלושה מישורים: ההווה, שבו חיה אנה הילדה עם שתי אחיותיה וסבתה, תחת השגחת אחותה־אמה אחרי שהתייתמה מהוריה. העבר, כפי שהוא משתקף בעיני אנה, שהעריצה את אמה וראתה באביה את מקור יסוריה של האם. והעתיד, אותו זמן שאנה תהיה בו כבר מבוגרת ותוכל להשקיף במידה מסויי־מת של אובייקטיוויות על ילדותה. וכדי לסבך את הפרשה עוד קצת, צריך להוסיף שחלק נכבד מזיכרונותיה של אנה הילדה הם דימיונות שווא, ואת דמות אנה המבוג־רת ואמה של אנה הקטנה מגלמת אותה השחקנית, ג׳רלדין צ׳פלין, שבחייה הפר־טיים היא בת־זוגו של הבמאי סאורה ו־משתפת עימו פעולה בעיצוב תסריטיו.

זכות כניסה. בעזרת ילדה המדהימה בעוצמת ההבעה שלה, אנה טורנט, חודר סאורה לתוך עולם הילדות הספרדי, אל התערובת המוזרה של דחפי חושניות ראשונים, של הערצה עיוורת לאם החיה על תקן של קדושה מעונה, את ההתעסקות הממתמדת עם המוות ועם אפשרות ההת־אבדות. היא טועמת מאבקה שאין רעילה ממנה. היא מדמיינת את עצמה קופצת מגג של בית. מצד שני היא מיניקה בובה והוזה בהקיץ שהיא נושכת את פיטמתה. היא מבקשת לראות את החזה החשוף של העוזרת שופעת־האיברים. והיא חולמת ש־דודתה, שתפסה את מקום האם שנפטרה בייסורי־תופת, תיענש ותמות על שהעזה להיכנס לנעלי הקדושה. ואילו האב, שלא נהג באותה הקדושה כיאות, ראוי למות שבא עליו, המקושט בדמיונה של אנה במעשה של ניאוף ובגידה.

אבל מעבר לסיפור האישי, כבמרבית סרטיו של סאורה, אפשר למצוא תמונה של החברה הספרדית, שבה הפאשיזם אינו מישטר פוליטי בלבד, אלא צורת חיים ממש. לגבר מותר הכל, ואין לאשה זכות לערער על כך. עליה להישאר בבית, ל־טפל בילדים ולשאת את גורלה בשקט. אין זה מקרה שהאב הוא איש צבא, קצין,

אנה טורנט וג׳רלדין צ׳אפלין ב„קריאת העורב״
הערצה עיוורת לאם

365
ימים חופשיים
בשנה

טמפון או־בה, הטמפון הקטן הנוח והבטוח ביותר בעולם נותן לך הרגשה משוחררת וחפשית, 365 ימים בשנה.
תוכלי ללבוש מכנסונים קצרים והדוקים, חצאית מיני, או ביקיני. תוכלי לרקוד, לטייל, לטבול באמבט ולרחוץ בים בבטחון מלא.
טמפון o. b. קטן משפתון ולכן קל ונוח לשאתו בארנק.

טמפוני o. b. בעלי כושר ספיגה ענק — הטוב בעולם; להשיג ב־3 גדלים;
נורמל: למרבית הנשים
אקסטרה: לנשים עם דימום רב.
והחידוש העולמי האחרון!
טמפוני מיני לנערות, לבתולות ולנשים עם דימום מועט.

אלעזר ושות׳, פירסומאים

JEANS BY JEAN MACHINE
F.U.'S
סוכן בלעדי: „קנדיד״ דיזנגוף 102, ת״א טל: 238836

קצרנות עברית ו/או אנגלית
תלמדו בהצלחה מובטחת ב„אולפן גרג״ (בר־קמא)
תל־אביב: רח׳ וייצמן 22, טל. 254826.
חיפה: בי״ס „במעלה״, שמריהו לוין 30, טל. 664922.
קורס חדש של חודש אחד נפתח ב־14.12.77. נא לגזור!

ארומור
צפוי דלתות וקירות

רובקס
המתנה השימושית ביותר

נציג הכוח בשלטון המתהדר בזכויות ה־מייוחדות.

אבל הנשים עצמן רחוקות מלהיות מאוח־דות. הגבירות רודות במשרתות, פערי ה־מעמדות מבדילים היטב בין אלה שיש להם לבין אלה שאין להם, ומשום כך אין להם כל זכות כניסה לתוך חיי האמידים.

בוניואל והיצ׳קוק. ומעל לכל, אפ־שר למצוא כאן משל של גורל ספרד כו־לה. הסבתא הישישה בבית, משותקת, נטו־לת כושר־הדיבור, חיה בתוך תמונות ה־עבר ורוצה למות, מייצגת דור ספרדי שלם שוויתר על זכותו להילחם. ההתנהגות של המעמד הבורגני, ההיצמדות להירארכיה שבה כל אחד צריך לדעת בדיוק את מקומו ואת תפקידו, הולמים להפליא את הדור שהפך את הסדרים היומיומיים לפולחן קטנוני, כדי שהתעסקות הקדחתנית בזו־טות תשחרר אותם מן הצורך להרהר ב־עיקר. ואילו הילדים, הדור החדש, גדלים בשינאה עמוקה להוריהם ובתערובת של רחמים ודחייה מפני הישישים.

מה שמפליא, אצל סאורה, הוא העובדה שהוא מצליח להפעיל את כל המישורים ב־סירטו באותה מידה של יעילות. הוא תופס גוונים עדינים של תגובות ילדותיות אצל שלוש האחיות, ומבחין בהבדלים שבין התגובות, התלויים בהבדלים בגילים. הוא חולף בתנועת מצלמה אחת מעבר להווה זמן ההווה לעתיד וחזרה, מצליח ליצור אווירה בחלוף המבט על־פני חדר אפלולי בלילה. הוא לוכד את הפאשיזם הקטנוני של יום יום בחיי דמויותיו, במבט אחד של אשה, בעמידתו של גבר, בתנועת־יד חפוזה. ואם נכון שגדולתו של במאי מתג־לית ברגעים שבהם לא קורה דבר על המסך, הרי סאורה הוא בהחלט במאי גדול. כי מראה של גן עצי־פרי שבו רצות ה־ילדות להנאתן, או של בריכה ריקה מ־מים, יוצרים אצל הצופה מייד הקבלות רגשיות שמעל ומעבר לניתוח ההגיוני.

מוצר חדש. „מאז ומתמיד ראיתי את עצמי כבנו הרוחני של בוניואל וכקרובי־מישפחה של היצ׳קוק,” טען פעם סאורה. מבוניואל ירש את המבט הצונן החודר ל־תוך האדם וחושף את חוסר האונים שלו מול הדחפים האפלים שבתוכו. את תערובת

אנה טורנט ב„קריאת העורב”
אפשרות של התאבדות

התשוקה האפלה והמוות, את הפטישיזם המשונה (בכל פעם שהילדה פותחת את המקרר, יש שם צלחת גדולה עמוסה כר־עי־תרנגולות). מהיצ׳קוק הוא שאל תנו־עות מצלמה ארוכות ומסוגננות, כישרון לפרוט על רגש האשמה של הצופה הנוטה תמיד להאמין באפשרות הקיום של הזדון בזולת, משום שהוא יודע עד כמה זה קיים בתוכו, את היכולת ליצור מיסתורין על המסך באמצעים פשוטים לכאורה.

מה שיוצא מתערובת שני אלה הוא מו־צר חדש, וייתכן מאד שבעוד שנים ידברו על סאורה כפי שמדברים היום על היצ׳קוק ועל בוניואל. יש לו עוד זמן. הוא בסך־הכל בן 45.

מלודראמה עם חן

בגידות קטנות (גורדון, תל־אביב, צרפת) — מלודראמה קטנה זו, המעורבת בכמות לא מבוטלת של חיוכים וחן ילדותי, מזכירה מבחינות רבות את הקולנוע של ימים עברו, שלפעמים נדמה כי הלך כבר לעולמו: סיפור פשוט, עשוי בחביבות, שאינו רוצה לומר יותר ממה שרואים על המסך, אבל אי־אפשר לבוא אליו בטענות, כי מה שרואים על המסך נחמד בהחלט.

זהו סיפור על אהבה חולפת בין נהג־משאית לסטודנ־טית מתמרדת מעידן 68׳. הם חיים יחד רק שנתיים ואחר־כך, בדרך הטבע נפרדים. הילד שיצא מקשר זה גדל בבית סבו וסבתו, הורי האב עד שזה מחליט, ביום בהיר אחד, כעבור שנים, שהגיע הזמן לקחת את הנער עימו. קשיי ההסתגלות של האב הרווק, שאינו יודע דבר על גידול ילדים, ושל הילד שצמח חופשי בין שדות ואחו בכפר ולפתע מוצא את עצמו נעול בין בתים ורחובות צרים, מוצגים בהבנה וברגישות, לא מעט בשל כישרונם של ברנאר פרסון (האב) ואיוו קודראי (הבן). על כך יש להוסיף עוד שני מרכיבים. כשנלקח הבן מן הכפר לעיר הופרד מחברתו־בנפש, בת גילו, רוז. למזלו, היא נשלחת לפנימיה בעיר, והוא עוזר לה להימלט מהשגחתן הקפדנית של הנזירות המנהלות את הפנימיה. ולרומן־נעורים זה (שני הילדים הם בני עשר בערך) מצטרף היבט נוסף: הילד, שלא ראה את אמו מאז עזבה את הבית, מצליח להתחקות אחר עיקבותיה וגורם לכך שייאסר כדי שהיא תצטרך לבוא לשחרר אותו. בכך הוא מחדש, שלא במתכוון (הוא רצה למעשה להעניש את האם), את הגחלים הרדומות של

אלגרה וקודראי: גחלים רדומות

האהבה בין האב לאם, שנישאה בינתיים והפכה בורגנית אמידה, מכובדת ומגונדרת. קאתרין אלגרה, בתה של סימון סיניורה, רומזת בתפקיד זה כי משהו מן הנוכחות של אמה מול המצלמה עבר אליה בירושה, וראוי לניצול.

אין ספק שכל אחד מן המרכיבים הללו יכול לשמש חומר נרחב לסרט בזכות עצמו, אילו היה מישהו רוצה באמת לרדת לעומק. אבל איוו אלגרה, במאי צרפתי מן האסכולה הישנה, מסתפק בהצגת הסיפור. הוא עושה זאת זאת היטב, ולא צריך לדרוש ממנו יותר.

תדריך

חובה לראות:

תל־אביב — תשוקה אפלה, הגבר שאהב נשים, פנים אל פנים, קידמת עדן

ירושלים — שחק אותה, סם

חיפה — פנים אל פנים

תל אביב

★★★★ **תשוקה אפלה** (צפון, צר־פת) — גבר מזדקן נופל קורבן לקסמיה של צעירה ספק־בתולה ספק־זונה, הדוחה ומפתה אותו בעת־ובעונה־אחת. סאטירה מבריקה של לואיס בוניואל על המין ה־אנושי שהוא עדיין קורבן לתשוקות גופו, למרות יומרותיו הרוחניות.

★★★ **הגבר שאהב נשים** (סטודיו, צרפת) — מהנדס מעלה את זיכרונות כל אהבותיו על ספר. סרט שכולו ביטוי הער־צה, אהבה וחיבה למין הנשי, חתום במלוא הרגישות והתיחכום של פרנסואה טריפו.

★★★ **האדמה הטובה** (פאר, אר־צות־הברית) — סרט בן 40 שנה, המבוסס על רומן רב־הצלחה של פרל באק, על זיקתו של האיכר הסיני לאדמה. תמים ורגשני בתיאור יחסי האנוש לפי קנה־המידה המודרני, ובו כל התנופה הרומנ־טית שרבים מתגעגעים אליה כיום, וכמה סצנות־ראווה עוצרות נשימה. עם פאול מוני ולואיזה ריינר.

★★ **20.000 מיל מתחת למים** (תל־אביב, ארצות־הברית) — סירטו הישן של וולט דיסני אולי אינו מנצל כל מה שיש בסיפרו של ז׳ול וורן, אבל זוהי הרפתקה חביבה מאד לנוער, עם קירק דאגלס מזמר בתפקיד הראשי.

★★ **הנועזים בעורף האוייב** (אלנבי, ארצות הברית) — מילחמתון הו־מוריסטי, עד כמה שזה בכלל אפשרי, על קבוצת חיילים הנוטשת את החזית של מילחמת העולם השנייה כדי לדאוג לאינ־טרסים פרטיים. הוכחה לכך שחיילי כל העולם דומים זה לזה יותר מכפי שהם דומים למפקדיהם. עם קלינט איסטווד ב־תפקיד הראשי.

★★ **ניקלאודיאון** (סינמה 2, ארצות הברית) — חלוצי הקולנוע לומדים את מיקצועם בסרט הזה של פיטר בוגדנוביץ שהוא מחווה למייסדי האומנות הקרובה ל־ליבו. אמנם הבימוי במיקרה זה פחות כיש־רוני מאשר באותם הסרטים שהוא מזכיר, אבל שיחזור התקופה נעשה בידע, ובחיבה רבה. עם ראיין אוניל וברט ריינולדס.

★★★ **בתו של ראיין** (לימור, אר־צות הברית) — משולש אהבה באי אירי צחיח. הסיפור הולך במקצת לאיבוד בתוך הנופים עוצרי הנשימה המונצחים להפליא במצלמתו של פרדי יאנג. הסערה, שלכד הבמאי דיוויד לין לצורך הסרט הזה, היא חוויה חד פעמית בקולנוע. לצד שרה מיילס ורוברט מיצ׳ם מופיע גם ג׳ון מילס שזכה לאוסקר על תפקיד המשנה של אידיוט הכפר.

ירושלים

★★★ **שחק אותה, סם** (סמדר, אר־צות־הברית) — וודי אלן, כמטורף לקול־נוע שמקבל שעורים רומנטיים ביחסיו עם נשים מרוח הכוכב הנערץ עליו, האמפרי בוגארט. פרק מוקדם בסדרת סיפורי ה־מועקה המצחיקים של בני הכרך הגדול, מתוצרת אלן.

★★ **ניו־יורק, ניו־יורק** (מיטשל, ארצות־הברית) — סיפור אהבה בין נגן־סכסופון לזמרת, על רקע ניו־יורק שלאחר מילחמת העולם השנייה. עיקר מעלתו של הסרט במה שהוא יכול להזכיר לצופים המשוגעים לקולנוע, ולא במה שהוא מגיש להם.

★★ **קו־הכסף** (אורנע, ארצות הברית) — מותחן מצחיק על סוכנים חשאיים, על ריגול, רצח ומיסתורין בתוך רכבת החוצה את ארצות הברית לרוחבה. ג׳ון וילדר וריצ׳ארד פרייאור אחראיים להצחקות. ג׳ין קלייבורג היא הקשר הרומנטי וריצ׳ארד קיל המיפלצתי מבשר כאן את האימה המשעשעת שהוא עתיד להטיל בצילו של ג׳יימס בונד.

חיפה

★★★★ **פנים אל פנים** (רון, שוו־דיה) — רופאה פסיכיאטרית מנסה להת־אבד לאחר שכל תיסכולי העבר מתווספים לאכזבות האישיות והמיקצועיות של ה־הווה. אינגמר ברגמן משתמש בסרט זה בדימויים רבים שהופיעו אצלו בעבר, אולם המישחק שהוא משיג מליב אולמן, בתפ־קיד הראשי, ממשיך להיות תופעה שאין דומה לה בקולנוע.

הילדה (אנה) והעוזרת (פלורינדה צ׳קו)
החזה החשוף ונעלי הקדושה

הכל בגלל אביזר קטן...

הנזקים הגדולים מתחילים תמיד בגלל האביזרים הקטנים:
מראה מקולקלת, מגב לא תקין...

היום, רכבך יקר יותר מתמיד-שמור עליו! דאג לאביזרים הקטנים כדי שישמרו עליך מפני הנזקים הגדולים!!!

הוצאה קטנה אצלנו
תחסוך לך הוצאה גדולה.

- ★ כיסויים למושבים
- ★ שטיחים
- ★ מראות פנורמיות
- ★ אביזרי בטיחות
- ★ משענות-גב
- ★ אביזרי קישוט
- ★ מגבי שמשות

- ★ היבואן הגדול בארץ לאביזרי רכב
- ★ מבחר בינלאומי ענק
- ★ מחסן למכירה סיטונאית
- ★ שיווק לחנויות ותחנות דלק
- ★ מחלקה לייעוץ והדרכה לחנויות חדשות
- ★ הרכבת האביזרים במקום

FF

שי לכל קונה המביא מודעה זו

אביצרים לרכב

רח' הרכבת 6-4, טלפונים: 613412 ,614034

חניה על חשבוננו לכל קונה בחניון אילון (לאורך רח' הרכבת).

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

גיליון „העולם הזה" שיצא לאור לפני 25 שנים בדיוק הקדיש כתבת־ענק, בכותרת „האמת מאחורי הווידויי", למשפטי פראג — 1952 * וללחצים המופעלים על הנאשמים להודות במעשים שלא עשו. אחד הנאשמים במישפטים אלה היה מרדכי אורן, ממנהיגי מפ"ם. המערכת ניתחה בכתבה את תהליך הפילוג בתנועת העבודה כתוצאה ממישפט זה, ותיארה את הפילוג בין משה סנה, מנהיג הסיעה השמאלית, לבין מאיר יערי. לסיקור נרחב בחוברת זו זכתה ירידת המתח החלוצי וכוח המשיכה של תנועות הנוער החלוציות. הסיקור נעשה במיסגרת מדור ה„נוער", שתיאר את ועידת התנועה המאוחדת.

השבוע לפני 25 שנים התפוצצה פצצה במישרדי מערכת „העולם הזה". פצצה זו, הראשונה במניין ההתנקשויות בעורכי השבועון **, החדירה ממד של אלימות ואי־סובלנות לעיתונות העברית. במירוץ על בחירת הנשיא השני למדינת־ישראל, העריכה מערכת השבועון את סיכוייו של יצחק בן־צבי להיבחר למישרה הרמה. עורך מדור „במרחב" הציג את דיוקנו של רבחי כמאל, קריין רדיו דמשק בעברית, שהתחנך בין יהודים בשכונת „זכרון משה" בירושלים, ולמד בין יהודים בבית־הספר „אליאנס". כמאל שהיה תלמידו של ד"ר ישראל בן־זאב ניצל את היכרותו את היהודים בשידוריו הססגוניים ברדיו דמשק. השער האחורי של הגיליון הוקדש ל„סיפור החודש" מאת אברהם דסתור, תחת הכותרת „ליל החג".

כשער הגיליון: אסיר פראג, מרדכי אורן.

„העולם הזה" 788
תאריך: 4.12.52

פצצה במערכת „העולם הזה" ★ חשבון הנפש הקומוניסטי של מפ"ם ★ שיר המחתרת של חיים גורי

העם

QUO VADIS DOMINE?

רק לעיתים רחוקות קורה שבלב רבבות מנקרת באופן כמעט אוטומטי שאלה גדולה אחת. השבוע קרה הדבר בישראל. השאלה: מה קרה ל(חבר הכנסת) שמואל מיקוניס?

בשעתו נסע מיקוניס לייצג את מק"י בוועידת המיפלגה הקומוניסטית הסובייטית במוסקבה. לפני שבועיים הודיעו כי הוא עומד לחזור בכל רגע. עד כה הוא לא חזר.

מיקוניס הנהו (ואולי היה) מיספר 1 של המיפלגה הקומוניסטית הישראלית. בתפקידו זה תיווך בין ישראל לבין צ'כוסלובקיה, והשיג מידי רודולף סלנסקי *** את הנשק המפורסם שסייע למילחמת השיחרור. בשבוע שעבר הסתייג ממנו ח"כ מאיר וילנר, המיספר 2, והודיע בפומבי שתמיד התנגד לפעולה זו.

חוגי הימין קיוו ממש כי כף ידו הגדולה של יוסף סטאלין תרד על מיקוניס, ותנחית בזאת מכה נוספת ומכרעת על ראש השמאל הישראלי. הקיצוניים יותר כבר ניסו לנחש מראש את הכותרות של קול העם **** למחרת הידיעה על התגלות מנהיג המיפלגה כמשרת האימפריאליזם וכמרגל ציוני. אולם השתיקה הגדולה נמשכה משך השבוע.

לרודף גולגולת. מק"י תפסה רק חלק מתחושת האזרח הממוצע. הרבה יותר עניין אותו גורלה של מפ"ם.

בזה אחר זה רבו סימנים כי במקום מאבק עם העולם הקומוניסטי תתרכז הממשלה במאבק עם מפ"ם, ותשתדל להשתמש בהזדמנות זו כדי לרוצץ את גולגלתה. חברי סיעת מפ"ם בוועד־הפועל הציוני שמעו נאום מאלף, שהסביר מדוע אין להם מקום בהנהגת התנועה הציונית (ובקרנותיה, שהן בסיס הפרנסה העיקרי של מנגנוני כל המיפלגות בישראל).

אך גם המאבק עם מפ"ם לא היה שדה־קרב עיקרי. החזית האמיתית עברה השבוע בליבו של כל אדם ישראלי, בפעם הראשונה אחרי חודשים רבים מאד. שוב הקשיב האזרח לרדיו מתוך הירהור פנימי, מתוך חשבון נפש. מאות אלפים קבעו מחדש את יחסם האישי לברית־המועצות ולתנועה הקומוניסטית העולמית. ורבבות ישראלים, במפ"ם ומחוצה לה, שאלו עצמם את שאלתו של פטרוס: "QUO VADIS DOMINE?"*.

מאיר וילנר בימי מישפטי פראג של רודולף סלנסקי וחבריו ומרדכי אורן, ממנהיגי מפ"ם ואיש קיבוץ מזרע, שנעצר בעת שליחות בצ'כוסלובקיה. מישפטים אלה היו הכרזת מילחמה גלויה מצד מוסקבה על הציונות ומדינת־ישראל. וילנר, אז ממנהיגי מק"י, היה מהבודדים בארץ שהתייצבו לימין שופטי פראג.

* בלטינית: לאן אתה הולך, אדוני?

פצוצות

מס' 3

מחזור החיים השבועי של העיתון הגיע לסיומו. כמה שעות לפני כן הופיע ברחובות הגיליון השבועי. במישרדי מערכת העולם הזה, 5 חדרים השוכנים בקומת הקרקע של בית־מגורים ברחוב גליקסון 8, תל־אביב, וההומים לרוב ככוורת דבורים, שרר משהו שהתקרב לשקט.

עד שעה 8 בערב התקיימה התייעצות מערכתית, נקבע הקו של הדו"ח המייוחד על מרדכי אורן (ראה עמודים 7—3) וחברי המערכת יצאו מן המישרד, מוקדם מן הרגיל בכל יום אחר בשבוע. כעבור חצי שעה חזר דוש, עורך התבנית, ישב ליד שולחן הציור, בפינה הדרומית־מזרחית של המישרד, עילעל בתמונות מישפט פראג, החל משרטט את רעיונותיו לתבנית הדו"ח. מעל לראשו היה החלון המסורג הפתוח, הפונה דרומה, הנמצא כעשרים סנטימטרים מעל לפני הקרקע בחוץ.

בחדר השני ישבה תמר תדמור, עורכת מדור התשבצים, ועברה על מאות תשובות הקוראים לתשבץ האחרון.

עשן דק. השעה התקרבה ל־22.00. שקוע ברעיונותיו התהלך דוש בחדרו, נעצר לפני לוח־שעם שעל הקיר, עליו מסומן סידור העבודה.

לפתע חש, אינסטינקטיבית, שמשהו מתרחש מאחורי גבו, הסתובב. מבטו נתקל בחבילה עטופה בנייר, אורכה כ־20 ס"מ, שהונחה על אדן החלון, צמודה לסורג הפלדה. עשן דק עלה מפתיל המחובר לחבילה.

מחשבתו עבדה כהרף עין. הוא לא היה בטוח אם זה מעשה קונדס של ילדי הסביבה או פצצה אמיתית. אדם אחר היה משליך את עצמו, מן הסתם, אל הריצפה. אולם דוש, לשעבר פרטיזן בצבאו של טיטו, עשה את ההיפך. הוא קפץ אל החלון ודחף את הפצצה החוצה.

באותו רגע ממש התפוצצה החבילה. מטר של רסיסי מתכת, כנראה של הנפץ, ניתך על פניו של דוש. הדף חזק השליך אותו מטרים אחדים לאחור, הפיל אותו ארצה, במערבולת של כסאות הפוכים ושברי זכוכית. משקפיו נפלו ארצה ונשברו. אולם לפני כן, הצילו כנראה את ראייתו: לו פגעו הרסיסים בעיניו, שהיו כמעט בגובה הפצצה, היו עלולים לגרום לעיוורון.

הסורג הפריע. קול ההתפוצצות, שהרעיד את הסביבה, הזעיק למקום את דיירי הבית ואת בעליו, מרדכי איוניר, בעל החנות הידועה למלבושים ברחוב אלנבי. הם מצאו את דוש המום, כמעט נטול כושר ראייה ושמיעה, וקילוח חזק של דם יצר שלולית אדומה על הריצפה. הם הזעיקו אמבולנס שהעבירו לתחנת מגן דויד אדום, שם הוגשה לו עזרה ראשונה, ונקבע שטף־דם בעין שמאל, הפרעה באוזן וכחצי תריסר רסיסי מתכת בגולגולת.

כעבור דקות מעטות פשטה על מישרדי המערכת קבוצה של קציני מישטרה, מומחים לחומר נפץ ולטביעות אצבעות, שגילו את הפתיל ואספו קרעי בד ורסיסים.

כוונת המבצעים היתה ברורה: הם רצו להכניס את הפצצה למישרד, אך לא לקחו בחשבון את המרחקים הקצרים בין מוטות הסורג. זה מנע בעדם מהכניס פצצה כה גדולה. לו הוכנסה הפצצה לתוך החדר היתה גורמת להרס המישרד, ולפציעה רצינית של הנמצאים בו. קבע חבלן המישטרה: כמות זו של חומר־נפץ־מרסק יכולה להרוג אדם אם היא קרובה לגופו.

למרות שהתפוצצה באוויר הפתוח, אחרי שדוש דחק אותה מן האדן, כירסמה הפצצה חור ניכר בקיר הבטון של הבניין החדש.

התנוונות מוסרית. מי ביצע את הפשע? החוקרים פסלו, נוכח שיטת הביצוע, את ההשערה שהיה זה מעשה נקמה אישי של פושע שנפגע על־ידי ידיעה בעיתון. השיטה הצביעה על אופי פוליטי מובהק.

אחרי בחינת החומר התגבשו שני קווים לחקירה: הפצצה הונחה על־ידי צעירים שהושפעו ממאמרי ההסתה המפורסמים של ישראל שייב בעיתונו סולם, בהם העליל על העולם הזה ועורכיו שהם „גרועים ממרגלים", או שהונחה על־ידי צעירים דתיים קיצוניים שהאמינו למאמרי השקרים בעיתונים, שניסו משך חודשים רבים לקשור את העולם הזה לכנענים, אף כי ידעו היטב את הכזב שבדבריהם.

הפרט שאיפיין במייוחד את פחדנותם העלובה של המבצעים היה כי לא הודיעו מראש כל הודעה על כוונתם, לא מסרו את זהותם הפוליטית גם אחרי המעשה. בימים הקשים ביותר של המאבק, כשאצ"ל ולח"י לחמו נגד אוייב מזויין שעלה עליהם בהרבה, לא ביצעו מעולם מעשה טירור מבלי לקבל על עצמם את האחריות לו. היה זה טיפוסי להתנוונות המוסרית שהשתררה בחוגים מסויימים, כי הפצצה השלישית בעונה זו — אחרי פצצת מנקס ופצצת שילנסקי — נשארה אלמונית, חסרת תכלית הפגנתית וטעם סוליטי.

השמחה. הפצצה במישרדי העולם הזה היתה הניסיון הראשון לסתום את פיו של עיתון עברי בכוח האלימות. רבים נטלו לידם למחרת היום את עיתונם ה־

(המשך בעמוד 46)

קריאל („דוש") גרדוש עורך התבנית של מערכת **העולם הזה** היה הקורבן של ניסיון ההתנכלות הטרוריסטי הראשון במערכת. פצצה שהתפוצצה על אדן חלון המערכת פצעה את דוש, בעת שעסק בעימוד הכתבה על מישפטי פראג. במגן־דויד־אדום אובחנו אצל דוש שטף דם בעין שמאל, הפרעה בשמיעה וכחצי תריסר רסיסי מתכת בגולגולת. הוא ניצל בנס אחרי שמזימתם של המתנקשים (שלא התגלו) להחדיר את הפצצה למערכת לא הצליחה.

* תיאור דוקומנטרי כמעט של שיטות הווידוי במישפטי פראג הועלתה לפני כמה שנים בסירטו של קוסטה גווארס **ההודאה**, בכיכובו של איב מונטאן, המבוסס על סיפור אחד הנאשמים, ארתור לונדון.

** ההתנקשות האחרונה נערכה לפני כשנתיים, כאשר מטורף דקר בסכין את עורך השבועון בפתח ביתו.

*** מראשי השילטון הצ'כי הקומוניסטי ומנאשמי מישפטי פראג.

**** יומון מק"י עד לפני כמה שנים.

לפני 25 שנה

(המשך מעמוד 45)

קבוע, וביקשו לראות את תגובתו. אולם חיכתה להם אכזבה.

העיתונים הדתיים ששפכו דליים של דמעות על הפצצה שהונחה בביתו של דויד צבי פינקס, שלא פצעה (במקרה) איש, לא טרחו הפעם למסור אפילו את עצם הידיעה על הפיצוץ. כנראה שאלוהי ישראל אינו מתנגד לפצצות במקומות חילוניים. דבר והדור, שיצאו מכליהם והרעישו עולמות כשדוב שילנסקי התקרב למישרד־החוץ, הסתפקו הפעם בחצי תריסר שורות יבשות (שהכילו בדבר חצי־תריסר אי־דיוקים), לא התרשמו מפצצה שלא היתה מכוונת נגד הממשלה ומיפלגתה. גם שאר העיתונים הסתפקו במסירת הידיעה. אף עיתון עברי אחד לא הגיב על המעשה, לא הביע את דעתו כי הנחת פצצה היא מעשה נפשע אפילו כשהיא מונחת במישרדי עיתון שני. אפשר היה לקבל את הרושם שפצצה זו היתה חיובית למדי.

מישפט

הנאשם הפך למאשים

הקהל שמילא את אולם בית־המישפט המחוזי ביום הראשון של המישפט היה מאוכזב. עדותם וחקירתם של השוטרים על־ידי הסניגוריה, שניסתה להוכיח כי דוב שילנסקי, שנתפס במישרד־החוץ כשפצצה בידו, על־ידי המישטרה שציפתה לו, אף היא לא ריתקה את הקהל. הכל חיכו למשהו אחר.

לא לבן־גוריון האיש. אותו משהו היה הנאשם עצמו. לבוש חליפה כחולה, עלה על דוכן העדים. שילנסקי * הכריז כי אינו רוצה להעיד בשבועה וימסור הצהרה, כיוון שאינו רוצה להיחקר בדבר רגשותיו. הוא הודה על המעשה שביצע, לדבריו על דעת עצמו. שילנסקי סיפר את קורותיו במחנות־שמד ובגיטו, השתתפותו באירגון המחתרת באירופה, עלייתו ארצה באלטלנה, גיוסו לצה״ל. הוא הזכיר את היסוסיו, כשהיה עליו להצדיע במצעד לאיש שנתן את פקודת הירייה ל„תותח־הקדוש״ **, ותיאר כיצד גבר על הספקות בהחליטו להצדיע ל„שר־הביטחון של מדינת־ישראל״ ולא לדויד בן־גוריון האיש.

כאשר סיים את רשימת השמות והאירגונים שהאשים אותם בהתעלמות מקורבנות המישטר הנאצי, התברר שכללה לא רק את מנהיגי יהדות אמריקה וישראל, אלא גם את תנועת החרות, שלא קיימה שבועתה למנוע את ביצוע הסכם השילומים בכל מחיר.

צילינדר בצל הכיבשן. בסוף דבריו הפתיע שילנסקי את המישטרה בהודיעו כי הוא עצמו טילפן אליה, והודיע על התקרבותו למישרד־החוץ. לטענתו, הוא לא רצה מעולם לגרום נזק לבניין, אלא רק לערוך הפגנה, להיאסר, ולהשמיע קול מחאה.

אנשים

● איש הפלמ״ח **חיים** (באב אל־ואד) **גורי**, מי שעסק בראשית המילחמה ברכש בפראג, כתב שיר בו תקף את מישפט רודולף **סלנסקי** בפראג. השיר, שגורי קרא באוזני חברים ללימודים (אוניברסיטת ירושלים) ולדיעה (אחדות העבודה) הועתק בסטנסיל, ומופץ בחשאי *.

● בעת סיורו האחרון של שר־החוץ **משה שרת** בבוסטון, ארצות־הברית, הוא קיבל את מפתח העיר ועליו חרותות המילים: „לראש ממשלת־ישראל, משה שרת.״

---

* כיום חבר־כנסת מטעם סיעת הליכוד.

** כינוי שגור בפי העם לתותח שהפגיז את אוניית הנשק של אצ״ל, **אלטלנה.**

*** שירו של חיים גורי הופץ בצורה זו, מאחר ונידחה לפירסום על־ידי פוליטרוק התרבות של מפ״ם באותם ימים, אהרון מגד, ששימש כעורך **משא.**

קבלת מודעות
לכל העיתונים
במחירי המערכת

פירסום אידיאל
אבן גבירול 110 תל־אביב
(פינת אנטוקולסקי)
טלפון 227117, 227118
חניה חופשית

בעיות ולבטים
בחיי המין
מאת
חד״ר מרדכי זידמן
הוצאת רשפים

כולם בוגדים בכולם

מנדי רייס־דייוויס היא אשה נאמנה. בעלה, אברהם („אברמל'ה") מור הוא מוציא־לאור של סיפרי־ילדים. עזריאל אשרוב, פרצוף של מאהב לטיני ו־תפקיד כזה בהצגה הוא שותפו של אברמל'ה ובעלה של שלומית נתיב, ג'ינג'ית לוהטת ארוכת־שיער הנשואה לצלם־הטלוויזיה פיטר סלע בחייה האזרחיים. אריאל פורמן הוא מעצב־פנים המתחזה כהומוסכסואל.

מונה זילברשטיין היא חתיכה וגם עובדת במרכזיה הבינלאומית, וכך רוכשת לה מנויים אישיים. צבי ירון הוא רומני מיקצועי, המחזר אחרי שלומית הג'ינג'ית.

יואל זילברג הוא הבמאי של כל הסלט המצחיק הזה, ואצלו כולם בוגדים עם כולם — והכל תחת קורת־גג אחת.

וכדי שיהיה עוד יותר מצחיק החליטה מנהלת תיאטרון יובל, מי שהעלה את ההצגה כולם עם כולם, לערוך מסיבה של בוגדים במועדון של פרדריקה, מייד אחרי הצגת־הבכורה של ההצגה. הכוונה היתה שגם במסיבה כולם יבגדו עם כולם, ממש כמו על הבמה. אבל התוצאה היתה הפוכה בדיוק.

השחקנים והאורחים היו צמודים בדבקנגרים לבני־הזוג הקבועים שלהם: חבר, בעל, אשה, חברה. הם לא סטו ימינה ושמאלה, אפילו בנוסח הסטיות הרגילות במסיבות. אילי גורליצקי לא מש מאשתו היפהפיה רותי. גדי יגיל קם מצידה של אשתו, בילהה, רק כדי ללכת לשירותים.

יואל זילברג הבמאי, נצמד לאמרגנית שלו מרים עציוני ולאשתו מרים. מנדי רייס־דייוויס היתה לבד. לשנית כתר עדיין אין אף אחד, אבל היא חיפשה מישהו להיות צמודה אליו. עוד אחת שהיתה לבדה היתה דיילת אל־על עידית בורשטיין, אשתו של מייק בורשטיין. מייק פשוט סירב לבוא למועדון של פרדריקה, שממנו הועף לפני כמה חודשים יחד עם ח"כ פלאטו־שרון.

וכשכולם גמרו לספר עד כמה כולם בגדו עם כולם בהצגה, הם מיהרו לקחת את בני־זוגם הקבועים וללכת הביתה.

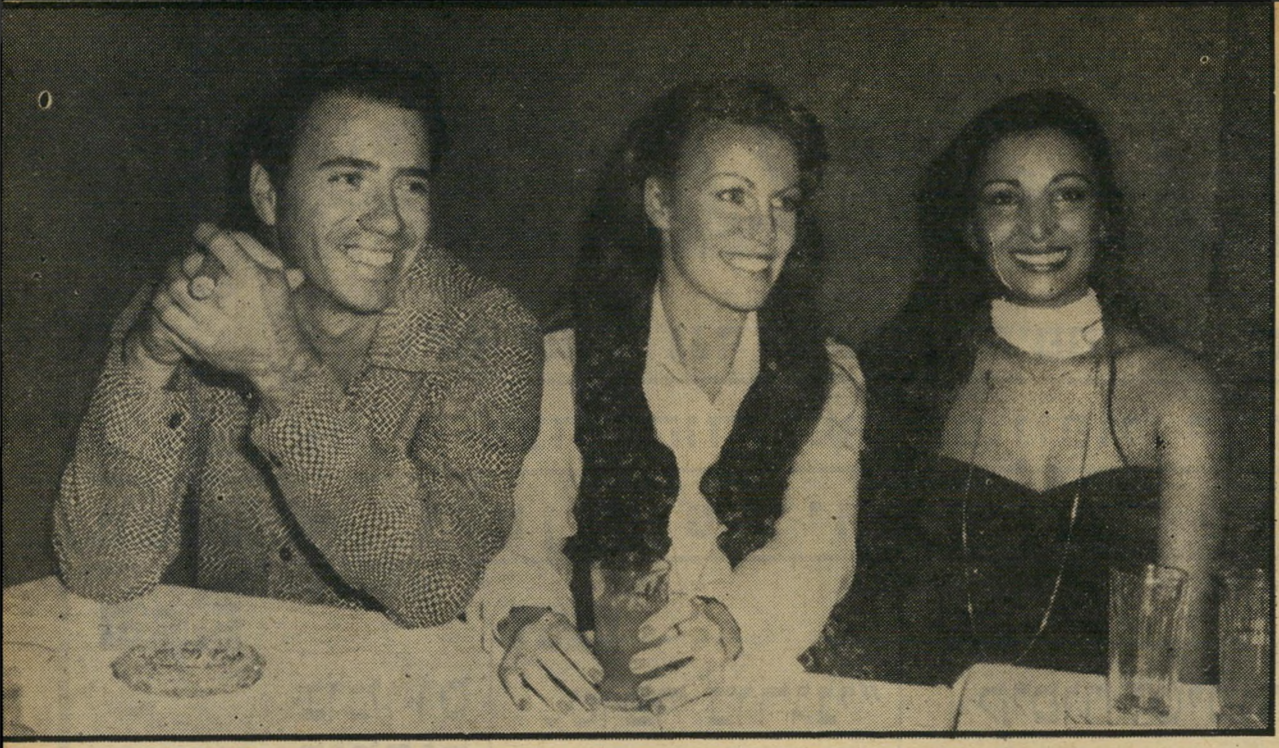

שתי שחקניות וצלם

שנית כתר, מי ששיחקה את עוזרת־הבית בכולם עם כולם היתה מסמר הערב במסיבה שנערכה אחרי הבכורה. לידה: שלומית נתיב, שחקנית חדשה, בעלת שיער אדום כאש, אשר למרות בגידותיה על הבמה רקדה צמוד־צמוד עם בעלה, צלם־הטלוויזיה פיטר סלע, ולא משה מצידו כל הערב.

שחקן ורקדנית

אילי גורליצקי עם אשתו היפהפיה רותי לרמן, רקדנית בלט ובעלת סטודיו לבלט, היו מהזוגות השקטים במסיבה וישבו בצד. אחת שהופיעה למסיבה לבד היתה עידית בורנשטיין, שבעלה מייק בורנשטיין סירב לבוא.

שחקנית ובמאי

מונה זילברשטיין, שחקנית צעירה ויפה שחזרה לבמה ולחיי החברה של תל־אביב אחרי תקופת היעדרות ארוכה, יחד עם צעיר המשמש כבמאי־קולנוע.

במאי ומפיקה

יואל זילברג, במאי ההצגה, ומרים עציוני מפיקתה, עבדו כבר זה עם זו במיספר הצגות שהפכו שלאגרים. דעמי הצחוק של הקהל בהצגת הבכורה של **כולם עם כולם** הבטיחו גם את הצלחת מחזה זה.

שחקן ואשתו

אריאל פורמן, המגלם בהצגה תפקיד של מעצב פנים הומוסכסואל, ואשתו מירה, סקרו בעניין רב את הזוגות המרקדים במסיבה שלאחר הבכורה, ובניגוד לעלילת המחזה, שמרו זו על זו כל הזמן.

נמר של נייר

לאה פורת נגד תיאטרון חיפה ✶ שיקספיר בסין ✶

סיפור אהבה מצרי־יהודי ✶ המונופול הכנעני של בנימין

תמוז ✶ רומן אוטוביוגרפי של סמיח אל־קאסם

תיאטרון

נומרוס פורתוס

כמה מהמטרות העיקריות של המועצה לתרבות ולאמנות בהנהלת הגב׳ **לאה פורת** הם: פיזור מוקדי התרבות בישראל ויצירת תשתית תרבותית יוצרת וצרכנית מחוץ למרכזי התרבות הקיימים.

אלא שקומסרית התרבויות פורת * שומרת על מידות בולטות של נומרוס קלאוזוס בין צרכני התרבות של ישראל הראשונה לאלה של ישראל השנייה, ומתמקדת

לאה פורת
מימון לישראל הראשונה

בתפקידה כמשפך־מימון למימסד התרבותי הקיים.

ב־15 באוקטובר עלה לקריית־שמונה פרוייקט השחקנים של תיאטרון חיפה, שבמרכזו עבודה התנדבותית של שחקני התיאטרון בבתי־הספר, במרכזים הקהילתיים ובמועדוני־נוער, בעבודה המשולבת בסטודיו לפיתוח והעשרת הכלים המשחקיים של המשתתפים בפרוייקט. פעולה ראשונית, חלוצית ומהפכנית זו, שהיא עבודה יומיומית שחורה, שאינה דומה להעלאת מחזה של אפרים קישון או של ארתור מילר בתיאטרון מסובסד, עשויה להיהפך לנקודת־מיפנה תרבותית בחיי ישראל השנייה. היא עתידה להשפיע ברבות הימים גם על חיי התרבות של ישראל הראשונה. את הפרוייקט מנהלת הבמאית נולה צ׳ילטון, ובין אלה שהבטיחו את השתתפותם בו מצויים: **אמנון מסקין, עודד קוטלר, א.ב. יהושע** ואחרים.

במימון הפרוייקט החדשני הזה משתתפים: עיריית קריית־שמונה, מיפעל הרווחה של משרד החינוך, קרן התרבות אמריקה־ישראל והתיאטרון העירוני בחיפה. במיפעל זה בולט היעדר המימון והתמיכה מטעם המועצה לתרבות ולאמנות. זו מוצאת צרכים עדיפים לשם הוצאתם של 200 מיליון לירות המוקצבים לתרבות ולאמנות.

במאי תיאטרון צעיר, שנדהם מאטימות המועצה לצרכי התרבות האמיתיים של ישראל, אמר על כך: „זהו נומרוס פורתוס".

---

* מונתה בזמנו על־ידי יגאל אלון, לאחר שהוכיחה כושר רב, בהגינה על האינטרסים הפוליטיים־כלכליים של סופרי דור הפלמ״ח, כמבקרת תיאטרון בביטאון לאחדות־העבודה **משא**.

בעולם

„סופר בורגני"

לפני כמה ימים הפיצה סוכנות הידיעות של סין העממית את הידיעה, כי ממשלת סין עומדת להדפיס מחדש מהדורה מתורגמת לסינית של המחזה חלום ליל קיץ לוויליאם **שיקספיר**. לכאורה ידיעה סתמית, אך למעשה זוהי ידיעה בעלת משמעות רבה ביותר.

בעיצומה של מהפכת התרבות הסינית, ב־1967, ביקר שם גדול סופרי איטליה, **אלברטו מוראביה**, שסיכם את רשמיו בספר מסע בסין האדומה *. בספר מעולה זה מתאר מוראביה בין השאר מיפגש בינו לבין אחד מחשובי סופריה של סין. במהלך הפגישה שאל מוראביה את הסיני לדיעותיו על סיפרות:

אחרי רגע התחלתי שוב: האם שמעת אי־פעם על ג׳יימס ג׳ויס?

לא.

ומה דעתך על שיקספיר?

הוא הכיר אותו, אך לא חש יראת־כבוד כלפיו. הוא ענה בנחת, כאילו היה שיקספיר בן־זמננו: שיקספיר הוא סופר בורגני.

הווה אומר?

סובייקטיבי מדי. ניסינו לערוך הצגה של „אותלו". השחקנים היו מוטרדים ונבוכים, וכן גם הקהל. היה זה קהל של משמרות אדומים. אחרי ההצגה, כשנשאלו

אלברטו מוראביה
אמנות מטרידה ומרגיזה

מה הם חושבים — ריפו את ידינו מהצגת המחזה. יותר מדי מטריד ומרגיז.

האם לא צריכה האמנות להיות מטרידה ומרגיזה?

האמנות חייבת לשרת את ההמונים.

האם אתה מחבב את שולוחוב?

לא. הוא בוגד. וחוץ מזה, הוא הסכים לקבל את פרס נובל.

ופסטרנק?

הוא כופר...

מסתבר שתקופה בת עשר שנים שחלפה ועברה על סין מאז מהפיכת התרבות והמשמרות האדומים, שינתה בהדרגה את הטעם הסיפרותי. יתכן שהדפסת מחזהו של שקיספיר מעידה על כך שהוא חדל להיות „סופר בורגני".

---

* סידרת **אופקים**, הוצאת עם עובד, 159 עמודים.

תיוד

קיפוח וטיפוח

קיפוח וטיפוח **הוא ספר סטנסיל המיועד לשמש כמפתח לסיפרות על התלמיד טעון הטיפוח, רקעו החברתי והתרבותי והטיפול בקידומו. בספר, שמהדורה שנייה שלו ראתה אור בימים אלה *, מצוייה ביבליוגרפיה מוערת, מפתח לפי א״ב ומפתח שיטתי.**

הוא כולל רשימה של כ־800 פריטים ביבליוגרפיים ומראי־מקומות של מאמרים ומחקרים, הרלבנטיים לנושא חינוכם של תלמידים טעוני טיפוח, ופירוט של עבודות עתירות־מידע מתחומים כמו: סוציולוגיה, דמוגרפיה, אנתרופולוגיה, קרימינולוגיה, תיכנון עירוני והתיישבותי, פסיכולוגיה, כלכלה, רפואה, עבודה סוציאלית, היסטוריה, סטטיסטיקה חברתית, תולדות התרבות ואפילו מעט סיפרות תיאורית וסיפרות יפה.

מטרתו של הספר: לסייע לאנשי העיון והמחקר בארץ בהעמקת לימודן של הבעיות הקשורות בנושאי הטיפוח, הקיפוח והרווחה. מתוך עיון ברשימת הנושאים ובאופן מיון ורישום המחקרים, ניתן לקבל תמונת־עומק של החברה הישראלית, תרבותה, מנהגיה והסכנות האורבות לה, מעבר לשטחיות בה מוצגים נושאים אלה בכלי התיקשורת למיניהם.

מסך החול

ילדי נאצר

ראם ופונט, שני אינטלקטואלים בני קהיר, הינם יצירי פאראדוכס: צעירים בעלי הרגלים של עשירים; מצריים שקיבלו חינוך אירופי; אידיאליסטים המשליכים את כל יהבם על סיכויי המהפיכה המצרית המוכיחה, בדומה למהפיכות אחרות, כי „המהפיכה טורפת את מיטב בניה".

האכזבה מהמהפיכה המצרית היא תמצית סיפרו של ואגיה גאלי ** בירה במועדון הסנוקר ***. **עתה, כאשר מערכת היחסים בין מצרים לישראל מתחילה לקבל ממד המניח את הדעת, למרות סימני השאלה המרובים המרחפים באוויר, הרי שתיאור האווירה וההווי של האינטלקטואלים המצריים במהלך שנות ה־50׳ מטיל אור על הקרקע בה צומחת האהדה לנשיא מצריים אנוואר אל־סאדאת בארצו, לאחר ביקורו חסר התקדים בישראל.**

בירה במועדון הסנוקר **מציג את לבטיהם של כמה צעירים קופטים, מוסלמים ויהודים, לנוכח התמורות העוברות על מצרים בעשור הראשון למהפיכה. השקפותיהם בנושאים של ישראל, ציונות, מילחמה, אימפריאליזם, זכויות הפרט, עתידה של מצריים, קומוניזם וחלומות אישיים, תורמות להסתכלות על החברה המצרית, תוך הערכה מחודשת:**

שיחה לאחר „מיבצע קדש"

פונט שואל את לוי: „האם אתה חושב שאנגליה וצרפת היו תוקפות אותנו, במקרה שישראל היתה מסרבת לשתף איתן פעולה?" תשובתו של לוי היא: „כן, ישראל היתה תוקפת גם ללא שיתוף־הפעולה התוקפני של אנגליה וצרפת. אך לו ישראל היתה מצרפת קולה למחאות הערבים נגד ריכוז הכוחות בקפריסין, והיתה אומרת לערבים: ,לא משנה מה הם הבדלי ההשקפות בינינו, אין בכוונתנו לשמש מכשיר של מזימה אימפריאליסטית נגדכם,׳ הרי שטוב היה נעשה..." ובהמשך דבריו מוסיף לוי ואומר: „עובדה, שמיספר רב של ישראלים התנגדו לתוקפנות בסואץ. בישראל ישנו ציבור סוציאליסטי רציני ורב."

„סוציאליסטים רציניים? אני מכיר את הסוציאליסטים הרציניים שלך. מוריס אדלמן *. זה בוודאי הסוציאליסט הרציני שלך..."

האשה בעלת הצלקת

ראם שואל את עדנה — בת ליהודים עשירים, חברה במיפלגה הקומוניסטית ואהובתו בעבר — איך נחרטה הצלקת לאורך לחיה: קצין ארור, לא היה עליה לספר לי, קצין ממזר וארור בא לערוך חיפוש בביתה. קצין חזירי ורברבן. משופם. מקסים. בהתחלה הוא אמר „רק שיגרה", אבל מישהו הבטיח לו כנראה שכיבה טובה... יהודיה. במה? סכין? בשבר זכוכית?

„במגלב," היא ענתה מבלי שנשאלה.

„אז מה," צעקתי, „אז מה, לכל הרוחות? האם אין קצינים מנוולים גם בישראל? האם אינם טובחים נשים וילדים ערבים? האם קנייה אינה מלאה בקצינים בריטים מנוולים? האם אלג׳יריה אי־

---

* מאת אברהם שטאל, בהוצאת לישכת המנהל הכללי של משרד החינוך והתרבות, 246 עמודים.

** WAGUIH GHALI, הקדים ב־10 שנים את העיתונאים המצריים בפמלייתו של הנשיא אל־סאדאת, ביקר בארץ ופירסם את רשמיו בטיימס הלונדוני. בינואר 1969 נמצא ללא רוח חיים בדירתו בלונדון. ממלא מקום שר־החוץ המצרי כיום, בוטרוס גאלי, הוא בן דודו.

*** Penguin New Writers Series, Beer in the Snooker Club.

* חבר פרלמנט בריטי מסיעת הלייבור, ממוצא יהודי, שנתפרסם בשנות ה־50׳ בנסיונותיו להשכין שלום בין ישראל למצריים.

גמאל עבד־אל־נאצר
חלומות אישיים

נה מלאה כסאדיסטים כמדים? אז מה? האם אין כארגון נאט"ו המזוהם קצינים יהודים הלוחצים ידיים עם קצינים נאציים לשעבר..."

שיחה בנושא

"מיהו יהודי?"

ראם, פונט, עדנה ולוי נוסעים בטיול לילי לעבר הפירמידות: "לוי," שאלתי, "האם חשבת אי־פעם לעבור לישראל?"

"כן," הוא אמר, "אתה יכול להיות בטוח כי מדי פעם כל יהודי חושב לעבור ולהתגורר בישראל."

איני יודע מדוע, אבל זה הזכיר לי משהו כמו "כל אדם נשוי חושב מדי פעם על גירושין."

"בין היהודים," הוא המשיך ואמר, "אי־

ואגיה גאלי
סוציאליסטים רציניים

בדתי את כל אישיותי. אני מסכים לכל מה שהם אומרים. אני אומר ועושה ככל שהם מצפים ממני; ואני הופך לאדם נטול מחשבות משל עצמו. מצידי יהיה זה צעד של התאבדות..."

המהפיכה ונהג המונית

ראם יוצא שיכור מתוך מועדון הסנוקר ונכנס למונית: פניתי אל הנהג ושאלתי אותו איך העניינים אצלו. הוא אמר שאין לו על מה להתלונן. "לא," אמרתי, "אני מתכוון מאז המהפיכה וכל השאר."

"אומר לך," הוא ענה, "לפני המהפיכה יכולת להעלות את מחיר הנסיעה רק ברובעים המהודרים. עכשיו, אנשי הצבא גם הם נוסעים במוניות, כלומר, יש לנו גם אנשים מהודרים וגם אנשי צבא, ולעניות דעתי הצבא מפוזר על פני כל קהיר. לא, אמר, הוא לא מתלונן...

על מחנות־הכפייה של נאצר

בפגישה המחודשת בין ראם לבין עדנה, הוא מספר לה: "אני משתייך לאירגון סודי שבראשו ניצב דוקטור חאמזה, אביו של ג'מיל. הוא אוסף מיסמכים, תמונות ועובדות הנוגעות למעשי אכזריות המופעלים בבתי־הכלא הפוליטיים ובמחנות־הכפייה. הוא הטיפוס לכך, כפי שאמרתי קודם, אינטלקטואל בעל חינוך צרפתי, מהמאמינים ב'זכויות האדם'. הוא אוסף חומר לתיוק אודות המעשים הנ"ל, ויש בכוונתו להציגם באו"ם. אבל המוזר בבתי הכלא האלה ובמחנות הכפייה, שבעלי הקרקעות העשירים והריאקציונים, שעדיין אוהדים מישטר בסיגנונו של המלך פארוק, נהנים שם מיחס טוב ומפריבלגיות מיוחדות — ונידונים לפסקי־דין עם קולה. האחרים, ביניהם קומוניסטים ופציפיסטים, ואלה שאינם רואים עתיד כלכלי למצריים בלא הסדר שלום עם ישראל, מעונים וזוכים ליחס מחפיר... הייתי נוסע אחת לשבוע לכל המקומות האלה, ומבקר קציני מישטרה שהתיימרו להיות ידידי. הם היו מוסרים לי מעטפות, ובתוכן תמונות ודו"חות שנכתבו על־ידי אלה היושבים בכלא. בתמורה הייתי משלם להם סכומי כסף. אבל קיננה בי תחושה איומה שהתמונות לא היו יוצאות כל כך אמיתיות אם לא היינו משלמים עבורן..."

"היינו מתים כאן אלמלא ההומור שלנו"

ראם מתרפק על עדנה ועל זכרונותיהם המשותפים, ושואל אותה: "האם אינך רוצה להתחתן וללדת ילדים משלך..." כאן מספרת עדנה את הפרק הנעלם בחייה. היא מפתיעה את ראם: "אני כבר נשואה... התחתנתי בדיוק לפני שפגשתי בך לראשונה. הוא יהודי. היה חבר המיפלגה הקומוניסטית כאן. אדם טוב למדי, ראם. מאד הגון. רחב־לב. לא אנוכי. ידענו שהוא עומד להיאסר, ומכיוון שנשאתי דרכון בריטי קיווינו שאם ינשא לי לא יאסרו אותו. הוא סירב ללכת לרוסיה ולסובייטים מכיוון שהם תמכו בנאצר. לפתע הוא הפך בודד לגמרי, ושבועיים אחרי שנישאנו הוא נלקח ונידון לעשר שנות מאסר. יום אחד ניסה חלק מהאסירים להימלט. כמה נהרגו מיריות שנורו עליהם בנשק אותו נתנו הרוסים לנאצר. הוא נפגע בשלושה כדורים וצורתו נתעוותה. הוא אפילו אינו גבר יותר, והוא עלה לישראל מכיוון שהוא יהודי..."

"זה לא משנה," אמרתי.

"רציתי לספר לך זאת כל כך הרבה פעמים."

"זה לא משנה," חזרתי...

"ובכן, את ישראלית," אמרתי.

"לא, ראם, אני מצריה."

הזדקפתי. "את יודעת עדנה, אינך מצריה. ולא בגלל שאת נשואה לישראלי, או בשל יהדותך. פשוט אינך מצריה. ואומר לך מדוע. את זוכרת שפעם אמרת לי שאינני מצרי מכיוון שאני משתייך לעילית וכו'? אבל אני מצרי. כמו ג'מיל ויחיא, אני מצרי אמיתי. יש לי את ההומור שלנו, וזאת למרות ש'המצריות' שבי נחלשה עקב התקופה בה התגוררתי באנגליה וכל אותם ספרים שקראתי. אבל יש לי האופי המצרי, ולך אין אותו," אמרתי לה. "אין לך הומור, עדנה. היינו מתים כאן לפני זמן רב אלמלא ההומור שלנו."

"אין לי הרבה סיבות לצחוק," אמרה...

"עד אשר ייפגש נאצר עם בן־גוריון — בנסיון לפיתרון של שלום."

אחרי שעדנה מסרבת להצעות הנישואין של ראם, הוא עומד להינשא לידידה אחרת שלו — דידי העיתונאית. ברגע של אמת אומר לה ראם: "וכל העניין הלאומי גורם לי לצחוק, למרות שאני לא מספר את זה לפונט. הכסף זורם לצבא חסר־תועלת. אפילו סכר אסואן, שבמהלך השלמתו נתווספו לנו מריבוי טבעי כ־10 מיליון תושבים."

"מה אתה רוצה שהוא יעשה?"

"הגבלת ילודה וכל השאר."

"הוא (נאצר) ייהפך לבלתי פופולארי."

"וישראל גם כן. רק תתארי לך, שליש ממשכורתנו ניספג בצבא על מנת להילחם בשני מיליון יהודים שנטבחו באופן איום במילחמה העולמית האחרונה..."

"האם את מכירה את כובי מאלא? הוא מת. נהרג במחנה־כפייה. האם את מכירה את אקימה מוחמד שלמדה איתך באותו בית הספר, וגרמה בשעתו שערורייה כאשר נישאה לקופטי? בעלה קבר את גווייתה הקטועה בשבוע שעבר. היא 'התאבדה', כך הם הודיעו לו. האם את יודעת מה מיספרם של הצעירים — דוקטורים, מהנדסים, ועורכי־דין — הכלואים במחנות־הכפייה? או שאינך יודעת שיש לנו מחנות־כפייה," צעקתי. עמדתי על רגלי. "את אידיוטית ארורה," אמרתי, "את יכולה לשבת לך בשקט ולחרוט את שמך על כריכת עור בשביל ספרייך, שעה שמאות צעירים הגונים מתים ונאסרים, ואת מכנה זאת במילה 'תיאטרליות'. את כלבה כמו כל האחרים," צעקתי. "את וחינוכך הארור, והדוקטוראט שלך. את הרי עובדת ומתפרנסת בעיתון המטיל צנזורה, לא כן? את עורכת ארורה, וכותבת רק את מה שאומרים לך לכתוב, לא כן?"

"ראם, יצאת מדעתך לצעוק כך."

"כן, יצאתי מדעתי. האם את יודעת או לא יודעת ש'שנים־עשר איש התאבדו' השבוע במחנות־הכפייה, ורופא המחנה, השבח לו, סירב לחתום על תעודות פטירה? ידעת או לא?" צעקתי. היא לא ענתה.

"מאחר והדפסתי את התמונות ואת המיסמכים בעצמי, עבורך ועבור כל שאר העורכים, ואפילו מילה אחת לא הופיעה בעיתונים. אתם הרי מוגי לב ומלקקי ישבנים, כולכם!" איבדתי לגמרי את השליטה על עצמי. נזכרתי בצילום פרצופיהם המעוותים של השנים־עשר. את אחד מהם הכרתי עוד מהאוניברסיטה. נער שקט וצנוע ממצריים העליונה. בן של פאלח. הוא חי על שבע לירות לחודש שהשתכר מעבודתו בערבים, כסדרן בית־קולנוע. מארכסיסט שסירב להילחם נגד ישראל עד אשר ייפגש נאצר עם בן־גוריון בניסיון לפיתרון של שלום. הוא נעלם בשקט, כך סיפרו לי שכניו, שיותר לא שמעו אודותיו עד שראיתי את התמונה.

"לא בקול רם שכזה, ראם."

התיישבתי. זה היה כה נעים ושלוו, להתעורר וללגום תה בחברתה.

"אני מצטער דידי, לא התכוונתי לצעוק, עכשיו אלך לי הביתה..."

קץ החלומות

בירה במועדון הסנוקר מתאר את תהליך ההתפכחות מחלום המהפיכה המצרית הגדולה, מחלום הגדלות של הפאן־איסלמיות וכל שאר החלומות של מצריים. כחוט שני עובר לאורכו חלום אחד ויחיד: חלום השלום וההתפייסות, שבכוחו לרפא את העם המצרי. זהו ספר בעל נימה פאציפיסטית חזקה, שאין דומה לו בסיפרות הישראלית מאז 1948.

יתכן וקץ חלומות הגדלות המצריים, יביא לקץ חלומות הגדלות הישראליים.

מי מריבה

חי עשתורת

לפני חודשיים ראתה אור חוברת של ירחון הסיפרות פרוזה, שהוקדשה רובה ככולה לכנענים כתופעה תרבותית. חוברת זו עסקה בנושא היסטורי, ולמרות זאת נתקלה בקשר של שתיקה, כפי שנתקלו

בנימין תמוז
ידו הארוכה של עורך ספרותי

בו, בשעתו, נושאי הבשורה הכנענית. הגדיל לעשות מוסף הסיפרות של הארץ, שעורכו **בנימין תמוז** נימנה בשעתו על הכנענים הראשונים. במיסגרת מדור הסופרמרקט הסיפרותי זרקור, בעריכת **אהוביה מרגלית**, נערך פולמוס־זוטא עם הסופר **עמוס קינן**. מיכתב תגובה ששלח קינן לעורך המדור לא פורסם. להלן נוסחו המלא של המיכתב.

לבנימין תמוז, שלום רב.

התגובה היחידה שהיתה במדורך על גיליון "פרוזה" המוקדש ל"כנענים" היתה מתמיהה למדי.

ראשית, נדמה לי שגיליון זה היה ראוי לא רק ל"סיקור", אלא גם לעיון כלשהו, ולוא במסגרת המצומצמת בהכרח של מוסף ספרותי, בהיותו דן בתופעה שנשכחה והושכחה. אך נניח לכך. באשר ל"סיקור" עצמו, המעט שניתן לומר עליו בלשון המעטה, הוא שאינו רלוונטי כלל לחומר שהוא אמור לסקר. ההתעלמות האינטליגנטית של הסוקר משורה שלמה של בעיות שהועלו באותו גיליון, אינה יכולה להיחשב כחוסר הבנה של הסוקר למושא סקירתו. הראיון שנערך אתי, בפירוש לא התיימר לספר על הולדת ה"כנענים" או על צירי הלידה של האידיאולוגיה הזאת או על מילחמתו של בעל ביהווה. הראיון סבב בפירוש של המיפגש בין אנשים שהצטרפו במאוחר, ולתקופה קצרה, אל שרידי ה"כנענים", ותיאר בעיקר את הסביבה החברתית־פוליטית של אותם מצטרפים. אגב, קביעתו התמוהה של סוקרך, שלא הייתי חבר ב"תנועה", אינה נכונה, אף־על־פי שאין בידי פינקס־חבר עם אישור תשלומי מס־חבר מאותם הימים.

לומר שבחירת המרואיין לא היתה מוצלחת ועדיף היה לראיין את רטוש, נכונה רק אם נכון שרטוש מוסמך לייצג אותי אישית, ולזאת לא הסמכתיו. כשם שהוא לא הסמיכני לעשות את ההיפך, ואמנם לא עשיתי זאת... רטוש אינו יכול לומר מה שהיה לקינן לומר, כשם שקינן אינו מתיימר לדבר כשם רטוש. תמהני אם רטוש היה מוכן לומר על עצמו שבשם אליבי אידיאולוגי, לא מצא לנכון להצטרף אל אחת המיסגרות הלוחמות של אותם הימים או, לחילופים, להקימה. כשם שאיני בטוח אם אותם מניעים שהניעו את רטוש להקים את תנועתו, היו אלה שגרמו לי להצטרף אליה. אם ההבדל הזה אינו שווה מאומה, אזי הצדק מחייב לומר שרטוש היה החבר היחיד בתנועתו. נדמה לי שבעניין זה, מתקרב ההגיון אל הצדק.

אני מוכן, מתוך צניעות, למלא בנושא זה את תפקידו של אותו קוף שלא התפתח למעלת אדם, ולהעיד מנקודת מבטו של הקוף על אותו רגע מרטיט כו התפלגה מישפחת הפרימאטים. שום קוף לא יחלוק על ההנחה שזכותו של קוף להעיד על עצמו. ואם יש אדם החולק על זכות זו, סימן הוא שבאמת המישפחה התפלגה, וכקוף אני רואה באירוניה את יומרתו של האדם להעיד בשמי.

רטוש כינס בספר את הגיגיו בשאלה זו, ומערכת "פרוזה" הקדישה לו באחד הגליונות הקודמים ראיון שבו לא נבצר ממנו לבטא עצמו ביסודיות. מערכת "הארץ" החרדה לזכויותיו ההיסטוריות לא מצאה לנכון להגיב על ספר זה, והיא תובעת את עלבונו בכתובת הבלתי מתאימה.

אני מקווה שידו הארוכה של עורך המדור הספרותי, אשר בנערותו־שחרותו־בחרותו יצק אף הוא מים על־ידי האלים, תעמוד לו ליזום ו/או לאפשר דיון הולם ונאות בתופעה של מאבק־תרבות בארץ־ישראל, שעדיין לא תם. חי עשתורת, הגיע הזמן.

בידידות,
עמוס קינן

בחטף

"לעזאזל, לילך"

● שעה שהמוסיקה המודרנית מוחרמת על־ידי התזמורת הפילהרמונית הישראלית וקברניטיה, ממשיכה רשות השידור להמחיש את הפער בינה לבין תזמורת זו. בשבוע שעבר, במיסגרת הסידרה מוסיקה בממד חדש, בקונצרט שנערך במוזיאון תל־אביב, הושמעו יצירות של **קרלהיינץ שטוקהאוזן, פנדרצקי, קייג'** ואחרים ● המשורר הישראלי ממוצא דרוזי **סמיח אל־קאסם** פירסם בהוצאת סאלח א־דין בירושלים נובלה בעלת אופי אוטוביוגרפי, שהיא בבחינת דיוקנו של האמן כבן־מיעוטים במדינת־ישראל. הספר נתקבל בביקורות נירגשות במדינות־ערב, שכינו את הספר כ"יצירה ספרותית מרגשת". ביקורת מקומית, שפורסמה באל־איתיאחד, הגדירה את הספר במילים "זוהי הגרניקה של ערביי ישראל" ● תערוכה יוצאת־דופן נערכת בימים אלה בהקומה השלישית ביפו. הצייר **יובל יריב** מכנה את תערוכתו בכותרת "תמונות מן החלום הישראלי" ● בית טשרניחובסקי שהוא בניין אגודת הסופרים בתל־אביב, ואשר איכסן בשנותיו הטובות סופרים רבים, הפך, מלבד היותו בית־ועד לעסקניי סיפרות, למועדון ג'אז. המהפך שעבר על בית ועד הסופרים הביא את אחד מעורכי כתבי־העת הסיפרותיים לכנות את המקום: "בית החצוצרה שנתייבשה" ●

מאת דן עומר

רחל מרחלת על כל העולם

כמה טוב לחדווה

שלא תחשבו שחדווה עמרני, הישראלית המסודרת, הפסיקה להיות מסודרת בחיים רק בגלל שבאה ארצה לביקור לבדה. לא ולא. חדווה אומנם ביקרה בארץ לפני כחודש, כשבאה לחתונת אחיה יחי עמרני עם ענת האמריקאית. ואז החלטנו כולנו שמישפחת עמרני מסודרת בחיים סטייל אמריקה.

אבל לחדווה באו געגועים חזקים, וגם שכר בצד הגעגועים הללו. ואז היא השאירה את בעלה, הרופא האמריקאי המקסים דויד לטפל בכל הפציינטים שלו בבית־החולים בניו־יורק, והגיעה ארצה כדי להופיע בפסטיבל המזרחי. חדווה נראית אומנם מבלה בכל מקומות הבידור עם המישפחה הצמודה שלה, אבל תאמינו לי שהיא מתנהגת למופת.

נו בטח, מה היא צריכה לחפש כאן, אם שם מחכה לה אוצר שכזה?

דויד טל, נורמן ג'ואיסון וחדווה עמרני
קפיצות למולדת

מיקי ושלי
חתן וכלה

כן, סוף־סוף הם עשו זאת בלי לשנות את התאריך, ועמדו בלוח הזמנים כמו שצריך. ואני מתכוונת למיקי ברקוביץ' ולאשתו הטרייה, שלי. השניים התחתנו, בשעה טובה, בשבוע שעבר, וערכו מסיבה רבתי לכל חבריהם במועדון היפואי אל מאצ'ו.

מימי לא ראיתי אוסף כזה של חתיכים כמו שהיה שם באותו הערב. המין הנשי ממש עמד בצל, לעומת כל היפים והגבורים שבאו. נו, לא פלא, כולם ממטרשמונים ומעלה, כולם שחקני כדורסל, ועוד כמה ידידים, מאמנים ומישפחה.

שלי ומיקי ברקוביץ
הם עשו את זה

שלי, שהיתה לבושה באוברול כהה עם כיפה לבנה סרוגה על ראשה, לא נראתה כמו כלה, אבל שפעה חיוכים, ונראתה מאושרת לחלוטין. מיקי, לעומתה, הזיע כהוגן, שתה בלי הגבלה, ובילה איש ברקיע השמיני. לאכול לא נתנו למיסכן הענק הזה, כיוון שכל פעם קראו לו לקבל את פני האורחים ולהצטלם.

מיקי שהיה לבוש בחליפה, אבל בלי מיקטורן סיפר איך קנה את החליפה לחתונה במיוחד באיטליה. הוא אומנם קנה מיכנסיים ווסט, אבל את הז'קט שכח לקנות וכך הוא התחתן, חופשי מעומס יתר של ביגוד.

בעלי מועדון אל־מאצ'ו יצאו מגידרם בכל הקשור לערב המייוחד הזה, והכינו כיבוד שלא נפל בהדרו ובטעמו מזה של מלון חמישה כוכבים. הם אפילו הכינו, במייוחד לכבוד המאורע, עוגת־כלולות בדמות מיגרש כדורסל, עם הסל, הכדור, הרשת וכל האביזרים.

מצב־הרוח היה מרומם והחתונה, שבוששה והגיעה באיחור של שנה בערך, לא איכזבה.

בוטיקאי למידות גדולות

נכון אומנם שזה נשמע מוזר, אבל עבודה היא עבודה, ואפילו שהיא לא־כל־כך קונוונציונאלית. אם תעמוד לה אשה בגיל־העמידה בבוטיק למידות גדולות, ותמכור את הבגדים לנשים בנות־גילה ופלוס, זה יהיה די רגיל. אבל כשנכנסים למקום כזה, ובמקום אשה מקבל את פניכן גבר, ולא סתם גבר, אלא חתיך כמו מהסרטים — צעיר, תמיר, ונעים־הליכות, הרי זו הפתעה.

וכך בדיוק יקרה למי שייכנס לבוטיק למידות גדולות של זיווה ואלי קורן.

אלי, שהוא שחקן כדורסל ויפה אמיתי, החליט שאי־אפשר להתפרנס מהספורט לבדו בכבוד, חשב ומצא שאין כל סיבה לעין שלא יעזור לאשתו במכירה בבוטיק שלה. אמר — ועשה. ומספרת זיווה, שמיום שאלי החלו למכור לוויבערס, ההכנסה הרקיעה שחקים. הן כל־כך אוהבות אותו, אומרת זיווה, עד שהן נכנסות רק בשביל לקבל ממנו קומפלימנטים איך הן נראות ומה מתאים להן יותר ממה.

והבחור, שמחלק את המילים הטובות שלו על ימין ועל שמאל בלי חשבון, דווקא עושה חישוב מדוייק כמה יכניס לו כל קומפלימנט. רק להוכיח לכם כמה משתלם להיות יפה, ואם יודעים איך לנצל את העניין לטובת הכיס, אז בכלל עליתם על דרך המלך.

זיווה, שרואה כי טוב ושבעצם בעלה מצליח עוד יותר ממנה, לוקחת לה חופשות, ועקב היותה בהריון מתקדם נהנית לאללה ונשארת בבית לטפל בילדתם בת הארבע. אומנם, אלי עדיין ממשיך מפעם לפעם גם לקלוע לסל, אבל את ייעודו בחיים הוא מצא.

חתיכה לא שלמה

„רבותי, האלימות תהרוג אותם!" כך צועק השחקן יעקב בודו, והוא מתכוון במלוא הרצינות. הוא עבר את הכאבים והחבורות על גופו, בשבוע שעבר, כשבמהלך ההסרטה של הסרט השועל בלול התרנגולות הסריטו סצנה של מכות פרטיות בין הסנדלר הצולע לבין הספר הקרח. הסצנה התנהלה בבית־קפה, וכשהאווירה התחממה כהוגן, התחילו השניים

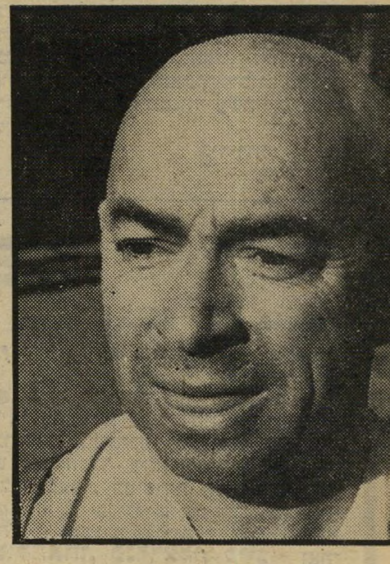

יעקב בודו
מכות על באמת

לשפוך מרק רותח זה על ראשו של זה, ולזרוק שולחנות, ועד כדי כך נכנסו לטראנס שהמכות נעשו רציניות ממש, והכאבים אמיתיים לגמרי.

בודו יצא כולו כחול, מכה וחבורה טריה, הגיע הביתה, ואשתו אסתר קיבלה את שוק חייה. הבעל המסור והנאמן שלה הופיע כשהוא חבול במקומות הכי רגישים של גופו הכחוש. מייד ראתה הנאמנה לנגד עיניה את האשה האחרת. וכמה שבודו הסביר לה שכל הרעה הזאת נפלה עליו במהלך ההסרטה התמימה, מיאנה האשה להאמין.

בודו האומלל שכב במיטתו יומיים כשהוא עטוף קומפרסים וממולא בתרופות, וההסרטה הופסקה, עד שלבסוף הוא הסכים לחזור, אומנם בחתיכה אחת, אבל לא בדיוק שלמה, רק בתנאי שלהבא יינתנו המכות בצחוק ולא על אמת. פעם אחת היתה לו די והותר.

מזל טוב לבן שנה

מזל טוב לרואי (בדיוק כך), בנה הבכור של לימור שריר, מלכת היופי של ישראל לשעבר. הוא הגיע בשעה טובה ובמצב רוח מרומם ליום הולדתו הראשון, ואמא ואבא הכינו לרך שלהם מסיבה צנועה אך יאה.

ומי שנכח במסיבה ראה שאמא יש רק אחת ואפילו אם היתה בעבר יפהפיה בינלאומית. רואים עליה, על לימור, שהפרפרים והציפורים ממנה והלאה. היא התבייתה לא רע, מנהלת בית ומגדלת ילד, אין יותר תצוגות אופנה ואין תחרויות על תארים. לימור הפכה אשה ממוסדת ורצינית, אשת איש ואם בישראל. אשריה וטוב לה.

לימור שריר ורואי
אמא מבית טוב

סטייל אירופה

בשבוע שעבר נפתחה במרכזה של תל־אביב מיסעדה. אבל זו, שלא כשאר המיסעדות, יוצאת מן הכלל. ולמה? ובכן, בגלל שמסביבה יש מיסתורין אמיתי, סחר וגניבות בינלאומיות. ומה כבר אפשר לגנוב במיסעדה? ובכן, אני אומר לכם: את השף, כמובן.

וזה מה שעשו בעלי המיסעדה החדשה קפה דה־פריז, אלכס שנר ויצחק סאלם. השניים ביקרו בשווייץ במיסעדה בעלת אותו השם, ומאד התרשמו מהתפריט ומצורת הבישול המייוחדת. וכששאלו מה המייוחד, אמרו להם שכאן הסוד כבר שמור יותר ממאתיים שנה, ועובר רק מאב לבן, ואף אחד חוץ מהטבח אינו יודע את המתכון.

ישבו שני אנשי־העסקים הממולחים הללו, חשבו, ומצאו שאם תהיה דרך לגנוב את השף ולהבריח אותו ארצה, כל בעיותיהם תיפתרנה. עשו מה שעשו, והצליחו לשכנע את הבחור, צעיר בן 27 ששמו פאול באומגרטנר, שיעבור לגור בישראל. הם הבטיחו לו הרים וגבעות, והנה התוצר המוגמר לפניכם: מיסעדה על רמה אירופאית עם טבח אירופאי ותפריט אירופאי.

בפתיחה החגיגית נכח שגריר שווייץ בארץ, הנץ יוהבר סוברלי, וכשנאם, הוא סיפר לכולם עד כמה קפה דה־פריז השווייצי ידוע בכל העולם, וכי תיקוותו היא שסניפו הישראלי לא יירד ברמה ולא יבייש את הפירמה. אז בבקשה.

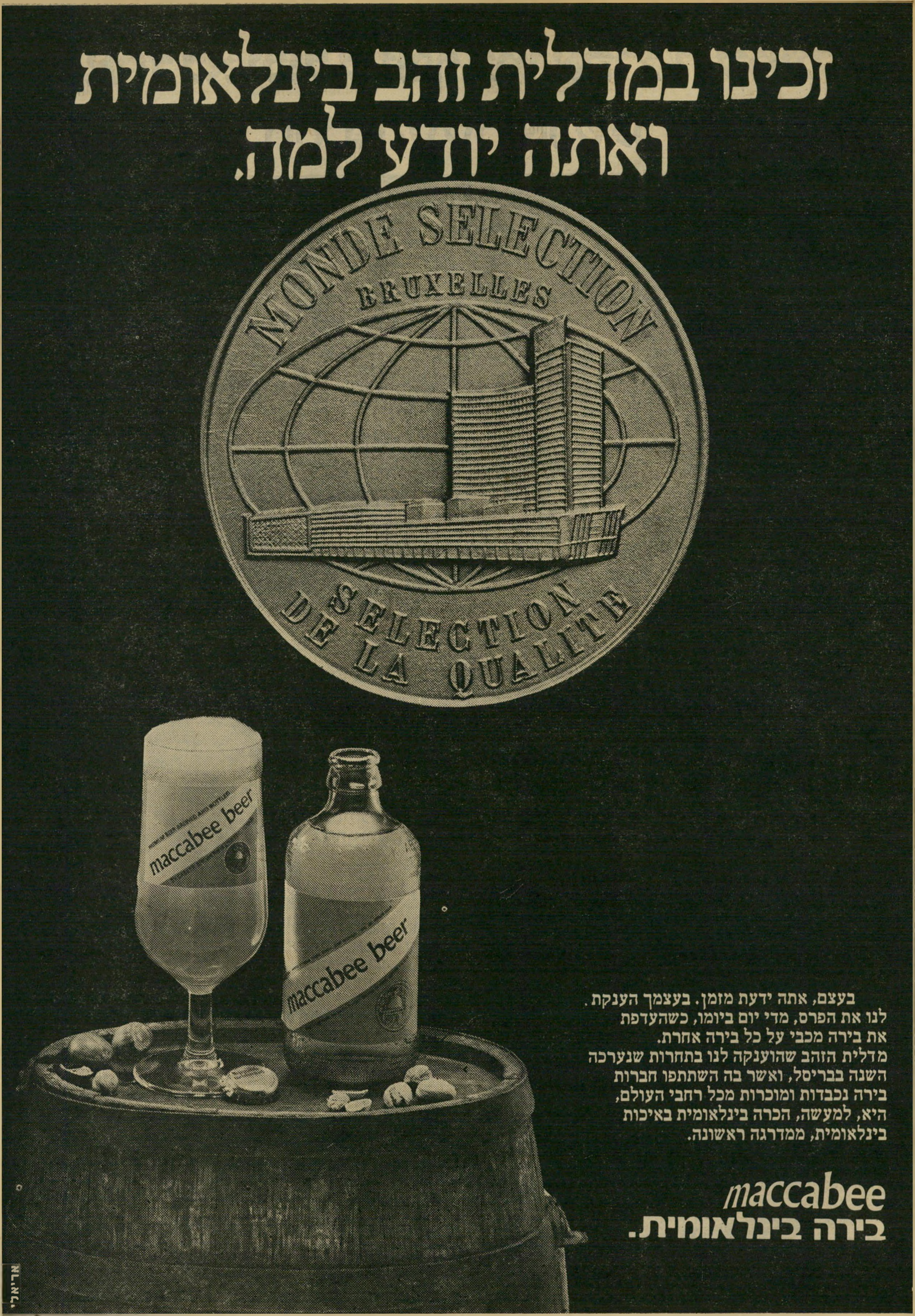

זכינו במדלית זהב בינלאומית
ואתה יודע למה.
MONDE SELECTION
BRUXELLES
SELECTION DE LA QUALITE
maccabee beer
maccabee beer
בעצם, אתה ידעת מזמן. בעצמך הענקת
לנו את הפרס, מדי יום ביומו, כשהעדפת
את בירה מכבי על כל בירה אחרת.
מדלית הזהב שהוענקה לנו בתחרות שנערכה
השנה בבריסל, ואשר בה השתתפו חברות
בירה נכבדות ומוכרות מכל רחבי העולם,
היא, למעשה, הכרה בינלאומית באיכות
בינלאומית, ממדרגה ראשונה.
maccabee
בירה בינלאומית.

אף אחד לא יכול לתופף כמו אהרל'ה קמינסקי.
חוץ מהסטריאו שלו.

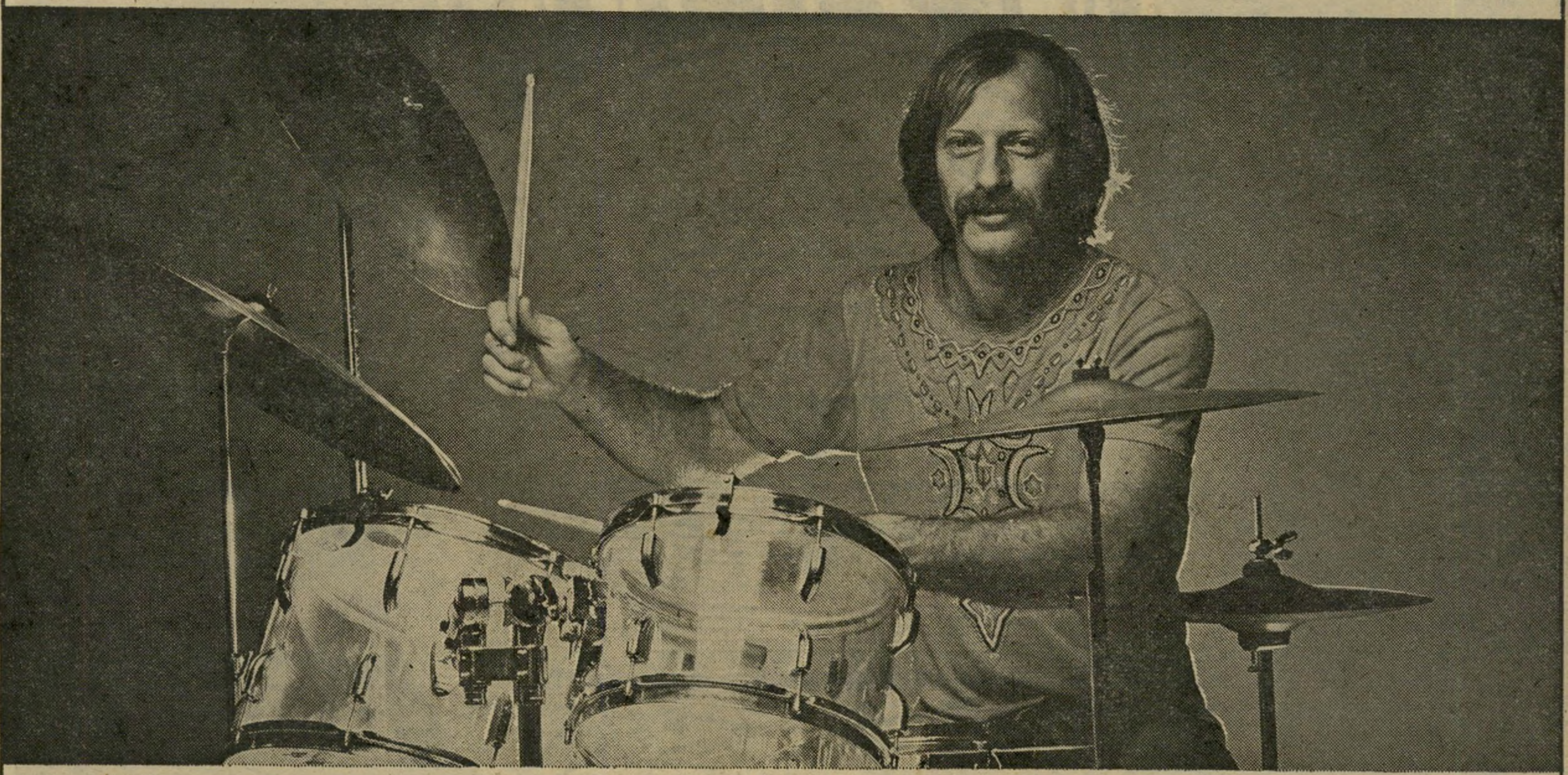

אהרל'ה קמינסקי יודע מהו ביצוע מושלם.

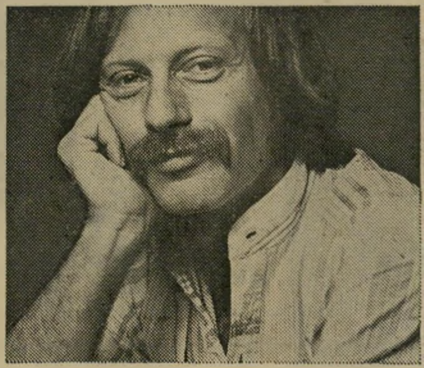

כמי שנמנה על צמרת נגני הג'אז והפופ, יודע אהרל'ה כמה נסיון, ידע ומאמץ דרושים כדי להגיע לשלמות מוסיקלית שאפשר להתגאות בה.

"כאיש מקצוע", אומר אהרל'ה, "אני מעדיף את מערכת הסטריאו S.G. 2080 של נשיונל. אני מאזין למוסיקה מתקדמת מכל העולם, מתקליטים ומקסטות, וחשוב לי במיוחד לשמוע את הביצוע המדויק, ממש כמו בהופעה חיה.

כשאני רוצה להתרכז בכלי מסוים בתזמורת, או בתחום מסוים של צלילים — אני מכוון את ה-BASS וה-TREBLE, "משחק" קצת ב-BALANCE,

מוסיף VOLUME ואז אני מרגיש כאילו התזמורת מנגנת ממש בתוך החדר שלי".

אהרל'ה קמינסקי יודע בדיוק כיצד צריכה להשמע מוסיקה טובה. אחרי הכל, הוא "עושה" אותה במו ידיו.

וכשאהרל'ה קמינסקי מאזין לאהרל'ה קמינסקי במערכת הסטריאו S.G. 2080 של נשיונל, אפשר להיות בטוח שהביצוע יהיה מושלם.

National

צעד קדימה אל המחר.

רדיו AM/SW/FM/FM stereo • מגבר 108 וואט • פטיפון אוטומטי • טייפ קסטות סטריאופוני עם "DOLBY" • זוג רמקולים 2 Way משובבים

National Panasonic and Technics are the brandnames of Matsushita Electric.

הרווח של האופנה

כשנבחר **יצחק מודעי** לתפקיד שר האנרגיה והתשתית, ונאלץ בשל כך לעזוב את עבודתו כמנכ"ל חברת הקוסמטיקה רבלון, אמרו רבים מאנשי עולם האופנה והקוסמטיקה בארץ: „**זיווה תלם** תלך אחריו."

ואכן, לא עברו אלא חודשים ספורים וזיווה הגישה את התפטרותה למנכ"ל רבלון החדש, **יוסף שטיינר** שרק שבועות אחדים קודם־לכן חגג את מינויו במסיבת־פאר על שפת בריכת מלון הילטון בתל־אביב.

אולם זיווה מכחישה כל קשר בין עזיבתה את רבלון לבין העובדה שמנכ"לי

זיווה תלם
בלי זרי־דפנה

החברה התחלפו. היא מסבירה: „בעלי, דויד אמר לי: 'עכשיו את יכולה לחיות בשקט. עמדת במשימות שהוטלו עלייך. את יכולה לשבת במישרד היפה שלך שאת אוהבת, לנסוע לחו"ל פעמיים בשנה, לקבל מכונית חדשה והעלאה במשכורת. עכשיו את יכולה לנוח על זרי־הדפנה. ובכן, נכון, יכולתי, אבל אני לא בנויה להסתפק במעמד ובמשכורת גבוהה. אני מחפשת אתגרים חדשים. לכן החלטתי לעזוב את הקוסמטיקה, ולעבור לעולם האופנה."

אבל כשלוחצים על זיווה, היא מוכנה להודות שלא רק החיפושים אחר אתגר חדש השפיעו על עזיבתה את החברה, שבשנים האחרונות הפכה היא הסמל המיסחרי שלה. ואז היא אומרת: „הערצתי את יצחק מודעי. בשבילי הוא היה אלוהים, הוא מיקצוען אמיתי. למדתי ממנו המון. הוא הכיר אותי והציב לי אתגרים חדשים כל הזמן. כשראה שנמאס לי להיות יועצת־יופי, מינה אותי כמנכ"לית של אולטימה 2. הוא הבטיח לי גם דברים מסויימים נוספים. אילולא עמד בהבטחותיו, הייתי עוזבת ממילא."

ומה בכל זאת היה הקש ששבר את גב הגמל? : „כשחזרתי מחופשה בחו"ל," מספרת זיווה. „הסתבר לי שלקחו ממני את אולטימה 2. זו היתה מכה קשה בשבילי, למרות שלא עשו לי את זה בכוונה. **צ'ארלס רבסון**, מייסד רבלון, מת, וזה היה ה'בייבי' שלו. המנהל החדש, אחד בשם **ברז'ראק**, החליט לצרף את אולטימה לרבלון מטעמים עיסקיים. הוא איש־עסקים, ואין לו זמן לעסוק בנוסטאלגיה. קיבלתי את זה, אך הבנתי שתואר המנכ"ל יילקח ממני. התלבטתי חודשיים. בעלי התנגד לעזיבתי, ילדי הפצירו בי לעזוב.

„לא ידעתי מה לעשות. לבסוף לקחתי אוויר ואמרתי למנכ"ל, שטיינר, שאני עוזבת."

במשך שנות עבודתה בחברה רכשה לעצמה זיווה כמה ידידות, וביניהן מלכת־היופי לשעבר והדוגמנית **חווה לוי**. תודות לה נפגשה עם **לסלי פילוס**, בעל מיפעל בגד־עור, ומייד שובצה בעבודה. היא מונתה כמנהלת רשת החנויות של בגד־עור בארץ ובחו"ל.

לדבריה, דרשה וקיבלה בדיוק אותם התנאים שהיו לה ברבלון, ועוד סוכם בינה לבין פילוס ששכרה יעלה בהתאם להצלחתה. כך הפסיד עולם הקוסמטיקה את אחת הנשים המצליחות והשאפתניות שלו, ועולם האופנה הרויח אותה.

מיליונר זרוק נוסח איטליה

חני פרי ורוברטו קבאלי
ציד אחר היופי

כל־כך הרבה שמענו עליו, ועל אהבתו לצעירות ויפות, שהוא הפך כבר כימעט לאגדה. אבל מי שעדיין לא מאמין יוכל לחזות בו בשבוע הבא, כשהוא ינחת בארץ למסע הופעות וציד. זהו **רוברטו קבאלי**, האופנאי האיטלקי.

רוברטו, שמסתובב זרוק כמיצוות האופנה, נמנה היום עם עילית האופנה באירופה ובארצות־הברית. המזל שיחק לו, והוא ממש מציף את שוקי העולם. אבל מי שיראה אותו בלי לדעת מי ומה הוא, לא יאמין שאחד כזה, מיליונר אמיתי. מסתובב בעולם ומחפש בנות טיפש־עשרה יפות ולבוש כמו היפי עני. אבל כל אחד והסטייל שלו.

רוברטו שואב כנראה את השראתו מהיופי הישראלי, אחרת קשה להבין את ביקוריו התכופים כאן. כזכור הוא היה ידידה של **חווה לוי**, והדוגמנית **חני פרי** היא המועדפת עליו להצגת יצירותיו. הוא בא לבלות דווקא אצלנו. ואם תשאלו אותי — בתור ישראלית אני מקבלת את זה בהחלט בתור מחמאה.

האופנאי האיטלקי הפך בזמן האחרון שופט רישמי ליופי בינלאומי, אחרי שכיהן בתור שופט בתחרות מיס־יוניוורס בסנטו־דומינגו ומשם עבר לתחרות מיס־עולם בלונדון, אבל כמובן לא לבד. יחד איתו הגיעה ללונדון מיס אוסטריה, קטינה אמיתית שכל־כולה בת 17 בילבד. ובכן, ליפה הקטנה הזאת לא התמזל המזל, והיא לא נבחרה. אולי משום כך ליבו שוב פנוי.

אני כבר מריחה את ריח הציד.

מציאה כשרה

אני מרגישה שבסוף אהפוך את המדור הזה למדור שידוכין, לא עלינו. אבל כיוון שתמיד ראיתי את עניין השידוכים כתכלית בחיים, אני דווקא די נהנית. אין לי מושג מה תגיד על ההובי החדש שלי השדכנית הלנה, אבל זה רק תחביב בינתיים ואני מקווה שהיא תסלח לי.

ובכן, גבירותי הצעירות, שוב מצאתי לכם אחד יפה. אל זה של הפעם עוד יותר יפה מיפה, ממש אחד כזה שרואים רק בסרטים. והסיבה שלא ראיתן אותו עד לעצם היום הזה טמונה בעובדה שהבחור היה קיבוצניק עד לפני כמה חודשים. שמו **שלמה פז**, אבל ידידיו קוראים לו שלומי, ושלומי הוא רווק בן 25, סרן בסיירת, אתלט שרירי עם המון רומנטיקה בלב. וזהו שילוב שלא הולך ברגל.

שלומי הוא חובב ספורט מושבע, ולא חשוב איזה. הוא עוסק בצניחות חופשיות, צוללן, אופנוען מלידה שמתחרה בחולות קיסריה עם אופנוע רב־עוצמה, ואפילו מתחרה בקרב־עשרה. נו, ועם גוף שרירי כזה יחד עם ציפור עדינה בלב, אפשר באמת להגיע רחוק. נכון שלעת־עתה הוא עושה רק חאלטורות, לקיום עצמי, אבל המוטו שלו בחיים זה הספורט. ואני מבטיחה לכם עוד תשמעו עליו.

שלומי אוהב לאכול אבל למזלו, ותודות לספורט לא רואים עליו תוצאות. יש לו גם מכונית, והוא נהנה הנאה מרובה לשייט בהפלגות ארוכות, והשיא אצלו הוא לראות שקיעות וזריחות. זה, בעצם, לא קשה. כי כשאנשים רגילים ישנים, שלומי עדיין ער ואז הוא יכול, בדרכו הביתה מהמועדון שבו הוא עובד בלילות, לראות לקראת הבוקר את הזריחה.

ביום הוא עובד בהפקות ואז, בדרכו למועדון לעת־ערב, הוא רואה את השקיעה. מתי הבנאדם ישן אינני יודעת, אבל אולי הוא מסוגל לחיות בלי לעצום עין, עם כישרון כזה. לדבריו הוא היה בהסגר כל החיים, וביזבז זמן יקר, ועכשיו הוא רוצה להספיק הכל, ולראות הכל.

הוא מצהיר בקול רם ובדעה צלולה, שאין בכוונתו לחזור לקיבוץ. ולא פלא. מה רע לו פה בעיר? דירת רווקים יפה יש לו, עבודה יש לו, מכונית ואופנוע

שלומי פז
עדיפות לעשירות

יש לו ולדעתי, בהתחשב בתקופה הקצרה מאז שהוא חופשי ומשוחרר הוא הצליח לא רע בכלל.

היתה לו חברה אחת רצינית, אבל זה היה די מזמן. **מירי וייסברג**, הדוגמנית, אומנם הראתה לו קצת ממראות העיר ונתנה לו לטעום קצת מטעמי תל־אביב, אבל בכל טוב יש גם קצת רע. עובדה — העניין התפוצץ. ובכן, ילדות, הוא מחכה לכן. לכו, קחו ותיהנו, רק אל תשכחו להעביר הלאה. אשר לנתונים הנדרשים: הוא אוהב אתכן יפות, חכמות ועשירות, וכיוון שכולנו יודעים ששילוב כזה הוא בגדר הבלתי־אפשרי, הוא מוכן להתפשר, ובעזרת **אלון לוי** חברו הטוב הוחלט שהוא מוכן להתפשר על עשירות. רק תראו איך החופש משגע את בני־האדם.

אירוסין נוסח יוון

מסיבת־אירוסין של הזמר היווני שגר בארץ מזה זמן רב, **נינו ניקולאידיס**, נערכה השבוע ברוח יוונית אצל **רפי נצחון** ורפי, שאירח את הזוג המאושר, הרגיש בדיוק כמו ביוון ואמר שזה חסך לו את מחיר הכרטיס. נינו שהתאהב ב־**בט ניק**, הגויה היפהפיה, הצהיר שבכלל לא מפריעה לו העובדה שהוא יהודי והיא גויה. הוא אומר שאישה טובה תמיד טובה, ולא משנה מאיזה לאום או דת היא.

חתונתם של בני הזוג תיערך בלונדון בקרוב. ולא חס־וחלילה, מפני שישראל אינה מקום די טוב להתחתן בו. אלא פשוט מפני שכל בני מישפחתה של הכלה גרים באנגליה, ואין טעם לייבא את השבט הענקי הזה לארץ־הקודש בשביל חתונה.

הבעייה היחידה שהתעוררה במסיבת־האירוסין היתה הקטטה שפרצה בין רפי ניצחון לבין הבדרן **אבנר דן**. השניים, שהרגישו עצמם ניצים תודות לאוזו היווני המסורתי התנהגו בהתאם, וכימעט שהגיעו לידי החלפת מהלומות. אבל הנוכחים במקום חסכו מהם את אי־הנעימות האפשרית, והמסיבה נמשכה כאילו לא קרה דבר, עד אור הבוקר.

בורקאס חנוים

יש אחד בארץ שמצליח בחיים ממאפה ידי עובדיו. זהו **סמי בורקאס**, מהחנות הידועה לבורקאס ביפו. ובכן לסמי זה יש בן ששמו **יצחק** („איציק"), עם שם־המישפחה האמיתי, **אלקולומברי**, ואת התוספת בורקאס הוסיפו לו רק בגלל שיש לו היום רשת של חנויות לבורקאס ויוגורטים למיניהם. ובכן, לאיציק זה אולי הולך עם הבורקאס, אבל בביתו־מיבצרו יש לו בעיות די רציניות.

הוא נשוי מזה תשע שנים לבחורה נחמדה בשם **טוני**, שהביאה לו שני ילדים חמודים. אבל טוני עזבה את הבית והשניים נמצאים כיום בשלבי גירושין. מה שלא מפריע לאיציק, מצידו, לפתוח בערך מדי חודש בורקסיאדה חדשה.

איציק, שחבריו דואגים לסטאטוס שלו בחיים, הרגיע את כולם והודיע חד־משמעית שאין בכוונתו להינשא בקרוב, אם בכלל, ושאין להם מה לדאוג לו. הוא מעיד על עצמו כבעל איטלקי חם־מזג ודי חתיך, שיודע לדאוג לעצמו יפה מאד.

אז לכל התתיכות שהולכות במיוחד לזלול בורקאס אצל סמי ובנו: תדענה לכן ששום טובה, חוץ מטעם טוב וכמה קילוגרמים עודפים, לא תצא לכן משם. אז איכלו, ותיהנו, כי מחר מי יודע.

ראיון מיוחד

עם ד"ר **לסלי סבה**

הדיונים על חנינה כללית לקראת כל שימחה לאומית מסוכנים - שכן נוצרת בציבור התחושה שבקרוב ייסגרו התיקים הפליליים

ד"ר לסלי סבה (39) נולד בלונדון והשלים את התואר הראשון בלימודי המשפטים שלו באוניברסיטת אוכספורד. את חיבור עבודת הדוקטוראט שלו בנושא: „החנינה האישית והחנינה הכללית — היבטים משפטיים ופנולוגיים" הגיש באוניברסיטה העברית בירושלים. כיום פועל ד"ר סבה במיסגרת המכון לקרימינולוגיה באוניברסיטה העיברית בירושלים. בתשובה לשאלות כתב „העולם הזה" אמר ד"ר סבה:

רק בוא השלום מצדיק חנינה כללית

● **מהי חנינה?**

מכשיר מקובל בידי שילטונות המדינה המאפשר התערבות בתהליכים המקובלים של מישפט ועונש. מקובל לחלק את מוסד החנינה לשני סוגים: החנינה האישית והחנינה הכללית, ויש להבדיל בין התפקידים של שני מוסדות אלה. החנינה האישית היא כידוע סמכות המופקדת בידי נשיא המדינה, אם כי ישנם חילוקי דיעות באיזו מידה רשאי הנשיא להפעיל את הסמכות על דעתו הוא, או שמא הוא כפוף להמלצתו של שר־המישפטים.

● **האם „חנינה אישית" מטעם נשיא ה־מדינה היא לרוב בעלת אופי הומאני?**

בהחלט. מוסד החנינה האישית בא לאפשר התחשבות בנסיבות האישיות של העבריין, כאשר המוסדות המשפ־טיים הרגילים אינם מאפשרים התחשבות כזאת.

● **למשל?**

עבריין נידון למאסר לתקופה ארוכה. מאז המשפט חלו שינויים דרמאתיים או במצבו או במצב משפחתו, ושיקולים של חסד מחייבים את שיחרורו.

● **אתה מתכוון להתחשבות בנסיבות ה־אישיות במקרה כמו של יהושע בן־ציון.**

עקרונית, כן. מצב בריאותו של יהושע בן־ציון מהווה שיקול מסוג השיקולים שבכוחם להשפיע על החלטה למתן חנינה. אך במקרה הזה, היו לדעתי שיקולים משכנעים יותר להימנע ממתן חנינה.

● **והם?**

מסתבר כי מצב בריאותו של יהושע בן־ציון היה חמור כבר בעת עריכת מישפטו. בית־המישפט העליון התחשב במצבו, ובכל זאת הגיע למסקה ברורה כי עקב פשעיו החמורים אין להקל כלל בעונשו. ומאותם שיקולים הושבו ריקם בקשותיו החוזרות ונישנות, הן לוועדת השיחרורים מטעם מישרד המישפטים והן לבית המישפט הגבוה לצדק — במהלך ריצוי עונשו. לכן, במיקרה זה, התחשבו במצוקתו הבריאותית של בן־ציון המוסדות המישפטיים המקובלים, ולא היה כל צורך שנשיא־המדינה יתערב על סמך שיקולים שנידחו בידי המוסדות המישפטיים.

■ ■ ■

● **במילים אחרות, היה בעצם מתן החנינה ליהושע בן־ציון פגם קונסטיטוציוני?**

על שאלה זו יש להשיב באופן חד־משמעי, שכן, קשה להעמיד את השאלות המישפטיות במיבחן של בדיקה שיפוטית, וזאת עקב חסינותו של נשיא־המדינה. הנה עורך־דין אחד הגיש עתירה לבית־המישפט הגבוה לצדק, שהיתה מיועדת לפסול את תוקף החנינה שהוענקה לבן־ציון. בית־המישפט העליון דחה אותה על הסף, למרות שאנחנו יודעים שהרשות השופטת היתה מאוד ממורמרת על מתן החנינה הזאת, כפי שהתברר מתוך פומבי שנעשה למיכתב שאותו שיגר נשיא בית־המישפט העליון, ד"ר יואל זוסמן, לראש־הממשלה, מנחם בגין.

● **לעצם העניין, האם חרג נשיא המדינה מסמכויותיו?**

אין ספק ששיקול־דעתו של נשיא המדינה הוא רב ביותר — וכימעט מוחלט, כך שכל עוד אין הוא חורג לחלוטין מסמכויותיו, ייתכן ואין לערער כלל על החלטו־תיו. לעומת זאת, לדעתי, על פי הסדר הקיים, שר־המישפטים (ובעניינים צבאיים — שר־הביטחון) מכין את החומר לחנינה, ומביא את ההמלצות בפני נשיא־המדינה, והוא עצמו אחראי על ההחלטות מהבחינה הצי־בורית ומבחינת האחריות המיניסטריאלית. לדעתי, שר־המישפטים אינו רשאי להסתתר מאחרי שיקול דעתו הרחב של נשיא־המדינה, והוא אינו פטור מלהתחשב בשיקולים הרחבים יותר, כגון: פגיעה במערכת השיפו־טית, השפעת מתן החנינה מהבחינה הסגולית על ההיגיינה הציבורית וטובת הציבור.

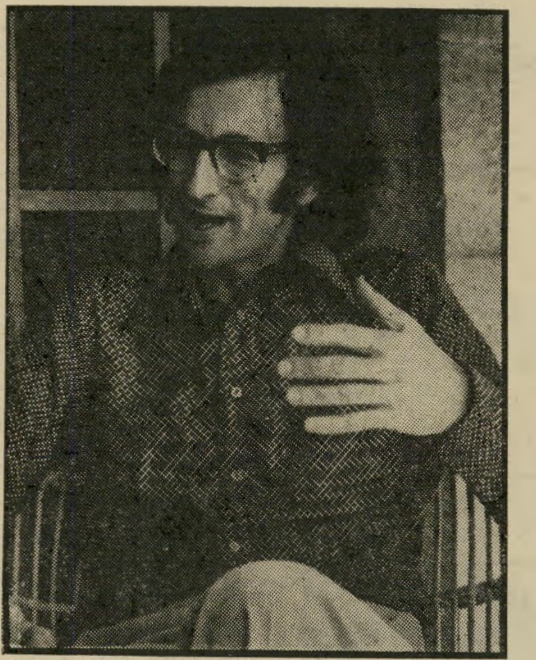

● **האם החנינה שהוענקה למי שהיה ה־מפקח הכללי של המישטרה, יחזקאל סהר, גם היא היתה מושתתת על הערך שהגדרת ב־מילים „שיקולים של חסד"?**

אם נתעלם מהמיקרה הספציפי של יחזקאל סהר, הרי שניתן לומר שגם בחנינות מסוג זה ישנו אלמנט של חסד. כאן החנינה באה לא להמתיק את העונש, אלא להסיר את הכתם הרובץ על אדם שסיים לרצות את עונשו, והמבקש לפתוח דף חדש בחייו. זה מה שנקרא באירופה „רהביליטציה".

● **זה סוג־חנינה נפוץ?**

הצרה היא שרוב העבריינים־לשעבר אינם ערים לעצם

> **באחרונה נוצרה בציבור ההרגשה שהממשלה מעוניינת במחווה כלפי עברייני הצווארון הלבן**

קיומה של חנינה כזאת, כך שהם אינם מבקשים אותה. אבל במיקרה של יחזקאל סהר נוצר רושם של פרוטקציה. יחד עם זאת ייתכן שההסבר הנכון הוא כי רק אנשים במעמדו יודעים על קיום אפשרות של פנייה כזו אל נשיא־המדינה, ומובן שהם זוכים גם לתמיכת דמויות בולטות במימסד.

● **מהו הפיתרון המישפטי הצודק, לדעתך, להבאת הריהביליטציה לשכבות נוספות של עבריינים־לשעבר?**

האפשרות לפתוח בדף חדש, עם אפשרות להצגת „תעודת יושר", צריכה להיות עניין של זכות, הניתנת לכל עבריין שריצה את עונשו ובמשך תקופה סבירה נמנע מעבירה כלשהי על החוק. האמת היא שמזה שבע שנים מונחות בפני הכנסת הצעות־חוק שונות בנושא זה, אך בגלל היעדר לחצים פוליטיים מצד קבוצות־כוח, אין הנושא זוכה לטיפול פרלמנטארי נאות, ואין התקדמות כלשהי בתהליך החקיקה.

■ ■ ■

● **האם קיים בעקרון החנינה ערך יסוד כלשהו של היהדות?**

הרעיונות של חסד ורחמים בוודאי שאינם זרים למישפט העברי. ד"ר חיים גבריהו מרבה למצוא במקורות העבריים דוגמות של חנינה כדוגמת חנינת דויד לאב־שלום, או מות נבוכדנאצר והחנינה שהביאה לשיחרור יהויכין, מלך יהודה.

יחד עם זאת הייתי מזהיר מללמוד אנאלוגיות מדו־ייקות מתרבות שהיא כה שונה מהחברה המודרנית.

● **מהו התפקיד המעשי של החנינה?**

החנינה שימשה מאז ומתמיד מעין שסתום למערכת המישפטית. בעיקר בתקופה שבה החוק לא התחשב בעבריין, שלא היה שפוי בדעתו, או באדם שהרג מתוך הגנה עצמית — במוסד החנינה נעזרו כדי להמתיק את דינם. במאתיים השנים האחרונות באה החנינה כדי לתקן עיוות־דין — בעיקר כאשר היה חשש שאדם הורשע על לא עוול בכפו; להמיר את עונשם של עבריינים שנידונו למוות; ולהבטיח חסינות לעדיי־המדינה.

● **במילים אחרות, החנינה מכסה על עיוו־תים של המחוקק?**

הנושאים שהביאו לחנינה בתקופות קודמות באו על פיתרונם בדרכים אחרות. אלא שהמערכת תמיד נתקלת בבעיות חדשות ברוח התקופה. למשל: כאשר חוק מתיישן, בהתאם לרוח הזמן (איסורים על הפלות מלא־כותיות, מישכב־זכר, זנות וכו') ייתכן ואדם יועמד לדין עקב „חריצות יתר" של מנגנון התביעה, וכי אז לא תהיה אפשרות להמתיק את העונש, ולהסיר את הכתם, מילבד הזדקקות למוסד החנינה.

אמת, הדבר נובע מתוך כך שתהליך החקיקה מפגר אחרי רוח התקופה.

■ ■ ■

● **האם התפתחות רעיון החנינה הוא אחיד במגמתו בעולם כולו?**

לאור התפקיד השולי של מוסד החנינה, מפליא הדבר כי המוסד הזה מוכר בכל רחבי העולם.

היה אומנם נסיון אחד לבטלו, בעיצומה של המהפיכה הצרפתית (סוף המאה ה־18) כאשר חוקקו חוקה חדשה, ובה מניעת האפשרות של התערבות מטעם הרשות המב־צעת בחוקים ובהוצאתם לפועל. ריבונות המחוקק הודגשה ביותר לעומת ההתנהגות השרירותית של המלכות ש־הופלה.

אלא שכעבור תקופה קצרה נאלצו גם בצרפת להשיב את מוסד החנינה בגלל צרכים של יום־יום, וזאת למרות שמקור רעיון החנינה מוצאו ב„חסדו של המלך הכל־יכול".

● **מה השוני בין „חנינה אישית" ל„חנינה כללית"?**

החנינה הכללית היא בדרך כלל מעשה של חקיקה, המכוון לקטגוריות ולקבוצות שלמות של אנשים, ולא לבודדים.

● **מה מטרתה של החנינה הכללית?**

ישנם למעשה שני סוגים של חנינה כללית.

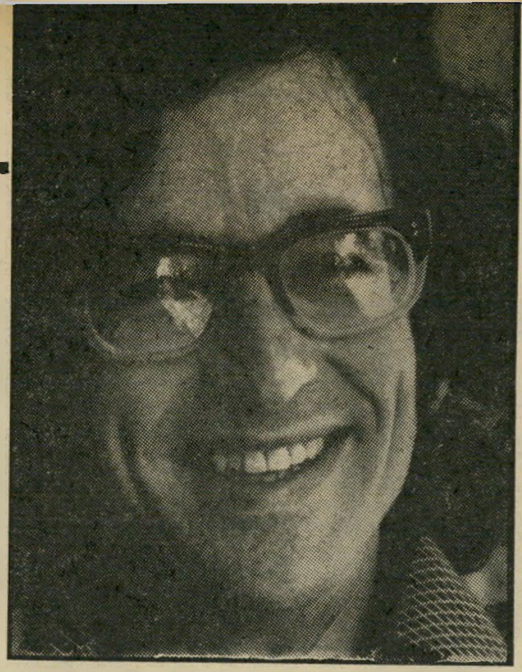

במיקרה הראשון, מטרותיה דומות למדי לעקרון החנינה האישית, כאשר בא הגוף הריבון במדינה ועושה מחווה כלפי ציבור מסויים.

● **מהם שורשיו של נוהג זה?**

בימים עברו, כאשר השילטון היה מוחזק בידי המלך, הרי הוא היה נוהג לעשות מחווה מסוג זה, על מנת לחגוג אירוע מישפחתי שהיה בגדר אירוע לאומי, כגון יום נישואיו, או ציון יובל למלכות וכו'. רעיון זה מתקיים עדיין במישטרים מלוכניים כיום, ונעשים גם צעדים דומים ברפובליקות נשיאותיות. יש לציין במיוחד את „ימי העצמאות״ של המדינות החדשות.

● **האם החנינה הכללית, כדומה לחנינה האישית, מושתתת על שיקולים של חסד?**

במיקרים שהזכרנו זה עתה, כן. אך לחנינה הכללית יש גם תפקיד אחר. החנינה הכללית היא בבחינת התרגום לעברית של המונח אמנסטיה (Amnesty) שפירושו „שיכחה״, כאשר הכוונה היא להסרת הפליליות ממעשים שאין כבר טעם להעניש עליהם.

● **מתי יש סבירות למתן אותה שיכחה?**

לרוב, לאחר תמורה חדה בחיים הפוליטיים, הכלכליים, הביטחוניים, או אפילו התעשייתיים של מדינה מסויימת. למשל: אחרי מהפיכה, בתום מילחמה; אלה שני המיקרים השכיחים ביותר.

● **מהן תולדות החנינות הכלליות במדינת ישראל?**

החנינה הכללית הראשונה הוענקה בתש"ט (1949). החנינה באה לציין את הקמת המוסדות העצמאיים של המדינה, ובעיקר את כינון הכנסת הראשונה. בזמנו נאמר שהחנינה באה על מנת לתרץ את שיחרורם של חברי ומפקדי לח"י (לוחמי חירות ישראל) מבתי־הכלא הישראליים.

החנינה הכללית השניה הונהגה לאחר מילחמת ששת־הימים, ביולי 1967.

● **מה מאפיין את שתי החנינות הללו?**

אין טעם להעמיד כיום לדין על עבירות על תקנות־המטבע שבוטלו

האם היו אלה חנינות „נוסח המלך״ או חנינות של השיכחה?

בשתי החנינות הללו היתה מעין עירבוביה של שני סוגי החנינות הכלליות. מצד אחד שיחרור האסירים מבלי למחוק את עבירותיהם, והדבר דומה לחנינה הניתנת לרגל ציון חגיגות לאומיות. מצד שני, סגרו תיקים תלויים ועומדים נגד רבבות חשודים ונאשמים ובכך, למעשה, היתה מעין שיכחה של מעשיהם הפליליים, אם כי טרם הוכחו מהבחינה המישפטית.

● **מה, לדעתך, במיסגרת ההגיון של ה־חוק, היה צריך להיות הצעד המתאים במיקרים שכאלה?**

לעיתים ניתנת חנינה כללית בתום מילחמה, וזאת

„אסור לשר־המשפטים להסתתר...״

מתוך מגמה ברורה לסלוח לאנשים שגילו עוינות למדינה או למישטר שניצח במילחמה, והן כדי לסלוח לעריקים מן הצבא. אך בחנינה שהונהגה ב־1967 לא מחקו את העבירות של עבריני הביטחון, ואף לא הקלו בעונשיהם. ברור, אם כן, כי החנינה באה לא בשל התמורה במצבה הביטחוני של המדינה — אלא כדי לחגוג את הניצחון. לדעתי, חגיגה מעין זו מהווה עילה להקל בעונשים, אך לא לסגור תיקים פליליים וכלכליים. לא היתה כאן כל סיבה סבירה להסיר את הכתם הפלילי מקבוצות העבר־יינים שנהנו מן החנינה.

■ ■ ■

● **מה היו התוצאות החברתיות־שיקומיות של החנינה הכללית ב־1967?**

קשה מאוד לאמוד את השפעת החנינה על היקף הפשיעה במדינה. אומנם, מיד לאחר המילחמה היתה ירידה בפשיעה באופן כללי, אך לטענת המישטרה נבעה ירידה זו בהיקף הפשיעה מהשירות הממושך במילואים. אילולא החנינה היתה הפשיעה גדולה יותר: אך לדעתי אין הוכחות בדוקות לדבר. במעקב שערכתי אחר האסירים ששוחררו מבית־הכלא בעיקבות החנינה — כ־500 במיספר — מסתבר כי 57 אחוז מן הניחונים ביצעו עבירות נוספות תוך שלוש שנים מיום שיחרורם.

● **האם זה מעיד על כישלון?**

במובן מסויים. אם היתה ציפייה שעבריינים אלה יתרגשו מהחסד שנעשה להם ומהאופוריה המדינית דאז, ויהפכו לאזרחים מן השורה — מובן שנכונה אכזבה. לעומת זאת, אם נשווה את מידת המועדות (תהליך החזרה לפשיעה) של עבריינים אלה עם המועדות של האסירים המרצים את עונשם במלואו — נמצא כי אין כל הבדל ביניהם. עקבתי גם אחרי „קבוצת ביקורת״ של אסירים שריצו את עונשם במלואו, והתוצאה היתה ממש זהה. והיא — 57 אחוז מועדות.

● **מאז הנסיון של 1967 היו מגמות לחני־נות נוספות.**

הועלתה הצעה להעניק חנינה כללית בשלושה אירועים חגיגיים של המדינה. במלאת לה עשור, 18 שנה (ח"י) ו־25 שנה. וההצעות כולן לא נתקבלו.

● **למרות זאת ישנה כיום הצעה לחנינה כללית, לרגל מלאת 30 שנה למדינה. מה ד־עתך העילה להצעת החנינה הכללית הזאת?**

אם מציעים חנינה כללית במובן של אמנסטיה, חנינה שפירושה סגירת תיקים בבתי־המישפט, לדעתי אין לדבר הצדקה כלשהי. הרי לא חלה תמורה חברתית המצדיקה מעשה מעין זה. הדיונים על חנינה כללית לקראת כל שימחה לאומית הם גם מסוכנים — שכן נוצרת בציבור תחושה שהתיקים הפליליים ייסגרו בקרוב, ובכך ניתן אור ירוק לביצוע עבירות שונות. מן הראוי להוסיף שאירועים כאלה אינם מונעים אפשרות של חנינה כללית במובן של הקלת העונש.

● **אבל האווירה שנוצרה בציבור היא ש־חילופי השילטון, שהתחוללו לאחרונה בארץ, מהווים עילה למתן חנינה כללית.**

ראה, חנינות ניתנות לפעמים אחרי מהפכה פוליטית. אך במישטר דמוקרטי מצריך שינוי בשילטון התייחסות כהמשכיות ולא כמהפך. ועל כן אירוע זה אינו מהווה עילה לחנינה כללית.

■ ■ ■

● **מה בדבר הענקת חנינה למבצעי עבי־רות כלכליות, במהלך המהפך הכלכלי?**

השינוי הדרמאתי שחל במדיניותה הכלכלית של הממשלה נותן מקום לשקול מתן חנינה על מעשים שכבר אינם מהווים עבירות. לדעתי, אין טעם להעמיד כיום לדין אנשים שהפרו תקנות מטבע זר, במידה שתקנות אלו בוטלו.

אגב, אין זאת אומרת שיש להקל בסכומי המס שעל האנשים האלה לשלם.

● **האם הצטברות־עתק של תיקים בבתי־המישפט, ואי־תיפקודה הכולט של המערכת ה־שופטת, בכוחם להצדיק חנינה כללית, שמט־רתה בעצם — ריאורגניזציה של המערכת ה־שופטת?**

רעיון זה מפתה כיום את הגורמים העוסקים בחקירה ובתביעה, השוקעים בעומס התיקים והתביעות. אך מבחינה

מתן חנינה בי־גלל העומס בבתי־המישפט הוא רעיון פסול

עקרונית, הרי שזה מעשה פסול. יחד עם זאת, אני מקווה שבקרוב ייחתם שלום, וזה ישמש עילה להנהיג חנינה אמנסטיבית, במובן המלא, לפחות לעבריני ביטחון, ואולי גם לקבוצות אחרות.

בינתיים יש לשקול בכובד־ראש מחוות של הקלת־דין לרגל מלאת 30 שנה למדינה. אומנם ציון 30 שנות עצמאות אינו חגיגה חשובה יותר מאשר מלאת 25 שנה למדינה, ואז לא ניתנה חנינה כלשהי, אך באחרונה נוצרה בציבור אווירה שהממשלה מעוניינת במחוות רק כלפי עבריני הצווארון הלבן, דוגמת יהושע בן־ציון ועבריני ההון השחור. בצד זה, אנחנו שומעים רבות על התנאים המחפירים בבתי־הסוהר, ויש לזכור כי לגבי הממצאים שלי, שיחרור מוקדם של אסירים אינו מביא, לפחות, להחמרת המצב.

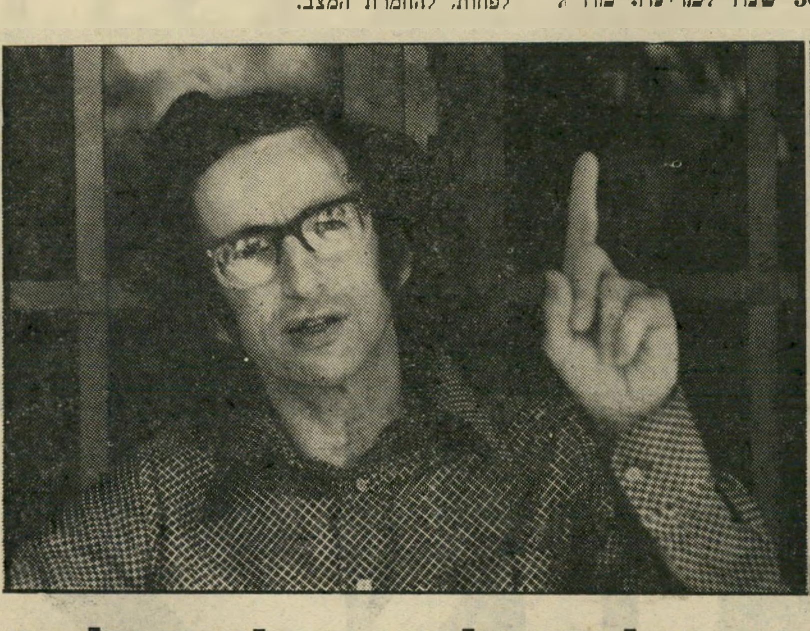

...רעיון החנינה מקורו בחסדו של המלך הכל־יכול..."

המחיר: 12.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.) מספר 2101 כ"ז כסלו תשל"ח, 7.12.77 שנה 42

העולם הזה

אליהו בן־אלישר
ראש המשלחת הישראלית
לוועידת קאהיר

מה הוא יביא לסאדאת?